~~Mor.~~,
~~3320~~,
RMK I. 686.

[Hiány: cimlap, a_2, c_1, c_{12} és az utolsó lev. (mut. tábla) – Csonka lev.: d_1, K_1.]

Tizenkét idvőſſęges

ELMÉLKE-DESEK,

Mellyekben

Szép ahittatos és buzgoſatos Könyörgéſek vadnak foglaltatván,

Minden hívéknek,

valakik ez életnek háborúiban az ő idvőſſęgeknek czéllyára ſiotnek lelki fegyverűl adattattak, mellyek elsőben *Philip Kegelius D.* által deákúl trattattak,

Moſtan pedig magyar nyelvre fordittattak,

Debreczeni Péter által.

Es máſodſsor iſmét az Nemes Gőnczy Kőlből Iſtván Uram *kőltſegével tiſztán és uijonnan ki nyomtattatot,*

BARTFAN,

KLŐSZ IAKA-B által, 1639.

KÖNYVTÁRA

Mor.
3320

tetéknek ostromlásitúl fel háborodot lelki-ismeretünknek-is meg csendesitésére, kik csak ez által enyhittetnek megh mi bennünk, és minden háborunkban ez által nyugossunk meg az Istenben.

Hogy annak-okáert ezt job módg yával el követhessük és azokat az mellyek az könyörgéshez kivántatnak meg tanulhassuk: tegyük fel tükörül amaz sz. Lukácznál (b) meg iráttatot Publicánust, fig yelmezzünk erre, tanullyuk meg ettül az k[illegible]gésnek mesterseget és szemlellyük meg [illegible] ö maga viselését, kit hogy ha követünk, az mi könyörgesünket jól illatú áldozatúl adhattyuk be[illegible] Urnak.

Elöszö[illegible]ak-okáert ez könyörgö Publicánus felvén istentül, távoly áll meg az Urnak házában. Ig y miis felelemmel és szeri tisztelettel járúllyunk az Ur eleiben, mellyet úg y követhetünk-el: Elöször hogy ha elménket és szivünket ez világi gondoktúl el-vonyattatni nem engedgyük, hanem minden mi gondolatinkat az Urra függesztyük, nem csak az könyörgésnek

b Luc. 18. v. 13.

Mor.
3320

teteknek ostromlásitúl fel háborodot lelki-ismeretünknek-is meg csendesitésére, kik csak ez által enyhittetnek megh mi bennünk, és minden háborunkban ez által nyugossunk meg az Istenben.

Hogy annak-okáert ezt job módg yával el követhessük és azokat az mellyek az könyörgéshez kivántatnak meg tanulhassuk: tegyük fel tükörül amaz sz. Lukácznál (b) meg iráttatot Publicánust, fig yelmezzünk erre, tanullyuk meg ettül az k[illegible]gésnek mesterseget és szemlellyük meg [illegible] ő maga viselését, kit hogy ha követünk, az mi könyörgesünket jól illatú áldozatúl adhattyuk be[illegible] Urnak.

Elöszö[illegible]ak-okáert ez könyörgö Publicánus felvén istentül, távoly áll meg az Urnak házában. Igy miis felelemmel és szeri tisztelettel járúllyunk az Ur eleiben, mellyet úgy követhetünk-el: Elöször hogy ha elmenket és szivünket ez világi gondokrúl el-vonyattatni nem engedgyük, hanem minden mi gondolatinkat az Urra függesztyük, nem csak az könyörgésnek

b Luc. 18. v. 13.

follyasára kel pedig minekünk figyelmeznünk de tellyes mi elmélke desinket fel kell emelnünk és az Istenben helyhez tetnünk. Ez tulaydonságok által mondatik annak okáért, hogy az könyörgés semmi nem egyéb, hanem az szűnek Istenhez-való felemelése: az elmének Istenben-való helyheztetése és az Istenhez való közelgetés.

Mert ugyan-is semmi nincs ellenkezőb dolog az Isteni tiszteletben, mint az el-[illegible]ndolatinak idestova szelesztese, [illegible]sa: mert ez bélyege az testi bátor-[illegible]ban előknek. Effélét az könyörgésben nagy bizodalommal való beszélgetésre hiv minket Isten eleiben, méltatlan dolog vólna tehát nékünk gonoszúl élnünk ő felsegének illyen nagy jó vóltával es őszve elegyitenünk az mi szent munkainkat ez világi külső dolgokkal, hogy elmenket idestova forgassuk, mint ha czak közönséges emberrel vólna beszédünk, ajakinkat pedig az könyörgésben-való szokot beszedekre illegessük: mert ezt meg cselekedhetik azok-is, kik nem könyörögnek, mint az bolondok, aluvok, és az kisded gyermekek.

Ha-

Hanem erre kell minekünk vigyáznunk, hogy az Isteni felségre, ki előt álunk, minden mi gondolatinkat függeszük. Melly dolog minémű süllyos és nehéz legyen minékünk avagy csak innet ki tetszik, hogy senki oly figyelmetességgel nem jarúlhat az könyörgéshez, hogy az ő szivében sok helytelen gondolatok nem ötlenének, melyek az könyörgesnek folyását avagy el szakasztyák avagy más fele haytyák. Tudnunk kell annak okáért itt hogy az könyörgésben való figyelmetesség két fele: avagy ollyan, mely által az mi beszedinknek minden leg kissebbik reszecskejere alhatatossaggal kapcsollyuk az mi elmenket, avagy ollyan, mellyel jóllehet neha félre hanyatlik elmenk is, de meg maradunk ugyan azon rendelt figyelmetességünkben az kin könyörgesünket el kesztük: ez hogy ha az mi rest, tunya és gondviseletlenségünk miat szál mi belenk, igen meg bántyák, sőt ugyan bűnne fordittyák az mi kéresünket, ha pedig nem akaratunk szerint, veletlen és nehézségünkre ötlenek elmenkben, azok az hiveknek erőtlenségek

kö-

köziben számlaltatnak, kitül nem vóltak üressek még az Szentek-is.

Másodszor tisztellyük ez által-is az Istent könyörgésünkben, hogy ha az mi sziveinknek minden indulatit egyedül csak Istennek akarattyára bizzuk, nem kerünk ö tüle magunkhoz illetlen dolgokat, kivel az ö Atyai hozzánk-való jó kedvét meg bántanánk. Mert némellyek az ö könyörgéseket minden Isteni tisztelet nélkül az ö helytelē és semmire kellö kivánságokra fordittyak, mint amaz jatekban-való nyereség kivánok. Némellyek viszont az ö faytalanságoknak buyja kivánságit viszik bolondúl Istennek eleiben. Hanem meg kell nekünk zaboláznunk az mi goromba és gonosz indulatinkat, hogy az Ur elöt szent szemérmetességgel, illendö tisztelettel. jelennyének meg az mi könyörgésink, és az Istennek akarattyával egg yeszenek az mi kérésink, mert ez az mi könyörgesinknek mértéke, mint szent Iános szól. (a)

Másodszor az Publicánus meg ismere az ö büneit: Ismérjük meg mi-is az mi sok

a Ioan. 5. v. 14.

sok büneinket, visellyük mindenkor szemeink elöt az mi számtalan szükségeinket, gerjedezö kivánsággal és buzgó indulattal fogyunk az mi könyörgesünkhöz kérjük büneinknek boczánattyát, tegyünk vallást ö elötte, mind azokrúl közönségessen, mellyekre az mi erötlenségünk miat nem emlekezhetünk (b) mind pedig azokrúl nevezet szerént, kik rettenetességgel mindenkor szemeink elöt forognak és lelkünkben ottan ottan nagy serest tesznek, (c) meg utálván és gyülölvén azokat, bánkodgyunk, sirjunk le vetven magunkat mind az földnek poraig és hamujaig, nyögjünk, kiálcsunk és orcza pirulással zokogjunk ö elötte. (d) Es ekképpen az mi Istenünk-is hozzánk hajol es meg enged minékünk, mint ez ki tetszik avagy csak amaz Achab Királynak példájából, ki jöllehet tettetes és szinmutató pœnitentiát tarta, még-is ezzel meg inditá és hozzá lagyitá az Urát (e) mellyet meg akará mu-

(a 5)

b Psal. 19, v. 13.
c Esdr. 9. 14. d Dan. 9. 7. 8.
e 1. Reg. 21. 29.

mutatni az Ur, minemű nagy könyörülö és engesztelhetö legyen az ö igaz pœnitentiára tert hiveihez. Mert ugyan-is miképpen lehetünk buzgok az mi könyörgésünkben, hogy ha istentül érdemünk szerént reánk mert ostora alat fel nem ebredünk, és az ö meg látogatását eszünkben nem veszük, és mikeppen jarúlhatunk az Ur eleiben, hogy ha az mi bűneinken meg nem keseredünk és abból ki nem tértünk? Ezek támasztnak fell get az mi könyörgesink eleiben, hogy fel ne jussön az Urhoz es ha ki terjesztyük az mi kezeinket-is, mind-azon-által isten el reyti az ö orczáját mi tölünk (a) Annak-okáért mosodgyunk meg, tisztullyunk meg, vetkezzük le a mi cselekedetinknek gonosságát szünnyünk meg az gonozságnak cselekedetitül és tanúllyunk jót cselekedni es igasságot követni azt mondgya az Ur (b)

Harmadszor nem meri szemeit fel emelni az Publicanus, de szivenek töredelmességét jelentvén veri az ö mellyet: alázzuk

a Esai. 1. v. 15.
b Esai. 1. v. 16. 17.

lázzuk meg mi-is magunkat az Isteni felség elöt, minden mi erdemünket és meltoságunkat semmire böcsüllyük ö elötte, az fel fualkodságot bennünk meg foycsuk és minnen magunkat mind az földnek paraig le vessük es meg alázzuk, és ezt mondgyuk Iacob Patriarchával: (c) Kissebbek vagyunk Uram minden te könyörületessegidnel. Mert nem csak sziveinket szükség nékünk meg aláznunk, de az mi testünket-is meg kel haytanunk az Ur elött, hogy igy mint belsö-keppen s-mind pedig külsökeppen meg mutassük alázatos vóltunkat. Melyre peldánk minekünk az Szenteknek az könyörgesben-való magok viselese: Illyes az Charmel hegynek tetején le borúlván az földre, orczáját az ö két térdei köziben haytya, es úgy imátkozik Istennek, az népnek bűnejert (d) Abraham le borúl orczajára Isten elöt. (e) Iosue arczal esik à földre mind estveiglen az Urnak ladája elöt az Izraelnek veneivel. (f) Dávid az földön fekszik

(a 6) *(g) Ha-*

c Gen. 32. 10. *d* 1. Reg. 18. 42.
e Gen. 13. 3. *f* Ios. 7. 6.

(g) *Hasonlatos-képpen Iosaphat-is az néppel hányat homlok borúl.* (h) *Daniel minden nap háromszor térdre esvén le haytya magát, és úgy tészen vallást az ö Istenének elötte.* (i) *Igy szent István protomartyr* (k) *Szent Péter* (l) *Szent Pál.* (m) *Mert hogy ha az mi belsö indulatink fel buzdultak, nem lehet hogy az mi testünk-is az ö külsö viselésében meg ne indullyon, mivel hogy ez az szivnek alázatosságából és az léleknek töredelmességéből származik. Szükség azért nékünk ezt el követnünk, avagy csak à mi hasznunkra nézve, mert ez âltal nevekednek és nagyob buzgoságra gerjesztetnek az mi belsö indulatink.* (a) *Az közönseges helyen való könyörgésben pedig az mennyire lehet el kell titkolnunk à mi magunk viselesét* (b) *hogy másoknak gyanoságot ne adgyunk à mi szin-mutatásunkról az Pha-*

g 2. Sam. 12. 17. *h* 2. Chron. 20. 18.
i Dan. 6. 10. *k* Actor. 7. 60.
l Actor: 9. 40. *m* Actor. 20. 36.
és Eph. 3. 24. *a* Dan. 6. 11.
b Nehem. 2. 4.

Pharisæusokkal. (c) *Nem csak az Urnak hazában kell affélét nékünk Istennek könyörgést tennünk, de mindenkor és minden helyben fel emelhettyük kezeinket Istenhez mint szent Pál tanit:* (d) *Dávid az úton mentében könyörög.* (e) *Iosaphat az szekeren ültében* (f) *Ezechiás Kiraly az ágyon fektében kiált nagy sirással Istenhez, ki felöl önnön maga azt mondgya.* (g) Mint az daru és az fecske akképpen csivogok vala, nyogok vala mint az galamb. *Idvözitönk az Iordán vizében* (h) *pusztában* (i) *az hegyen* (k) *az kertben,* (l) *az kereszt-fán.* (m) *Hasonlatosképpen az Apostolok-is könyörgöttek minden helyen: Szent Peter az háznak felsö részére megyen fel imátkozni del szinben* (n) *Pál és Silas az tömlöczben* (o) *az tenger parton* (p) *az hajó fenekén az szél-*

(a 7)

c Matth. 6. 5. *d* 1. Tim. 2. 8.
e 2. Sam. 15. 31. *f* 2. Chr. 18. 31.
g Esa. 38. 14. *h* Luc. 3. 21.
i Marc. 1. 35. *k* Matth. 14. 23.
l Matth. 26. 36. *m* Luc. 23. 34.
n Actor. 10. 9. *o* Actor. 16. 25.

szelveszekben. (k) *Igy szinten ez mai napon-is minden Isten-felö hivek, hogy ha az ö el-halazthatatlan kételensegek és sanyaru insegek miat, à keresztyeni gyülekezetet nem gyakorolhattyák, mindenüt, az mely helyben lesznek, akar az piáczon jártokban, akar az miühelyben forgolodásokban, akar mezöben avagy erdöben dolgozodásokban, fel bocsáthattyák Istenhez szivekben az ö könyörgeseket, fohaszkodásokat es lelkeket meg szentelhetik az Urnak, mert Isten az Könyörgesben nem az szaynak szóllasára, de az szünek buzgoságára figyelmez.*

Negyedszer az Urnak kegyelmessége-ért esedezik az Publicanus, nem ketelkedvén Istennek irgalmasságában. Igy az mi könyörgésünknek-is elönkben szabot törvénye legyen ez: hogy tellyes bizodalommal és erös hiedelemmel járúllyunk az kegyelemnek széki eleiben (r) *mellyet ha el követünk à mi keresünkben meg nem csalatkozunk, mint ezt Idvözitönk bizonyit tya.*

p Actor. 21. 5. *q* Actor. 27. 35.
r Heb. 4. 16.

tya. (s) *Szükséges pedig nékünk ezt elkövetnünk az mi könyörgesünkben: Mert hogy ha nem várjuk meg adatni azokat az jókat, mellyeket Istentül kivánunk, tehát az mi könyörgésinckel csak csufollyuk és boszszuságra ingerellyük az Urat. Továba mert minden mi könyörgesünkben meg kivántatik az hit és az tökélletes bizodalom: mely nélkül lehetetlen hogy Isten elöt kedved talállyunk* (a) *erre nézve hivattatunk hiveknek; ha ez bennünk nem leszen, hitetlenek leszünk, az hitetlennek pedig könyörgesèt Isten meg nem halgattya* (b) *az kételkedés alat tántorgó ember hasonlittatik az tengernek habjaihoz, ki az Urtúl semmit sem nyer az ö könyörgéseben.* (c) *Vessünk ki tehát minden kételkedest szivünkböl, vegyük fel az hitnek paisát, és ekképpen bocsássuk fel az mi meg mozdúlhatatlan remenségünkön fundáltatot könyörgesünknek jó illatu füstit. Az Istennek tulaidonsága az, hogy az ö neki esedezöket meg halgassa mint szent*

s Matth. 21. 22. *a* Hebr. 11. 6.
b Prov. 28. 9. *b* Jacob 1. 6.

szent Dávid szól: (d) Isten, ki meg halgatot az könyörgést, te hozzád megyen minden test. *Esaiasnál illyen vigasztalást nyuyt az Istennek lelke* (e) minek elötte kiáltanátok én meg halgatlak titeket, és még mikor nem szólnátok, én meg felelek tinéktek. *Mit fárasztyák tehát à mi lelkünket az kételkedesnek háboru szelveszei? mit tántorgunk az hihetetlenségnek habi ütközetiben. Elsöben mondgy, nékünk Isten:* En népeim vadtok ti. *Mi annak-utánna:* Te vagy Uram az mi Istenünk. (f) *Isten parancsollya hogy segitségül hijük, de azonban igiretet teszen hogy meg szabadit.* (g) *Ne czüggeddgyük el és ne hüllyünk meg könyörgésünkben, az mi tántorgó és tökelletesség nélkül-valo hitünk miat, nem oly szivet mondunk itt, melly az kételkedéstül tellyességgel üres vólna, mert az ez életben lehetetlen, meg találtatot ez az Szentekben-is, azt mongya Ieremiás* (h) Ha az Istenhez kiáltok,

d Psal. 65. 3. *e* Esai. 65. 24.
f Zach: 13. 9. *g* Psal. 50. 15.
h Thr. 3. 8.

tok-is, be dukta füleit az én imadságomra, *az honnét ki tetczik minémü nagy lelki tusakodásökkal háborgattatot az Propheta. Sokszor Isten, úgy el annyira kemény probákra taszittya az ö hiveit, mint ha ugyan el szánt-szándékkal láttatnek el óltani hiteket. Sulyos kisirteti Istennek, midön az ö hivei illyen keserves panaszolkodással kiáltnak ö hozza:* (i) Miglen haragszol Uram az te népednek könyörgésere, *mint ha Istent az könyörgések bosszuságra ingerlenek. Szent Dávid pedig lelkében meg busulván, annyira fel indul, hogy magát meg nem birhattya, hanem azt mondgya Istennek* (a) Szünnyél meg (*úgymond*) minekelötte el mennék, hogy az után né legyek. *Melyre nézve azt mondhatnád, hogy kétségben esvén, semmit egyebet nem kér, hanem ki menekedvén Istennek kezéböl az ö nyomoruságában rothadgyon meg, Nem úgy pedig mint ha el tökéllet szivel hajolna ez bekételö mondásra, miképpen az Istentelenek, de csak az Istennek fel lobbant haragjának elszen-*

i Psal. 80. 5. *a* Psal. 39. 14.

szenvedhetetlen vóltáert panaszolkodik. Iollehet effele erőtlenségből származot vétkekkel igen meg motskoltatnak az hiveknek kőnyőrgések, de csak fel fohászkodgyanak, öldöklyek az ő indulattyokat és fordúllyanak azontúl jozanb elmére, meg bocsáttya nékik az Ur.

Hogy ha pedig az mi kérésünkben mingyárt meg nem halgattatunk, es nem azt az mit kérünk, de sokkal külömbet és az mi kivánságunkkal ellenkezőt láttatik nekünk adni az Ur: mint midőn egességet kérünk, azonban betegséget lelünk: gazdagságot kivánnunk és szegénységet találunk, kőnyőrgünk az mi ensegünkből való meg szabadulásunkért, azonban kegyetlenebbül üldöztetünk, sanyargattatunk és halálra kergettetünk: békessegért esedezünk, azonban háboruság, hadak és szőrnyű verontások támadnak. Ne tántorodgyunk meg ezekben, ne béketelenkedgyünk és ne fogyatkozzunk el hitünkben. Várván várjuk az Urat (b) *edgyik reggelrül más reggelre vessük remenségünket*

b Psal. 40. 2.

ket, (c) *Bizonyára ha kesendic várjuc el, mert el jüven el jő és nem késic.* (d) *Azért mondatic bé zároltnac lenni az aytó, hogy fel indittassunc az zőrgetesre. Sok panaszolkodási vóltanac illyetenec à szenteknec-is, azt mondgya szent Dávid:* (e) el fáradtam az kiáltásban, meg száradot az én torkom, el fogyatkoztak az én szemeim várván az Istent. *Zachariás Pap, ki sok esztendeig az ő házasságnac kezdetitül fogván, hihető dolog, hogy gyakorta szorgalmatoztatta az Urát, hogy magzatokkal őtet meg áldaná, de még-is eléb meg nem halgattatot hanem az ő koros vénségére.* (f) *Minek-okáért az mi testi kivánságinkban Istenre kell mindenestül fogva minnen magunkat biznunc, mert ő mint kegyes Atyánk jól tudgya micsodák hasznossók minékünc, és micsodác szolgállyanak idvősségünkre. Tőkélletessen el hidgyük hogy az Ur mindeneket javunkra cselekeszik: mert az hiveknec mindenek*

c Psal. 130. 5. 6. *d* Hab. 2. 3.
e Psal. 69. 4.
f Luc. 1. 7.

nek javokra szolgálnak (g) *Igy az Abrahámnak* (h) *emberi felet, reménség altal hit, alhatos lévén az hitben, nem gondolta önnön magát. Ezenképpen minékünk-is meg kel nyugodnunk az Urnak jó akarattyában, el hivén, hogy avagy azt az mi kivánságunkat, kit tőle kérünk, tellyesíti be, melynek el hallasztasával minket akar probálni, hitünkben és az könyörgesben való álhatatosságunkban: Avagy pedig az ő bölcs itileti szerént sokkal jobbat, hasznossabbat és üdvösségesebbet ád. Szent Pál, noha külömben halgattatot meg, hogy sem mint reménlette volt, de még-is mint mint egy kivánsága nyert ember, gyönyörködni mondgya magát ennek-utánna az ő erőtlenségiben* (i) *Adgyunk meg tehát mi-is tiszteletit az mi Istenünknek és engedgyük magunkát az ő bölcs akarattya alá és nevessünk az ő segitségének módot, határt és időt. Kérhettyük mind-azon-által őtet azon hogy sietséggel minket meg halgasson mint szent Dá-*

g Rom. 8. 28. *h* Rom. 4. 18. 19.
i 2. Cor. 12. 8. 9.

Dávid szól (k) Hamar halgas megh engemet, *mivel ezt nékünk önön maga-is meg igirte mondván:* (l) Az Isten nem állá boszszút az ő választottiért kik ő hozzá kiáltnak éjel és nappal, ha éjettők való bosszu-állását el halasztya-is mondom néktek meg szabadittya őket hamar. *Né legyenek annak okáért az külső tapasztalható dólgok merő idegi és lineaji a mi meg halgattatásunknak, de hittünkkel mérsékellyük, mert sokakat Isten nem halgat meg az ő kivánságok szerént hogy azokat az ő idvősségekre halgassa meg és az ő kéréseknek meg nem adásával raytok meg könyörüllyön. Továbba vonnyuk az igaz könyörgesnek proba kővere az mi kéréseinket, talám talaltatnak oly dolgot benne, mellyek az mi könyörgesinket meg bántyák, avagy ritkán, avagy pedig nem jól könyörgünk, hogy az mi testeinknek gyönyörüségére forditcsuk:* (m) *Vesskük le az mi ez földiekhez ragaszkodot lelkünknek szorgalmatosságit, és meg lássik hogy az mi*

k Psal. 101. 3. *l* Luc. 18. 7.
m Iac. 4. 3.

mi elmenk az könyörgesben ez világi dolgoktúl el ne vonyattassec, de fel emelkedven legyen Istenhez az egekben. Szenvedgyüc békevel az Urnac kereszt viselésekkel való meg latogatását és ne zugolodgyunc ellene. Tisztitczüc ki sziveinkből az mi tunya termeszetünknec hidegséget: mert az könyörgésben meg kivántatik az szünek buzgosága, az alhatatosság, és az koroskent-való zörgetés. Mivel az könyörgés mint egy Istennel-való erös tusakodás mint szent Pál szól (n) Az Isten mint egy meg gyözettetvén illyenképpen szólla Moysesnek, midön neki könyörögne (o) Hadgy békét ennekem.

Hogy ha annak-okáert Tisztelendö Uram ez mi sok vessedelmekben el épedet es nyomoruságokban sillyedet idönkben magunkat meg gondollyuc és állapatunkat el szemlellyüc, bizonyára minden felöl az mi ellenséginc köszörülek vipera fogokat ellenünk: az ördög szakmányos cselekedöjive tött az bünöknek, kisirteteknec háború szelveszeivel ostromol és dühösködik elle-

n Rom. 15: 30. o Exod. 32.10.

ellenünk, martalekiai vagyunk az mi testeinknec gonosz kivánságinak: ez faytalan világ pedig az ö szövevenyes utára hitegetet bennünket, és az mi kegyes eletünknec ki sendült virágát szaggattya és ragadozza naponkent tölünk: effelét külsö keppen nyomoruságoknac melységes arjai boritottac el minket: viszavonás, háboruság ehség, dög-halál, rettegés, bánat, faydalom, betegsé, hoszu sinlés és ezekhez hasonlók, kik kegyetlenül rabollyák és predállyák az mi nyomorult eletünket. Minek-okáért ezek ellen nincsen nekünk erösseb bástyán és töb orvosságunk az buzgó könyörgesnel. Legyünk serenyek és ne restüllyünk meg tehát ebben hogy az mi hitünk bennünk el né hüllyon és az bünnek almaiban ne ssunnyalozzon meg törlöt tüköröl legyen az szent Illyes (p) ki Istennek tanácsát értvén, mivel Achab Királynac nem ok-nelkül igire az esöt, mind-azon-által fejét terdei közze haytván, nagy szorgalmatossággal könyörög, és az ö szolgáját hét izben küldi az

p 1. Reg. 18. 42.

az fellegeknek kémlelésére: mellyet nem azért czelekeszik, hogy az Isteni jelenésben kételkednek, de hogy az ö tisztit véghez vinné és hitit az könyörgésben ebren tartaná. Mert hogy ha az mi kegyelmes Atyánk minket tunyacnak és szótalanoknak látand lenni az könyörgésben, azontúl ö szent felsége-is aluvó és szunnyadozóképpen viseli magát hozzánk, és mint egy el feletkezvén rólunk meg szünik velünk az ö Isteni jó vóltát közleni (q) hogy fel indicson az mi szükséginknek ebreztö ösztöné által az ö hozzá való esedezésre. Nosza annak-okáért serkennyünk fel meg tapasztalván raytunk à mi édes Atyánknak tengernek fövenyinél számossab irgalmasságit, gondollyuk meg velünk közlöt jó tétemény it és fogyuk nagy hála-adással az ö nékünk nyutot ajándékit. Az galambok midön amaz apró magocskát fel vészik, az ö szemeket az égre fordittyák fel vésznek egy magot és szemeket felvetik az égh felé, az után mást akkor-is fel emelik az önnön szemeket, és igy minden mag-

q Psal. 44. 24.

magnak alá nyeleseben fel tekintenek az égh felé. Győzze meg ez természetnek munkája, az mi meg atalkodot természetünknek tunyáságát és hálaadatlanságát. Szégyenüllyön meg az emberi restség, többet akar Isten nekünk adni, hogy sem az mennyit mi kivánnánk, töb könyörületességet akarja hozzánk mutatni, hogy sem mint csak ez világi nyomoruságokból szabadittatnánk meg. Indicson fel minket az mi egy közben jarónknak és szoszolónknak emberi nemzethez-való szerelme, és az ö érettünk esedezésének hatható ereje, ki mindenkor él, hogy esedezzék mi érettünk (r) Kénszericsenek végezetre minket az mi számtalan nyomoruságink, busulásink és sok külömb külömb-féle szorongattatásink: mert ez testiekben mennél sullyossab háborúckal érdeklettetünk, annál buzgoságossabbaknak kell minékünk az könyörgésben lennünk. Nó annak-okáért emellyük fel az mi le eresztet kezeinket, és erösicsük meg az mi reszketö térdeinket (s) valászuk ez életnek jobbik felet

(b) Mariá-

r Hebr. 7. 25. s Hebr. 12. 12.

Mariával, és könyörgésünk altal borúllyunk le az Urnak labai elöt, kiálcsunk ö hozzá tellyes mi indulatinkból, kiálcsanak minden mi érzékenségink, kiálcson az mi hitünk, kiálcsanak az mi szenvedésink és kiálcson az mi vérünk, mint az Abelnek vére, zörgessenek az Urnak aytaján az mi fohaszkodásink és mennyenek bé az mi könyhúllatásink az irgalmasságnak kapuin. Igy lészen hogy az ö Isteni gazdag kegyelmének drága kincsevel megáld bennünket és lelkünket mennyei ajándékával az örök életre meg uyittya.

Nincsen semmi kételkedésem benne Tisztelendö Patronusom, hogy kegyelmed ez lelki tudománynak szükseges voltát, drágalatos hasznát, erejét és módgyát nem tudná és nem értené, mivel errül elégedendö bizonyságot, tészen az kegyelmed szent és Istenes kivánsága, mely nem ez világi hamar el múló az külsö dicsöségre nézendö dologban helyhesztettetet, de az Urnak szent nevenek dicsiretire és az ö Anya-szent-egy-házának lelki eppületire szolgál: melly semmi nem egyeb, hanem

nem amaz üdvösseges elmélkedéseknek könyörgéseknek és Isteni szép dicsireteknek kegyes kivánsága. Minek-okáért ezt elöttem viselvén, szorgalmatossan vig yáztam, és gondolkodásimat gyakorta ebreztettem, hogy tudni illik holot és minemü könyvet találnék alkolmatossat, mellynek sok foglalatosságim közöt magyarúl-való forditása által, az kegyelmed tölem kivánt várakozásának eleg tétettetnek. Hogy annak-okáért job módgyával ennek meg felelhetnék fel vém Kegelius Philep Doctornak sok nevezetes Páterekböl, úgy mint: Agostonból, Anselmusból, Taulerusbol, Hieronymusból és többekböl egybe szedegettetet, és csak mostan uy formában ki bocsátot tizenkét elmélkedésekböl álló szép ahittatos könyörgö könyvet hogy magyarúl forditanám, tudván azt hogy deák nyelven ez könyv igen szük vólna, és ahol vólna-is nem mindenek érthetnek meg effélét, minden nemzetek az ö tulaydon nyelvek szerént buzgoságossában és nagyob ahittatossággal adhatnak bé az Urnak az ö könyörgéseket, mellyet annak-okáért immár vég-

 hez

hez vittem és az kegyelmed bőcsülletes és meltóságos neve alát szem eleiben ki bocsátottam, kit bizonyára nem magam mutogatásából sem pedig ez világi hűságos dicsekedésnek, avagy hir névnek keresésébül, de egyedül csak az Urnak nevének dicsíretiert, és minden ő választot hivemek az könyörgésben-való épülesékért cselekedtem: Továbba hogy az kegyelmed velem közlöt jó téteményeért, mely jó szagu áldozatnak drága illattya az Ur elöt, hálaadó voltomat meg mutatnám, és ez együgyü munkámat, szorgalmatosságimat mint egy elsö sengejet kegyelmednek be adnám, hogy ez által nagy lelki épülettel és hasznomul kegyelmed sőt még az kegyelmed nemzetes maradeki-is szólgálhatnak és dicsérhetnek az Urat mind örökké, efféleit maradna meg bizonyságúl és mindeneknek lenne tőkörül az kegyelmed könyörgések által való Isteni tiszteleti. Az könynek forditásában pedig az magyar nyelvnek tulaydon folyására vigyáztam, és hogy az szóllásnak formái az könyörgőkben buzgoságot indittanának egyedül azon voltam, sok

sokhelyen bővitettem, sokhelyen viszont röviditettem, sokakat ki hadtam, és ismét sokaknak helyekben másokat helyheztettem, efféleit mindenik elmelkedest külön ahoz szabot énekekel rekesztettem be hogy igy az Urnak örökké imádando szentséges neve elmélkedésekben, imádságokban és egyszer s-mind énekekben dicsírtetnek és magasztaltatnék az ő hozzá esedezö hiveitül. Minekokáért kérem kegyelmedet Uram hogy ez vékony munkámat, melynek nem nézvén együgyü voltát, de szorgalmatosságomnak és Istenes szándékomnak jóra-való igyekezetit fogja kegyes orczával és vegye jószivel kegyelmed, hogy ez által az kegyelmed bőcsülletes és meltóságos hire nevekedgyék mindenek elöt, virágozzék mindenüt, és terjedgyen mindenekre: mely kegyelmed kegyességét értvén mások-is fel indittattassanak ennél nagyobb munkáknak-is az kegyelmed Patrocinioma alat-való ki botsatásira. Az Ur adgya kegyelmednek, minden Isten félö hivekkel egyetemben az könyörgésnek lelkét, mellyel mint egy erös paysal környül véteven, és

minden haborúk ellen fel fegyverkesztetvén, elhessen sok esztendeiglen bódogúl kegyelmed, az Urnak dicsiretire, Anyaszent-egy-házának epületire és az mi sok insegekben el-fárat és ugyan el-épedet házánknak elö menetelire, Amen.

Irtam Lugdun: Karátson havának 15. napján 1636. esztendöben.

Kegyelmednek alázatos Alumnusa.

DEBRECZENI PETER.

RHYTH-

De vi & efficacia precum in gratiam Authoris conscripti.

AZ kegyes beszédnek
Tiszta könyörgésnek
Nagy használosságát
Ki tudná nyelvével
Emberi elmével
Meg mondani joszágát,
Mellyel az kegyesség
Egész keresztyénség
Erösiti ö magát?
2. Ezt lelki fegyvernek
Es Istent gyözönek
Mondgya az irás lenni
Kérd meg (a) Izraeltül
Ez erös banyáktúl
Tenéked meg jelenti
Ki könyörgésével
Esedezésivel
Az szép áldást el nyeri.
3. Az nagy (b) Patriarcha
Alázatos atya
Hasznát ennek meg mondgya

(b4) Ki

a Gen. 26. 28. b Gen. 18. 32.

Ki amaz nagy Birót
Győzhetetlen erőt
Engedelemre hozza
Hogy ha tiz igazak
Az várasban vadnak
Múlnék az ő haragja.
4. Kiſded *(c)* Iſmaelnek
Elvetet gyermeknek
Ohaytáſi azt mondgyák
Hogy az ſzomjuhozók
Iſtenhez kiáltók
Az kút fűt meg találllyák
Ha kik tiſzta ſziből
Az Urhoz nem ſzinből
Könyörgéſeket nyuytyák.
5. Amaz *(d)* juh páſztornak
Iſai fiának
Ha ſzemleled dólgait
Egyedül csak erre
Mint igaz fegyverre
Mindeneket igazit
Kik az ſzorulásban
Vadnak háborúban
Ezt kereſſek erre int.
6. Sok vólna haſznait
Drágalatos izit
Ennek ki beſzélni, Niſd

c Gen. 21. 17. *d* Pſal. 50. 15.

Niſd fel az Bibliát
Mint egy kincses ládát
Te elődben terjeſzti
Láſd meg az példákat
Követſſed azokat
s-Tanitnak imátkozni.
7. Ez könyvet azértán
Vedd kezedben s-oſztán
Ely véle joſzanſággal
Csendes állapotban
Ki vagy háborúban
Olvaſſad bátorſággal
Itt az erős fegyver
Debreczeni Péter
Mellyet ád vig orczával.

A MICHAELE S. SALARDI
S. S. Theol. Stud.

Pro re nata

Succincta Altaris thymiamatis accommodatio, Ex Exod. xxx.

A Karſzé valaki jó illat tétellel
Aldozni? óltárt *(a)* Sittim fából
emely-fel,

(b 5) S-egéſz-

a *Exod.* 30.

S-egészlen *(b)* borits bé azt, arany fedellel,
Szarvait *(c)* rendellyed egyenlő mértékkel.
Körös körül csinaly rayta szép *(d)* koronát.
Coronája alá, két arany *(e)* karikat
Azokban czifrázva temérdek *(f)* rudaka:,
Tanúlt mesterséggel keszicsd-el azokat
Az superlát *(g)* előt, mindgyárt hellyel legyen
Kegyelem, *(h)* tablája szintén ellenében,
Hól Isten te véled *(i)* lészen szemtűl szemben
Illatodnak füsti eleiben mégyen.
Minden reggel *(k)* estve, illatot tégy azon
Drága illatokból, nem más de te *(l)* Aaron
Az Úr előt tűze *(m)* szűntelen langollyon
De semmi idegen *(n)* ahoz ne jarullyon.
Rothadatlan Sittim őltar *(o)* az mi URUNK,
Ki fel *(p)* emeltetet; s-hól az mi *(q)* aranyunk?
Szere-

b §3. c. *ibid.* d *ibid.* e §. 4. f §. 5. g §. 6. h *ibid.* i *ibid.* k §. 7. l. *ibid.* m §. 8. n §. 9. o *Heb.* 13.10. p *Joh.* 3.14. q 1. *Cor.* 3.11.

Szeretet *(r)* az; mellyet hittel *(s)* rá ruhazunk,
Fás-pozdorja *(t)* miat hogy ne gyalaztassunk.
Ez oltár szarvai; az *(u)* álazatosság
Harmas *(x)* tisztel; kiben vagyon nagy *(y)* meltóság
Corona *(z)* fejében, hatalmas Urasság
Nékünk szelidségre *(a)* nagy alkolmatosság
Két arany karika; Istennek *(b)* hatalmas-Szent igiretinek *(c)* tőkéllet irgalma
Ezekben az két rud; Christus *(d)* bizodalma
Másod az szent Lélek *(e)* tanubizonysága
Bé-tétetet egyszer *(f)* az Sacrariumba,
Kegyelem *(g)* ládája vagyon birtokában,
Esedezik értünk *(h)* Attyánál úntalan,
Mely el-hid bizonnyal hogy nem *(i)* haszontalan

(b 6) Nó

r *Cant.* 1. & 2. & 8. s *Psal.* 2.12. & 1. *Cor.* 16. 22. & *Joh.* 14.21.23. t 1. *Cor.* 3. 15. u *Phil.* 2.8. x *Act.* 3.22.23. *Psal.* 110. 4. *Heb.* 7. 21. y *Luc.* 1. 32. z *Ap.* 6.2. a *Phil.*. 2.3. *Rom.* 15.3. b *Psal.* 145. c *Rom.* 8.32. d *Joh.* 11.42. e *Rom.* 8.16.26. f *Heb.* 9. g *ibid:* h *Rom.* 8.34. 1. *Joh.* 2.1. i *ibid.*

Nő hát estve s-reggel készűly ez óltárhoz
Szent (k) Papság reménség (l) kit (m)
s-szű (n) kel illathoz
Szűntelen búzgoság (o) s-sohajtás az Ur-
Semi ez világit ne egyelics (p) ahoz (hoz
Summa szerént azért, ez te áldozatod
Hogy kedvet találljon, ez lész hivatalod,
Légy bölcs, hogy meg érthesd, mit-s-mint
kel kévánnod; (hallod.
Búzgo; más hogy halhat, magad ha nem
Szűntelen Istennél légy elmélkedésbé,
Alázatos és hű, te könyörgésedben
Alhatatos erős az reménlő hitben,
Végig bizodalmas az igiretekben
Igy illatod fűsti meg-járja az éget,
Bé-tölti egészlen az szentek szentét,
Onnat nagy gazdagon, minden jót csepegtet,
Sőt végre magad-is, oda-bé ferkesztet.

Lugd. Bat. 1636. 15. *Decemb.*

NICOLAUS LAZAR Szatthmári
S.S. Theol. S.

k 1. *Pet.* 2. 5. 9. *Ap.* 5. 10. l *Joh.* 16. 23. m *Matth.* 21. 22. *Rom.* 10. 14. n *Jo.* 4. 23. 24. o 1. *Thess.* 5. 17. *Luc.* 18. 1. p *Jac.* 4. 23.

παρέι-

παρέινεσις

Ad Christianum Lectorem.

VAlaki Istenhez akarsz jarulni
Ez nagy Fölséggel szembe beszélleni,
Tűle áldást menyből fejedre kérni;
Hitből könyörgést kel néki nyujtani.
Az el vett jokért Istent dicsírnűnk kell,
Azért ruházot fel okos lélekkel;
De Christusban ennek bőltsen lenni kell:
Mert másképpen Istennek semmi nem kel,
Ezt pedig kell szűntelen cselekednűnk,
Mert minden nap úy ajándékot vészűnk,
Lelki testi sok ellenség környűlűnk
Kiket csak könyörgéssel-meg győzhetűnk
Könyörgés által ment Enok menyekbe,
Illyest szekér én ragadta az égbe
Minden Szentek ez követték éitekben
Azért vadnak mostan bódog örömben.
Te-is áldást Istentűl sokat vettél:
Ellenségtűl látod környűl vétettél,
Menyben menni tudom hogy igyekezél:
Könyörgéshez lás azért serénységgel,
Módgyát ennek ez kitsiny könyvetskében
Debretzeni Péter foglálta szépen

Ely

Ely csak véle minden-némű igyedben,
Hidgyed juthatz te-is Iſten elében.

Lugd. Bat. 15. *Decemb*: 1636.

STEPHANUS MOHATSI Barovius
S. S. Theol. Stud.

Az

REGHI PATEREKNEK Iráſokból ſzedegettetet értelmes mondáſok.

Hugo.

AZ kőnyőrgés à kegyes elmének alázatos téréſe Iſtenhez, mely meg erősittetet hittel, ſzeretettel és reménſęggel.

Auguſtin.

Az te kőnyőrgéſed Iſtennel-való beſzéllés mert midőn olvaſs, az Iſten ſzól tenéked, midőn pedig kőnyőrgőſz Iſtennel beſzélleſz.

Auguſtin.

Az kőnyőrgés hogy ha tiſzta és macula nélkűl-való léſzen, fel hatván az egekben, űrőſſen meg nem tér.

Vgyan

Ugyaan ott.

Az kőnyőrgés, óltalma az kőnyőrgőknek, áldozattya Iſtennek, oſtorozáſa pedig az őrdőgőknek.

Ugyan ott.

Az kőnyőrgés az léleknek batoritója, az Angyaloknak vigaſztalója, az őrdőgőknek kinzója, Iſtennek kedves ſzólgálat, az penitentiának és az hitnek nagy ditsireti, tőkélletes ékeſſęge, bizonyos reménſęge és meg-romolhatatlan épſége.

Ugyan ott.

Az tiſzta kőnyőrgéſnek nagy ereje vagyon, ki mint egy gyors kővet az parantsol: dólgot végheſz véſzi, és el-jút az hova az teſt el nem jűthat.

Ugyan ott.

Mert miképpen az napnak ragyogyo fényeſſęge az homalyokat és az meg-gyűlt fellegeket el ſzellezti és el-oſzlattya: igy az buzgo kőnyőrgés minden ſzűbéli tőrődiſeket, ſzorongattatáſokat, kiſirteteket igen nagy hirtelen el kerget.

Ugyan ott.

Miképpen az lopo, halván az kiáltáſt, el-fút, és az kőrnyűl lakók fel ſerkenvén ſegitſęgre jőnek: igy az kőnyőrgéſnek

erős

erős szózattya el-üzi az ördögöket, és az Angyalokat segitsęgre serkenti.

Eccles. 7.

Job az könyörgésnek vége, annak kezdetinél. Mert az kezdésben az sziü haborgo es nyukhatatlan: az végen pedig tsendesseb és inkáb figyelmetesseb az ö igyekezetire.

Isidor.

Szivet illet az könyörgés, nem ajakat. Mert az könyörgönek Isten szivére figyelmez nem beszédére. Job embernek tsendessęggel szivében könyörögni szóllás nélkül, hogy sem mint szajának beszédével elmének figyelmetessęge nélkül.

August.

Nem lehet hogy az te könyörgésed feljusson az égekben, ha ez világi gondoktúl és szorgalmatossagoktúl megh terheltetvén lészesz, mert ez felette igen ellenkezik az könyörgéssel.

Ugyan ott.

Az könyörgéssel tisztogattatunk, az olvasással tanittatunk. Mind kettö joságos dolog, ha réa érkezel, ha pedig nem mind az kettöre, job könyörögnöd hogy sem mind olvasnod.

Ugyan

Ugyan ott.

Az könyörgés eleiben viszi Istennek az te szüksegidet, meg alázza szivedet, meg ment à gonosztúl, fel indittya Istent az te szeretetedre, és lelkedet eggyessé tészi az Urral.

Cassiodor.

Az könyörgés szivét világosit, ez földiektül el-szakaszt, az büntül meg tisztit, menyeiekre igazgat és az lelki ióknak elfogasára méltobba és álkalmatossabba tészen.

Nilus Episc.

Ha Istennek temploma kivánsz lenni, szüntelen fel kel vinned az könyörgésnek áldozattyát.

Ambrosius.

Az kegyelem böveb az könyörgésnél, mert mindenkor többet ád Isten, hogy sem az mennyit tüle kérnénk.

August.

Ne ály hatra az te könyörgésedben, hogy ha Isten el-hallasztya-is à mit néked meg adando: nints álhatatlanság abban ki igirt, meg nem változtattya az ö mondását: fel bomolhatatlan az ö igireti: meg nem tsalhat, vagyon hatalma az bé tellyesitésre.

Greg.

Gregor.

Sokak ez világi hatalmassok eltt egész nap estig udvarolni készek, az könyörgésben pedig az Ur elt egy fertály óraig elfaradnak.

Augustin.

Sokan el unnyák az könyörgést, sokan az ő meg-térésének kezdetiben buzgosságosban könyörögnek, annakutánna osztan kelletlenül, tunyaúl és restül tselekedetik, mint ha bátorságosak volnának. Vigyaz az ellenség, te pedig aluszol?

Hieron.

Az Ur tudván az ő kegyelmességének mértéket, néha nem halgattya meg az ő hozzá kiáltot, hogy azt meg probállya, és az esedezésre inkább fel inditsa és mint egy tüzben vetvén tisztabbá tegye.

Bernhard.

Senki közzülünk kitsiny dolognak ne alitsa az ő könyörgését, mert mondom tinektek, hogy az à kinek könyörgünk nem tartya kicsiny dolognak, minek-útánna ki ment az mi száinkból, ő fel irja azokat az ő könyvében. Ez az kettő közzül eggyiket tüle meg tsalhatatlan-képpen várhattyuk, avagy azt à mit kérünk, avagy pedig azt

azt mellyet hasznossabnak tud lenni minékünk.

Ismet.

Nem szóval-való kiáltással kel zörgetni Istennél, de igaz lelki ismérettel kel engesztelni, mert ő nem az külső szolláspa, de az belső buzgosságra figyelmez. Az könyörgő semmi úy dölgot ne inditson, mellyet tsudáltasson az embereckel, né tégyen kiáltást, ue terjesze ki kezeit, se ne emellye fel szemeit, hogy az embereknél hirt nevet szerezzen.

Isidor.

Mit használ ott az ajakoknak pengése, holot az sziv meg némult? mert miképpen az szóllás mondoltatás nélkül nem külömböz az oktalan állatok szavátúl: igy az könyörgés-is buzgosság nélkül az barmoknak bögesétől.

Ismet.

Az könyörgő embernek két dolog báutya meg az ő könyörgését, melyért nem nyerheti meg az ő kivánságát: tudni illik az bünben heverés: és az ellene vétet felebarattyának meg nem botsátás.

Ismét.

Sokakat Isten nem halgat meg gyakorta az

ta az ő akarattyok szerént, hogy azokat az ő idvösségekre halgassa meg.

Ismét.

Ez annak az orvosság ki ellen az ő bűneinek kisirtetj tusakodnak, hogy valamennyiszer az bűntűl ostromlattatik, mind annyiszor az könyörgéshez fogjon: mert az gyakorta-való könyörgés az vétkeknek izgatását el óltya.

A M. N. MUZEUM KÖNYV-TÁRA

CALENDARIUM PERPETUUM.

Minden Estendőre szólgáló örök Kalendarium.

Ad Incluti Regni Hungariæ meditullium modernum directum.

Huic accessit Prognosticon breve perpetuum

Auctore

D. F. A. C.

Dies.		JANUARII Festa stabilia.	KL. Romul:
1	Ci	Circumc. Chr.	Kal. Ian.
2	si	Abel	4 Non. Id.
3	o	Daniel	3 Non. Id.
4	Ja	Mathusalem	Prid. n. Id.
5	nus	Simeon	Non. Id.
6	E	Epiphania	8 Id. I.
7	pi	Iulianus	7 Id. I.
8	si	Erhardus	6 Id. I.
9	bi	Tilemannus	5 Id. I.
10	ven	Reinhardus	4 Id. I.
11	di	Honorata	3 Id. I.
12	cat	Reiuholdus	Prid. Id. I.
13	oct	Hilarius	Id. Ian.
14	Fe	Felix	19. Kal. Feb.
15	li	Habacuc	18 K. F.
16	Mar	Marcellus	17 K. F.
17	An	Antonius	16 K. F.
18	Pris	Prisca	15 K. F.
19	ca	Sara	14 K. F.
20	Fab	Fab. Seb.	13 K. F.
21	Agn	Agneta	12 K. F.
22	Vin	Vincentius	11 K. F.
23	cen	Emerentiana	10 K. F.
24	ti	Timotheus	9 K. F.
25	Pau	Conv. Pauli	8 K. F.
26	lus	Polycarpus	7 K. F.
27	no	Chrysostomus	6 K. F.
28	bi	Carol. M.	5 K. F.
29	le	Valerius	4 K. F.
30	lu	Adelgunda	3 K. F.
31	men	Cyrus	Prid. K. F.

Mensis *amat tepido* Jani *decurrere victi,*
Et refici grato sæpe liquore jubet.

FEBRV-

Dies.		FEBRUARII Festa stabilia.	K. L. Romulin.
1	Bri	Brigitta	Kal. Feb.
2	Pur	Purif. Mariæ	4 Non. Feb.
3	Bla	Blasius	3 n. F.
4	sius	Veronica	Prid. n. Feb.
5	Ag	Agatha	Nonis Feb.
6	Dor	Dorothea	8 Id. F.
7	Feb	Richardus	7 Id. F.
8	ru	Salomon	6 Id. F.
9	Ap	Apollonia	5 Id. F.
10	Sco	Scholastica	4 Id. F.
11	la	Euphrosina	3 Id. F.
12	sti	Eulalia	Prid. Id. F
13	ca	Benignus	Id. Feb.
14	Va	Valentinus	16 K. Ma
15	lent.	Faustinus	15 Kal. M
16	Iu	Juliana	14 Kal. M
17	li	Policronius	13 Kal. M
18	can	Concordia	12 Kal. M
19	jun	Susanna	11 Kal. M
20	ge	Eucharius	10 Kal. M
21	tum	Sophonias	9 Kal. M.
22	Pe	Cath. Petri	8 Kal. M.

f	23	*jun*	Theodoricus	*10 K. Ap.*
g	24	*cta*	Casimirus	*9 K. Ap.*
A	25	*Ma*	Ann. Mar.	*8 K. Ap.*
B	26	*ri*	Emanuel	*7 K Ap.*
C	27	*a*	Robertus	*6 K. Ap.*
d	28	*ge*	Malchus	*5 K. Ap.*
e	29	*ni*	Eustasius	*4 K. Ap.*
f	30	*tri*	Adonias	*3 K. Ap.*
g	31	*ce.*	Amos Gedeon.	*Prid. K. A.*

Martius *humores & terra & corporis auget;*
Tunc ratio est puri magna tenenda cibi.

Dies.		APRILIS festa stabilia.	KL. Romulin.
1	A	Hugo	Kal. Ap.
2	pril	Epiphanius	4 Non. Ap.
3	in	Christian. Ferd.	3. N. Ap.
4	Am	Ambrosius	Prid. N. Ap
5	bro	Æmilius	Non. Ap,
6	si	Cœlestinus	8 Id. Ap,
7	i	Aaron	7 Id: Ap.
8	fe	Liborius	6 Id. Ap.
9	stis	Bogislaus	5 Id. Ap.
10	o	Ezechiel	4 Id. Ap.
11	va:	Leo	3 Id. Ap.
12	ac	Julius	Pr. Id. Ap
13	que	Vrsus	Id. Ap.
14	Ti	Tiburtius	18 K. Maij.
15	bur	Anastasia	17 K. M.
16	ti.	Malachias	16 K. M.
17	Et	Rudolphus	15 K. M.
18	Va	Æneas	14 K. M.
19	ler	Hermogenes	13 K. M.
20	san	Absolon	12 K. M.
21	cti	Fortunatus	11 K. M.
22	que	Cajus	10 K. M.
23	Ge	Georgius	9 K. M.
24	org.	Albertus	8 K. M.
25	Mar	Marcus	7 K. M.
26	ci	Ezechias	6 K. M.
27	que	Anastasius NB:	5 K. M.
28	Vi	Vitalis	4 K. M.
29	ta	Reinmundus	3 K M.
30	lis.	Erastus	Pr. K. M.

Sanguine crede mihi tùm corpora nostra redundant,
Cùm, qui terram aperit, Mensis Aprilis *adest.*

Dies.		MAII Festa stabilia.	KL. Romul.
g 1	Phi	Phil. Jac.	Kal. Maij.
A 2	lip	Sigismundus	6 Non. M.
b 3	Crux	Invent. ✠	5 N. M.
C 4	Flor	Monica	4 N. M.
d 5	Goth	Gotthardus	3 N. Maij.
e 6	Io	Aggæus	Prid. N. M.
f 7	han	Iuvenalis	Non. M.
g 8	la	Stanislaus	8 Id. M.
A 9	tin	Esaias	7 Id. M.
b 10	E	Hiob, Gordian.	6 Id. M.
C 11	pi	Gangolphus	5 Id. M.
d 12	Ne	Pancratius	4 Id. M.
e 13	Ser	Servatius	3 Id. M.
f 14	&	Corona	Pr. Id. M.
g 15	Soph.	Sophia	Id. M.
A 16	Ma	Nicephorus	17 Kal. I.
b 17	ius	Galatæa	16 K. I.
C 18	in	Ericus	15 K. I.
d 19	hac	Potentiana	14 K. I.
e 20	se	Sibylla	13 K. I.
f 21	ri	Valens	12 K. I.
g 22	e	Helena.	11 K. I.
A 23	re	Desiderius	10. Kal. Iun.
b 24	net	Antiochus	9 K. I.
C 25	Vr	Urbanus	8 K. I.
d 26	ban	Eleuterius	7 K. I.
e 27	in	Ludolphus	6 K. I.
f 28	pe	Vilhelmus	5 K. I.
g 29	de	Maximinus	4 K. I.
A 30	Crif	Vigandus	3 K. I.
b 31	Can.	Petronella.	Pr. K. Iun.

Omnia jam florent, jam formosissimus annus,
Iamq; tibi cuncti mollius esse volunt.

Dies.		IVNII. Festa stabilia.	KL. Romulin.
1	Nic	Gottschalck	Kal. Iun.
2	Mar	Marcellinus	4 Non. I.
3	cel	Erasmus	3 N. I.
4	li	Darius	Prid. N. I.
5	Bo	Bonifacius	Non. Iun.
6	ni	Benigna	8 Id. I.
7	dat	Lucretia	7 Id. I.
8	Iun	Medardus	6 Id. I.
9	Pri	Gebhardus	5 Id. I.
10	mi	Rudiger	4 Id. Iun.
11	Ba	Barnabas	3 Id. I.
12	Cy	Olympia	Pr. Id. I.
13	ri	Tobias. Ant:	Id: Iun.
14	ni.	Elisæus	18 Kal. Iul.
15	Vi	Vitus.	17 K. Iul.
16	ti	Iustina	16 K. Iul.
17	que	Montanus	15 K. Iul.
18	Mar	Gratianus	14 K. Iul.
19	Pro	Gervasius	13 K. Iul.
20	tus	Florentia	12 K. Iul.
21	Al	Rahel	11 K. Iul.
22	san	Achatius	10 K. Iul.
23	cti	Thaddæus	9 Kal. Iul.
24	Io	Iohan. Bapt:	8 K. Iul.
25	han	Elogius	7 K. Iul.
26	Io	Ieremias	6 K. Iul.
27	Dor	Ladislaus	5 K. Iul.
28	Le	Iosua	4 K. Iul.
29	Pe	Petr: Paul.	3 K. Iul.
30	Pau	Theodosius	Prid. K. Iul.

Junius & gaudet gelidis & pascitur herbis:
Vivifico humori tunc inimica fuge.

Dies.		IVLII Festa stabilia.	KL. Romulin.
e 1	Iul	Theobaldus	K. Iul.
f 2	Vi	Visit. Mar.	6 Non. Iul.
g 3	sit	Cornelius	5 Non. Iul.
A 4	Hul	Ulricus	4 Non. Iul.
b 5	rich	Anshelmus	3 N. Iul.
c 6	Oc	Antonius	Prid. N. I.
d 7	Bil	Esther	Non. Iul.
e 8	Chi	Chilianus	8 Id. Iul.
f 9	li	Cyrillus	7 Id. Iul.
g 10	Fra	Israel	6 Id. Iul.
A 11	be	Eleonora	5 Id. Iul.
b 12	ne	Henricus	4 Id. Iul.
c 13	Mar	Margareta	3 Id. Iul.
d 14	gar.	Bonaventura	Prid. Id. I.
e 15	A	Divis. Apost.	Id. Iul.
f 16	post	Eustachius	17 Kal. Au.
g 17	Al	Alexius	16 K. Aug.
A 18	Ar	Rosina	15 K. Aug.
b 19	nol	Marina	14 K. Aug.
c 20	phus	Elias	13 K. Aug.
d 21	Brax	Braxedes	12 K. Aug.
e 22	Mag	Mar. Magd.	11 K. Aug.
f 23	Ap	Apollinaris	10 K. Aug.
g 24	Chri	Christina	9 K. Aug.
A 25	Ia	Iacobus	8 K. Aug.
b 26	co	Anna	7 K. Aug.
c 27	bi	Bertholdus	6 K. Aug.
d 28	que	Sigfridus	5 K. Aug.
e 29	Sim	Martha	4 K. Aug.
f 30	Ab	Abdon	3 K. Aug.
g 31	Don	Loth	Pr. K. Aug.

Aëris ignifluos intendit Iulius *æstus;*
Hoc brevior somno tempore danda quies.

Di es.		AVGVSTI festa stabilia.	KL Romulin.
1	Pe	Vinc. Petri.	Kal. Aug.
2	Steph	Hannibal.	4 Non. Aug.
3	Steph	Eleazar	3 N. Aug.
4	Pro	Dominicus	Prid. n. A.
5	tog	Osvaldus	Non. Aug.
6	Six	Transf. Christ.	8 Id. Aug.
7	Dom	Donatus	7 Id. Aug.
8	Cyr	Cyriacus	6 Id. Aug.
9	Ro	Romanus	5 Id. Aug.
10	Lau	Laurentius	4 Id. Aug.
11	Ti	Tiberius	3 Id. Aug.
12	bur	Clara	Prid. Id. A.
13	Hip	Hildebertus	Id. Aug.
14	Eus	Athanasia	19 K. Sept.
15	Sum	Assumpt. Mar.	18 K. Sep.
16	pti	Isaac	17 K. Sept.
17	o	Bilibaldus	16 K. Sept.
18	A	Agapitus	15 K. Sept.
19	ga	Sebaldus	14 K. Sept.
20	pi	Bernhardus	13 K. Sept.
21	ti	Ruth	12 K. Sept.
22	Ti	Philibertus	11 K. Sept.
23	mo	Zachæus	10 K. Sep.
24	Bar	Bartholom:	9 K. Sep.
25	to	Ludovicus	8 K. Sept.
26	le	Samuel	7 K. Sep.
27	Ruff	Ruffus	6 K. Sep.
28	Aug	Augustinus	5 K. Sep.
29	Col	Decol. Iohan.	4 K. Sep.
30	Au	Benjamin	3 K. Sep.
31	Eli	Rebecca	Pr. K. Sep.

Ipse etiam Augustus *somnum restringit & escas,*
Et Veneris cupidos gaudia ferre vetat.

Dies.		SEPTEMB. Festa stabilia.	K. L. Romu. in.
1	Æ	Ægidius	K. Sept.
2	gi	Ephraim	4 Non. Sep.
3	di	Salome	3 Non. S.
4	um	Moses	Pr. N. S.
5	Sep	Nathanael	Non. Sept.
6	ha	Magnus	8 Id. Sept.
7	bet	Regina	7 Id. Sept.
8	Nat	Nativ. Mar.	6 Id. Sept.
9	Gor	Bruno	5 Id. Sept.
10	gon	Jodocus	4 Id. Sept.
11	Pro	Athanasius	3 Id. Sept.
12	bi	Valerianus	Prid. Id. S.
13	que	Enoch	Id. Octob.
14	Crux	Exalt. ✠	18 Kal. Oct.
15	Nic	Nicodemus	17 Kal. Oct.
16	Eu	Euphemia	16 Kal. Oct.
17	Lam	Lampertus	15 K. Oct.
18	per	Titus	14 K. Oct.
19	ti	Januarius	13 K. Oct.
20	que	Fausta	12 K. Oct.
21	Mat	Matthæus	11 K. Oct.
22	Mau	Mauritius	10 K. Oct.
23	ri	Hoseas	9 K. Oct.
24	ci	Rupertus	8 K. Oct.
25	us	Cleophas	7 K. Oct.
26	&	Eusebius	6 K. Oct.
27	Da	Cosm. Dam.	5 K. Oct.
28	Ven	Venceslaus	4 K. Oct.
29	Mich	Michael.	3 K. Oct.
30	Hier	Hieronymus	Pr. K. Oct.

Poma dat & gratos September *ab arbore fructus,*
Tum etiam presso pascere lacte capræ.

Ex gratia Dei rostquam consumsissem Annos Duos in Schola Szatmanensi Valedixi Anno 1700 D. 9 Junii

OCTO-

Dies.		OCTOBRIS festa stabilia.	KL. Romul:
e 1	Re	Volckmarus	Kal. Octob.
f 2	mi	Volradus	6 Non. Oct.
g 3	que	Jairus	5 N. Oct.
A 4	Fran	Franciscus	4 N. Oct.
b 5	cis	Fridbertus	3 N. Oct.
c 6	cus	Fides	Prid. N. O.
d 7	Mar	Spes	Non. Oct.
e 8	cus	Charitas	8 Id. Oct.
f 9	Di	Dionysius	7 Id. Oct.
g 10	Ger	Hyacinthus	6 Id. Oct.
A 11	Ar	Burckhardus	5 Id. Oct.
b 12	ti	Maximilianus	4 Id. Oct.
c 13	que	Angel. Colom.	3 Id. Oct.
d 14	Ca	Calixtus	Prid. Id. O.
e 15	lix	Hedwig	Id. Octob.
f 16	Gal	Gallus	17 Kal. Nov.
g 17	li	Florentinus	16 K. N.
A 18	Lu	Lucas	15 K. N.
b 19	cas	P[illegible]lomæus	14 K. N.
c 20	vel	Ve[illegible]	13 K. N.
d 21	Vrs	Ursula	12 K. Nov.
e 22	Se	Cordula	11 K. N.
f 23	Se	Severinus	10 K. Nov.
g 24	ue	Nathan	9 K. Nov.
A 25	Cris	Crispinus	8 K. N.
b 26	pi	Demetr.	7 K. N.
c 27	ni	Sabina	6 K. N.
d 28	Si	Simon Jud.	5 K. N.
e 29	mo	Engelhardus	4 K. N.
f 30	nis	Theodora	3 K. N.
g 31	Quin	Wolffgangus	Prid. K. N.

Octobri *effertur venatio, vina, volucres,*
Vtere, nec dubites, non tenuisse modum.

NO-

Dies.		NOVEMB. Festa stabilia.	KL. Romulin.
1	O	Omn. Sanct.	Kal. Nov.
2	mne	Omn. Anim.	4 N. Nov.
3	No	Theophilus	3 N Nov.
4	vem	Otto	Prid. N. N.
5	ber	Emericus	Non. Nov.
6	Le	Leonhardus	8 Id. Nov.
7	on	Engelbertus	7 Id. Nov.
8	Quat	Severus	6 Id. N.
9	The	Theodorus	5 Id. N.
10	o	Landolphus	4 Id. N.
11	Mar	Martinus	3 Id. N.
12	tin	Jonas	Prid. Id. N.
13	Bric	Briccius	Id. Nov:
14	ci	Obadias	18 Kal. Dec.
15	i	Leopoldus	17 Id. Dec.
16	que	Ottomarus	16 Id. D.
17	Post	Alphæus	15 Id. D.
18	hæc	Veickardus	14 Id. D.
19	E	Elisabeth	13 Id. D.
20	li	Hermannus	12 Id. D.
21	za	Præs. Mariæ	11 Id. D.
22	Ce	Alphonsus	10 Id. D.
23	Cle	Clemens	9 K. Dec.
24	Cris	Josias	8 K. Dec.
25	Ca	Catharina	7 K. Dec.
26	tha	Conradus	6 K. Dec.
27	ri	Josaphat	5 K. Dec.
28	na	Güntherus	4 K. Dec.
29	Sat	Eberhardus	3 K. Dec.
30	An	Andreas	Pr. K Dec.

Esse salutaris perhibetur Mulsa Novembri,
Gingiber & dulci fissile melle natans.

DECEM-

Dies.		DECEMBRIS Festa stabilia.	KL. Romulin.
1	De	Arnoldus	Kal. Dec.
2	cem	Candida	4 N. Dec.
3	ber	Agricola	3 N. Dec.
4	Bar	Barbara	Pr. N. D.
5	ba	Abdias	Non. Dec.
6	Ni	Nicolaus	8 Id. Dec.
7	co	Sigbertus	7 Id. Dec.
8	la	Concept. Mar.	6 Id. Dec.
9	us	Joachimus	5 Id. Dec.
10	&	Judith	4 Id. Dec.
11	al	Barsabas	3 Id. Dec.
12	ma	Otilia	Pr. Id. D.
13	Lu	Lucia	Id. Decem.
14	ci	Nicasius	19 Kal. Ian.
15	a	Victor	18 K. Jan.
16	San	Ananias	17 K. Jan.
17	ctus	Ignatius	16 K. Jan.
18	ac	Achilles	15 K. Jan.
19	in	Ammon	14 K. Jan.
20	de	Abraham	13 K. Jan.
21	Tho	Thomas	12 K. Jan.
22	mas	Beata	11 K. Jan.
23	mo	Dagobertus	10 K. Jan.
24	do	Adam, Eva	9 K. Jan.
25	Nat	Nat. Christ.	8 K. Jan.
26	Steph	Stephanus	7 K. Jan.
27	Joh	Johan. E.	6 K. Jan.
28	Pu	Innoc. Puer.	5 K. Jan.
29	Tho	Nohe	4 K. Jan.
30	ma	David	3 K. Jan.
31	Syl.	Sylvester.	Pr. K. Jan.

Iuxta mense focum calidis utare Decembri,
Tunc jaceant mensis gramina nulla tuis.

usus

USUS,

ET

Uberior hujus Calendarii perpetui explicatio.

ANnus communis *constat 365 diebus & 6 ferè horis.*

Annus Bissextilis *sive* Intercalaris, *dies habet 366. Dies enim unus ex horis 6, quæ integris anni diebus adhærent, quater sumtis collectus, quarto quolibet Anno intercalatur, hoc est, inseritur in mensem Februarium, ante festum Matthiæ, dicendumq; bis sexto Kalendarum Martij, unde & annus ille Bissextilis dicitur. Suntq; tunc Mensis illius dies 29, cùm alias in anno communi tantum sint 26 dies.*

Cognoscis verò Bissextilem annum si numerum annorum Christi propositorum divideris per 4. Divisione enim facta, si nihil remanserit, annus ille erit Bissextilis:

Si ve-

Hic observet Lector Solstitia & Aequinoctia sive principia 4 partium Anni non in ipsos præfatorum SS. dies, sed circa & propè illos incidere: sic & seq. Versus de principio & fine dierum Canicularium intelligendus est.

Margaris *os canis est, caudam* Laurentius *affert.*

De hebdomadibus totius anni ita vulgò ratiocinantur, facto initio à die Natali Domini.

Sex sunt ad Puri: *bis sex sunt usq;* Philippi:
Ad Jacobum *totidem: novem sunt ad* Michaelem:
Sex ad Martini, *sex ad* Natalia Christi:
Adde dies octo, totus complebitur annus.

Numeratio dierum menstr. juxta Romanos priscos.

Sex Nonas Majus, October, Julius & Mars; (*octo.*
Quatuor ast reliqui: dabit [illegible]
Inde dies alios omnes dic esse [illegible]
Quas retro numerans, dices à Men[illegible]

De FESTIS atq; FERIIS.

FEriæ *dicuntur aliæ* Mobiles, *aliæ* Fixæ. Mobiles *sunt, quæ ut ut eâdem feriâ*

hebdomadæ celebrentur, nullam fixam sedem in Calendario habent, sed diversis annis in diversos Mensium dies cadunt: cujusmodi feriæ sunt Dominicæ per totum annum omnes, & inter illas interjecti dies, qui certis octoadibus sunt affixi. Dicuntur propterea Festa Mobilia, *quod quotannis de die uno in alium moveantur, cùm fixa contra eodem semper anni die recurrant.*

Dominica si qua est inter Circumcisionis & Epiphaniæ festum, nullum quidem certum nomen habet. Quæ verò Dominicæ post festum Epiphaniæ sequuntur, illæ eo, quo diem Epiphaniæ sequuntur, ordinis nomine insigniuntur: Dominica quidem proxima, prima hanc sequens secunda, &c. quarum interdum plures interdum pauciores consti-

intervalli majoris vel majoris

ite. Desinunt enim an-

ptuagesimæ: Postea Domi-

oc modo appellantur.

ima.

esima.

Quinquagesima *sive* Esto mihi, *vulgè*

Domi-

Dominica Bacchanaliorum, *unde ad Pascha sunt semper hebdomadæ septem, & inde totidem ad Pentecosten. Proximus dies mercurij post Dominicam Esto mihi, dicitur Cinerum dies. Dominicam Quinquagesimæ excipit prima Quadragesimæ, quæ Invocavit dicitur deinde.*

Reminiscere,

Oculi,

Lætare,

Judica,

Palmarum. *Sequens dies Jovis dicitur*

Dies Viridum: *Sequens dies Veneris appellatur* Parasceve.

PASCHA, *quod omnium Dominicarum & Festorum Mobilium fundamentum & basis est, à quo ea unicè dependent, & juxta quod, tàm præcedentia quàm subsequentia festa, singulis annis aliter disponenda sunt, omissis scilicet vel additis aliquot Dominicis post Epiphanias & Trinit: prout Plenilunium Paschale inciderit. Si enim aliquo anno tempestivius Pascha celebrandum, tum sunt pauciores Dominicæ*

post Epiph. si verò idem festum seriùs alio anno inciderit, plures sunt Dominicæ post Epiph. & pauciores post Trin. numerandæ.

A Paschate usq; ad Pentecosten semper ut dixi sunt septimanæ 7. quarum series & appellatio est subsequens.

Quasimodogeniti,

Misericordias Domini,

Jubilate,

Cantate,

Rogationnm *sive* Vocem Jucunditatis, *subsequenti die Jovis* Ascensio Christi *celebratur.*

Exaudi.

Pentecoste, *proxima Dominica dicitur.*

Festum Trinitatis: *in proximum diem Jovis Festivitas Corporis Christi incidit. Reliquæ deinceps Dominicæ, prima, 2, 3, 4, &c. Trinitatis dicuntur, & sic deinceps, quota nimirum quæq; est post Dominicam Trinitatis, in Adventum usq; Domini.*

Adventus Domini *quatuor Dominicas proximas ante festum nativitatis complectitur.*

Prima

Prima autem Adventus Dominica, quæ nimirum post Trinitatis Dominicas proximè sequitur, est proxima Dominica ante diem Barbaræ, *aut quæ propinquior est Festo* S. Andreæ: *nimirum Dominica ea, quæ incidit post 26 diem Novemb. & ante 4 Decembris.*

Atq; fiæ Feriæ omnes sunt mobiles.

Fixæ *verò seu* Statiæ *sunt, quæ licet diversis hebdomadæ feriis incidunt, non tamen ad alios subinde mensium dies referuntur sed iisdem & statis semper diebus occurrunt: atq; ita fixam & certam sedem habent in Calendario. Cujusmodi sunt* Circumcisio Christi, Epiphania, reliqua Sanctorum & Martyrum omnium festa, *omnia per totum annum, quorum tamen paucissima, & ea tantum, quæ rubricâ notata sunt, festivaliter celebrantur.*

Cognitis hisce Festis, facilis utriusq; est Intervalli inventio, quorum primum dicitur Intervallum Minus, posteriùs appellatur Intervallum Majus.

Intervallum Minus *est tempus, sive numerus*

merus hebdomadarum & dierum inter Nativitatem Christi ac Dominicam Esto mihi.

Intervallum Majus *est spatium temporis inter festum Pentecostes, & primam Adventûs Dominicam, & minimum 22 ad summum 27 hebdomadas, seu Dominicas post Trinit. complectitur.*

Potest Lector ex sequenti Tabulâ annuatim omnia præfata Festa Mobilia *præcedenti Calendario inserere, & ita in anno quolibet proposito* Intervallum Minus & Majus, *nec non* differentiam inter Novum & Vetus Pascha *levissimâ operâ investigare: quippe cognitis terminis, interjecta iis differentia latere non potest.*

TABULA FESTIVALIS.

Annorum 161, ab Anno nempe Christi currente 1639. usque in An. Chr subs. 1747.

KÖNYV-TÁRA

ANNO

ANNO CHRISTI	Interv. à F. Nat. Chr. usq. ad Dom. Esto m. sive Bacc. sep.	di.	Domin. post Epiphan.	Domin. Septuages.	Different. V. & N. Pasch. juxta Septim.	PASCHA novum	Domin. post Trinit.
1639	10	1	6	20 Feb.	0	24 Apr	22
1640	8	0	4	5 Feb.	1	8 Apr	25
1641	6	5	2	27 Ian.	5	31 Mar	26
1642	9	4	5	16 Feb.	0	20 Apr.	23
1643	7	3	3	1 Feb.	1	5 Apr.	25
1644	6	2	2	24 Ian.	5	27 Mar.	26
1645	9	0	5	12 Feb.	0	16 Apr.	24
1646	6	6	3	28 Ian.	1	1 Apr.	2[illegible]
1647	9	5	5	17 Feb.	1	21 Apr.	23
1648	8	4	4	9 Feb.	0	12 Apr.	24
1649	7	2	3	31 Ian.	0	4 Apr.	25
1650	9	1	5	13 Feb.	1	17 Apr.	2[illegible]
1651	8	0	4	5 Feb.	0	9 Apr.	25
1652	6	6	3	28 Ian.	4	31 Mar.	26
1653	8	4	4	9 Feb	1	13 Apr.	24
1654	7	3	3	1 Feb.	0	5 Apr.	25
1655	6	2	2	24 Ian.	4	28 Mar.	2[illegible]
1656	9	1	5	13 Feb.	0	16 Apr.	2[illegible]
1657	6	6	3	28 Ian.	1	1 A[illegible]	26

1658	9	5	5	17 Febr.	0	21 Apr.	23
1659	8	4	4	9 Febr.	0	13 Apr.	24
1660	6	3	2	25 Jan.	5	28 Mar.	26
1661	9	1	5	13 Febr.	1	17 Apr.	23
1662	8	0	4	5 Febr.	0	9 Apr.	25
1663	5	6	2	21 Jan.	5	25 Mar.	27
1664	8	5	4	10 Febr.	1	13 Apr.	24
1665	7	3	3	1 Febr.	0	5 Apr.	25
1666	10	2	6	21 Febr.	0	25 Apr.	22
1667	8	1	4	6 Febr.	1	10 Apr.	24
1668	7	0	3	29. Jan.	0	1 Apr.	26
1669	9	5	5	17 Febr.	0	21 Apr.	23
1670	7	4	3	2 Febr.	1	6 Apr.	25
1671	6	3	2	25. Jan.	5	29 Mar.	26
1672	9	2	5	14 Febr.	0	17 Apr.	23
1673	7	0	3	29 Jan.	1	2 Apr.	26
1674	5	6	2	21 Jan.	5	25 Mar.	27
1675	8	5	4	10 Febr.	0	14 Apr.	24
1676	7	4	3	2 Febr.	0	5 Apr.	25
1677	9	2	5	14 Febr.	1	18 Apr.	23
1678	8	1	4	6 Febr.	0	10 Apr.	24
1679	7	0	3	29 Jan.	4	2 Apr.	26
1680	9	6	6	18 Febr.	0	21 Apr.	23
1681	7	4	3	2 Febr.	1	6 Apr.	25
1682	6	3	2	25 Jan.	4	29 Mar.	26
1683	9	2	5	14 Febr.	0	18 Apr.	23
1684	7	1	3	30 Jan.	1	2 Apr.	26
1685	9	6	6	18 Febr.	1	22 Apr.	23
1686	8	5	4	10. Febr.	0	14 Apr.	24
1687	6	4	2	26. Jan.	1	30 Mar.	2

1688	9	3	5	15 Febr.	1	18 Apr.	23
1689	8	1	4	6 Febr.	0	10 Apr.	24
1690	6	0	2	22 Jan.	5	26 Mar.	27
1691	8	6	5	11 Febr.	1	15 Apr.	24
1692	7	5	3	3 Febr.	0	6 Apr.	25
1693	5	3	1	18 Jan.	5	22 Mar.	27
1694	8	2	4	7 Febr.	1	11 Apr.	24
1695	7	1	3	30 Jan.	0	3 Apr.	25
1696	10	0	6	19 Febr.	0	22 Apr.	23
1697	7	5	3	3 Febr.	1	7 Apr.	25
1698	6	4	2	26 Jan.	5	30 Mar.	26
1699	9	3	5	15 Febr.	0	19 Apr.	23
1700	8	2	4	7 Febr.	0	11 Apr.	24
1701	6	1	2	23 Jan.	5	27 Mar.	26
1702	9	0	5	12 Febr	0	16 Apr.	24
1703	7	6	4	4 Febr.	0	8 Apr.	25
1704	5	5	1	20 Jan.	5	23 Mar.	27
1705	8	3	4	8 Febr.	1	12 Apr.	24
1706	7	2	3	31 Jan.	0	4 Apr.	25
1707	10	1	6	20 Febr.	0	24 Apr.	22
1708	8	0	4	5 Febr.	1	8 Apr.	25
1709	6	5	2	27 Jan.	5	31 Mar.	26
1710	9	4	5	16 Febr.	0	20 Apr.	23
1711	7	3	3	1 Febr.	1	5 Apr.	25
1712	6	2	2	24 Jan.	5	27 Mar.	26
1713	9	0	5	12 Febr.	0	16 Apr	24
1714	6	6	3	28 Jan.	1	1 Apr.	26
1715	9	5	5	17 Febr.	1	21 Apr.	23
1716	8	4	4	9 Febr.	0	12 Apr.	24
1717	6	2	2	24 Jan.	5	28 Mar.	26

1718	9	1	5	13 Febr.	1	17 Apr.	23
1719	8	0	4	5 Febr.	0	9 Apr.	25
1720	6	6	3	28 Jan.	4	31 Mar.	26
1721	8	4	4	9 Febr.	1	13 Apr.	24
1722	7	3	3	1 Febr.	0	5 Apr.	25
1723	6	2	2	24 Jan.	4	28 Mar.	26
1724	9	1	5	13 Febr.	0	16 Apr.	24
1725	6	6	3	28 Jan.	1	1 Apr.	26
1726	9	5	5	17 Febr.	0	21 Apr.	23
1727	8	4	4	9 Febr.	0	13 Apr.	24
1728	6	3	2	25 Jan.	5	28 Mar.	26
1729	9	1	5	13 Febr.	0	17 Apr.	23
1730	8	0	4	5 Febr.	0	9 Apr.	25
1731	5	6	2	21 Jan.	5	25 Mar.	27
1732	8	5	4	10 Febr.	1	13 Apr.	24
1733	7	3	3	1 Febr.	0	5 Apr.	25
1734	10	2	6	21 Febr.	0	25 Apr.	22
1735	8	1	4	6 Febr.	1	10 Apr.	24
1736	7	0	3	29 Jan.	5	1 Apr.	2[illegible]
1737	9	5	5	17 Febr.	0	21 Apr.	23
1738	7	4	3	2 Febr.	1	6 Apr.	25
1739	6	3	2	25 Jan.	5	29 Mar.	26
1740	9	2	5	14 Febr.	0	17 Apr.	23
1741	7	0	3	29 Jan.	1	2 Apr.	26
1742	5	6	2	21 Jan.	5	25 Mar.	27
1743	8	5	4	10 Febr.	0	14 Apr.	24
1744	7	4	3	2 Febr.	0	5 Apr.	25
1745	9	2	5	14 Febr.	1	18 Apr.	23
1746	8	1	4	6 Febr.	0	10 Apr.	24
1747	7	0	3	29 Jan.	4	2 Apr.	26

ELSŐ ELMÉLKEDES,

MELYBEN MEG-IRATtatik, miképpen kel-készíteni embernek önnön magát az Könyörgéshez.

Az Idvözitő Ur Jesusnak, az Isteni szeretetnek buzgoságátúl felindult lélekkel való beszéde.

IGen nagy serénséggel figyelmezek reá, mit szóllyon az én lelkemnek igaz és hűvséges jegyese az én belső részeimben. Bóldog az

â Lélek, ki az Urnak ſzózattyât magában hallya, és az ki ö ſzájából az örök életre legelö vigaſztaláſnak beſzédével el-téttettetik. Bóldogok az fülek, â kik az Iſteni ſzeretetnek buzgoſágára melegitö ſzelének ſuvaſától lengedeztetnek, mert ezek ez világnak ſok kiſirtetinek oſtromláſival zugo ſzél-veſzeitöl csendeſſek. Bóldogok, oh bizonyára tellyeſſęggel bóldogok az ollyatén fülek, â mellyek nem az el-múló beſzédeknek külsö folyáſira, de az igaſſágnak belſöképpen oktató tanitáſának zengedézéſęre figyelmeznek. Bóldogok az ſzemek, â kik ez világhi hijában-való dolgokra bé-hunyván vadnak, bóldogok mert ezek vigyázó ſzemleléſſel belsöképpen az idvöſſęgnek drágalatos titkait nézik. Bóldogok az kik az

kik az lelkiekben, tellyes indulattyokkal foglalatoſſak, és az mennyei titkos dolgoknak értelmére naponként való gyakorláſok által, önnön magokat jobbā jobban kéſziteni igyekeznek. Bóldogok bizonyára, â kik egyedül az Urnak adván egéſzen önnön magokat, ö benne meg-fáradhatatlanúl örvendeznek; bóldogok, mert ezek ez világhi ſok nyughatatlan gondoknak ſęrtegetö töviſſętöl üreſſek.

Annakokáért oh én lelkem ezekre figyelmezzél, és nagy hamarſággal zárd bé az te érzékenſęgidnek ez világra ki-nyilt aytait, kéſzics-el nagy ſietſęggel te-magadat azoknak meghalláſára, mellyeket az te Urad Iſtened meg-jelent te-néked. Ime az te kivánt ſzeretetednek draga kincse e-

zeket mondgya te-néked: En vagyok az te idvösſęged, az te békeſſęged, és az te életed. El-ne hanyatoly valamely-felé én tőllem, hogy az te békeſęged maradando legyen. Veſs véget az el-mulandóknak, és kövesd az örökké valókat. Mert vallyon s' micsodák minden ez világi dolgok? hanem csak azon merő álnokſág és hitetö csalárdſág. Es vallyon s'mit haſználhat mind ez világ annak, az ki az ő teremptőjétől el-hagyatik. Minden hijában valóſágot le-vetkezvén annak-okáért, mutaſd magadat hűvſęgeſnek, békeſęgeſnek az te teremptő Iſtenedhöz, hogy nagy bátorſággal juthaſs az te örök idvösſęgednek bóldoghſágos kiſogo partyára.

AZ

AZ BUZGOSAGNAK kegyelmét ahitozo léleknek Könyörgéſe.

BEöſęges irgalmaſſágu édes Uram Iſtenem, csak egyedűl te benned vadnak minden én javaim le-tétettetvén. De oh vallyon s'kicsoda vagyok én, hogy te veled Angyaloknak nagy hatalmu Urával merjek ſöllani? En vagyok Uram az te ſzegény meg-rom'ott ſölgád, én ſzintén ol'yan vagyok mint amaz el-vettetet ſęregh, ſockal igye ſogyottab és haſzontalanb, az mint tudom és magamban érzem. De emlekezzél-meg Uram, mert ime à te orczádnak irgalmas tekintéſe-nélkűl ſemmi vagyok; mert ime ſzintén el-ſogyok; mert ime immár ſemmi jó bennem nem találtatik. Te vagy

Uram egyedül jó, igaz és ſzent. Egyedül csak te tehecz mindeneket, te birſz és te tölthecz-bé áldáſoddal mindeneket, csak az meg-térés-nélkül való bűnöſt hagyod üreſſen magának.

Emlekezzél-meg Uram az te könyörületeſſęgidnek nagy vóltárúl, és tölcs-bé az én ſzivemet az te kegyelmeſſęgeddel, lám nem akarod Uram, hogy az te kezeidnek munkái hijában-valók legyenek: oh mert ez njomoruſágos életnek habjai között hányattatván ezennel porrá tétettetem, ha az te irgalmaſſágodnak és kegyelmeſſęgednek uija ſzülö harmattyával megh-nem-erösſittetem. Ne fordics-el Uram az te orczádat én töllem, ne hallogaſd az te meghlátogatáſodnak örvendetes napját, ne reycs

ne reycs-el Uram töllem az te megh elevenitö vigaſztaláſodnak biztatáſát, hogy ne legyen az én lelkem ollyatén, mint az puſzta helyeken az el ſzáratt és viz-nélkül való ſzomjuhozó föld.

Tanics-meg URAM engemet, hogy cselekedgyem à te akaratodat: oktaſs engemet, hogy te elötted épſęgben és alázatoſſágban járhaſſak: mert csak te vagy az én bölcseſęgem az ki iſmérſz engemet az te igaſſágod ſzerént, és jól iſmértél meg ez világnak kezdeti elöt-is, minek-elötte ez világra ſzülettetném.

AZ SZIVNEK TISZTAſagáért-való buzgo Könyörgés.

ORöcké-való irgalmasságnak és végh-nélkül való kegyelmességhnek ki-apadhatatlan kút-seje, én szegény nyavalyás à bünnek kegyetlen mérgétöl meg-sebhetet szivü ember, igen alázatossan de nagy bizodalmasson à te jo-vóltodnak szárnyai alá borulok. Te-hozzád kiáltok Uram oh én lélkemnek idvösséghadó drága Jegyese Ur Jesus Christus mosogasd meg az bünnek ertelmétöl az én szivemet, az ki csak ez világhnak hijában-valóságihoz ragaszkodot, azokat szereti és kévánnya, az mellyeket te utálsz, az ki nem gondolván az ö idvösségérö l, csak azok tetczenek kedvének, mellyek ez változó világhnak mulandó javai.

De te Uram terempcs én bennem tiszta,

tiszta, a ázatos, békeséges, kegyes, engedelmes és törödelmes szivet.

Adgy énnékem oly szivet, az ki senkinek ártalmára ne indullyon, sem az kin az bosu-állásnak vesedelemmel forró tüze hatalmat ne vehessen, hogy gonoszal az gonoszért ne fizessen, de söt inkáb az gonoszt jóval meg-gyözni igyekezzek. Szüly én belém oly szivet, à mely tégedet mindenek-felet szeressen, te rólad sáradhatatlanúl gondolkodgyék, te-rólad szüntelen beszéllyen, és te-elödben hálaadásnak jó illatu áldozattyát vigyen. Oly szivet adgy Uram, az ki meg-fogván magát ez földiektöl, à mennyei dicsöséghnek idvösséges titkairul elmélkedgyék, és magát ez örökké-való jóknak látásával gyönyörködtesse és éleszgesse.

Cseleked-meg azokat is az te kegyelmeddel én bennem, az mellyek az én meg-avult termésetemtöl vég höz nem vitethetnek. Mert csak egyedül te-magad adhacz Uram én belém oly szivet, oly elmet, az ki az bünnek cselekedetit gyülölvén minden josságos cselekedeteckel fel-ruházatván légyen.

Tisztics-megh Uram az én belsö indulatimat ez világhnak egy szömpillantásigh tartó gyönyörüségének kivánságitul, oh Uram ki az égekben lakozol, emeld-fel te-hozzád az én szivemet, és az te uiaiddal szentséges akaratodat mesd-fel az én szivemben, hogy legyen az én szivem az élö Istennek keze által iratott jedzö tábla, melyben megh-öriztessék amaz örökké meg-maradando örök ségnek záloga. Nagy

Nagy könyörületessen fohászkodom oh én Idvösségem, nyuics hozzám oly kegyelmességedet, az mely által az igaz pœnitentiára tért bünösöknek eseteket sirato seregébe számláltathassam, hogy amaz pokolbéli rettenetes kárhozatnak reánk dühöt Saskesélyüi, az te idvözitö igidnek áldot magvát, az én szivemböl ki ne ragadhassák, hogy oztán megh ne nehezítessék mértekletlen tobzodással, sem ez világi szorgalmatos gondockal.

Engedgyed Uram azt is, hogy tellyes szivel felebarátomnak ellenem való cselekedetit bocsáthassam meg, hogy te-is az én büneimnek kegyelmes és irgalmas légy. Eörizd meg Uram az én szivemet, akaratomat, elmémet, és az én értelmemet, minden

den fęle tévelygéstöl és gonoßtól, hogy az én békeſęges tűréſemmel és ßenvedéſemmel az örök életet nékünk ajánló ßent Igidnek haßnos és idvöſſęges gyümölcſet teremheſſem, és ecképpen mind végigh az jóban megh-maradhaſſak az örök életben való által-költözéſre, Amen.

AZ UR JO-TETCZESE-nek mi-bennünk véghöz vételejért való könyörgés.

ENgedélmes, kegyes és minden te-hozzád eſedezökhöz jó akaratu Ur Jeſus Chriſtus, árazd reám á te örök életre el-pecsételö kegyelmednek jó-vóltát: hogy bennem lakozzék, hogy bennem munkálkodgyék, és mind végiglen én-nálam

lam meg-maradgyon. Adgy énnékem egéß életemben oly kévánſágot es akaratot, mely te-néked leg inkáb kedveſſebnek és böcsöſebnek teſſęk. Enijm legyen Uram az te akaratod, és az én akaratom mindēkor eggyezö-képpen kövesse az te akaratodat, hogy csak azt akarhaſſam, az mellyeket te akarß, és azt ne akarhaſſam, az mellyet te nem akarß. Adgyad oh én lelkemnek hűvſęges ßerelme, hogy azoknak meg-halhaſſak, á kik ez világnak hamar el-futó árnyékában vadnak, adgyad hogy te éretted ez életnek zabolatlan fiaitul ßereſſem meg-utáltatni, és tellyeſſęggel hátra hagyatot feledékenſęghben lenni ez illyeténeknél. Adgyad hogy minden kivánſágim felet csak te benned nyughaſſam, és az én ßivemnek békeſęget

kesęget te-benned helyheztethessem. Mivel csak te vagy Uram igaz békesęge és csendeß nyugodalmá az meg-keseredet ßiveknek, te-kivüled mindenek kedvetlenek, és az rettenetes kisirteteknek fel háborodot harczai alá vettettek. Ez békesęghnek csendes reménsęge alatt annakokáért mint véghetetlen egy örökké való jóban el-alußom és el-nyugoßom.

AZ SZüNEK ISTENES ßándékáért, és minden cselekedetek-nek jó ki-meneteleért való buzgo könyörgés.

Isvel Uram hozzám én édes Istenem, mert csak te vagy ßereimes Jegyese az én ßivemnek, téged kereßlek, téged ßeretlek, tégedet tellyes ßivel

ßivel és ßánjal és minden tehetsęgemmel imádlak és dicsiriek. Ihon Uram az én elmém fel-buzdult, az te ßeretednek langozo hösęgétül fel-gyulat tégedet látni kiván, semmi édessęges gyönyörüsęge egyéb nincsen; hanē hogy te-rólad ßöllyon, te-rólad hallyon, te-rólad irjon, te-rólad beßélgessen, és az te dicsösęgedet korosként belsö reitekében forgassa, hogy ez világi sok nyomoruságoknak felindult vißalkodó ßélveßei közöt egy kevessę megh-pihenyén, édessęges emlekezetül legyen te-nálad.

Tégedet hilak annakokáért oh én lelkemnek ßomjuhozó kivánsága, te-hozzád kiáltok tellyes ßiveimbül való kiáltással, és midön tégéd hilak bizonyára én bennem hilak, mivelhogy én tellyessęggel semmi volnék, ha te

ha te én-bennem nem vólnál, ismét hogy ha én te-benned nem vólnék, te-is nem vólnál én-bennem. En bennem vagy Uram, mert az én elmémnek emlekezeti közöt lakozol, ez által ismérlek-meg tégedet, ez által talállak-meg tégedet, midön gõdolkodásomat ebreztem te-felöled, és midön gyönyörködöm te benned: kitöl mindenek, ki által mindenek, és kiben vadnak mindenek, Amen.

KöNYöRGES,

Melyben ember elméjét Isteni buzgosagra, és az imádkozásban való figyelmetessęghre fel serkenti.

Min-

MIndenható, kegyelmes és irgalmas ISTEN, te-néked az menyorßágnak dicsö serege, az tißta ártatlanságnak ruhájában fęnyeskedö ß: Angyaloknak mennyei tábora, és az bóldogságban örvendezö dicsöült lelkeknek minden rendi, dicsiretet és hálaadást nyuitván tenéked vég-nélkül énekelnek. Téged Uram minden ßentek és minden igazaknak meg-bóldogult lelkei nag méltoságossan és felsęges nevezettel dicsirnek. Mert téged illet minden tißtessęg és dicsössęg, nincsen-is ime oly teremtet állat, ám bátor erös, hatalmas, és nagy értékü legyen, az ki tégedet elégsęges méltosággal és vóltaképpen fel-magaßtalhatna és hirdethetne. Mert te vagy Uram amaz felsęges, véghetetlen és meg-fóghatatlan

tatlan jó. Te Uram Isten engemet teremptettél, te engemet el-vesset bűnöst az te eggyetlen egy szerelmes Fiadnak, ki mi érettünk az keresst-fán szenvedet, jó-téteményével meg-váltottál. Te-néked csak egyedűl tenéked tulaydonitom az én lelkemben avagy testemben az mi hasznos jó találtatik, és azokért te-néked tartozó hálaadásnak buzgo dicsiretivel.

Jay én szegény mind az földnek poraigh le-vettetet ember, az te kezed csinálmányinak legh kissebbik része, ki az te dicsőséges tekinteted előt ollyan vagyok mint egy leg aláb való férgecske, nagy kivánsággal kivánlak Uram tégedet dicsirni, tégedet áldani, tégedet fel-magasztalni és tenéked hálákat adni. De oh édes Istenem jöllehet ezekre az te szent szerelmed-

relmednek bennem lángozó tűzétől gerjesztetem, mindazonáltal az te kegyelmességednek raytam meg-ujjult jó kedve-nélkűl véghöz nem vihetem. Annakokáért kérlek felette igen kérlek tégedet én Istenem, én életem, én erősségem, én idvösségemnek és eggyetlen egy reménségemnek erős kősziklája, kéßics és méltoztass engemet tégedet dicsirni. Engedgyed Uram, és Isteni könyörűletességedből cselekedgyed, hogy tégedet méltán dicsirhessélek, és hogy az én terólad való dicsiret mondásom előted kedves legyen.

Adgyad énnékem az én szivembe az te kegyelmednek világát, és az te meg-elevenitő igidnek gyönyörűséges izét az én szájamban, hogy az én szivem tellyes indulattyával elmél-

ked-

kedhessek az te dicsösęgedröl, és az nyelvem egéß napon énekellye az te dicsiretedet.

De mivelhogy íme az bűnös embernek ßájában nem találtatik dicsiretnek tißtasága, én peniglen sok kűlömb kűlömbfęle bűnöknek undok ßenyétűl megh mocskoltatot ember vagyok. Kérlek azért Uram tégedet tißtics megh az en ßivemet minden fertelmessegtöl, egéßeń mind kivűl, belöl ßentely megh engemet híveknek megh ßentelö Istene, es tégy méltova az te dicsiretednek véghez vitelére. Fogadgyad kegyelmes orczával az én ajakimnak te hozzad bocsátando áldozatit, légyen kedves az te Isteni tekinteted elöt, és hasson fel te hozzád hálaadásnak gyönyörűsęges jó illattyával. Az te ßentsęges

ges emlekezetednek édes vólta tölcse bé az én lelkemet, és az te ßerelmednek jo kedve boricsa-el minden én érzékensęgimet.

Cselekedgyed effęlét Uram, hogy az én elmémnek gondolati ez látható dolgokról, amaz láthatatlan dolgokra fordullyanak, ez földiekröl az mennyejekre, ez idö ßerént valókról, az öröcké valókra, és ugyan tellyessęggel bucsuját vegye ez világhnak ezerképű csalárdságitól, hogy csudálatos lelki elmélkedésekben foglalatos lehessen.

Oh idvössęgh-hozó alázatosságnak ßelid terméßetű Baránya Ur Jesus Christus, vezérellyed az én ßivemet, hogy te-néked illendö és kellemetes tißteletet mind öröcké vehessen, téged ugy dicsirhesselek, hogy az te

az te irgalmasságod és kegyelmessęged által, azoknak társaságokban álhassak, az kik tégedet szüntelenül látnak és vég-nélkül dicsirnek az égekben, Amen.

AZ BÜNÖSEMBERNEK kegyes siralma, melyben keserves panaszolkodást tészen, hogy az Istennek dicsöséges tekinteti elöt álván, törödezet szivel meg nem indul, holot męg az Sz. Angyalok is reszketnek az Istēnek látása elöt.

KEgyelmedböl bocsáss megh Uram, bocsáss-meg kegyes Istenem, bocsáss-meg és könyörüly meg raytam, az én tudatlanságomnak és sok fogyatkozásimnak légy kegyel-

kegyelmes. Az én vakmerö természetemnek éktelensęgejért ne fordics el az te irgalmas orczádat én-tölem, ne taszics-el engemet elöled, hogy tégedet szegény szólgád lévén, de oh vayha jó, haszno s és semmire kellö nem volnék, de ime azért vagyok igen alá-való, mert tégedet dicsösęgében rettenetes menynek földnek Urát, ki elöt mindenek reszketnek, szivemnek minden törödelmessęge, és szemeimnek ki-áradot könyhullási, minden te-hozzád illendö tisztelet és fęlelem-nélkül dicsirlek, áldlak és imádlak.

Mert hogyha az szent Angyaloknak ártatlan seregi, kik az te szinednek látásából lelki örömmel telyesek, tégedet imádván és dicsirvén reszketnek: Hát én sok bünöckel meg-rakodot

kodot nyavalyás ember, midőn te
elődben állok, tégedet imádlak és di-
cſirlek, hogy ſivemben meg nem rém-
ülők? hogy ábrázatom el nem hal?
hogy ajakim vér-nélkűl nem marad-
nak? hogy minden tagaimban hólt
elevenne nem léſſek? és hogy ſűrő
könyhullatáſſal ſűntelenűl te előtted
keſerves ſiralmat nem inditok? Oh
Uram akarnám ſelette igẽ akarnám,
de elégtelen vagyok, mert ime á mit
kivánok el-nem követhetem. Azért
csudálkozom el álmélkodot elmével
magambã, hogy tégedet az én gyen-
ge hitemnek homályos ſzemeivel di-
csőſegedben rettenetesnek látlak. De
vallyon s'kicsoda cſelekedheti ezeket
az te gazdag kegyelmednek ſegedel-
me-né-kűl? Mert ime minden mi ő-
rők idvőſſegűnk ſemmi nem egyéb,
hanem

hanem csak egyedűl á te nagy irgal-
maſſágod. De jay nékem ſzegény
nyavalyáſnak! ime mi-képpen lőtt
igy érzekenſeg-nélkűl valóva az én
lelkem, hogy az nagy ſzeletemnek
reá jövő habjaitul meg nem retten,
mikoron az élő Iſten előt áll, és az ő
dicſiretit énekli? Jay én-nékem ſze-
gény nyavalyáſnak! ihón miképpen
változot erős kőve és kemény vaſſa
az én ſivem én bennem, hogy az én
ſzemeimből nagy zokogáſſal nem
folynak á könyhullatáſnak ſűrő zá-
pori, midőn én leg-aláb-való ſzólga
lévén, beſzéllek az én Urammal; ha-
landó ember lévén, az élő Iſtennél:
teremptet állat lévén az mindenek-
nek teremptőjével: és az ki csak ſár-
ból készitetet azzal, az ki mindene-
ket csak ſemmiből teremptet. Ihón

Uram le-borulok az te orczád elöt, és az én el-hanyatlott életemnek titkos reitekben álló gonoſi ſertelmit elö-ſámlálom és bé-mondom az te atyai fülleidben. Te oh Uram Iſten, az te irgalmaſſágodnak gazdagſágában, és mennyei ajándékidnak böſęges vólta ſerént, tégy réſt én-nékem az te uńja ſülö javaidból, hogy ezekböl te néked haſznoſſan ſólgálhaſſak, mivel-hogy csak egyedül az te ſent ajándékidnak nékünk oſtott girája ſerént ſólgálhatunk kedveſen te-néked.

Járja által Uram az én meg-atalkodot teſtemet à te ſent ęlelmednek ſertegetö nńla, és haſſon-bé az én tetemimben ſintén az belsö velökre, hogy örvendgyen te-benned az én ſivem, ęlvén az te nagy Nevedet.

Oh

Oh vay-ha ugy rettegne te-tölled az én ſegény bünös lelkem, az miképpen amaz ſent, az ki azt mondgya: Mindenkoron ugy ęltem az Urat, mint amaz fejem felet zugó árvizeknek hánkodo habjait. De te lelki ajándékoknak böſęgeſen ſáfárló Iſtene, az te-néked való dicſiret mondáſom közöt, árazd-meg bennem az könyhullatáſnak kút fejét, ſivemnek tiſztaſágát, és elmémnek te-benned való örvendezéſęt nevellyed, hogy tégedet tökélletesen ſeretvén, és méltó hálaadáſſal dicſirvén, az én lelkem tégedet illatozzon, tégedet érezzen, téged koſtollyon, mint meg vagyon irván: Jövetek koſtollyátok és láſſátok, mely édeſſęges lęgyen az Ur. Bóldog annakokáért az à firfiu, à ki reménſęgét veti te-benned: Ból-

dogſágos az a nép, az kinek ſegedelme te-tőled vagyon: Bóldog oh bizonyára bóldog az, az ki ez ſiralom völgyében az ő te hozzád való ſelmenetelét el-rendelte, mint öröcké megh-maradandó házajában: Bóldogok á kik tiſta ſivűek, mert ők az Iſtent meg-láttyák. Bóldogok Urã á kik lakoznak az te házadban, mert tégedet öröckön öröcké dicſirnek, Amen.

Az Iſten önnön maga természetihez haſonló dolgot kiván mi bennünk.

AZ Atya Iſten buzgo jó akarat, az Fiu Iſten ſeretet, az Szent Lélek Iſten az Atyának és az Fiunak ſerelme, ez ſerelme az Atyának és az fiu-

az Fiunak, kéván mi-bennünk magához haſonló indulatot, tudni-illik, az ſeretetet, mellyel mint némünémű valami nagy ſövetſéggel ő hozzá kötetteſſünk és ő-véle eggyesüllyünk. Mert valamely ſeretet valakinek nem érti méltoſágát, tiſteletit-is nem tudgya annak az.

Az kiben az Iſteni ſerelem tündöklik, bátorſágoſſan mehet az, az Urnak eleiben, minden kételkedést félre tévén és ſemmit nem félvén, igen nagi kedveſen ſól ő-véle. Valakiben peniglen ez nem találtatik, ez illyetén nẽ életet élni, hanem haláltul el-foglaltatnak lenni láttatik. De viſſontagh az ki tellyes ſivéből igazán és váloſágoſſan ſereti az Urat, ennek az ő ſemei az ő Urára Iſtenére vagyon függeztvén, kit ſeret, kit kéván, kiről

elmélkedik, kiben gyönyörködik, kibe̅ éltettetik, és kiben az örök életre legeltetik. Az ö Istenében ez illyetén buzgoságossan örvendezö ember, az ö énekléseben, olvasásában, és minden ö cselekedetiben oly csendességgel és figyelmetességgel viseli magát mintha az Isten jelen lévén az ö szemei elöttt állana, mint hogy bizonyára ott is áll. Ugy imátkozik mint ha az Isteni felségnek dicsöséges tekinteti eleiben fel vitettetvén, az kegyelemnek széki elöt állana, holot ezerszer való ezeren szólgálnak, és holott tizszer való száz ezeren udvarolnak. Az ki az ö lelkét szeretetre gerjeszti, ez illyetén az bünnek setét álmában be-merülni nē hadgya, de söt jóra vezérli, kegyességre haylandová teszi, és az törödelmességnek által ható fegyverével sebheti.

Ez

Ez illyetén, mondö, az ö szivének setétes homályit meg-fenyeziti, bé-zárlott reitekit fel-nittya, meg-hidegedet lelki ismeretit fel-gerjeszti, dölyfös haragot üzö elméjét megh-szeliditi, az vétkeknek dudváját belöle ki-gyomlállya, gonozra futó testi indulatit meg-foitya, hányat homlok rohant erkölcsét el-változtattya, az Sz. Lelket benne meg-uiéttya, és ez álhatatlan életnek giönyörüségére szaguldot igyekezetit meg-zabolazza.

Ime mind ezeket cselekeszi az emberben az Isteni szerelem mikoron jelen vagyon, de mihelyen el-távozandik, szintén ugy el-hervad és el-húl az lélek, mint amaz forro serpenyü, ki alól az tüz el-harittatik.

Az

AZ ISTENT SZERET ö Léleknek bizodalmáról.

MEG-böcsülhetetlen és ki-beßélhetetlen az Isteni ßerelē, mely által az lélek minden közbe-vetés-nélkül nagy bizodalommal járul az ö Istenéhöz, és ö hozzá álhatatossan ragaszkodik, kedvesen az Istentöl tudakozik, és minden dolgaiban ö töle tanácsot kérd.

Az Lélek mely az Istent ßereti, semmit egyebet ßólni avagy gondolni nem tud, hanem csak az Istenröl, ezen kivül mindeneket megh-vét, és mindeneket meg-utál.

Valamit ßól és valamiröl elmélkedik Isteni ßerelemnek édes izi, és drága illattya ßármazik-ki mind azokból, oly nagy eggiesüléssel foglalta magához az Isteni ßerelem.

Va-

Valaki az Istennek ismeretire akar jutni, ßeretet legyen abban az emberben, mert csak heában kezd az ollyatén az olvasashoz, az elmélkedéshez, az könyörgéshez, és az ßent igiknek hirdetéßehez, az kiben ez ßent ßeretet nem találtatik. Az Isteni ßeretet ßül az léleknek ßeretetet, és azt cselekeßi, hogy az tellyeßeggel ö-rea függeztessęk: mert Szeret az Isten, hogy ö-is ßerettessęk.

Midön az Isteni Szeret semmit egyebet nem akar, hanem hogy ßerettessęk, tudván hogy ßeretettül azok bóldogok, kik ötet ßeretendik.

Az oly Lélek, mely az Isteni ßeretetnek tüzében égh, minden-némü testi indulatinak ellene mond, és magát egéßen az Istennek egyedül való ßeretetire adgya, hogy meg-felelheßē

 annak

annak az ſeretetnek, mely által Iſtenek ſerelme ö-belé ſállot, és midön ö egéſſen az ſerelemben tellyeſſeggel bé-merül, minémű nagy eggyezö haſonlatoſſága vagyon, amaz el apadhatatlan drágalatos forráſnak ki-folyo kút-fejéböz? Nem egyenlö bö mértékkel vagyon, az ſerelem és az ſeretö: az lélek és az Iſten: az teremptö és az teremptet állat: mind-azon-által ha tellyes erejéböl tégedet ſeret, ſemmi nincs hátra ott, ahól az tellyes eröböl való ſeretet meg-vagyon. Semmit ne fellyen az à lélek, à ki az Urat ſereti, fellyen bár az ki nem ſereti, az Iſtent ſeretö lélek buzgoſágra vonattatik, kéván ſágra vittetik, érdemét nem hánya veti, bé fogia ſemeit az mennyei felſegh elöt, de fel nittya az mennyei gyönyörüſegre, adván magát

gát az idvöſſegre, és ebben mindeneket nagy bizodalommal munkálkodván. Az jó lélek fél-felé távozik az ſeretetért, és az teſti érzékenſegeket el-hadgya, hogy önnön magát ne érezze, ki az Iſtent érzi. Ecképpen léſſen hogy midön az elme az Iſteni ki-mödhatatlan édeſſegtöl illettetvén, néminémű-képpen ö-magától magát félre vonnya, söt ettül ugyan el-ragadtatik, és el-válván ö-magától el-távozik, hogy az ö Iſtenével gyönyörüſegére éllyen.

Mert minden azért oly gyönyörüſeges, hogy kevés es vékonyon vagyon, az ſeretet Iſteni jó kedvet ád: az Iſteni jó-kedv bátorſágot: az bátorſágh koſtoláſt: az koſtolás ehezéſt. Az lélek mely az Iſteni ſeretetre indult, ſemmit egyebet nem gondolhat, ſem-

semmit egyebet nem kévanhat, hane csak ßüntelenül fohásßkodik, mondván: Mint az ßomjuhozo ßarvas kivánkozik az kút-föhöz, ugy kivánkozik az én lelkem te hozzád én Istenem.

AZ ISTEN FELöL AZ elmélkedés, mennél nagyob és buzgosagossab, annál édesseb és gyönyörüsegesseb.

KEgyes és könyörülö Ur Isten, ki minket igy ennyire ßerettél és meg-váltottál, ki minket ennyire meg-elevenitettél az jóban, és az lelki dolgokban fel-magaßtaltál. Oh kegyes és könyörülö Uram, ime mely gyönyörü édesseges az te Isteni jó-vóltodnak emlekezeti, menyi vel pe-

vel penigh inkáb te-róllad elmélkedem, annyival édessęgesb és ßerelmetesb vagy én-nálam. Annak-okáért ki-mondhatatlanúl gyönyörködtetnek engemet az te javaid, és az én ßám ki-vetett büydosásimnak helyén az én értékem ßerént édessęges ßeretetemnek buzgo indulattyát és elmémnek gondolkodását egyedül, Uram, csak te-reád függeßtem. Azonközben miglen ez romlando életemnek pállya-futását el-végezē, az te csodálatos ßeretetedet és ßépsęgedet ßüntelenül kivánni és róla gōdolkodni soha meg nem ßünöm.

Mert ime meg-sebhettek engemet az te ßerelmednek lövöldözö nijlai, fel-lobbantak én bennem az ahitatossághnak tégedet kivánó sebes tüzei, te-hozzád érni erölködöm, és az

az te-ſinedet látni, ſomjuhozom. Annak-okáért íme az én teſtemet ez világh ellen-való ör állásnak helyére viſem, és az te ſent Nevedet nagy vigyázással örvendezvén, tellyes elmémmel és minden tehetſégemmel ének ſóban dicſirem: tégedet én teremptőmet és életemet fel-magaſtallak. Az én elmémmel az égeket fellyül mulom, és ot te-veled én nag kivánſágommal eggyeſülök, ugy hogy csak teſtem tartaſſék ez nyomoruſágos életnek ſanyaru tömlőczében: elmémnek gondolattya, kivánſága és ahitatoſága pediglen teveled nyugodgyék az égekben: mert ott vagyon Uram az én ſivem, az hól te vagy én lelkemnek kivánatos és meg-bőcsülhetetlen drága kincse.

De ime én Iſtenem irgalmaſſágh-nak

nak ki-folyo bőſęges ére, midőn az te-jó-vóltodnak véghetetlen vóltáról, és kegyelmeſſęgednek dicsőſęgéről gondolkodom, megh-fárad elmém, az én ſivem én bennem el-fogyatkozik, közel ſem érkezik azoknak meg-fogáſára: mert Uram az te tiſteleted, az te ékeſſęged, az te Iſteni erőd, az te dicsőſęged, az te felſęges méltoſágod, és az te ſeretetted, fellyül halladgyák minden mi érzékenſęgünket. Az mi-képpen hogy megh-bőcsülhetetlen az te mi-reánk ki-ontot kegyelmednek világa: ezen-képpen ki-mondhatatlan az te örökké-való ſeretetednek minket uńa fülő kegyelme, mely által mindeneket teremptettél, mely által az fogadot fiuſágra el-válaſztván te-magadhoz foglaltál.

Vala-

VALAMELY DOLOGH az embernek elméjét az Isten látásától el-vonßa, azt igen el-kel távozíatni és meg-vetni.

Az ki világ-keresö, mire meg-gondollya menendö.

Ez út jár méllyen, rakva vesséllyel igen.

TAvozzál-el azért oh ember egy kevesse az te ßorgalmatosságidtól, és egy kicsiny ideig titkold-el tennen magadat az te busulö gondolkodásidtól, vetkezd-le ez világtól megh-terhelt gondaidat, had hátra mindenfelé kapo dolgaidat. Noßa egy fertály oraigh ad magadat az Istennek, és egy kicsinnye nyugodgyál-meg ö benne, zárkozzál-bé az te elmédnek rejtekében, rekeß-ki onnét mindeneket az Isten kivül, és azokon kivül, mellyek

lyek az ö-tißteletire tartozandók: ekképpen az te ßivednek aytáját bé-tévén, keresd-fel ötet, és mondgya mingyárt az te ßived tellyes buzgosággal az Istennek:

URAM, az te irgalmas orczádat keresem, az te irgalmas orczádat keresem én Istenem. Noßa mostan azért én Istenem tanics-megh az én fiivemet, hól és miképpen keressen tégedet, hól és miképpen találllyon-fel tégedet. Uram, ha itt jelen nem vagh hól keresselek-tégedet? ha penighlen mindenüt vagy, miért én-tőllem nē látatol jelen lenni? De íme oh bizonyára Uram hozzád mehetetlen világosságban lakozol. De miképpen jarullyak az megh-foghatatlan világosághoz? avagy kicsoda vezérel oda, és ki vißen abban engemet,

met, hogy az te kegyes ßinedet láſsã abban? effelét micsoda jegyeckel és orczával kereſſelek tégedet? oh én Uram Iſtenem ſoha nem láttalak tégedet, ſoha nem iſmértelek az te ábrázatodban.

Mit cselekedgyék oh felſęges nag hatalmaſſágnak Iſtene, mit cselekedgyék ez te hoßu ideiglen-való ßámkivettetet ßegény foglyod? mit cselekedgyék az te eggńgyű ßólgád? az te ßerelmedtől ßorongattatik, de ime nagy távoly vettetet az te orczád elől. Téged ahitozik látni; de ime igen meße távozot az erőſſęgnek Urának ßine látáſától. Te-elődben állani kivánkozik, de imé az te lakáſod hozzád járulhatatlanſágh. Téged fel-találni igyekezik; de ime nẽ tudgya az te helyedet. Téged kereſni vá-

ni vágyakotik; de ime nem iſméri az te ábrázatodat.

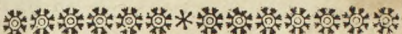

AZ ISTENT SZŰBŐL ßeretőknek belső-képpen való munkálkodáſokról.

VAlakiben az Iſteni ßeretet gerjedez, azt forgattya ßűntelen az elméjében, mikor jelennyek-megh az élő Iſten előt, mikor vegie bucsuját ez világtól, mikor tegie-le giarló teſtének romlandó ſatorát, hogy amaz lelki békeſęgnek drága ruhájában fel-öltőzheſſek: Ennek ßive és kivánsága, mindenkoron az égekben vagyon felemelkedvén. Valamikoron ül, jár, nyugßik, avagy valamit cselekeßik, az ő ßive az Iſtentől el-nem ßakad. Mindeneket az Iſtennek ßeretetire int

re int, mindeneknek az Istennek ßeretetit ajánlya: ugy annyira hogy minémů alá-való és keserů légyen ez világhnak ßereteti, ßivével, ßajával, sôt minden cselekedetivel róla bizonsagot téßen.

Ez illyetén csufollya ez világhnak dicsôsęgét, feddi ßorgalmatossagit, eleiben adgya mindennek, hogy minémů nagy bolondsagh legyen azokban bizni, az mellyek hamar el-mulandók. Nem gyôz bé-telni álmélkodással azoknak vakságán, az kik ezekben giônyôrkôdnek. Azt-is nem kevésbe csudállya, hogy mindnyájan el-nem ßakadnak ez romlandó világnak álhatatlan ßeretetitôl.

Ez illyetén effelét giônyôrůsęgesnek itili mindeneknek lenni azt, az mely néki édessęges; mindeneknek kedves

ves lenni az kit ßeret; és mindeneknél nijlván lenni, az kit ismér. Korosként az ô Istenrôl elmélkedik, az kiben ôrvendetessen ugian meg uijul,, annyival kedvesebben, mennyivel inkáb nagiob gyakorlatossaggal. Mert ugyan-is édessęges az mindenkoron az gondolkodásra, az ki az dicsiretre és az ßeretetre mindenkoron gyônyôrůsęges.

AZ JO LELEKNEK KIvánsagáról.

VR Isten, ki az te-hozzâd folyamodó tôrôdelmes ßiveknek igaz világossága vagy, és az téged ßomjuhozó lelkeknek eggyetlen egy élete. Enged hogy az te ßentsęges ßerelmedhez el-válhatatlanképpen

p[illegible]ragaßkodgyam. Jövel Uram, ßa[illegible]-bé, kérlek, az én belsö réßeimben; és à te gyönyörűsęgednek drága illattyával réßegics-meg az én ßivemet, hogy tellyessęggel feletkezhessem-el ez világhi hamar el-futó dolgokról. Mert ime igen utálatossak, és meg-unásban vadnak én-nálam azockal réßesűlni, mellyeket ez világ cselekeßik.

Szomoru énnékem azoknak látása, az mellyeket itt nézek, nehézsęgemre vadnak mindenek, valamellyeket ez hamar el-mulandokról hallok. En Istenem, én életemnek hűsęges reménye, segély-meg engemet, és adgy vigasságot az én ßivemben: jövel Uram én-hozzám, hogy lássalak tégedet. De felette igen ßoros ime az én lelkemnek hayléka, miglen belé

belé nem jöß, és meg-nem na[illegible] bitod ötet. Ime el-hervat az [illegible]kem várván tégedet. Jövel az[illegible]rt Uram, jövel, ne késsel, uijécs-megh az te kegyelmednek harmattyával. Jol tudom és meg-vallom, ime meg rakodot az bűnnek rutságával: de vallyon s'kicsoda tißtittya-megh, avagy te-kivűlled kinek esedezzen? Az én titkos bűneimből tißtics-meg Uram engemet, és kedvezz az te ßolgádnak, te-ellened való idegen cselekedetinek.

Adgyad oh én lelkemnek ßerelmes váltsága Ur Jesus Christus, adgyad hogy à te kivánságodtul és ßeretetedtől illettetvén mondhassak ellene ez testi kivánságnak, és vethessem-le ßivemről minden ez földi kivánságoknak sullyos terhét. Engedgyed

gyed Uram, hogy az én testem vettessęk az én lelkemnek birodalma-alá, az én lelkem vißont az okossághnak, az én okosságom továbba az te kegyelmednek, hoǵ igy oßtán mind külsö és belsö réßeimet az te ßent akaratodnak igazgatása-alá ßoricsad. Engedgyed Uram azt-is, hogy az én-ßivem, nyelvem és minden csontaim csak te-reád figyelmezzenek, Szelesics-ki az én-elmêmnek sok vétkeknek ßenyétöl meg-reket gondolkodásit; és emeld-fel az én-ßivemnek ahitozo tekintetit, hogy éles elmélkedésęvel, az én-lelkem jusson fel te-hozzád mint öröcké meg-maradandó mélysęges bölcsesęgnek kiforró kút-fejéhöz. Oldozd-megh Uram az énbüneimnek kötelét, mellyel erös kötözésben tartatom hogy minde-

mindeneket el-hagyván, te-hozzád siessek te hozzád ragaßkodgyam, és egyedül te-néked élhessek,

AMEN.

CXLVI. SOLTAR.

DIcsird az Istent mostan oh én lelkem, dicsirem ötet mig léßen életem, Fejedelmekben reménsęgem, nem léßen ember én-idvössęgem.

Mert ök meg-halnak ismét földé léßnek, ez földiekröl meg sem emlekeznek, az-ért bóldogok azok léßnek, az kik Istenben erössen hißnek.

Ennek nagy gondgya vagyon mindenekre, mind menyre, földre, és az nagy tengerre, ezekben való sok rendekre, ez földön való sok ßegényekre.

Az igazaknak ö megh örizöje, kegyetleneknek erös büntetöje, az ſegényeknek ſegitöje, az ehezöknek ö éltetöje.

Meg-ſabadittya Iſten az ſoglyokat, világoſittya az ſegény vakokat, ſel-emeli tántorottakat, ighen ſereti az igazakat.

Es megh-örizi az jövevényeket, ſegény árvákat és az özvegyeket, de meg-büntetti bünösöket, ſöldröl el-törli ö ösvényeket.

Uralkodol te azért Uram Iſten, te ſent Fiaddal öröcké menyegben, az Szent Léleckel egyetemben, dicſirünk téged dicsöſegedben.

Szent David irta ezt az Sóltár könyvben, ſáz negyven és hatodik énekében, hálákat ád ez dicſiretben, mi-is dicſirjük Iſtent lelkünkben.

MASO-

MÁSODIK KARBAN HELYHEZTEtet Elmélkedés.

Melyben bé-foglaltatnak hét rendbéli reggeli Imádságok, iſmét hét hála-adó és az igaz pœnitentia-tartóknak hét ſép Könyörgéſi, mellyek illendö rendel, az egéſs Hétnek külömb mindenik napjára oſztattanak.

RÖVID INTES

Az minden-napon-való Könyörgéſre.

AZ mi életünknek pállya-futását illik minékünk köniörgéſſel véghöz vinnünk, és ezzel az mi

el-farat elmeinket naponként uyétani; mert erre minden embereknek nẽ kevésbe vagyon ßükségek, mint amà termő fáknak az vizeknek nedveſſęgére. Mert lám ſem az fák nem hozhatnak giůmőlcsőt; hogyha az ő győkerekbẽ az nedveſſęget bé nem ßyák, ſem peniglen mi az kegies életnek nem teremhettyůk drága gyůmőlcset, hogy ha az mi el-hervat ßivůnk az kőnyőrgéſnek mennyei harmattyával nem élezgettetik.

Minekokáért nem csak az napnak fel-támadáſa előtt, mikoron ágyunkból fel-kelůnk, kel mi-nékůnk kőnyőrőgnůnk, de ackor-is az mikor ételhőz ůlůnk, és mikor teſtůnket az éczakai nyugodalomra adgyuk, felette igen illendő magunkat kegyes és ahitatos kőnyőrgéſſel Iſtennek gondviſe-

viſeléſe alá ajánlanunk; de sőt inkáb minden orában és ennek réßeibẽ ßükſęgh mi-nékůnk kőnyőrgésůnket az Urnak bé adnunk, hogi igy az kőnyőrgéſnek folyáſa-is eggyezzen az napnak folyaſaval.

Továbba az téli időben az hoßu éczakaknak-is nagyob réßét, illik kőnyőrgéſſel el-mulatnunk, és nagy reßketéſſel megh-haytván térdeinket az Urnak hála-adáſnak dicsiretit nyuitanunk, el-hivén ez által lenni magunkat bóldogoknak, hogy az Iſteni ßólgalatban vagyunk foglalatoſſak.

Mert noßa mond-megh micsoda orczával nézed-meg addig az fęnyes napot, mighlen előßőr az Igaſſágnak áldot Napjainak imádságot nem téß, ki ez ßép rágyogo világoſságot à te ßemed eleiben fel-hozta. Miképpen kezdez

dez addigh ételedhöz, miglen elößör hálákat nem adß annak az ki ennyi javaival tégedet meg-látogatot es meg áldot. Micsoda reménseggel adod magadat éczakának idején az álomra? minémű rettegtetö éjeli látásockal itéled hogy te-néked léßen közöd? hogy ha tennen magadat elößör az ßűbéli könyörgésnek erös paisával fel nem fegyverkezteted, de erötlen kéßűlettel mégy az álomra.

Mert ime felette igen könyű léßen tenéked amaz kárhozatnak faitalanul inczelkedö kölykeinek lesben hánt hálojában akadnod, az kik tégedet ßűntelen ostromlanak, hogy-ha te-magadat az könyörgéstöl pußtán hagyod. De ha az könyörgésnek pánczellyával bé-fedeztetnek lenni látnak tégedet, azontúl hátra álnak, nẽ

külöm-

külömben mint amaz gonoz úton álló latrok, kik midön az ö ellenek indult vitézeknek villogo ki-vont fegyvereket fejek felet forrogni láttyák, ottan meg-futamodnak.

Kö NYö RGES,

Midön reggel fel-serkenß.

VIlágosics-megh Uram az én gö meimet, hogy soha el-ne-aludgyam az halálban, hogy valamikoron ne mondhassa az én ellenségem, meg-gyöztem ötet.

Miképpen ajánlya ember magát Istennek, midön reggel fel-kél.

AZ Idvözitö Ur Jesus Christus nevében fel-kelek, ki engemet meg-váltot az ö drágalatos vérével,

ő engemet igazgassón, meg-áldgyő, őrizzen és megh-erősicsen minden jora-való dolgaimban, ma és minden időben, és ez nyomoruságos életem után vigyen-bé engemet az őrők életben, Amen.

M A S.

AZ te áldot kezeidben ajánlom oh irgalmasságnak Istene, az én lelkemet, az én érzékenségimet és beszédimet, tanácsomat, gondolkodásomat, cselekedetemet és az én testének és lelkemnek minden szükséges dolgaival egyetemben, az én be-menetelemet, és ki-menetelemet, hitemet, emberek közőt való társaságomat, az én életemnek folyásat és czéllyát, az én ki-mulásomnak napját és oráját, az én testemnek az koporsoban

soban-való nyugovásat és sel-támadásat, minden szenteknek ez válaszot hiveknek seregével, Amen.

ISTENNEK AZ EL-MULT éczakai kegyelmes őrizéséért való hálaadás, és egyszer's mind könyörgés, melyben kérjük, hogy minket az Isten hasonló gond-viselésével ez naponn-is vegyen környül.

Vásárnapra rendeltetet.

VEghetetlen hálákat adok tenéked oh szentséges Atyám őrők mindenható Isten, hogy engemet ez el-mult éjjel á te könyőrűletességedből kegyes gond-viselésednek szárnyaival bé-fedeztél. Kérem azért mostan-is az te-felséges jó-voltodat-

hogy engedgyed én-nékem ez mai ſzent napot, hitben, reménſęghben, ſzeretetben, békeſęges tűrésben, fęlelemben és lelki ſzorgalmatoſſágokbã ugy el-mulatnom, hogy ez által az én ſzólgálatom kedves légyen az te Iſteni felſęgednek, Amen.

Iſtennek őrőcké való Fia Ur Ieſus Chriſtus, Iſten Iſtentől, világoſſág világoſſágtól, ki ez nagy tengernek ſetétes kődeiben, ugy-mint reggeli haynal csillagnak fęnlő világa, nagy meſzſze az mi ſzemeink előtt fęnyeskedel, világoſitván minden embereket, à kik jőnek ez világra, hogy te-hozzád igaz parthoz igazgattaſſanak. Virrazd-fel Uram az tudatlanſágnak ſetét éyelitűl el-borittatott elménknek reitekét, és gyulazd-fel bennűnk az igaz értelemnek homálj nélkűl

nélkűl-való világát, hogy te-benned és te-általad láthaſſuk és iſmérheſsűk meg az Atyát, kinek iſméreti élet, és kinek ſzólgálni őrőcké valo uralkodás.

Szent Lélek Iſten, éltető és uija ſzűlő ſzent ſzeretetnek tűze, ki megh-világoſitaſz mindeneket, és egyſzer s-mind megh-melegiteſz. Az te Iſteni hatalmas erőddel ſzály-bé az én ſzivemben, és gyulazd-fel az kegyeſſęgnek világát, hogy ez csalárd világhnak egy ſzőm-pillantáſigh-tartó győnyőrűſęgét utálhaſſam-meg, és ellenben az menyorſzágnak tőkélletes őrőmét ſzeretheſſem. Fęnyeſics meg az én elmémet, hogy értheſſem megh, minémű drága jókat akar elveſzteni az mi kegyetlen ellenſęgűnk ez roſz világ árnjékához való ragaſzkodáſ-

kodásra ingerelvén. Adgyad effę-
lét, hogy csak azokra fűggezthessem
ßemeimet, mellyek az te dicsőſęged-
re tartoznak, ezen kivűl egyebekre
ne-is tekinthessek. őncs végezetre az
én elmémben az te ßent ßeretetednek
ajándékát, hogy hátra vetvén min-
den ez világi el-mulandó dolgokat,
ßűntelen-való kivánságommal azo-
kat ßomjuhozhassam, az mellyek ő-
rőcké meg-maradandók.

Oh te őrőcké imadando tellyes ß:
Háromság, egy bizony Isten, ółtal-
mazz-megh ez mai napon engemet
az kegyetlen őrdőgnek veßedelmes
inczelkedésetűl, őrizz-meg engemet
ez napon az bűnnek minden cselе-
kedetitűl. Mencs-megh engemet ez
napon á véletlen és hirtelen való ha-
láltól. Az én nyomoruságimban lég
vi-

vigaßtalom, ßomoru kisirtetemben
erős diadalmam, és légy hálálom-
nak idején az én testemből ki-múlt
lelkemnek győnyőrűsęges bé-foga-
dó hayléka. Fel-serkentetted oh én
Istenem az én álomban bé-merűlt
testemet, kérlek Uram, serkencs-fel
az bűnnek édes álmaiban ßunyado-
zó elmémet-is, és ez világnak setét
tőmlőczéből ßabadics-ki, és az kit
fel-kőltőttél ez álomból az vigyázás-
ra, ki-mulása után amaz vég-nélkűl
való életre be-vigyed. Mert lám U-
ram csak álom az te előtted, mely mi
előttűnk keserű halál. Te-néked az-
ért legyen áldás, dicsőssęg, hálaadás
tißtessęg, hatalom és birodalō mind
őrőckőn őrőcké. Amen.

AZ

AZ MEGH-TERŐ BŰNŐS embernek, bűneiről való ahitatos vallás-tétele.

Vaſarnap.

ÖRők mindenható Iſten, meg mérſekelhetetlen bőlcseſęghnek, és megh-ſoghatatlan dicsőſſęgnek nagy hatalmu Ura; Ime én ſzegény nyavalyás, ki ennek-előtte te néked engedetlen, és te-hozzád hála-adatlan vóltam, ime már moſtan nagy tőredelmeſſęggel borulok az te nagy kegyelmeſſęgednek ſzéki eleibē. En Iſtenem, én lelkemnek eggyetlen egy váltſága, én életemnek bőſęges irgalmaſſágu itélője, valláſt téſzek Uram alázatoſſan te-előtted minden bűneimről, és gonoſz cſelekedetimről, mellyeckel az te áldot ſzent Nevednek

vednek dicsőſſęgét meg-rutitottam, az te ſzent parancsolatidnak méltoſágát által hágtam, az te akaratodnak jó-tetczéſęt meg-káromlottam, az én-teſtemnek és lelkemnek reám ruházot tiſztaſágát meg-ferteztettem. Oh mert tellyeſſęggel el-feletkezvén az te nagy kegyelmeſſęgedtől, minden gonoſz cſelekedetimben meg-keményettém! oh menyiſzőr â te ſzentſęges halálodnak nékűnk ajánló érdemét, mellyet az én iſzonyu utálatoſſágomért ſzenvedtél, hálaadatlan vóltam! oh menyiſzőr vóltam az én életemmel azoknak botránkozáſára kiket oh te Ur Jeſus Chriſtus az kereſzt-fán való keſerves ſzenvedéſeddel megh-váltottál! oh menyiſzer éltem gonoſzúl az te ki-mondhatatlan kegyelmeddel! oh én ſzegény njavalyás

lyas ember, ime az hûtnek minémû kicsiny sikrája vagyon bennem! oh mely igen szeretem mind azokat, az mellyeket te Uram gyûlölsz! oh mely igen ellenében vetem magamat tellyességgel minden jóságos cselekedeteknek! oh mely igen kivánom az tiltot dolgokat! mely igen meg-romlottam bujaságot követvén minden gondolatimban, magam-viseléségbẽ, beszédemben és cselekedetemben! Ihón minémû mértekletlen vagyok, ételemben és italomban! ihón minémû sel-suvalkodot kevély vagyok! mely csalárd és álnok szivû vagyok! mely ravasz és ferény vagyok (mely mindeneknél aláb-való) az én bûneimnek sedezgetésében!

Oh Uram ime mely tunya és rôst vagyok minden te-tôled parancsolt jóságos

jóságos dolgoknak véghôz vételében. Ezekért és ezekhôz hasonlo meg számlálhatatlan sok gonosságim ért, mellyeckel teIsteni félségedet tudva és tudatlanul megh-bántottam, nem vagyok semmi-képpen méltó, hogy megh-ferteztetett szemeimet fel vessem az égre. Oh irgalmasságnak Istene, hová fogjam tehât immár szegény nyomorult fejemet? mit cselekedgyem? kitôl várjak segedelmet? hogy az én bûneimnek undokságos örvényében vesekedven ki-szabaditattassam, mellyek immár én reám szegény igye-fogyot nyavalyásra borulván, ime szintén az rettenetes kárhozatnak ólthatatlan lángal fûstölgô torkában bê-eytenek. Nincsen Uram semmi jó bennem, hogy te elôtted dicsekedhetném; de sôt inkâb

jól

jól tudom, minémű megh-emésztő tűz légy az vakmerő bűnősök ellen, isonyodom â te sel-busult haragodnak sebhető oftorától, ugy el-annyira resketek és sçlek, oh Uram, az én bűneimnek nagy vólta miatt, hogy sohól nem lelhetek magamnak csendes helyet, ez széles világnak kerekçége az çlelemnek sorongatása miatt nem elég hely én-nékem, mert nem tudom hová reycsem magamat â te haragos bűntetésidtől.

Oh Uram, miért akarsz engemet el-hadni, hisem az te kezeidnek alkotmánya vagyok, ne engedgyed hogy az te kegyelmedből ki-rekesztessem, mélyet csak egy te-hozzád térő bűnőstől-is el nem tagadtál. En érettem-is szenvedet az én Idvözitő Christusom. El-hittem Uram tellyes remén-

reménçséggel, hogy nem feletkeztél-el az te réghi irgalmasságodról. Jól tudom minémű nagy kegyelmessen meg-halgattad az mi Atyainkat, midőn az ő nyomorusságoknak idején te-hozzád fel-kiáltottanak, mert te benned bíztanak, és megh nem szégyenültenek, hogy ezekben az te dicsőçségedet nyilvan-valóvá tenned. Nem kivánsz oh bölcs Isten semmit egyebet az bűnős embertől, hanem hogy az ő bűnéről tarcson igaz pœnitentiát, mert te-néked Uram kedves áldozat az bűnből sel-serkent lélek, sőt inkáb gyönyörűségesb illat az te tekinteted-előt, hogy sem mint amaz draga égő mirrha kenetnek jó illatu füsti.

Illyen hittel magamat meg-erősítvén, te-hozzád folyamodom élet-

nek

nek reménye, oh Ur Iſten, és nagy alázatoſſan magamat mind az fő̈ldig megh-haytvân, bűneimrő̈l bocsânatot kérek; Annak-okáért bocsáſd-meg az te ellened-való ſ̈ámtalan ſók vétkeimet, ne tulaydonics azokat â te ſ̈egény méltatlan ſ̈ólgâdnak. Tő̈rő̈ld-ki az te ſ̈erelmes Fiadnak kereſ̈tſân ki-folyt piros vérêben mártot pennáddal, és ezen te ſ̈: Fiadnak az Idvő̈zitő̈ Ur Jeſus Chriſtuſnak idvő̈ſſęges és kegyelemmel forró érdemênek kút-fejében merics bé; Mert jól-tudom Uram az te Atyai jó-kedvedet; nem engedi Uram az te én-hozzám-való Atyai kegyes indulatod, hogy az ên bűneimben megh-hallyak. Jól-tudom édes Atyám azt-is, mely ő̈rő̈meſt nyuicsad ſegitſęgedet az te-hozzád folyamodók-

doknak. Az te haragod ime el-mulik egy ſ̈ő̈m-pillantásban, és az te ſ̈ived meg-lágyul mi-hozzánk Iſteni jó-voltod ſ̈erént. Forduly hozzám azért, oh én Uram Iſtenem, az te kegyelmeſſęgednek gazdaghſágával, uijécs-meg az én lelkemet és elbaggyat lelki iſméretemet, kéſ̈ics nyugováſt és csendes lakáſt én-nálam. Tégy élő̈ templomoddá engemet, éppics az én ſ̈ivemben magadnak győ̈nyő̈rűſęges haylékot, és mint egy drága kertet, az ő̈rő̈k életnek ſ̈omjuſág-nélkűl való édes italu forráſával ő̈ntő̈zd-meg, hogy az Sz. Léleknek hatható ereje által, annak-utánna az te ſ̈ent akaratodnak rendi ſ̈erént élheſſek, és az te kegyelmedben valameddigh az én ő̈rő̈cké való hazámban te-hozzád fel-megyek,

gyek, mind addiglan megh-maradhassak, Amen.

AZ EL-VÖTT JO-TETEménjért-való hála-adás.

Vasárnap.

ELes elmélkedessel szemseld-meg tennen magadat, oh én lelkem, emeld-fel és serkenes-fel gondolatidat, ô én szivem: Emlekezzétek-meg az Urról minden én érzékenségim, oh mindenható felségnek erôs Szent Jehova Istene, ime fel-indultak az én belsô részeim te-néked dicsiretet énekelni. Annak-okáért nyisd-megh az én ajakimat, és az én szájam hirdeti az te dicsiretedet. Tégedet magasztallak Uram, ki vagy örökké-való vég-

ló végheretlen nagy jó, és az te Nevedet hirdetem mind örökké; Minémû csudálatossak az te kezed munkáj, minden te útaid igasság és merô szentség. Oh minden Királyoknak dicsô Királlya, és minden Urak nak nagy hatalmu Ura: az te megh foghatatlan hatalmaddal az éget az földet, és valami ezeknek kerekségében vagyon, bölcsen teremptetted: Az te kezeidnek erejével tartatnak mindenek; az te bölcseségednek serénségével mindenek igazgattatnak: az éget és az földet bé-töltötte az te irgalmasságod, meg-foghatatlanok az te itiletid, és megh-vizsgálhatatlanok az te utaid, igaz vagy te minden itiletidbẽ, hû és változhatatlan minden beszédidben, szentséges minden cselekedetidben. Ki nem félne tégedet?

gedet? ki nem hirdetne ſzent Nevedet? Vallyon s'kicsoda minden Iſtenek kőzzűl haſonlatos te-hozzád? Kicsoda oly méltoſágban meg-erőſſittetet? Kicsoda dicsőſſęgében illyen rettenetes? Kicsoda cselekedetiben illyen dicſiretes és csudálatos?

Oh Uram Iſten, micsoda az ember, hogy meg-emlékezel ő-róla, és az embernek fia, hogy hozzád veſzed őtet? Midőn nem vólnánk, te minket az te Iſteni képedre és haſonlatoſſágodra teremptettél: Mikoron az idvőſſęgnék őſvényéről el-tévelyedvén, az kárhozatnak reánk tátot torkában eſnénk, minket kegyelmeſſen az idvőſſęghnek igaz útára vezérlettél: Mikoron bűneinkben meg-hóltunk volna, mindē reménſęgünk-kivűl minket megh-elevenitettél.

Az mi-

Az mi-képpen az édes Atya kőnyőrűl az ő magzatin; igy te-is mi raytunk méltatlan teremptet állatidon meg-kőnyőrűltél. Irgalmas és kőnyőrűlő vagy oh Uram mindeneken, valakik az te Nevedet ſegitſęgűl hiják igaz hűtben. Mindeneknek ſzemei csak te-benned biznak, és te adſz azoknak eledelt alkalmatos időben, meg-nijtod az te kezeidet, és bê-tőlteſz minden állatokat áldáſoddal. Az el-eſteket fel-emeled, az nyomoruſág alat nyőgőknek gondgyát viſeled, az ehezőket bê-tőltőd, az rabokat megh-ſzabaditod, az vakokat meg-világoſitod, édes Atyok vagy az árváknak, gondviſelőjők az őzvegyeknek, meg-keſeredet ſziveknek vigaſztalójok, őrvendezőknek igaz őrőmők, erőtleneknek erőſ-

ſęgek, és az veßedelemben forgóknak egjedűl való hűſęges remények.

Te vagy minékűnk egy éltetőnk, életűnk és idvőſſęgűnk minden időben és minden helyben. De hogy hogy adhatnék én elégge te-néked hálát az te mi-velűnk kőzlőtt érdemednek ßentſeges ßerelmejért? Oh én mennyei ßerelmes ßent Atyám, minémű hála-adáſnak kellemetes dicſiretit nyuicsak te-néked az te ßerelmes Fiadnak érettem való megh-teſtesűléſejért, az ő ki-mondhataltan alázatoſſágáért, és engedelmeſſęgeért? az ő munkájáért és ßēvedéſeért? az ő ßentſeges haláláért? az ő dicsőſęges fel-támadaſáért és menybe menéſeért? oh mindeneket fellyűl muló ßeretet, melyért mindnyájan egyenlő ßivel tartozunk méltó hálákat adni.

Dicsir-

75

Dicſirjed annak-okáért, oh én lelkem, az Urat, és el-ne feletkezzél minden ő jó-téteményéről, mind teſtiekről, mind lelkiekről, mind őrőcké valókról, és mind idő ßerént valókról, mert csak egyedűl ő az, az ki meg-kegyelmez az te álnokſágidnak, és meg-gyogyíttya az te fáydalmidat, ő egyedűl az ki te-veled minden javait kőzli, ő egyedűl á ki hiv és hívogat tégedet az ő vég-vacsorajára, hogy az te lelkedet az ő irgalmaſſágának kútfejéből megelegicse. Szent, ßent, ßent vagy te, oh mi Iſtenűnk, kinek dicſireti ki-mondhatatlan. Te-benned, te-tőled, és te-általad vadnak és éltetnek mindenek. Az te irgalmaſſágod meg-marad, és ki-terjed orők időktől fogván-való időkre. Tégedet az ßent Angyalok-

 nak

nak, és mind az menyorſágnak dicső ſeregi dicſirnek. En-is dicſirlek tégedet, oh én lelkemnek buzgoſággal ſerető Iſtene moſt és őrőckőn-őrőcké; Mert az te Iſteni felſęgednek dicſiretinek végben vitelére teremptettél Uram engemet, és-meg-váltottál. Te néked őrőcké dicſirendő Szent Háromſágnak, és valoſágos megh-változhatatlan igaſſágnak legyen dicsőſſęg, dicſiret és tiſteſſegh, mennyen és földön mind őrőckőn-őrőcké, AMEN.

MAS REGGELI HASZnos Könyörgés.

Hétſőn.

OH magaſſágban lakozo ſent Jehova Iſten, ki vagy Iſteni termé-

teremſetedben egy, és ſemélyedben három, ki vagy mindenkoron, ki valál mindenek-előt, és ki léſteſ mindenkoron mindenekben, egy őrőcké áldandó Iſten. Ime ez mai napon, és minden időben, az én lelkemet, teſtemet, látáſomat, halláſomat, illatozáſomat és minden illetéſemet, te-néked ajánlom, ez-ſęlét minden gondolkodáſimat, indulatimat, ſóllláſomat, mind belső és külső érzékenſęgimet, értelmemet, hitemet, és abban végigh meg-maradáſomat, csak egyedül az te Iſteni hatalmadnak kezeiben bizom. Igazgaſſad azért Uram ezeket éjjel és mind nappal, minden orában, és ſőmpillantásban. Halgaſs-meg engemet, oh dicsőſęges ſent Háromſág, és oltalmaz-meg minden gonoſtól, az ke-

gyetlen ördögnek minden oſtromlá ſitól, veſzedelmes kiſirtetitöl, és minden látható és láthatatlã ellenſęgimtöl. Szaggaſd-ki az kêrkedekenſęgnek elmémben meg-gyökerezet bokrait, és nevellyed az töredelmeſſęgnek ſzivembẽ bé-óltot indulatit, tördle kevélyſęgemnek ſzarvât, és vid végben én-bennem az alázatoſſâgnak kegyelmêt. Indics ſiralmat én bennem, lagyics-meg az én könél, vaſnâl keményeb ſzivemet. Tanics meg engemet az te-akaratodra, mert te vagj az én jó gondviſelö Iſtenem. Adgy Uram én-nékem tökélletes értelmet és elmét, hogy nagy hála-adáſſal foghaſſam az te nékem nyuytot kegyelmeſſęgedet. Adgyad tetöled csak azokat kérnem, mellyek te-elötted kedveſek, és én-nékem idvöſſę-

vöſſęgeſek. Adgy énnékem keſerves zokogáſſal való ſiralmat, mellyel ôl dozhaſſam-el az én bűneimnek kötelét. Halgaſs-meg én mennyei nagy kegyelmű Atyám Iſtenem; Halgaſs-meg oh én életemnek éltetö ére; Halgaſd-meg az én kéréſemet, és ved fűleidben foháſzkodáſimat. Ha meg-utálſz, el-veſzek; ha meg-látogacz, meg-eledek; ha az én igaſſágomat kereſed, rutſágimban hólt eleven fetrengek; de ha irgalmaſſágodból reám tekinteſz, az ſetét koporſoból az életre iſmét fel-támadok. Valamellyeket gyűlölſz Uram, meſze távoztaſd azokat én-tölem, és az tiſztaſâgnak lelkét ólcs-bé az én ſzivemben, hogy valamellyeket kérek, kéréſemben meg-ne báncsam az te Atyai akaratodat. Nyuycs én-

 nékem

nékem Uram oly orvosságot, mellyel az én meg-avult tetemimnek sebei gyogyullyanak-megh. Tekincs kegyelmessen az én nyomorúságimra, óldozd-meg jó-vóltodból az én bűneimnek kötelét, látogass-meg romlot erőtlenségemben: gyogyics meg betegségemben: enyhics-meg kinaimat nyavalyámban, és elevenics-meg engemet hálálomban. Adgy Uram én-nékem oly szivet, mely tégedet szellyen; oly elmét, mely tégedet szeressen; oly értelmet, mely tégedet ércsen; oly fület, mely tégedet hallyon; és oly szemet, az mely csak tégedet lásson.

Könyörűly én-raytam, én Istenem, könyörűly én raytam, és tekincs reám kegyelmessen az te Isteni felségednek dicsőséges székiből, és az

én szivemnek sűrű setétségét, oszlasd el az te világosságodnak tündöklesével. Adgy-én-nékem, amaz jót az gonoztól megh-válaszó értelemnek lelkét, hogy minden én érzekenségim, csak te-néked szólgálhassanak. Adgy Uram énnékem örök eletet, à te kegyelmességednek és irgalmasságodnak jó-vólta szerént. Oh idvösségnek fel-támadt rágyogo Napja, és mi lelkünknek hűséges vezére Ur Jesus Christ, én szegény nyavalyás bűnös ember vallást tészek te előtted, és az én esedezésemnek szózatit te-hozzád igazgatom, oh én Idvösségem azon kegyelmességedet, közöld én-velem-is, mellyet közöttél sokackal, ne bocsás engemet-is üressen az te irgalmasságodnak élő forrásától: de sőt, oh minden Kirá-

lyoknak Királya, ki adß mindenekben életnek erejét, adgy én-nékem életemnek meg-jobbitáſára-való erőt. Támaß én-bennem oly elmét, az ki tégedet kereſſen, téged ahitozzon, és téged az ki állatod ßerént mindenűt jelen vagy mindenek-fölőt ßerethessen, fęlvén és cselekedvén az te akaratodat. Kiváltképpen én mennyei ßent Atyám arra kérlek, hogy valakik én érettem eſedeznek, azokat atyai kegyeſſęgedből halgaſd meg. Effęlét azokat-is, mellyek az én ßárnyaim alatt vadnak, és az kik az igaz ßeretetnek és kegyeſſęghnek tißtit én-hózzám mutattak, rokonſágimmal, és jó-akaratnak ßővetſęgével hozzám kőttetteckel egyetemben, azokat-is mondom, kőnyőrűleteſſęgedből igazgaſſad, óltalmazzad

zad hogy el ne veßenek. Ezért-is felette igen alázatoſſan de nagy bizodalommal kőnyőrgők te-néked oh én Uram, ki vagy kezdet és végezet, hogy mikoron amaz utolſó nap és az én életemnek végſő orája eljővend, te légy énnékem erős ſegedelmem, és kegyes itilőm amaz reám dűhőt vádoló ellenſęgem az Sátán ellen, hogy az ártatlan ßent Angyaloknak és minden Szenteknek dicsőűlt ſeregével amaz mennyei Paradicsomban tégedet végh nélkűl őrőckőn őrőcké dicsirheſſelek, ki vagy őrőcké áldando Iſten, Amen.

AZ

AZ BŰNŐS EMBERNEK bűneiről-való Vallástétele.

Hétfőn.

OH mennyei dűcsőſſegnek Iſtene, az ki nagy és erős hatalmas Iſten vagy, és az ki meg-látogatod az Atyáknak álnokſágokat az fiakban, harmad és negyed íziglen, és cſelekeſel irgalmaſſágot ezer íziglen azokkal kik téghedet ſeretnek, és az te parancſolatidat meg-tarttyák. Legyenek Uram le-haytván az te kegyelmeſſegednek fűlei, és halgaſd-megh az te alázatos ſólgádnak könyörgéſét, mellyet ez mai napon te előtted engeſtelő áldozatúl víſek, kérvén kegyelmet az én ſámta-

ſámtalan bűneim-ért, és azokról te-előtted valláſt tévén.

Oh Uram ímé meg-eméſtő tűz az te haragod az mi álnokſágink ellen, de íſmét meg-határozhatatlan az te irgalmaſſágod mind azokhoz, valakik tiſta ſűvből pœnitentiát tartván te-hozzád térnek. Mert könyörűlő vagy Uram, és nagy kegyelmű Iſten. Mely te kegyelmeſſegedben bizván annak-oká-ért folyamodom te-hozzád, és mind az földig magamat megh-alázván, az te nagy irgalmadnak tekinteti eleiben állok. Mert vétkeztem felette igen vétkeztem. En vagyok Uram, ímé én vagyok, ki te-néked adóſſá lőttem tíz ezer tallentommal: Nem fizethetek-meg oh Uram Iſten ezekről én ſoha te-néked, hanem ha az te nagy

te nagy irgalmasságod téßen én-érettem eleget. Mert valamely-felé tekintek, csak az én sok külömb-külömb-féle bűneimnek ißßonyu utállatos ábrázattya sorogh előttem. Hogy-ha peniglen forditom ßemeimet az te Isteni fölségedre, kinek égen földön lévő állatok nagy gyorsassággal és serénységgel ßolgálnak, mindgyárt eßembe véßem, hogy te-néked mind ez ideig méltó tißteletet nem adtam. Hogy-ha peniglen az te nagy jó-téteményidet forgatom elmémben, azontúl maghamot hálá-adatlannak találom. Hogy-ha meg-is végezetre az te törvényednek világos tükörében tekintek, és abban magamat meg-nézem, azontúl el-rémülök. minémű rút utálatos ßennyétől vagyok megmocskol-

mocskoltatván az én gonoß cselekedetimnek. Ha elmémben függeßtem továbbá mtnémű rettenetessen meg-bűnteted az pœnitentia-tartatlan bűnősöket, azontúl megh-kel vallanom, hogy te ßent felségednek sanyarú ostorát régen megh-érdemlettem vólna.

Mit cselekedgyem tehát immár óh én Istenem? Ihón az egéß testemben nincsen épség az te nagy haragod miá, ihón meg-háborodtak az én csontaim én-bennem az én bűneim-ért. Te peniglen könyörülő Isten, megh-igérted mi-nékünk ßegény bűnősöknek az te Isteni kegyelmességed által bűneinknek bocsánattyát, hogy-ha ßüveinknek igaz törödelmességével, hitűnckel és uy engedelmességűnckel te-hozzád té-

zád térendűnk. Imé óh Uram felette igen bánom ez ideigh te-ellened-való vétkeimet, kivánom az bűntől magamot meg-fogni, és-ennek-utánna az te ſzent akaratod-ſzerént életemet rendelni. De imé annyi erőt nem találok magamban. Minek-oká-ért én Iſtenem, térics hozzád az én ſzűvemet, vedd-el az én ſzűvemnek meg-atalkodot kemênyſęgét, és adgy én-nékem oly ſzűvet, az ki tégedet fęllyen és tiſztellyen. Ihón meg haytom az én térdeimet, és te-előtted le-borúlván, az te kegyelmeſſęgedet kévánom: Vétkeztem Uram, vétkeztem, megh-vallom az én bűneimet tellyes ſzűvemből te-előtted: Bocſáſd-megh én Iſtenem méltatlan ſzegény ſzólgádnak, kőnyőrűly én-raytam mert betegh vagyok, gyógyics-

gyics-megh engemet Uram, mert meg-háborodtanak az én cſontaim és az én lelkem igen meg-háborodot én-bennem. Oh Uram miglen haragſzól én-réám? Téry hozzám és ſzabadics-meg az én lelkemet: ſzabadics-meg az én ſok bűneimtől az te nagy irgalmaſſágod-ért. Ne engedgyed kegyelmes Atyám, hogy réſzetlen legyek az te ſzerelmes Fiadnak érettűnk eleget tőt érdemében, de ſőt bocſáſd-megh az én életemnek előbbeni ſok gonoſz cſelekedetit. Juſſon eſzedben az te ſzent Fiadnak nagy alázatoſſága, és bocſáſd-meg az én kevélyſęgemet: juſſon eſzedben az ő ſzabad-akarattya-ſzeréntt-való engedelmeſſęge, és légy kegyelmes az én engedetlenſęgemnek: juſſon eſzedben az ő halála, és enged-meg én-né-

én-nékem minden bűneimet, mellyeket életemben cselekedtem. Oh én üdvösségemnek erős reménye, én Istenem, könyörűly-meg én-raytam az te nág irgalmasságod szerént, és áldlak tégedet mind őrőcké, és az te szent nevednek mig élek dicsiretet éneklek, AMEN.

HALA-ADAS.

ISTENNEK MINDEN hozzánk-való jó tétemény-ért, mellyet minden Istenfélő kereszty-ének nagy üdvösséges hasznal mondhatnak.

Hétfőn.

Könyörűly én-raytam én Istenem, az te nagy irgalmasságod-szé-

god-szerént, és az te kegyelmednek nagy vólta szerént, törőld-el minden álnokságimat én-nékem. En alá-való sereg és nem ember, hasontalan bűnős, és nem tiszta edény, nagy esedezéssel és egész testemnek buzgó indulattyával imádlak tégedet: hálákat adok az te Isteni jó-vóltodnak oh mennyei szent Atyám, ki az te egygyetlen egy Fiad az UR Jesus Christus által, midőn bűneinkben el-vesztűnk vólna, kegyelmesen bennűnket fel kerestél.

Hálákat adok az te mi-hozzánkvaló ki-beszélhetetlen szeretted-ért, melytől viseltetvén az te egy szülőt Fiadat az te Isteni természetednek kebeléből ez nyomorúságnak vőlgyében alá bocsáttad, hogy az bűnősseket üdvőzitené, és hogy őtet rendelted

delted az mi ép állapatból ki esét lelkünknek igaz helyére állatójának hogy minden valaki hiszen ő-benne, és minden az ki tiszta szeretetit ő-hozzá mutattya, el ne veszszen, hanem örök élete légyen.

Szerelmes édes Atyám, én ki az te sólgaid közzül legh-utólsób vagyok, ez én buzgossággal fel indúlt lelkemnek belső tár-házából nyuytok te-néked nagy hálákat: az te szent Fiadnak meg-testesülése-ért és születtése-ért, szegénysége-ért és ártatlan élete-ért, szenyvedése-ért és szomorú halála-ért, fel-támadása-ért és menybe menetele-ért, minden údvösséges tanitási és Istení csudálatos munkálkodásival egyetemben.

Hálákat adok szent testének és amaz ő drágalatos vérének titkos szentsé-

szentsége-ért, mellyel az te Anya-szent-egy-házadban az örök életre legeltetünk, itattatunk, megh-mosogattatunk, megh-szenteltetünk és az Istennel eggyesülünk.

Hálákat adok, hogy minket uyjá sültél élő reménségben, ugyan azon te szent Fiadnak fel-támadása által: és hogy ő általa minket az fogadot fiuságra magadnak választottál, el-pecsetelvén minket az szent Lélek által, és nékünk ajándékozván amaz örökké megh-maradandó örökségnek zálogát.

Hálákat adok az te megh-mérhetetlen jó voltodnak nagy irgalmassága-ért, mely által méltóztattál minket méltatlanokat meg-segélni, az mi eggyetlen egy szerelmes Váltságunk-ért, tévén minket magadnak

gadnak ſ̶ent néppé, királyi papſág-gá, ſ̶ent nemzetſęggé, kedves ſereg-gé, és minden jóſágos dolgoknak el-kővetőjévé.

Hálákat adok, hogy engemet te gyarló por hamu edényedet, az ſ̶ent kereſ̶tſęgnek moſogatáſa által, e-redendő bűneinkből megh-tiſ̶titot-tál és tellyeſſęggel meg-moſogattál: effęlét igaz hittel ajándékoztál, mellyet az te kegyelmednek bennem világoskodó ereje által naponként őregbiteſ̶.

Hálákat adok, hogy az én életem-nek kezdetitől fogván engemet min-den napon kegyeſſen tápláltál, ru-háztál és éltettél, ki-ſ̶ólgáltatván mindeneket, mellyek tartoznak ez gyarló teſtemnek ſ̶űkſęginek vég-ben vitelére.

Hálákat

Hálákat adok, hogy engemet gyermekſęgemtól fogván minden-némű gonoſſágban győnyőrkődőt, és faytalan bújaſágot kővetőt bé-kével el-tűrtél, várván az te Iſte-ni bőlcſeſſęged és kegyelmeſſęghed-ſ̶erênt ezekből-való megh-téréſe-met.

Hálákat adok, hogy engemet ez világnak kárhozatos tárſaſágától és az bűnre-való alkalmatoſſágot ke-reſőknek ſeregétől el-ſ̶akaſ̶tottál és az te igaz hűtű ſ̶elid juhaidnak ſ̶á-mai kőzzé, az te ſ̶ólgálatodnak végben vitelére bé állattál.

Hálákat adok, hogy ſ̶ámlálha-tatlan cſalárdſágoktól, kiſirtete[illegible]től, ſ̶orongatáſoktól, nyomori[illegible]ſág-ſ̶enyvedéſektől és minden-fęle veſ̶edelmektől enghemet ez ideigh megh-

meg-mentettél, igazgatván, meg-tartván és ſárnyad alá vévén kegyelmeſen az én lelkemet és teſtemet, bölcſen és cſudállatoſſan vezérelvén minden ſerencſęs és ſerencſętlen állapatomban az ên êletemnek változandó ſorſát.

Nagy kegyelmű édes Atyám, minden én-velem közlőt jó téteményed-ért, valamellyet én-velem anyám méhétől fogván cſelekedtél, és mind azok-ért az jók-ért az mellyeket adcz és adandó vagy minden embereknek, ſivémnek leg-belső reytékének óltáráról, nagy törődelmeſſęggel, az mint tőllem lehet, tenéked hálákat adok, és kérlek téghedet, hogy egyenlő-kêppen minden ſolgáló ſent Angyalok, és minden te ſentid és válaſtot hiveid, ugyan ezen

ezen te jó téteményed-ért áldgyanak, dicſirjenek ês fel magaſtallyanak, AMEN.

REGGELI IMADSAG.

Kedden.

ÖRők mindenható Iſten, mi Urunk Jeſus Chriſtuſnak dicsőſſęges ſent Attya, téged dicſirlek, téged áldlak ês te néked tellyes élmémből nagy hálákat adok, hogy éngemet az te végheteтlen jó vóltod ſerént, ez el-múlt éczakának ſőtétſęgében atyai kegyelmeſſęgedből meg-őriztél: hogy én-velem jelen vóltál ês amaz én-réám ellenſęgeſſen törekedő pokolbéli őrdőgőt nem engedted hozzám közelgetni: Hogy minden veſedelemtől lelkemet és

testemet meg-mentetted : Hogy engemet mély álomban bé-merültet szent Angyalidnak környülöttem tábort járt seregével, mint valami erős megh-romolhatatlan kő-sallal bé-kerítettél, hogy amaz természetiszerént réánk dűhöt mérges kigyónak az kegyetlen Sátánnak, álnok practikái, és ellenem-való hitetlen csalárd forrálási ne árthatnának; Es hogy végezetre engemet az álomból, az halálnak árnyékából fel serkentettél, hggy az én bűneimnek rettenetes sötétségéről tellyességgel meg-ne foytatnám, de sőt az te hozzád-való megh-térésre űdőt és alkalmatosságot szolgáltatnál.

De imé mostan-is oh irgalmasságnak Attya, és minden vigasztalásnak kegyes Istene te-néked alázatossan

tossan esedezem, és tellyes szívből könyörgők, hogy ez mai napon is engemet végy az te Atyai kegyelmes gond-viselésednek szárnyai alá, vigyázz én-réám az te irgalmasságodnak szemeivel, igazgass engemet az te parancsolatidnak ösvényére, és az szent Léleknek drágalatos ajándékival ruház fel, melynek ereje által ez mai szent napot-is az te szent nevednek dicsiretire és dűcsősségére, sele-barátomnak hasznára, és végezetre az én lelkemnek üdvősségére mulathassam el, mindenűt és mindenekben abban sorgódván, hogy az én keresztyéni tisztemben hátra ne állyak, sőt inkáb az én hivatalomnak, mely én-réám bízattatot mindenekben eleget tegyek. őrizz-meg engemet Uram minden sertelmes-

 ségtől,

ſegtól, az én teſtemet és buzgó vêremet, ki minden álnokſágra haylandó, és az ki amaz régi Adámnak maradékja és ſólgája, zabolázd-meg: az teſti kivánſágnak tagaimban gyuladozó tűzét, az te ſzent Lelkednek élesztő hűves harmattyával enyhics-meg, hogy ez mai napon ſemmi vétekben ne eſſem, ſem az te haragodat és boſſzúállásodat fejemre ne vonnyam. Adgyad kegyelmes Atyám, adgyad nagy irgalmaſſágú Iſten, hogy az én életemnek hátra maradot részét az te ſzelelmedben és ſzeretetedben viheſſem végben. Igazgaſd ez napon az én szívemet és teſtemet, érzékenyſégemet, beſzédimet és cſelekedetimet az te törvényed-ſzerént, és az te parancſolatidnak el-követésére.

Sza-

Szakazd-el az én szivemet minden el-mulandó hijában-valóſágtól, és igazgaſd az örökké-valókra, hogy megh-únván ez rövid életnek gazdag szépſégét és tettetes gyönyörűſégét, egyedűl cſak az te dicſőſſéges orſzágodban kivánkozhaſſa. Roncski az mi természet-ſzerént-való ellenſégünknek az Sátánnak minket mardoſó fogait, és verd hátra ellenünk dühöskődő hatalmát, hogy ám bátor mint ſivó rivó oroſzlán utánnunk járjon, kereſvén az kit bényelheſſen, mind azon által én-nékem veſzedelmet ſzerezni és ártalmat hozni ne teheſſen.

De mivel-hogy Uram, ſemmi az én érdemem, ki által méltó volnék az meg-halgatáſra. Imé az-ért én magammal eggyűt elődben vi-

 ſzem

ſem az te eggyetlen egy Fiadat, az ki engeſtelő áldozat az mi bűneink ért. Tekincs az ő ſemélyére oh kegyelmes Atyám, és ſent Fiadnak igaſſága-ért légy kegyelmes az te ſolgádnak. Engedgyed én-nékem irgalmadból, mellyet nem adcz igaſſágodból, ki élſ és uralkodol egy bizony Iſten mind őrőckőn őrőckê, AMEN.

AZ BŰNRŐL-VALO Alázatos vallás-tétel.

Kedden.

MEnyben hatalmaſſon uralkodó dűcsőſſęgnek Királlya, és emberi nemzetnek jó akaratú és nagy kegyelmű megh-váltója, én mind az főldnek poraig meg-aláztatot

tatot gyarló bűnős ember, ki az te tőkélletes jó-vóltodtól, mellyet mitőllűnk kivánſ, felette igen távoly vagyok. Te-elődben jarulok, mert naponként vádol engemet az én lelkem iſméreti, jól-látom minden ſőm-pillantásban az én teſtemnek éktelenſęgét, látom hogy tellyeſſęggel nincsen bennem épſęg. Te hozzád kiáltok Uram meg-fáradhatatlanul, mert ime minden én gondolkodáſim, beſédim ês cselekedetim, mellyeket el-kővetek ês el-hagyok, effęlét ételem, italom, aluváſom és vigyázáſom, belső és kűlső érzekenſęgimmel egyetemben, tulaidon csak az gonozra hanyatlottanak én bennem. Kire fűggezzem oh Uram tehát az én ſemeimet? te kivánſ én tőlem tőkélleteſſęget és igaſſágot, de

 ottan

ottan megh-igirted az te segedelmedet, és Isteni erődet, ezeknek el-követésére, hogy valamellyeket parancsolsz, azokat végben vihetném. De oh Uram Isten, ugy meg-tapasztaltam az én vakmerő és megh-atalkodot természetemet, hogy ingyen sem kivánnya azokat, az mellyek az én lelkemnek szükségesek volnának: még elmémben sem forog az meghtérés, és az bűnről-való pœnitentia tartás, ugy el-annyira, hogy az bűnnek éktelen cselekedetin meg sem szomorodom, oly igen el-ragatt engemet ez világnak hányat homlok rohant istentelenségre, hogy az te Atyai jó-voltodról és szeretetedről: sőt minden jó-téteményedről (az mellyeket én-velem szegény bűnőssel cseekedtél) tellyességgel el-felejtkezem.

zem. Az én bűneim, oh Uram, oly sokak és oly sulyossak, mellyekkel az te haragodat érdemleném, hogy régen immár ezekért az lelkem meg-érdemlette volna, az pokolbeli rettenetes kínoknak lángozó tűzét, hogyha az te segedelmed nem járult volna, és az te hatalmad meg nem erősitett volna.

Annak-okáért hogy tellyességgel el-nem vesztem, csak az te irgalmasságodnak tulaydonitom, és csak az te Isteni selségednek tartozom hálaadással. De oh vallyon s-mit cselekedgyem? kétségben essemé? avagy amaz gyilkos Cainnal és latorral azt mondgyamé: Nagyobb az én bűnöm hogy nem mint kegyelmet nyerhetnék: távoly legyen tellette igen ez gondolkodás, sőt inkáb ezt mon-

mondom: Igen irgalmas az én Iſtenem, igen nagy kegyelmű és engedelmes az én Idvőzitő Chriſtuſom: az Iſten az én reménſegem, az én erőſſegem, az én vigaſtalóm és az én ſegedelmem, nem utállya-megh az ő kezeinek munkáját, és meghnem veti egyűgyű ſegény bűnős ſólgáját. Minekokáért te-hozzád ſolyamodóm oh bőſęges irgalmaſſágú Iſten, és te-előtted az én ſűvemnek kivánſágát ki terjeſztem. Meg-vallom Uram az te tekinteted előt az én gyarló vóltomat, iſmêrem az én tudatlanſágomat, keſergem az én bűneimnek ſámtalan vóltát: Oh én kegyelmes, oh én engedelmes mennyei ſent Atyám, vétkeztem álnokúl te-ellened, és az ég ellen, nem vagyok méltó hogy fiadnak

fiadnak hivattaſſam, mert az te Atyai jó vóltoddal és engedelmes ſenyétékeddel az én veſzedelmemre rútúl és igen gónoſúl étlem.

Cſelekedgyél azért ſent Atyám ugy én-velem, mint az te béreſid kőzzűl eggyickel, éltes és táplály engemet az te kegyelmednek mennyei kenyerével, hogy igy megh-erőſsődvén az te házadban néked ſentſęgben, igaſſágban, életemnek minden napjaiban ſolgálhaſſak.

Oh felſęges Iſten alázatoſſan kérlek tégedet az te kin-ſenyvedéſedért, hogy vond-el az én életemet ez világnak ſeretetitől, és plántáldbé az én ſivemben az te kegyelmednek és ſentſęghednek gerjedező kivánſágát. Adgyad oh én Idvőſſęgem, hogy tarthaſſak igaz pœnitentiát

tiát az én bűneimről, és sirathassam meg hogy ez ideig az én gonoß cselekedetimen nagy keserűségre és szűbéli tőredelmességhre nem indittattam. Terempcs én-bennem tißta szűvet, hogy ennek-utánna minden vétkeket hátra hagyván, csak te-néked élhessek, és az testnek meg-halhassak. Erősics-meg az te mennyei erőddel az jóban, hogy életemnek határaig abban álhatatossan meghmaradhassak, és végezetre az én mennyei őrök házámban, te-hozzád sel mehessek, holot tégedet végnélkűl áldhassalak, diesirhesselek és sel magaßtalhassalak, AMEN.

MAS

MAS IGEN SZEP ES kegyes Hála-adás.

Kedden.

OH meg-bóldogúlt lelkeknek ßentséges Istene, mindenhato Isten: őrőcké-való Isten: minden lelkeknek és testeknek bőlcsen teremtő Istene, az kinek diesőßséges tikinteti előt meg-reßket az ég és az föld. Téghed dicsirnek, téghed imádnak minden teremptet állatok. Imé én is az én te-benned helyheztetet hitem által ez mai napon tőredelmes ßivemnek térdeit meg-haytom, leborúlván az te Isteni felségednek lábai eleiben. Hálákat adok te-néked ßentséges Atyám, hogy engemet, midőn semmi volnék, nem csak

csak emberré formáltál, de az te magad képére és hasonlatosságodra teremptettél: hogy én belém méltatlanban az te kegyességedet óltottad: hogy engemet az te Anya-szent egy-házadban amaz titkos Sacramentomi szentségh által magadnak meg-szenteltél: és hogy engemet az te elő-számlálhatatlã javaiddal gyermekségemtől-fogván neveltél, tápláltál. De ímé oh menynek földnek és tengernek hatalmas teremptő Istene, holot én az te kezednek hasontalan munkája legyek, kicsoda kedvejért mutattad hozzám illyen nagy jó-tétemányedet? Egyedül Uram csak az te jó-vóltodból születtettem ez világra, mind ezeket az te jó-vóltod és hozzánk-való kegyelmességed cselekedte én-velem.

Holot

Holot pedig ezek-közzül csak az leg-kissebbik-ért-is nem adhatok teméked elégedendő hálákat, mennyivel inkáb tehât ez ki-beszélhetetlen sok-jó tétemányed-ért? mert vallyon s-micsoda vagyok Uram éza, hogy az én erőm szerént dicsirjelek tégedet? por, hamu, senyvett sereg, és csak azon merő bűdősségnek undok dőgleletessége vagyok Uram. Oh kicsoda vagyok én, hogy dicsirjelek tégedet erősségnek Istene, minden testnek éltető lelke, ki lakozol az őrőcké-valóságban? Vallyon s-az setétség dicsirjeé az világosságot, avagy az halál az életet? Te Uram Isten világosság vagy, én pedig setétség, te élet én halál. Avagy az hűjában-valóság dicsirhetié az igasságot? Te igasság vagy, én pe-

én pedigh hńában-valóſághoz haſonlóvá lőt ember. Annakokáért Uram mint dicſirjelek tégedet? vallyon ſ-az en nyavalyaſágom dicſirheté tégedet? Avagy az bűdőſſęg dicſirhetié az jó illatot? Avagy az embernek halandóſága, mely ha ma vagyon hólnap el-múlik, dicſirheté tégedet? Avagy dicſirheté tégedet az el-ſenyvet ember, és az embernek fia, ki cſak ſęreg? Avag dicſirheté tégedet Uram az ki bűnben ſogontatot, ſűletet, és nevekedet, mert imé nem találtatik dicſiretnek ſépſęge az bűnőſnek ſáńában; De te mint nagy tűrő kegyelmes Atya, megh-halgatod az mi imádſáginkat, és az te gyarló fiaidnak akar mely hála-adáſokat-is jó néven véſed; Annak-oká-ért tégy méltóvá

méltóvá én Iſtenem engemet, hogy te-néked hálákat adhaſſak; hogy az te dicſiretedet ſűntelenűl zengedezzem, hogy az te ſent ſeretetedhez ragaſkodgyam, hogy te-néked az te nagy ſok jó téteményed-ért, mellyel engemet fel tiſteltél, hálákat adhaſſak, hogy az ſok kűlőmb-kűlőmb-fęle veſedelemtől való meghſabaditáſod-ért tégedet áldhaſſalak, minden jó és gonoſ ſerencſęm-ért végezetre te-néked Iſteni tiſteletet nyuythaſſak. Mert te vagy Uram egyedűl az mi lelkűnknek és teſtűnknek, életűnknek és halálunknak, egéſſęgűnknek és betegſęgűnknek, bóldogſágunknak es bóldogtalanſágunknak meg-adó és ſerző Iſtene, rővideden, mindennémű dólgoknak változáſi cſak az te kezeidben vadnak.

vadnak. Megh-őrvendeztecz minket az te jó-téteményiddel, meg-ßomoritaß minket az te dorgaláſiddal, megh-vigaßtalß az mi tunya reſtſęgűnkben, az te-hozzád-való hivá-ſoddal. Dicsőſſęgh legyen azért az te ki-beßélhetetlen bőlcseſęgednek: Dicsőſęgh ki-mondhatatlan hatalmadnak: Dicſiret az te meg-elegédhetetlen emberi nemzethőz-való nagy ßerelmednek, Amen.

MAS

Reggeli Kőnyőrgés.

ŐRők mindenható igaz Iſten, menynek és főldnek dicsőſęges teremptője, mi Urunk Jeſus Chriſtuſnak ßent Atya, mindē te mi-hozzánk való nagy és megh-ßám-

ßámlálhatatlan jó téteményidért tellyes ßűből te-néked nagy hálákat adok, hogy engemet az te képedre és háſonlatoſſágodra teremptettél, az te ßerelmes ßent Fiad által megh-váltottál, és az Evangeliumnak hirdetéſe által az te Anya-ßentegyházadnak tárſaſágában bé-állattál. Hálákat adok ezért-is te néked, hogy engemet ez el-mult éijel kegyelmeſſen meg őriztél, és ßent kezeiddel bé fődőztél, tőrődelmes ßivel kérlek tégedet; hogy ez napon-is mindēfęle bűnőktől, tévelygéſektűl és veßedelmektől óltalmazz-megh engemet. Ime te-néked ajánlom egéßlen én-magamat, minden jóßágimmal, feleſęgemmel, gyermekimmel, és házam-népével egyetemben, végy irgalmaſſágodnak hatalmas markában,

ban, őriz és igazgaſs kegyelmeſen. Ne adgy engemet az én bűneim-ért az veſſedelemre, ne ſſály Uram pőrben itiletben az te ſſólgáddal, mert nem igazúl-megh te-előtted cſak egy ember-is. Az te haragodban ne oſtorozz engemet az én bűneim ſſerént, oſtorozz Uram bátor de mind az által az te igaz itiletedben az buſuláſod ne eméſſen-meg ſſintén engemet. Tégy az te ſſólgáddal az te irgalmaſſágód-ſſerént. Adgyad én-nékem az te akaratodat értenem és cſelekednem. Igazics-meg engemet az te ſſerelmes Fiad-ért az Idvőzitő Ur Jeſus Chriſtuſ-ért, es ſſentely-meg az te ſſent Lelkeddel minden én gondolkodáſimban, beſſédemben és cſelekedetimben. Légy én-velem minden űdőben, kivált-

kivalt-képpen az én ki-muláſomnak utólſó napján. Ah Uram Iſten ne hadgy-el engemet az én halálomnak oráján: Ne engedgyed hogy az én futáſom téli időn avagy ſſombaton legyen, kétſęgben eſęſſel és teſti bátorſággal, de hogy igaz hitben az te iſméretedben ez ſiralom vőlgyéből te-hozzád az őrőcké-való őrőmben diadalmaſon pállyámot megh-futván, által kőltőzheſſem. Azonkőzben az te ſſent Lelked; és ſſent Angyalid engemet őrizzenek és vezérellyenek, hogy az kegyetlen Sátán én-raytam ſemmi hatalmat ne veheſſen.

Ah Uram Iſten távoztaſd meſſe én-tőllem az őrdőgőket az te ellenſęgidet, zabolázd-meg az én romlot terméſſetemnek feſſet indulatit. Ne en-

Ne engedgy engemet eſni iſzonyu káromlásban és tévelygésben, de ſőt inkáb kegyelmes ſegedelmeddel védelmez az igaſſágnak fundamentoma ellen, és az lelki iſméret ellen való vétkezéſtől, az ki az mi ſzivűnket ſzokta rágni és furdálni.

Ne engedgyed hogy én haragnak és gyalázatnak edénye legyek, de sőt inkáb tégy engemet az te irgalmaſſágodnak és ſzeretetednek edényévê, hogy minden embereknek haſznos és idvőſſęges tűkőre lehеſſek, igazgaſſad minden cselekedetimet, az te nagy Nevednek dicſiretire, és az te Anyaſzentegyházadnak épűletire.

Adgy-megh ennek-fölőtte minêkűnk az mi életűnknek ſzűkſęgére tartozandókat, épp elmet, és egéſſęges téſtet, etelt és ruházatot, békeſęges

ges lakáſt és csendeſſęget; és ſegély minket, hogy az te nékűnk adot ajândékiddal, kegyeſſen, mértekleteſſen és nagy hálaadáſſal élheſsűnk, nem az mi lelkűnknek őrők veſzedelmére, de az mi teſtűnknek táplaláſára és éltetéſęre. Ved-el mi-rólunk az mi ſok méltán megh-érdemlet nyomoruſáginkat, háboruſágot, éhſęget, dőg-halált, és minden ezekhőz haſonlókat, mellyek ártalmaſok az mi lelkűnknek, és az mi teſtűnknek, és az kik igen megh-bântyák az mi kereſztyéni hivatalunkat, és tiſztűnket. Cselekedgy-meg ezeket, oh mi ſzentſęges Atyânk, az te kegyelmes igireted ſzerént, Szent Fiadért az mi Urunk Jeſus Chriſtuſért, Amen.

AZ

AZ ISTENNEK IRGALmassága-ért és kegyelmességeért-való buzgóságos könyörgés.

Szeredán.

OH meg-foghatatlan örökké-való jóság, életnek drágalatos Kút-feje, én kegyelmes Istenem, téged kereslek, téged somjuhozlak és te-hozzád én idvözitö Istenemhez kiáltok, mert jól tudom hogy egyedül csak te vagy az végheteten jóság, örökké-való bölcseség, örökké-való kegyelmesség, hatalmasság és tökélletes bóldogság. Holot az-ért irgalmas vagy mindenek-felett, nem csak irgalmas pedig, hanem

nem ugyan tellyességgel irgalmasság. En ellenben sükölködö és merö szegénység vagyok. Tekincs tehát kegyelmessen én-reám oh nagy irgalmú Isten.

Imé én szegény, nyomorúlt és ügye-fogyot sükölködö te-elödben állok; Mit rendelsz Uram én-felölem? Mit cselekszel Uram irgalmasságodból én-velem? Mert imé az én bűneimnek kegyetlen mérge, mint amaz aspis kigyónak mardosó sulákja, egész testemet megh-sebhette, es somoru vérben keverte, melynek halálos mérge bé-hatot szintén az én lelkemre. Nem találtatik oh Uram immár az én testemben semmi jó, mert rakva vagyok tellyességgel gyógyúlhatatlan fekélyekkel, ugy el-annyira hogy valamel-

lyek te-néked tetczenek, én-nékem azok nem tetczenek, az mellyeket effęlét te én-tőllem kivánſz, azok én-nálam kedvetlenek. Annak-felette amaz fogait réám rettenetessen csikorgató ellenſęgem êyel és nappal ůldőz és kerget engemet, az ő csalárdſágának idegében hánt tűzes nyilaival, hogy tellyeſſęgghel az őrőcké való veſzedelemben bé-eycſen. Semmi egyéb nincſen ſzándékában hanem hogy engemet az fęlelmes kétſęgben eythessen, ſzememre hányván ſok kűlőmb-kűlőmb-fęle-bűneimet, mely cſelekedetivel nem cſak engemet illet cſuffſággal, de męg az te Iſteni felſęgedet-is faytalanul és ſzemtelenűl boſzſonttya.

Oh nagy hatalmú Iſten, te tudod az én nyavalyás bűnős vólto-

mat, de nem eſem te-benned kétſegben, ſőt inkáb nagy alázatos ſzivel és tőredelmes lêleckel járulok az te Iſteni felſęgednek dicsőſſęges ſzéki eleiben, ês minden reménſęgemet helyheztetem egyedűl az te jó-vóltodban és kegyelmeſſęgedben. Nem fedezem-el Uram az én bűneimet, elődben terjeſztem az én álnokſágimat, meg-vallom romlot terméſzetemet.

Te-hozzád meg-fáradhatatlanúl kiáltok oh kegyelemnek Iſtene és Attya, kőnyőrűly én-raytam én Iſtenem, az te irgalmaſſágodnak nagy vólta ſzerént. Lám te mondottad Uram, hogy nem akarod az bűnőſnek halálát, de hogy meg-térjen és éllyen. Annakokáért kérlek tégedet oh minden meg-alélt lelkeknek-mennyei orvoſa és idvőſſęges remênye,

hogy á te Isteni orvosságodnak bölcseſége ſerént, terics te-hozzád engemet, változtaſs engemet más emberre, hogy járhaſſak az te parancsolatidnak ősvényen. Az én aczélnál, vaſnál, és adamas kőnél keményebb ſivemet ved-ki én-belőlem, és terempcs engede mes ſivet én bennem az ki az te ſölgálatodra mindenkoron haylando legyen. Mert Uram, ſemmit nem cselekedhetem te-náladnélkűl, mely te-előtted kedves volna. Minekokáért oh nagy kegyelmű Isten hayes te-hozzád engemet, én-is én magamat te-hozzád haytom; mutaſd-meg Uram én hozzám az te jó-voltodat, hogy te-néked minden időben hálákat adhaſſak, jelencsed hozzám az te ſegedelmedet, és erősics-megh az te Isteni erőddel, hogy

hogy meg-győzhessem az én ellenſégimet, és az álnok ördőgőt lábam alá tapodhaſſam, és ennek-utánna minden én reménſegemet csak te benned helyheztethessem, te-tőled várhaſſak jót, és az jóra való igyekező életet. Tekincs meg Uram az én nyomoruſágomat, és ſegély-meg engemet az te véghetetlen kegyelmeſſéged ſerént. Nagyok Uram az én bűneim, annakokáért nagy irgalmaſſág-nélkűl-is ſűkölködnek. Ne tégy Uram én-velem az emberi irgalmaſſágh ſerént, mert ez igen kicſiny, de az te Isteni jó-voltod ſerént, mely meg-határozhatatlan, nagy, véghetetlen és meg-foghatatlan, mely fellyűl hallad minden bűnöket.

Abban az te irgalmaſſágődban

tégy részesse engemet, mellyel mind ez egész világhnak kerekségét bé-töltötted, és oly meg-határozhatatlan, bizgosságos szeretettel szerettel, hogy megh az te eggyetlen egy szerelmes Fiadnak sem kedveztél, sőt az emberi nemzetnek idvősségejért és meg tartasáért az keresztnek keserves hálálára adtad, mely kegyelmességnél és irgalmasságnál vallyon s-ki gondolhatna immár nagyobbat? Az Isten emberre lenni méltozatot, az halált meg-kostolni nem iszonyodot, és az kereszt-fán keserves kinokat szenvedni hátra nem állot.

Minekokáért oh mennyei Szent Atyám, tisztics és mosogass-meg engemet az én bűneimnek rutságából az te szerelmes Fiadnak vérével: kit meg-gondolhatatlanképpen szeretcz.

Vilá-

Világosics-megh engemet az ő érettünk szenvedésének alázatos voltával örvendeztess-meg engemet az ő dicsősséges fel-támadása által, oh nagy kegyelmű Isten, nem csak a végre kérem az te irgalmasságodat, hogy ez testi szükségemben és nyomorusságimban engemet meg-vigasztallyon, de hogy egyszer s'mind az én bűneimnek terhe-alatt nyögő állapatomnak meg-segitője és könnyebbitője is legyen. Borsásd meg énnékem az én bűneimet, adgyad én-nékem az te kegyelmedet, és ne vond-megh tőlem az te jó-kedvedet. Cselekedgyed Uram, hogy ennek-utánna élhessek szentségben és igasságban, hogy ez gyarló életemnek futását el-végezvén, ama az utolso rettenetes napon azok között és azockal találtassam,

az mellyeket az te Isteni felsęged hiveinek dicsö seregi közzé ßámlál, hogy oßtán azockal egyetemben én-is el-vehessem amaz örök életnek meg hirvathatatlan Coronáját,

AMEN.

BUZGOSAGOS HALAadás az Istennek meg-ßámlálhatatlā jó tétemény eért, mellyeket tőt az embereckel kicsinysęgedtől fogván mind ez oraiglan.

Szeredán.

EN penighlen az te ßólgálô leányodnak fia ki-ajánlottam az én életemet az te ßent kezedben, ime mostan oh én lelkemnek kegyes valosága az én alâzatos és egyűgyű vallás

vallás-tételemnek ßavait törödelmes ßűből te-hozzád igazgatom, és azokat az jókat, mellyeket én-velem ifiuságomtól fogva mind ez ideigh cselekedtél, elmémben megh-forgatom. Mert jól tudom Uram minémű utálatos te-elötted az hálaadatlanság, mely semmi nem egyéb, hanem ez egéß világnak istentelensęgének leg-killyeb terjet keserű gyökere, és az ki oly ßárazto és tűz terméßetű ßél, mely az te Isteni jó kedvednek és irgalmasságodnak reánk áradot kût-fejet ki-ßáraßtya, és ki folyo erét megh-tartoztattya. En-is Uram hogy te-elötted hálaadatlannak ne találtassam, hálakat adok ime te-néked oh Uram Isten én meg-ßabaditásomnak erős kőßiklája, mert meg ßabaditottál kegyelmessen engemet.

Menn

Mennyiſőr akart engemet el-nyelni amaz pokolbéli tűzes Sárkány, de te Uram az ő kegyetlen torkából engemet ki-ragadtál; mennyiſőr akart reám tátot ſáſjával ſetét gyomrában eyteni, az én ſok izben való gonoſz cselekedetimért; de te oh Uram Iſten meg-óltalmaztál engemet: mennyiſőr kéſűlt ellenem, ez kárhozatnak mérges kőlyke, midőn te-ellened hamiſſágot cselekedném, és midőn az te ſent parancsolatidat meg ſegném, hogy az pokolnak ſetét mélyſégében alá taſitana, de te Uram viſſa vered őtet. En tégedet én Iſtenem megh bántlak vala, és te engemet megh őrűz vala; én te-tőled nem félek vala, még-is te engemet óltalmaſ vala; én te-tőled el-ſakadtam vala, és az ſene ellenſégemhez ragaſkodtam vala, de

megis

még-is te oh Uram őtet én értem ſenyegeted vala. En édes ſentſéges Iſtenem, te közlőd vala ezeket az te jó téteményidet én-velem, és én ſegény nyomorult bűnős eſemben nem veſem vala. Mert erképpen ſok izben ſabadítottál meg engemet az őrdőgnek torkából, az ſivo rivo oroſlánnak ſáſjából, és az pokolból engemet tudatlant ſok-izben kezemnél fogván ki-hoztál. Mert alá ſállottam mind az pokolnak aytajaigh, de te hogy bé ne menném meg-fogtál engemet, ſőtén az őrők halálnak kapuja eleiben közelgettem; de te hogy énnékem meg ne nyilnék erőſſen bé-ſegezted. Tehát Uram mennyiſőr vőttél ki az én teſtemnek hálalából? Oh én idvőſſégemnek drága záloga! mennyiſőr gyogyétottál

meg

meg nehéz betegſégemből, és mikor ſok nyomoruſágos veſzedelemben forganék, az tengeren és az földön, tűz és fegyver közöt, mindenkoron mellettem állottál, és irgalmaſſon meg-ſzabaditottál, mert te jól tudod vala Uram, hogyha akkoron énnékem halálom történt volna, az én lelkemet mindgyárt az pokol nyelte volna-be és öröcké el-kárhoztam volna, de az te könyörűlő irgalmaſſágod, véghetetlen kegyelmed elől vött engemet, meg-tartván mind lelkemnek mind teſtemnek hálalától én Iſtenem: Ezeket és ezekhöz haſonló ſok jó-tétéményidet közlötted én-velem, de vak lévén meg nem iſmértem miglen meg nem világoſitottál engemet. Moſtan annak-okáért oh én lelkemnek homály-nélkűl

való

való világa én Iſtenem, én életem, ki által élek, ſömeimnek világoſſága, ki által látok, íme megh-világoſitottál engemet, és én-is immár iſmérlek tégedet, mert élek te-általad, és hálákat adok te-néked, mellyek jól-lehet igen vékonyok, alá-valók, és az te jó-tétéményidhöz illetlenek, de ollyanokat adhatok Uram, mellyek az éngyarló vóltomtól lehetſégeſſek. Mivel-hogy Uram csak te vagy az én kegyelmes teremptő Iſtenem, ki ſereted az mi lelkünket, és azok közzűl csak eggyet ſem gyűlöltél, á mellyeket teremptettél. Íme én leg-aláb való vagyok az bűnöſök közzűl, az mellyeket idvözitettél, hogy az te kegyelmes jó-vóltodról máſoknak is példát adgyak.

Meg-vallom az te hozzám mutatott

tott ſámtalan jó-tétéményidet, mivel ki-ragadtál engemet az pokolnak leg-alſo mélyſegéből nem csak egyſer, kétſer avagy háromſor, de ſázſor és ezerſer, ugy el-annyira, hogy én mindenkoron az pokolra ſietvén ſutok vala, de te engemet mindenkoron viſa hoz vala, és ecképpen engemet ſámtalan ezerſer, igaſſágod ſerént az kárhozatra taſitattál vólna, hogyha akartad vólna. De nem akartad, oh én idvőſſegemnek drága kéncse, mert ſelette igen ſereted az buzgoſágos lelket, el-halaſtod és el-fedezed az pœnitentia tarto bűnősőknek álnokſágokat. En ſerelmes Atyám, ki minden te-utaidban ezer iziglen-való irgalmaſſágu Iſten vagy, moſt veſem eſemben mind ezeket az te meg-világoſitáſod által, és tel-

és tellyeſſeggel el-fogyatkozik az én lelkem én-bennem az te irgalmaſſágodnak illyen nagy vóltát látván raytam, annakokáért ſeretlek tégedet oh én erőſſegem, ſeretlek tégedet én ki-mondhatatlan dicsőſſegem, áldlak tégedet én fel-magaſtaltatáſom és erőſſegem, és éllyen már uy életet az én lelkem, nem énnékem, hanem csak á te Iſteni jo-kedvének.

Annakokáért, oh én lelkemnek meg-ſentelő Iſtene, meg-parancsoltad az te tőrvényedben, hogy ſereſſünk téged tellyes ſivűnckel, tellyes lelkűnekel, és minden tellyes erőnkből. Ime azért Uram ſeretlek tégedet az én ſivemnek fel-buzdult tellyes indulatival minden orában, és minden ſőmpillantásban, mert ſelette igen meg-ſokaſultanak az te irgal-

galmasságid én-raytam, mert mindenkoron el-vesznek, ha te mindenkoron nem igazgatnál engemet, mindenkoron meg-halnék, ha te mindenkoron meg nem elevenítenél engemet, és ecképpen minden sóm-pillantásban adossá tés engemet az te nevednek dicsiretiben, mikoron minden sóm-pillantásban meg-kostoltatod én-velem az te jó-vóltodat. Az mi-képpen azért hogy nincsen csak egy óra, és ennek leg-kissebbik része-is az én egés életemben, az melyben az te jó-téteményedet nem venném.

Szintén így ezenképpen nem kelletik lenni csak egy sóm-pillantásnak-is, melyben tégedet semeim előt nem kelletik viselnem, és téged minden én erősségemből szeretnem: De ime

ime ezekre sem vagyok elégh, ha te tőled segedelem onnét fellyűl nem adatik, mert csak te-tőled igaz világosságnak Atyától sál mireánk minden jó ajándék és tökélletes adomány, te-nállad Uram nincsen az igiretről való el-hányatlás, sem penig az változásnak sine te-nálad nē találtatik. Mert nem az akarojé, sem nem az futojé, de tiéd oh könyörülő Isten hogy szeressünk tégedet, tiéd Uram ez drága ajándék, mert csak tiéd minden jo. Engedgyed azért tégedet szeretni, adgyad az mellyet engedsz, és engedgyed az mellyet akarsz,

AMEN.

MAS.

MÁS REGGELI Kőnyőrgés.

Melyben elő ſzámláltatnak Iſtennek velünk tőtt ſok jó-tétemények.

Csőtőrtőkőn.

ISTEN, *én erős Iſtenem vagy te, jó reggel kereſlek tégedet,* azt mondga az Király Propheta (*Pſal: 63.*) és ez után iſmét igy ſzol: *Meg emlekezem te-rólad az én ágyamban, és éijeli vigiazáſimban elmélkedtem te-felőlled, mert vóltál énnékem nagy ſegedelmẽ.* En-is haſonlóképpen, oh Uram, ez Szent Királlyal kívánkozom ſerény vigyazásban leñi. Ez legyen mindẽ én foglalatoſſágimnak kezdete: Ez gondolkodáſomon kezdheſſem-el az reánk virradot napnak eleit: mert ezzel

ezzel tartozom, sőt ugyan adós vagyok Uram te-néked, ez vége az én ez világra-való terempteté fünknek, hogy tégedet dicſirjelek, dicsőycselek, fel-magaſztallyalák, és az te ſzent Nevedet őrőcké áldgyam. Mert te vagy kezdeti és vége, minden dolgoknak, oly kezdet peniglen, melynek nincsen kezdete, és oly végezet, melynek nincsen vége. Az miképpen azért hogy ſenki nem alkothatot valamit te-nálad-nélkül, azonképen nem alkothatot valamit más által, hanem csak te-általad, hogy igy mindenek te-néked ſzólgálnának, téged dicſirnének, és az te dicsőſſegedet hirdetnék.

Te vagy minden jóknak ki-folyo kút-feje, te vagy minden tőkélleteſſegnek élő ére, te vagy minden meg gon-

gondolhatatlan titkos dolgoknak mélyſége, vég-nélkül való irgalmaſſágnak és joſágnak tengere, haſonlíthatatlan ſzépſégnek örvendetes képe; te vagy minden Iſteneknek Iſtene; Szenteknek ſzente; Királyóknak Királya; Uraknak Ura; minden okoknak felſő ſzerző oka; minden valoſágoknak valoſága, élőknek élete, mindeneknek rendi, ez világnakékeſſége, és az égeknek fénlő dücsőſſége.

Te vagy az én teremptőm, ki engemet ſemmiből teremptettél az te képedre és haſonlatoſſágodra; te vagy az én meg-tartóm, ki engemet az te gondviſeléſeddel tartaſz, hogy nyomoruſágimban tellyeſſéggel el ne ſodgyak; te vagy az én meg-ſzentelőm, ki engemet az te nagy kegyelmed

med által az mennyei dolgokra naponkénti vezérleſz; te vagy az én dicsőítőm, ki hogy az te dicsőſſégedben vég-nélkül éllyek, engemet teremptettél; te vagy az én óltalmazóm, ſegítőm, őriző páſtorom, és jó akaró gondviſelőm; te vagy az én Királyom, raytam könyörülő Uram, kegyelmes Atyám, és az én lelkemnek ſzerelmes Jegyeſſe; te vagy az én ſivemnek tellyeſſége, én életemnek utolſó vége, á kiben áll minden én boldogſágom, örömöm és tökélletes meg-elégettetéſem, hogy meg-mondgyam egy ſóval: Te Uram, énnékem minden vagy mindenekben, Iſteni termézetedre nézve; Az te emberi termézeted ſzérint peniglen te énnékem meg-váltóm, ſzabadítóm és Idvőzítőm vagy: Te vagy

vagy (az Apoſtol mondáſa ſerént) az én bölcseſęgem az én igaſſagom, az én megh-ſenteltetéſem, az én váltſágom, az én áldozatom, az én Bárányom, az én öröcké-való Papom, az én Szoſolóm, az én Közben-Járóm, az én Tanitóm, az én erőſſęgem és az én vigaſztalóm: Te vagy Uram minden mi betegſęginknek és halálos ſebeinknek kőzőnſęges orvoſa: Te az én kevélyſęgemet meg-gyögyétottad az te alázatoſſágoddal: az én főſvényſęgemet az te ſegényſęgeddel: az én teſti győnyőrűſęgimet az te faydalmiddal, az én harag-tartáſomat az te ſelidſęgeddel: az én irigyſęgemet az te ſeretetеddel: az én torkoſſágomat amaz méreggel és eczettel, mellyet érettem ſerelmedből ittál: az én

rőſt

rőſt és tunyaſágomat, az te ſorgalmatoſſágoddal, és az te én érőttem való ſok fáratſágos munkaiddal. Mert te, oh Uram, érőttem bőytőltél, ſok nyughatatlan buydoſáſt ſenvedtél, verétekeztél, vigyáztál, imátkoztál, kőnyveket hullattál, és ſámkivettetvén, kegyetlen űldőzéſeket fől-vőttél, meg-nevettettél, meg-csuſoltattál, meg-pőkdőſtettél, meg-oſtoroztattál, tővillel koronáztattál, kereſt-fára fől-feſittettél, és végezetre mind ez világhnak rőttenetes terhet magadra vévén megh hóltál.

Ez te, mi érőttűnk való keſerves kinſenvedéſed által légy erős óltalmazóm énnékém ez mai napon, légy gyenge erőmnek meg-romolhatatlan erőſſęge, nyomoruſágimnak

nak sebes tűzé ellen bé-fedezőm, fę-lelmemnek hőſęge ellen hűvőſitő ár-nyékom, minden veſzedelmek ellen őr-állóm, és az bűnnek mêrge ellen erős segedelmem, őrvendezteſd meg az én lelkemet, világoſics-meg az én ſzőmeimet, adgy egéſſęget és idvőſ-ſęges lelki és testi áldomáſokat, oh én Uram Jeſus Chriſtuſom,

AMEN.

MAS

Buzgoſágos vallás-tétele az meg tért bűnőſnek.

Csőtőrtőkőn.

MEnynek és földnek bőlcs te-remptő Iſtene, Királyoknak Királlya, és Uraknak Ura, ki enge-met

met ſemmiből az te magad képére és haſonlatoſſágodra teremptettél, ki engemet az te drágalatos véreddel meg-váltottál, nem vagyok Uram én méltó hogy téghedet ſegitſęghűl hívlak, ſzűvemből róllad gondol-kodgyam, az én ſok rettenetes vét-keimnek gonoſſágá-ért; Kérlek té-gedet oh kőnyőrűlő nagy Iſten, légy kegyelmes én-nékem, ki ke-gyelmeſen kőnyőrűltél amaz Ca-naneabéli Aſſzonyi-állaton, és amaz bűnős Magdalenán. Es az ki irgal-maſon az Publicanuſt, és az kereſzt-ſán fűggő latrot, csak egy ſzóval való vallás-tétele-ért meg-halgattad. Te-néked mint én-nékem nagy en-gedelmű édes Atyámnak, én ki az te tékozló és éktelen bujaſhgban bé-merűlt Fiad vagyok, megh-val-

lom

lom az én ſámlálhatatlan ſok gonoſſágimat mellyeckel egéſz életemben tégedet megh-bántottalak, Az kiket ha ſintén akarnék-is, de ſemmi-képpen el-nem titkolhatnék az te orczád elől, mert te tudod mind azokat az én álnokſágimat, mellyeket kicſinyſęghemtől fogván mind ez óráig gondoltam. Oh minden irgalmaſſágnak Attya és Iſtene, te tudod mennyiſőr vétkeztem ellened kevélyſęgemmel, főſvényſęgemmel, torkoſſágommal, bujaſágommal, harag-tartáſommal, irigyſęgemmel, mordſágommal, és hijában-való dűcsőkődéſemmel. Ez felett látáſommal, halláſommal, kóſtolóſommal, illetéſemmel és illatozáſommal: Oh Uram minden képpen én ſzegény megh-romlot bűnős megh-

megh-bántottalak tégedet, ſüvemnek gondolattyával, ſzájamnak ſóllaſával, kezemnek munkálkodáſával, és kereſztyéni tiſztemnek hátra hagyáſával, és minden cſelekedetemmel.

Oh én veſzet nyavalyás bűnős ember. Jay én-nékem az én ſzámtalan gonoſſágim-ért. Minek-okáért alázatoſſan kérlek Uram az te jóvoltod-ért, melytől viſeltetvén az te dűcsőſſęges ſzékedből ide alá ez világra jővél az én űdvőſſęgem-ért és amaz te irgalmaſſágod-ért, mellyel az paráznaſággal és gyilkoſſággal megh-fertezet Dávidot kedvedben fogadád, és az téged eskűvéſſel meg-tagadó Pétert kegyeſſen nézted és az ő tántorgó hitében megherőſittetted, légy kegyelmes az én bűne-

bűneimnek, bocsásd-megh én-nékem, ne adgy engemet az veſzedelemre az én álnokſágim-ért: mert te teremptet allatod vagyok Uram, az te ſzerelmes Fiadnak érdemes vérével megh-moſogattatot és meghváltatot ſzolgád és fiad vagyok én Iſtenem, gondold-megh Uram énbennem az te ábrázatodat, mellyet noha gonoſſághimmal iſzſonyún meg-rútitottam.

Avagy el-űſzé enghemet az te orczád elől, az ki az Publicánuſokat és az paráznákat hozzád fogadod? Avagy csak én maradoké Uram űreſſen az te jó-voltod-nélkűl? Nem de nem én érettem-is nem holté meg az én Uram Jeſus Chriſtuſom? Avagy nem terjedheté én réjám-is az Iſteni irgalmaſſágnak ám bár csak leg-

leg-kiſſebbik réſze. Távúl legyen Uram az te tőlled, ki azon Iſten vagy és ſoha megh-nem változol: és ki ugyan azon közben-járó vagy az Iſten és emberek közőt: amaz őrőcké megh-maradandó Ember Jeſus Chriſtus ki eſedezik mi-érettünk és ki engeſztelő áldozat az mi bűneink-ért. Edes ſzentſęges Atyám ez én-velem megh-békéllet ſzent Fiadat vetem közben-járóul, az kinek eſedezéſe héjában-való nem léſzen az te Iſteni jó-voltodnál. Ennek ſebeit, érdemes vérét, keſerves halálát viſzem te-előbben engeſztelő áldozatúl minden én bűneimért,

A M E N.

Kő-

KoNYŐRGES MELYBEN Ember őnnőn magát meg-alázza, és megh-gondolván az Iſtennek nagyſágos cſelekedetit, és véghetetlen igaſſágát, el-álmélkodik.

Csőtőrtőkőn.

AZmiképpen Uram cſak egyedűl téghedet mint őrőcké áldandó bizony Iſtent illet az tiſzteſſeg és az dicſiret, igy ſzintén cſak egyedűl mi-nékűnk és nem máſoknak ſzűkſeghes az te fęlelmed, mint tennen magad megh-jelentetted mondván: Ne fęllyetek azokról az kik cſak az teſtet őlhetik-megh, és ennél nagyobbat nem cſelękedhetnek, de ſőt in-

ſőt inkáb fęllyétek azt, ki mind az teſtet mind az lelket el-veſztheti az Gehennában (Matth. 10.) Iſmét: Ne fęllyetek az pogányok előt, de az ti ſziveitekben áldgyátok és fęllyétek az Urat: mert az Iſtennek Angyala te-veled vagyon, hogy megſzabadicſon tégedet, Annak-oká-ért oh én lelkem fęllyed az Urat, és én ſzűvem ſzereſſed őtet, mert nem kevesbé kel fęlni őtet, mint ſzeretni; Mert az mi-képpen irgalmas azonképpen igaz-is, és az mi-képpen meg-ſzámlálhatatlanok az ő irghalmaſſágának munkái, igi ſzintén meg gondolhatatlanok az ő igaſſágának ſok cſudállatos cſelekedeti-is, és az mi iſzſonyúb és rettegéſre méltób dologh, imé feleſſebben és tőbben vadnak az haragnak edényi az ke-

 gye-

gyelemnek edényénél, holot ennyi ſokan legyenek az kárhoztattak, az válaſztottak pedigh keveſen. Retteglek az-ért Uram tégedet az te igaſſágodnak nagy vólta-ért, az te bőlcs itiletednek mélyſęge-ért, az te Iſteni Felſęgednek dicſőſſęge-ért, az te hatalmadnak győzhetetlen vólta-ért, az én bűneimnek ſokſága-ért, és az mi leg-nagyob, az te bennem-való ſzent illéſednek ſzűntelen-való ellene álláſom-ért. Félek és reſzketek Uram én te-tőlled, kinek dűcsőſſęges te kinteti előt, az egheknek ereij és ez egéſz világnak hatalmaſſági meg reſzketnek; kicſoda az-ért az ki tégedet minden nemzeteknek uralkodó Királlyát nem ſęlné? kicſoda nem rettegne halván azokat mellyeket te ſzóllot-

ſzóllottál az Propheta által (Jerem 5.) mondván: *Nem félteké annak-oká-ért engemet? az én orczám előt nem reſzketteké? ki rendeltem az fővenyet az tengernek határának őrőcké-való végezés ſzerént, mellyet által nem ſzőkőlik, jóllehet megh-indulnak de fellyűl nem haladgyák és meg-háborodnak az ő habjai, de azon által nem mennek:* hogy ha annak-oká-ért minden teremptet állatok igy engednek te-néked, és valamellyek az tengerben és ez földőn vadnak, ecképpen ſęlik és rettegik az te Iſteni felſęges méltóſágodat. Tehát én alá való és el-veſzet bűnős ki cſak por és hamu vagyok, vallyon ſ-mit cſelekedgyem? ha az ártatlan ſzent Angyalok reſzketnek, midőn téghedet imádnak és midőn az te dicſire-

tedet énekik. Mi-ért tehát hogy az
én ſivem és ajakim-is megh-nem
reſkednek midőn ezekre igyekezem,
és midőn ezeket cſelekeſem? Jay én-
nékem ſegény nyavalyáſnak: mi-
képpē általkodot-meg az én lelkem
én-bennem? Mi-képpen ſáradtanak
el az én ſemeimnek kőny-húllatáſi
én-bennem? hogy igy nem folynak
keſerves ſiráſſal orczámon, midőn
az ſólga beſél az ő Urával, és az
teremptet állat az ő teremptőjével,
az földnek ſárából a kuttatot ember
azzal az ki mindeneket ſemmiből te
remptet. Akarnám oh Uram ſelette
igen, de elégtelen vagyok mert nem
cſelekedhetem meg mind azokat, az
mellyeket akarok. Annak-oká-ért
járja által az te ſent ſelelmednek éles
tőre az én teſtemet és indicſa-fel az
én ſi-

én ſivemet az te ſent nevednek ſelel-
mére. Retteglek effelet Uram tége-
det az te ki-beſélhetetlen és meg-viſ-
gálhatatlan itileted-ért, mellyet vi-
lág kezdetitől fogván mind ez mai
napig cſelekedtél. Nagy és csudál-
latos te itileted Uram az te tiſztán és
ſentűl teremptet Angyalidnak rette-
netes eſetek. Nagy és csudállatos iti-
leted az egéſz emberi nemzetnek egy
embernek vétke-ért-való kárhoza-
tos eſetek. Nagy és csudállatos itile-
ted vala ez egéſz világnak lakoſinak
az viz-özönnel-való meg-büntetése,
és többek ezekhez haſonlók. Ki-
vált-képpen penig ſelette igen rette-
netes ez te itileted látván ez földnek
ſinén eñyi ſok nemzetſégeket az ha-
lálnak árnyékában ülni, és az hitet-
lenſégnek ſetétſégében ide ſtova tán-
torog-

torogván, végre ez világi nyomorúságokból amaz örökké-valo kinokra hanyat homlok rohanni.

Retteglek annak-oká-ért Uram tégedet, ez te nagyságos csuda itiletíd-ért, mert hogy-ha meg az igaz is alig tartatík megh, vallyon s-az elvetemedet bűnősnek mint lésen dólga? Hogy-ha amaz ártatlan sent Job oly igen sélte az te fel-gerjedet haragodat mint az fel-háborodot tengernek feje felett zúgó habjait; ne séllyeké tehát én, ki ennek ártatlanságától nagy távól vagyok.

Hogy-ha amaz Annya méhében meg-senteltetet Jeremias Propheta sél-vala, és séltében helyét sem talállya vala, az holot az te fel-lobbant haragod elől el-reytezhetnék: hová folyamodgyék tehát az ki bűnben

ben sűlettetvén az ő annyának méhétől fogván semmit az bűnön kűvűl nem cselekedet?

Az én bűneimnek számtalan soksága-ért-is séllek Uram tégedet, mellyeckel meg-terheltetvén kénszerittettem az te dűcsősséges tekinteted eleiben állani, mikoron látom jelen lenni amaz mindent megh-emésztő rettenetes tűzet, és te-melletted amaz földnek és egeknek erejét meg-indító kemény szél-vesseket, hogy itiletet és igasságot tégy az te népeidnek. Ackoron ot ennyi sok ezer lelkeknek jelen létekben fel-fedeztetnek az én sok gonosz bűneimnek utállatosságai, és ennyi sok kar Angyaloknak seregek előt nyilván-valóvá tétetnek minden én álnokságim, nem csak azok pedigh az mellyeket betsédemmel

mel és cſelekedetemmel ſerzettem, de męg azokat-is valamellyeket ſivemmel gondoltam. Ackor ot annyi itilőim léſznek az mennyin engemet az jóſágos dolgoknak kővetéſęre oktattak; annyi tanu-bizonyſágok ellenem, az mennyin én-nékem példájok által az jó cſelekedeteknek igaz útat meg-mutattak. Ez rettenetes itiletről gondolkodván az-ért ihón męg ſem akarok az én bűneimnek véget vetni, hanem ſertelmes gonoſſágimnak undokſágábã hagyom magamat fetrengeni: mert azonban az torkoſſág földhőz vér, az bujaſſág űldőz, az kevélyſęg meg-cſal; az főfvényſęg ſorongat; az irigyſęg meg-eméſt; az zugolódás el-fáraſt; az tiſteſſęg-kivánás izgat, az harag háborgat és az reſt kedvetlenſęg akarato-

ratomat hátra vonſa. Ihon Uram, ezek az én tárſaim, mellyeckel ſűletéſemtől fogván mind ez ideigh éltem, ezek az én barátim, az kickel tárſálkodtam és laktam. Ezek az én tanitóim, kiket életemben halgattam. Ezek az én gazdaim, az kiknek ſólgáltam. Annak-oká-ért ne ſály pőrben, itiletben Uram az te ſólgáddal mert egy igaz ſem tallatatik te előtted az élők-kőzzűl, mert holot találnál cſak egy igazat-is, ha irgalmaſſágód nélkűl itilnél bennűnket? Alázatos léleckel és tőredezet ſivel borúlok az-ért oh Uram az te lábaid eleiben, és amaz ſent Királyi Prophetával keſerves ſiráſt tévén, ezt mondom: (Pſal. 6.) Uram az te búſuláſodban ne fedgy-megh enghemet, és az te haragodban ne oſtorozz

rozz engemet. Könyörüly raytam Uram, mert erötlen vagyok, gyógyics-meg engemet Uram, mert meg háborodtanak az én csontaim, és az én lelkem igen meg-háborodot: De te Uram miglen. Téry hozzám Uram, és mencs-ki az én lelkemet, és sabadics-meg engemet az te irgalmasságod-ért. Mert nincsen az halálban te-selöled emlekezet, az koporsóban kicsoda mond te-néked dicsiretet? El-fáradtam sohásskodásimban, megh-mostam minden éjjel az én ágyamot, és köny-hullatásimmal meg-öntöztem ágyamat. El-hervadot orczám somorúság miatt, és meg-vénhöt ellenségim miatt. Dicsösség legyen Atyának és Fiunak és szent Lélek Istennek. Mi-képpen kezdetben dicsösséges vala, mostan és mind

és mind öröckön öröcké, ugy légyen.

REGGELI KÖNYÖRGES.

Pénteken.

ÖRök, mindenhatö, kegyelmes Isten, az éczakának és az napnak bölcsen rendelö Istene, az én ayttatos szívemnek belsö részeiböl, nagy hálákat adok te-néked, hogy engemet ez el-múlt éjjel minden lelki és testi veszedelmektöl, Atyai jóváltódbol és kegyelmedböl meg-öriztél és óltalmaztál. Leg-elsöben-is pedig ez-ért tartozom te-néked buzgosságos hála-adással, hogy enghemet az te szent szárnyad ala vévén, amaz

amaz kegyetlen pokolbéli farkasnak az réánk dühödöt Sátánnak leseskedésétől és incselkedésétől á te vigyázó szent Angyaliddal környülöttünk strásat állatván, kegyelmesen meg-mentettél kik szüntelenül éjjel és nappal akar aludgyunk, akar vigyázzunk, akar együnk és akar igyunk, effelet akar mi fele dolgunkhoz fogjunk bóldog á'lapatunkban és fogyatkozot szükségünkben, bánatinkban és örömínkben, beszédinkben és cselekedetinkben, minden ezer képü practikáival titkon és mind nyilván utánunk olalkodván üldöz bennünket, és titkos-képpen az egész világnak minden ösvényére és kerületire megh-hánt hálójában hitegetni, belé akasztani és az vesedelemre tasitani igyekezik. Mert csak

csak abban forgolodik ez kegyetlen ellenség mi módon te-tőlled igaz Istentől, az te szólgálatodra és akaratodnak véghez vitelére teremptet lelkeket az kárhozatnak tőriben eythesse, és magával eggyüt az pokolra tasithassa. De te oh Uram Isten, terjezd ki mi-réánk az te áldot karjaidat, végy minket az te szent szárnyaidnak bátorságos oltalma alá hogy minden vesedelemtől és bűntől üressek levén, ennek árnyékában csendessen nyughassunk. Es hog szentségben és igasságban az te nagy nevednek tisteletire és az mi lelkünknek örök üdvösségére, egész életünknek hajójával, minden vesedelmekben és habi ütkezeten által menvén, juthassunk az ki-fogó csendes partra.

Adgy

Adgy Uram én-nékem tiſta, engedelmes, kegyes, alázatos, cſendes, és az te tiſteletedre vigyázó ſüvet, hogy ſenkinek ártalmat ne hozzak, ſenkit meg-ne botránkoztaſſak, ſem pedígh az gonoſ-ért gonoſſal ne fizeſſek.

Teremcs oly ſüvet én-bennem, az mellyet te én-tőllem tőkélleteſſen kivánſ, az ki ſereſſe azokat, az mellyek az te Iſteni jó akaratodnak tetczéſe ſerént ſeretendők, és viſſontag, gyűlőllye azokat, mellyeket tennen magad-is gyűlőlſ.

Olcs én-belém oly elmét mely tégedet minden ez földiek felett ſereſſen, téghed gondollyon és ſemlellyen, és cſak te-róllad és az te kezednek munkairól beſéllyen, oly elmét, mondom, mely te-róllad minden-

kor

kor meg-emlekezzék, ez világi dolgokról pedig iſſonyodgyék, és cſak egyedűl amaz őrőcké-való mennyei örömre, az holot te Uram Iſten az ſenteckel és az ſent Angyalockal az ſép ſenyes égheknek tündőklő világoſſágában élſ, ſüntelen kivánkozhaſſék, és minden tőkélletes győnyőrűſéghet te-benned helyheſtethesſe.

Emlekezzél-meg Uram minden te igaz hiveidről-is, valakik ez egéſ földnek ſinén el-oſlattatván, az pogányſágnak és amaz vér-ſopó kegyetlen ellenſégnek üldőzéſében és ſanyarú igájában nyőgnek és ſoháſkodnak, hogy elméjekben valamiképpen meg-tántorodván, te-tőlled el-ne ſakadgyanak, avagy hiteket meg-ne tagadgyák.

Erősics-

Erősics-megh minden igaz kézi munkájokban forgolódókat, vigasztald-meg kegyesen az meg-alélt lelkeket, nyujcs segitseget az kisirtetbe kesergő szíveknek, és adgy könnyebséget az el-lánkat, el-törődőt és nehéz betegségben fetrengő nyomorúltaknak.

Légy segítséggel az nehézkesseknek, és mindeneknek valakik az ő szükségekben az te segedelmedet kívánnyák, az szegényeket és az szükölkődőket tarcsad, táplállyad: az hatalmasoktól és istentelenektől el-nyomorittattakat az te kezeiddel gyámolicsad, és az te szent Lelkeddel vastagicsad. Adgyad azt-is oh kegyelmes Atyám, hogy az úton-járók, kik házokon kivül, az tengeren és az szárazon buydosván igaz ügyben szára-

záradoznak, bátorsággal és nagy bóldogól érkezhessenek az ő nyugodalmoknak helyére, adgy szabadúlást az szegény raboknak, kik az pogányoknak fogságában el-epedtenek, hozd úttyokra az el-tévelyedteket, térics-meg az bűnben megh-átalkodot hitetleneket, és világósics-megh az ighaz hitnek és az te igaz ismeretednek fénlő világával.

Gerjeszt kegyes pœnitentia tartást az bűnősökben, és engedgyed hóg az kik egyszer az te idvözitő igédnek meg ismért igasságát bé vették mind végiglen abban meg-maradgyanak.

Eőrizd-megh és óltalmazd-megh szüleimet, feleségemet és gyermekimet, barátimat és egyszer s-mind az én ellenségimet-is, rokonimat, minden atyám-fiait és mind azokat az kik-ért

kik-ért parancsoltad hogy könyörögjünk; Fődőzz-bé minket minden lelki és testi veszedelmek ellen, hogy az te útaidon járhassak szentségben és épségben. Aldgy és szerencsesics Uram mindeneket az ő hivatallyokban, tiszteken és kézi munkájokban.

Engedgyed végezetre hogy az te szent segélgálatodban mind életünknek határaig állhatatossan megh-maradhassunk, és ez életnek háború szél-veszei közőt selre nem tántorodván, te-hozzád üdvősségünknek nyugodalmas partyához által költőzhessünk; mellyet cselekedgyél az te nagy kegyelmedből szent Fiadért az mi Idvőzitő Urunk JesusChristus-ért,

AMEN.

AZ

AZ BŰNŐS EMBEREKNEK közönséges vallás-tételek.

Pénteken.

EN szegény nyavalyás bűnős ember, vallást tészek teljes szivemből az élő mindenható Istennek, és az ő szerelmes szent Fiának, az Ur Jesus Christusnak az én számlálhatatlan bűneimről, mellyeckel annyira megh-rakodot az én gyarló testem, mint az tengernek parttya amaz apró sövenyeckel, kik mint valami nehéz sullyos tereh az földre nyomtanak engemet.

Az mellyekben mind eddiglen oh Uram Isten ez világnak fejedelmé-

nek az Sátánnak akarattya-szerént éltem, és testemnek engedvén, valamire az én faytalan kivánságim vittenek mind azokat cselekedtem: hijában-való gondolkodással, hívalkodo beszédeckel, hasontalan csacsogással, bolond cselekedetimmel, szivemnek vakságával, dölyfösségemmel, és magamnak éktelen szeretetivel, tettetes jámborságomnak külső szinivel, és végezetre el-palástolt és meg hólt hitemnek számtalan sokszor vétkeztem te ellened. Effelet amaz pokolbéli faytalan lelkeknek incselkedő sugálláſinak, és ez világnak ostromló kivánſaginak álhatatoſsággal és tellyes igyekezettel ellenek nem állottam, ecképpen az bennem munkálkodo szent Lélek Istennek, jóra intésznek engedetlen vóltam. Es ecképpen

képpen az én Uramat Istenemet sokszor és nagy gyakorlatoſsággal megbántottam, és az méltó boszszú-állásra ingerlettem. Mind ezekben az rettenetes vétkekben esvén, bánkodom és szomorkodom és ezek-ért meg keseredet szivel sohászkodom.

Most pediglen ez irgalmaſsságnak és kegyelemnek idején, én szegény nyavalyás bűnös, az én üdvösségemnek erős oszlopához folyamodom, és az én Uramot Istenemet leborúlván kérem, hogy méltóztassék enghemet igaz és tökélletes hittel ajándékozni, és az én lelki ismeretiben megh hidegült szivemet az ő szeretetinek élesztő tűzével fel gerjesztení; annak-felette az ő szent Fiá-ért minden én vétkeimet kegyelmesen meg-engedni és meg-bocsátani, hogy

 napon-

nek az Sátánnak akarattya-ßerént éltem, és testemnek engedvén, valamire az én faytalan kivánságim vittenek mind azokat cselekedtem: hijában-való gondolkodással, hivalkodo beßédeckel, haßontalan csacsogással, bolond cselekedetimmel, ßivemnek vakságával, dőlyfőssegemmel, és magamnak éktelen ßeretetivel, tettetes jámborságomnak külső ßinivel, és végezetre el-palástolt és meg hólt hitemnek ßámtalan sokßor vétkeztem te ellened. Effelet amaz pokolbéli faytalan lelkeknek incselkedő sugállásinak, és ez világnak ostromló kivánságinak álhatatossággal és tellyes igyekezettel ellenek nem állottam, écképpen az bennem munkálkodo ßent Lélek Istennek, jóra intésęnek engedetlen vóltam. Es ecképpen

képpen az én Uramat Istenemet sokßor és nagy gyakorlatossággal megbántottam, és az méltó boßßú-állásra ingerlettem. Mind ezekben az rettenetes vétkekben esvén, bánkodom és ßomorkodom és ezek-ért meg keseredet ßivel fohásßkodom.

Most pediglen ez irgalmasságnak és kegyelemnek idején, én ßegény nyavalyás bűnős, az én űdvőssęgemnek erős oßlopához folyamodom, és az én Uramot Istenemet leborúlván kérem, hogy méltóztassęk enghemet igaz és tőkélletes hittel ajándékozni, és az én lelki ismeretiben megh hidegűlt ßivemet az ő ßeretetinek éleßtő tűzével fel gerjeßteni, annak-felette az ő ßent Fiá-ért minden én vétkeimet kegyelmesen meg-engedni és meg-bocsátani, hogy

 napon-

naponként az ő kőnyőrűlő ſegedelme által uy életet kővetheſſek, hogy minden ez világi gonoß kivánſágokat és győnyőrűſęgeket hátra hagyván, az jóban mind végiglen megmaradhaſſak. Es hogy ennek-utánna mértekletes, józan, igaz, álhatatos, tißta, engedelmes, alázatos, cſendes és egyűgyű lęheſſek, hogy az kegyes fęlelemben és az te ßent akaratodban, ez nyomoruſágnak és ſiralomnak vőlgyében, magamat ugy viſelheſſem, hogy teſtemet ez világi kivánſágoknak meg-ſeßitvén, jó lelki iſmérettel, tißta ßent élettel, tellyes reménſęggel és nag lelki őrőmmel várhaſſam az én Idvőzitő Uram Jeſus Chriſtuſnak az menyegzőből-való meg-téréſęt, hogy véle eggyűt minden ßenteckel bé meheſſek

ſek az őrőcké-való lakodalomban,

AMEN.

HALA-ADAS.

Pénteken.

ELetemnek minden napjait az te fęlelmedben oh Uram Iſten, és az ighaz pœnitentia-tartáſnak gyakorláſában kelletnek véghez vinnem, holot méltán intettetem napon-ként az te ßent fęlelmedre, és az én bűnős és nyavalyás vóltomnak meg-ſiratáſára.

Mert egyedűl tégedet illet Uram dicſiret az Sionban, és te-néked téßnek fogadáſt Jeruſalemben, mert te vagy minden tőkélletes bőlcſeſſęghnek mélyſęges tengere, kiben meghtalál-

találtatik minden tökélletesſegh, kiben tündöklik mind az égi es mind ez földi teremptet állatoknak ékes ſzépſege mindenek-felett tökélletesſen. Kihez hasonlitván minden ékeſſég nem egyéb hanem éktelenſég; az gazdagſág ſzegényſég; az erő gyengeſég; az bölcſeſég bolondſág; az ędeſſég keſerűſég; és hogy rövideden bé-foglallyam, mindenek valamellyek az ęgen és ez földön ſzenylenek, csak ollyan alá-valok az te dicsőſſęges tekinteted előt, mint valami kicſiny égő gyertya az napnak ragyogó világhoſſágához-való-képeſt. Te minden macula-nélkűl való tökélletesſęg vagy, minden meghatározás kűvűl-való jó, gyarloſág nélkűl-való erőſſęg, meg-változás-nélkűl-való igaſſagh, hély-nélkűl minde-

mindenűt jelen-valóſág. Iſteni felſęgében végheterlen, erejében mindenható, jóſágában ki-mondhatatlan, bölcſeſſęgében megh-foghatatlan, tanácſában rettenetes, itiletiben igaz, gondolatiban mélyſęges titkű, beſzédében változhatatlan, cſelekedetiben ſzent, irgalmaſſagában végheterlen, az megh térő bűnőſökhöz engedelmes, és az pœnitentia-tartókhoz kegyelmes.

Annak-oká-ért Uram valláſt tészek te-néked-dicſiretek tégedet, és az te ſzent nevedet dicſőitem. Adgyad én-nékem ſzivembe az te kegyelmednek világát, és az én ſzájamban az te ſzent igédnek drágalatos izét, hogy az én ſzivem elmélkedgyék az te dicſőſſęgedről. De mivel-hogy pedig nincſen dicſiretnek ſzépſege az bűnős-

nek szájában, intlek tűteket mindnyájan Istennek ártatlanúl szólgáló szent Angyali, és ez egész világnak minden teremptet állati, hogy velem eggyűt dícsirjétek az Urat, és állassátok helyére ebbéli sogyatkozot vól tomat, zengedezvén amaz örvendetes szép énnek szóval, mellyet rêgenten az három iffiak az égő kemenczének sanyarú lángjai közöt énekelnek vala: Az Urnak minden munkái áldgyátok az Urat.

REGGELI KÖNYÖRGES.

Szombaton.

ÓRök mindenható Isten, ki igaz vigasztalója és tökélletes öröme

öröme vagy az én szivemnek. Tenéked az én belső részeimből hálákat adok, az te ki-mondhatatlan, és elő-számlálhatatlan jó-vóltod-ért és irgalmasságod-ért, hogy az te szent Angyalidnak bé-fedezése és őrizése által, engemet az csalárd ördögnek hatalmától és ellenem forralt leseskedésétől meg-mentettél, és meg-óltalmaztál, és hogy ép testben és egészségben engedted ágyamból fel kelnem. Kérlek az-ért tégedet az te végtelen kegyelmességed-ért, hogy engemet nem csak ez mai napon, de sőt az következő időkben-is minden-féle gonosztól, bűntől, lelki és testi veszedelmektől védelmezz, őrizz és óltalmazz. Igazgass engemet az te Isteni bölcsességed szerént, hogy az igaz hitnek vallásán meg

ne botrankozzam, és az hittő ſakattaknak kárhozatos úttyokra ne léppjem, ſem pedig lelkem iſméretit rettenteteſſen ſurdáló vétkekben ne eſſem, de ſőt inkább az te Iſteni felſęgednek hűv és ártatlan ſűvel ſólgállyak, hozzád ragaſkodgyam, és te-tőled ſoha el-ne ſakadgyak. Végy oltalmad alá Uram enghemet minden látható és láthatatlan, titkon és nyilván-való ellenſęgem ellen. Zárd bé ajakimat, és zabolázd-meg nyelvemet, hogy ſenkinek kiſſebſęgére, avagy gyalázattyára, ſem pedigh boſſűval-való illetéſęre ne mozdúllyanak. Ne hadgy oh én Iſtenem engemet az én bűneimben meg-halni és el-veſni. Végy ki engemet az én utánnam álnokúl leſeskedő gonoſ embereknek cſalárd tőrből. Vezérellyed

rellyed az én lábaimat az te ſzent útaidban, hogy valami-képpen az őrőcké-való veſzedelemnek éles kővében út közben el-ne romollyak. Légy én-nékem ki-menetelemben és bémenetelemben erős igazgatóm, légy az én életemnek erős vára és meghromolhatatlan tornya, minden én gonoſ akaróim lelkemnek és mind teſtemnek veſzedelmére ſándékozó ellenſęgím ellen.

Ajánlom te-néked ez mai napon, ſőt egéſz életemben az én gondolkodáſimat, érzékenyſęgimet, erőmet, értelmemet, emlekezetemet, akaratomat, minden cſelekedetimmel és elmelkedéſimmel egyetemben, hogy te-nállad nélkűl ſemmihez ne kezdheſſek, és ſemmit véghez ne vihe-ſſek. Ajánlom az te ſzent kezedben az én

az én testemet, lelkemet, hivatalomat, tisztességemet és méltóságomat. Rendely és igazgass én-bennem mindeneket az te tetczésed szerént az én lelkemnek örök üdvösségére. Gyomláld-ki mind azokat én-belőlem, valamellyek te-néked nem tetczenek, és plántály helyében az te szentséges akaratodat követő indulatokat. Adgyad Uram hogy kereszteyéni-képpen, kegyessen, tisztán és szentül élhessek, és hogy az te igaz ismeretedben, és te-benned helyheztetet szeretetemben, az te kivánságos jó-voltodnak édességét somjuhozásomban és üdvözülendő hitemben végezetre nagy boldogúl ez világból ki-költözhessem,

AMEN.

AZ

AZ MEG-TERő BűNőSnek Könyörgése.

Szombaton.

KErlek tégedet, véghetetlen irgalmasságú Isten, amaz igaz örökké-való Biró által, ki eggyetlen egy engesztelő áldozat, az mi bűneinkért, adgy énnékem szivembéli tőredelmességet, és árazd-meg bennem az könyhullatásnak kút-fejét, hogy szüntelenül sirathassam éjjel és mind nappal az én lelkemnek sebeit, miglen jelen vagyon az kellemetes és idvösséghez illendő idő, hogy valaha az én sok hamisságim és számtalan titkos bűneim, amaz rettenetes szám-adásnak napján, az környülöttem lévő szent Angyalok, Prophéták és Apostolok, Szentek és mindé idvö-

idvőzült hívek előt, ki ne nijlatkoztaſſanak.

Kőnyőrűly én-raytam, Uram, kőnyőrűly én raytam, ne veſſeſs-el engemet az én bűneimért, álnokſágimért, gonoſſ cselekedetimért, ſſámtalan ellened-való vétkeimért, és az te ſſent parancsolatidat gyakorta való meg-ſſegéſemért. Te Uram, ki nem akarod az bűnőſnek halálát, de hogy megh-térjen és éllyen, kőnyőrűly-meg raytam, és ne tarcs az én bűneimet amaz jővendő bűntetéſnek ſanyaru lângjára, és az te itilő ſſéked eleiben az ſſám-adáſra, de ez életben ſaytold-ki belőlem, valamikor és valami-képpen az te Iſteni irgalmaſſágodnak tetczik.

Ime az te hatalmas kezeidben vagyok, cselekedgyél ugy velem, mint néked

néked tetczik, engedgyed az te jó vóltodból és kegyelmeſſęgedből, tellyeſſen és tőkélleteſſen, hogy ſirathaſſam és jaygathaſſam-megh minek-előtte megh-halnék, minden én undokſágos bűneimet, valamellyeket cselekedtem az te ſſent akaratod ellen, kicſinſęgemtől fogván mind ez ideiglen. Moſd-meg az én teſtemet az bűnnek rút fertelmétől. Tiſſtics-meg és gyogijcs-meg az őrdőgi csapáſoknak raytam meg-mérgeſedet bűdős fekélyeit, ollyan úton és módon, valamint az te Iſteni jó kedvednek tétczik és látczik. Tudſſ Uram mindeneket az te kegyes és mindenható jó vóltod által, mellyel meg-igazitod az el-tántorodot bűnőſőket. Kérlek tégedet oh Uram, engedgyed hogy mindenkoron ſſemeim előt forogjon

rogjon amaz iſonyu kemény ſám-adáſnak nagy napja, és keſerveſen minden napon az én bűneimet ſirathaſſam-meg, hogy amaz igaz és ő-rőcké-való Birónak hatalmas itilő ſéki előtt talállyak irgalmaſſágot, és láthaſſam az ő dicsőſęges orczáját nagy vigaſággal és bátorſággal, és ennek job keze felől állattatván, minden idvőzűlt Szenteckel bé meheſſek amaz véghetetlen dicsőſęggel rágyogó haylékban, az te ſent orſágodban, Amen.

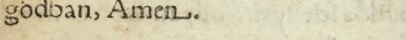

HALAADAS,

Mellyet ember akar mely helyben és időben mondhat.

HAlákat adok te-néked, dicſiretet éneklek te néked, én Idvőzitő

zitő Uram Iſtenē, az ki méltoztattál engemet ſemmiből az te magad képére és haſonlatoſſágára teremteni, és az te drága érdemes véreddel meg váltani, effęlét az ſent kereſztſegben való uńja ſűlettetés által à te fiuſágúl fogadot hiveidnek tárſaſágokban ſámlálni, és az te ſent teſtednek és vérednek titkos erejével az őrők életre meg-eleveniteni.

Te-néked azért éneklek dicſiretet, és adok nagy hálákat, ki én-nékem az én csecsemő gyermekſęgemnek idejétől fogván, mind ez oraiglan ſok kűlőmb kűlőmb-fęle vétkekben uſonak, az te véghetetlen kegyelmednek hoſu ideiglen tűrő bőlcseſęgével életemnek meg-jobitáſat vártad.

Téged dicſirlek, téged dicsőitlek, ki az

ki az én tagaimnak épſęgét, életemnek idejének csendeſſęgét, és mindē dolgaimnak bóldog ki-menetelit, elő ſzámlálhatatlan ſok jó-téteméniddel egyetemben kőnyőrűleteſſęgedből ki-ſzólgáltattad. Kérlek tőrődelmeſſen, oh én édes Iſtenem, hogy az te el-kezdet jó-téteménidet és ſzent ajándékidat az te Iſteni jó-kedvedből nevellyed bennem, és távoztaſd meſſze azokat én-tőlem, mellyek tenéked nem tetczenek én-bennem. Annakfelette mindennémű nyomoruſágoktól, az kik męgh hátra vadnak, csalárdſágtól, és minden gonozſágtól-mellyeckel rakva vagyok, engemet ſzabadics-meg.

Gondolatimat, beſzédimet, és cselekedetimet rendellyed az te ſzent akaratodnak el-kővetéſe ſzerént, és az én

az én ſok jó-ſzerencsék, mind peniglen veſzedelmek kőzőtt forgó életemet mindenűt és mindenkorō őrizzed és óltalmazzad. Es végezetre vigy által engemet amaz te áldot ſzent ſzinednek őrőcké-való látáſának bóldogſágos őrőmében, ki az Atya Iſtennel és az ſzent Léleckel élſz és uralkodol mind őrőckőn őrőcké,

AMEN.

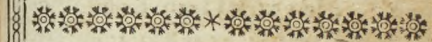

AZ Sz. ANGYALOKROL mellyek Iſtentől az mi őrizetűnkre rendeltettenek.

SZerettél engemet, oh én eggyetlen egy ſzerelmeſem! minekelőtte én tégedet ſzeretnélek, és az te ſzemélyedre teremptettél engemet, és minden terempted állatidnál fellyeb-valóvá

lová tőttél engemet, mely tőlled adatot méltoságot ackor ismérem bénem, mikor meg-értem hogy az te dicsőſſegedért teremptettél engemet. Ez ſőlőt ki az te ſzent Angyalidat, ugymint ſzőlgáló lelkeket teremptetted érettem, kiknek meg-parancsoltad, hogy minden én útaimban őrizzenek engemet, hogy valamiképpen megh ne üſſem lábaimat az kőben. Mert ezek Uram őr-állók az uy Jeruſalemnek az te ſzent váraſodnak magas kő-falain, kik ennek hegyein tábort járván nágj ſerénſeggel vigyáznak, és az te egyigyű nyájad környül éjjeli ſtráſát állanak, hogy valamikoron amaz kegyetlen ſarkány az ördőgh, á ki mint amaz ordiczó oroſlán ugy jár környülőttünk, kereſvén kit bé-nyelheſſen, az mi lelkein-

lelkeinket el ne ragadgya. Ezek amaz áldot váraſnak az felſő Jeruſalemnek polgári, kik ſzőlgálatra küldettetnek azoknak kedvőkért, az kik az idvőſſegnek örökősi, hogy ezeket minden ő ellenſegektől meg-ſzabadicsák, és őrizzék kegyeſſen minden utokban, effélét erősicsék, incsék, és az te ſámkivettetet fiaidnak könyörgéſeket az te Isteni felſegednek dicsőſeges tekinteti eleiben fel-vigyék. Mivelhogy ſzeretik az ő polgár-társokat kik által az ő meg-romláſoknak nág fogyatkozot üreſſeget várják viſont fel-éppűlni. Annak-okáért nagy gondal és ſzorgalmatos vigyázáſſal, jelen vadnak mi-nékünk minden orában és minden helyben, gondot viſelvén rólunk és ſegitſeggel lévén minékünk, és alá s-fel járván Uram mi-tő-

mi-tőllűnk te-hozzád, és te-tőlled mi-hozzánk, az mi ſoháßkodáſunkat és keſerves ohaytáſunkat fel-vévén te-elődben, hogy meg-nyervén mi-nékűnk az te kegyelmeſſęgednek engeßtelő jó kedvét, alá hozzák mi-nékűnk az te Iſteni jó-vóltodnak kivánatos áldomáſit. Mert velűnk járnak minden mi útainkban, bé-jőnek és ki-mennek mi-velűnk, figyelmeteſſen vigyáznak reánk, minémű kegyeſſen, minémű ßentűl tárſalkodgyunk ez el-vetemedet nemzetſęgh kőzőt, és minémű ſerény igyekezettel és kivánſággal kereſsűk az te orßágodat és annak igaſſágát, és minémű naǵ fęlelemmel és rettegéſſel ßólgállyunk és ßivűnk ßerént őrvendezzűnk te-benned.

Segedelmet nyuitnak az munkálkodok-

kodoknak, ßárnyok alá veßik az elſárat nyugovókat, intik az vitézkedőket, meg-koronázzák az győződelmeſeket, őrűlnek az őrvendezőkkel, de az te benned őrvendezőckel ßenvednek az ßenvedőckel, de az te éretted ßenvedőckel. Főlőtte nagy az ő gondviſeléſek mi-raytunk, főlőtte nagy az ő ßereteteknek cselekedeti mi-hozzánk. Es mind ezeket az te meg-bőcsűlhetetlen ßeretetednek tißteletiért, mellyel minket ßerettél teßik mi-velűnk. Mert ßeretik azokat, az kiket te ßerecz, őrizik à kiket te őriſz, és vißont el-hadgyák azokat, à kiket te el-hadcz, nem-is ßeretik az hamiſſágnak munkálkodoit mivel te-is gyűlőlőd az hamiſſághnak cselekedőit, és el-veßted mind azokat, valakik ßólnak hamiſſágot.

Vala-

Valamennijſőr jót cselekeſűnk, őrűlnek az ſent Angyalok, és az őrdőgők ellenben ſomorkodnak. De valamennijſőr iſmét az jótúl el-hanyatlunk, az őrdőgőket megh-őrvendeztyűk, és viſont az te ſent Angyalidat az ő mi-felőllűnk való őrömőkben meg-csallyuk. Mert őrőmők vagyon ő-nékik egy pœnitentia-tartó bűnőſőn, de az őrdőgőknek ellenben őrőmők vagyon egy pœnitentia tartáſt meg-ſegő igazon. Adgyad azért kegyelmes Atyám, hogy ők mindenkor őrűlheſſenek mi raytunk, és hogy te is mindenkor ő általok dicſirteſſél mi bennűnk, adgyad hogy mi is ő-vélek eggyűt am az egy kivánatos hay'ékban őrőckő vigadozhaſſunk, hogy te-néked Angyaloknak és embereknek nagy hatalmu

talmu Urának végh-nélkűl való dicſiretet énekelheſsűnk. Ezeket elő ſámlálván, valláſt téſſek te-előtted, magaſtalván tégedet, mivel-hogy csak az te nagy jó-téteményed ezek, mellyeckel minket megh-látogattál, el-küldvén az te ſent Angyalidat, mint ártatlan ſőlgáló lelkeket az mi ſegedelműnknek véghőz vítelére. Mert valamellyek vadnak az éghnek kerekſége alatt, mind azokat nékűnk adtad, de mint egy keveſnek kitlvén mind ezeket, mellyek az égh alatt vadnak, meg az égek fölőt valókatis minékűnk adtad.

Dicſirjenek ezért Uram tégedet minden te ſent Angyalid, áldgyanak ezért tégedet minden terempted állatid, és dicsőycsenek az te ſentid. Oh mi eggyetlen egy fel-magaſtal-

tatá-

tatáſunk, az ki minket ennyi tiſteſſęggel látogattál, és ſok gazdag ajándékiddal fel-koronáztál. Imé csudállatos, Uram, az te Neved mind ez egéſz főldőn. Mert micsoda az ember, hogy ily nagyra bőcsűllőd őtet; avagy, miért haytod ő-hozzá az te ſzivedet? mert te azt mondottad, oh őrők idők előt való Igaſſág, hogy az te győnyőrűſęged vólna az embereknek fiaival. Nemde az ember nem ſenyvet rothatſágé? és az embernek fia, nem alá-való fęregé; Nemde minden élő ember nem elmuló hijában valoſágé? és męgh-is méltónak itiled ezekre fordítani az te ſzemeidet, és veled egyetemben fel-vinni és elő állatni az kőzőnſęges itiletre.

Kő-

KŐNYŐRGES

Ez életből bóldogsággal-való ki-muláſért.

EN Idvőzitő Uram Jeſus Chriſtus, holot az te kegyelmes ſzent akaratod ſzerént, énnékem ez árnyék világból ki kel kőltőznőm, adgy én-nékem csendes és idvőſſęges kimuláſt, hogy az te igaz iſméretedben és valláſodban nagy lelki békeſęggel meg-halhaſſak, hogy ne hányattaſſam immár továb az én halandoſágimnak habjaitól, hanem tebenned, én Uramban csendeſſen el-aluván, legyek réſzes az te ſzentidnek dicsőſęges fel-támadáſában, hogy tégedet lelki nagy őrőmmel fel-magaſztalhaſſalak, és te-néked minden jó-téteményedért, amaz győződelmes Anyaſzentegyháznak dicsőűlt

 ſere-

ſeregével ŏrŏckŏn ŏrŏcké hálákat adhaſſak, Amen.

KŏNYŏRGES
Mikor az orát hallod.

MIndenható, kegyelmes és kŏnyŏrűlŏ Iſten, alázatoſſan kérlek tégedet, az te ßerelmes eggyetlen egy Fiadnak ártatlan hálaláért, engedgy én-nékem csendes és bóldogſágos orát, mikoron lelkem teſtemtŏl el-válik. Oh Uram Iſtenem, légy kegyelmes énnékem ßegény bűnŏſnek, az te ßent Fiadért az Ur Jeſus Chriſtuſert, Amen.

Az házból ki-menŏknek Kŏnyŏrgéſek.

KErlek tégedet én ISTENEM, nyuycs énnékem ſegitſęget, és hatal-

hatalmat, hogy ſemmi ellenſęgim az én utaimban nékem ne árthaſſanak, ſe tűzzel, ſe fegyverrel, vagy aluváſomban, avagy vigyázáſomban én-reám rohanván, meg ne nyomoricsanak.

AZ HIVEKNEK REGGEli kŏnyŏrgŏ Enekek az Anyaßentegyháznak ßűkségejért.

HAlát adunk néked mindenható irgalmas Ur Iſten, hogy ez el-múlt éijel meg-ŏriztél minket kegyelmeſſen, és ez mai napot adtad érnűnk az mi életűnkben.

Kŏnyŏrgűnk te-néked, óltalmaz meg ez napon-is minket, és ßent lelked által igazgaſſad lelkűnket, teſtűnket, hogy te kedved ßerént viſelheſſűk à mi-életűnket. Mi-

Miként ez világot meg-ujtod az napnak fenyével, az mi szivünknek is sötétségét és homályát vödd-el, és világosics megh mi elménket az te szent lelkeddel.

Ne hadgy el-távoznunk Uramnékünk az te-törvényedtöl, szent igasságodnak meg-jelentet igaz ösvényétöl, ne hadgy el-szakadnunk semmi ockal az te szent igédtöl.

Add bizonnyal hinnünk, hogy reá néz minden dolgainkra, cselekedetünkre, beszédünkre és gondolatinkra, és itilet napján elö állunk mind az szám-adásra.

Engedd azt-is Uram, hogy selhessük te Istenségedet, és senkit ne sellyünk ollyan igen mint te selségedet, hogy semmi dologban meg ne báncsuk Atyai kedvedet.

Vala-

Valamihöz kezdünk è világi cselekedetinkben, mindenkor ez legyen el-tökéllet akarat szivünkben, hogy dicsöyttessék az te Neved az mi életünkben.

Azt-is megh-gondollyuk hogy használlyunk fele-barátinknak, és miért hogy csak te vagy vezére à mi tanácsinknak, adgy elö-menetet, jó szerencsét à mi szándékinknak.

Kegyelmes szent Atyánk, ez világi sok fáratságinkban, ez életre való nyughatatlan nagy sok gondainkban, ne hadgy el csüggednünk az mennyei jóknak dolgaiban.

De minden idöben leg-elöször az te országodat, Mi tellyes szivünkböl követhessük te igasságodat, nagy bizonnyal várván ezek után az te áldásodat.

Oltalmazzad Iſten éijel nappal mi gyarló teſtűnket, Irgalmaſſâgodból tarcs-meg Atyânk mi bűnős lelkűnket, és az őrdőg ellen ſzent Lelkeddel erőſſics bennűnket.

Látod mindē-felől à rőttegés meg eméſzt bennűnket, mennyi veſzedelem keſergeti az kereſztyéneket, csendeſics-el azért fęlelműnket és veſzedelműnket.

Mit haſznál továbba te-előtted az jót el-kezdenűnk, ha minden naponként vigyázáſſal abban nem éppűlűnk, ſegics azért minket minden jóban hogy nevekedheſsűnk.

Végy óltalmad alá nem csak ez nap de minden időben, lêgy te mi hadnagyunk és vezérűnk tellyes életűnkben, mig meg-koronázod mi fejűnket az őrők életben.

Te

Te meg-ſzánál minket bűnősőket, veſzet embereket, kik nem érdemlőttűk ſzent Fiadban hogy igy ſzereſs minket, és ennij ſok jóckal ő-érőtte tiſztelnél bennűnket.

Az-ért mig bé-jutunk az őrőmre melyre minket hittál, és az mi fejűnkel eggyê léſzűnk az Chriſtus Jeſuſſal, kit igaz nap-fęnyűl hiveidnek te ajándékoztál.

Adgy minden időben igaz jámbor lelki Páſztorokat-kik te ſzent igiddel legelteſſęk az te juhaidat, az te Lelked által vezérellyed à te fiaidat.

Tődd foganatoſſá mi ſzivűnkben az te beſzédedet, roncsad ez világon te az altal az csalárd őrdőgőt, és ſzőrőz magadnak nagy boſęggel mindenűt hiveket.

Adgy jó Fejedelmet, jó Urakat,

 jám-

jámbor Tiſt-tartokat, adgy igaz Birákot, Iſtenſelő jámbor polgárokat, Iſteni erőddel igazgaſſad az ő tanácsokat.

Hogy nagy ſivek ſerént ſeretheſſek az te ſent Nevedet, minden erejőckel ſólgálhaſſák te ſent Főlſegedet, és jó tőrvényeckel óltalmazzák az te népeidet.

Irgalmaſſágodból légy kegjelmes minden bűnősőknek, az ſegény rabokat ſabadics-megh, kik el-epedtenek, minden nyomorultat egyebet-is à kik keſeregnek.

Légy kegyelmes Atyok az árváknak és az őzvegyeknek, légy vigaſztalojok az koroknak és az betegeknek, az úton-járóknak légy óltalmok és kegyes vezérek.

Hogy

Hogy tőled ezeket meg-nyeheſſük, bocsásd-megh bűnűnket, az Chriſtus JESUSnak ſent nevejért halgaſs-meg bennűnket, és az mint igirte ő érőtte add-meg kérésűnket.

HAR-

HARMADIK RENDBEN HELIheztetett ELMELKEDES,

Melyben

Igen ßép estvéli Könyörgések foglaltatnak-bé.

AZ én megh-feszittetett Idvözitö Uram JESUS Christusomnak nevében megyek le-fekünni ö engemet meg-áldgyon, meg-örizzen, és az örök életre vezérellyen, Amen,

MAS.

MAS ESTVELI KöNIöRgések az le-fekünni menö embereknek.

ÖRöcké-valo irgalmasságnak nagy hatalmu Istene, hálákat adok te-néked, hogy engemet ê mai napon â te kegjelmessęged által minden gonoß veßedelemtöl meg-öriztél. Kérlek-is Uram tégedet, hogy valamellyeket ez napon gondolkodásomban, ßólláſomban avagy cselekedetemben te-ellened vétettem, azokat az te keserves kin-ßenvedésedért, és drágalatos halálodnak érdemeért, bocsásd-megh kegyelmessen énnékem ßegény nyavalyás bünösnek, hogy az reánk virradando napra, minden lelki és testi veßedelmektöl meg-menekedvén, épsęgben és békesęgben, az te Isteni felsęgednek nevé-

nevének dicsiretire fel-kelhessek, és te benned tiszta szűből való hálaadással örvendezvén, néked ártatlanul szólgálhassak, AMEN.

KÖNYÖRGES
Midőn te-magadat az álomra bocsátod.

VEgy kegyelmes gondviseléſed alá engemet, oh én erős óltalmazóm UR Jesus Christus, és cselekedgyed, hogy testemet az álom bé fogván, szívem te reád vigyázzon, és amaz boldogságos és örvendetes mennyei életről örömmel és repeső indulattal elmélkedgyek, az melyben csak te vagy egyedül az Atyával és szent Léleckel amaz győzhetetlen hatalmas UR. Az szent Angyalok és az meg

az meg-dicsőült lelkek pediglen annak örök boldogsággal tündöklő lakos Polgári.

AZ EMBER IGY SERkencse-fel az ő lelki ismeretit.

EBredgyél-fel oh én lelkem, és vigyáz, ime az nap el-ment, az világosság meg-homályosodot, az éynek setétsége el-közelgetet. Ne hadd feledékenségben magadat, hogy valamiképpen az te-reád törő ellenséghidnek az ördögöknek és az setétségnek fejedelmének környűlötted leseskedő kölykeinek martalékia ne légy: mondgy ellene ezeknek, és váld-bé az te nevedet amaz igaz világosságnak erős Fejedelmének, az Ur Jesus Christusnak, és előtte térd-haytással le-borulván ezeket mondgyad: Oh

Oh én idvőſſęgemnek meg ho mályoſithatatlan fęnyes világa, UR Jeſus Chriſtus, kérlek engedgyed énnékem arról meg-emlekeznem, miképpen ez mai napot feſlet cselekedetimmel, gonoz gondolatimmal, ßólláſommal és tißtemnek hátra hagyáſával mulattam-el: Kérlek Uram hogj ezekben ſemmit hátra ne hagyhaſſak, ſem pediglen ezeknek rutſágit ne palaſtolhaſſam és ne fedezgetheſſem, avagy magamat ne mentegetheſſem, de ſőt inkáb minden vétkeimet meg-utálván te-előtted megh valhaſſam, és az te kőnyőrűlő kegyelmedet kivánhaſſam, Amen.

Annakutánna mondgyad:

ALdgyad én lelkem az Urat, es minden én belſő réßeim magaß-

gaßtallyátok az ő ßent nevét. Aldgyad én lelkem az Urat, és el ne feletkezzél az ő ſok jó-tétemény éről. Mert az minden Uraknak erős Ura, ſok kűlőmb kűlőmb-fęle jó tétemé-nyit kőzlőtte uijonnan te-veled, és az ő buzgo ßerelméből véghetetlen kegyelmét nyuytotta te-néked. Oh én Iſtenem, engedgyed, hogy minden te hozzám mutatott jó-tétemé-nyidet veheſſem igazán és valoſágoſon eßemben, hogy ſoha te-hozzád hálaadatlannak ne találtaſſam.

Harmadßor mondgyad:

FEL kelek, és az én kegyelmes Atyámhoz Iſtenemhőz, kit igen meg-bántottam, vißa térek. Atyám, vétkeztem te-ellened és az égh ellen, nem vagyok méltó hogy fiadnak hivat-

vattassam, mert íme az te előmben írt parancsolatidat ismét által hágtã, és te-ellened mint igaz Isten ellen testemben és mind lelkemben álnokúl vétkeztem. De bánkodom tellyes szűből oh kegyelmes Atyám én ezeken, és keseredet léleckel kérem az te kegyelmességedet, örömest meg-térek te-hozzád, meg-jobbitom életemet, és az te szent akaratodnak, és Isteni selséges nevednek dicsiretinek eléb mozditásában igyekezem. Engedgyed ennek-utánna az szent Léleknek bennem munkálkodo ereje által, az bűnnek ellene tusakodnom, te-néked és az te igasságod szerént élnem. Igy tégy én-velem, oh én nagy kegyelmű Istenem, az te szerelmes Szent Fiadnak drágalatos érdemejért, ki által ne késsel erős segedelmeddel engemet megh-vigasztalni, AMEN.

ESTVELI AHITATOS Imádsagh.

EN Idvőzitő Uram Jesus Christusom, ki vagy én teremptőm és meg-váltóm, hálákat adok szivemből te-néked minden jó-téteményidért és ajándékidért, mellyeckel ez mai napon engemet mind testemben és lelkemben meg-látogattál. Esselét meg-vallom az én sok bűneimet, mellyeket tudva és tudatlanul, az őrdőgnek sugalláságból az te szent akaratod ellen cselekedtem.

Keserű énnékem ezeknek éktelen sokságí, kiváltképpen ez, hogy te tőlled ennyi sok jó-téteményiddel fel ékesi-

ékesítettvén, az te Isteni felſegedet, és Atyai jó-kedvedet igen meg-bántottam. Annak-okáért íme én ſegény méltatlan bűnös, verem az én meg-fertéztetet ſiveimet, buzgó tűredelmeſſeggel ſiratván az én bűneimnek rút undokſágit, és alázatoſſan kérvén te-tőled kegyelmet, és bűneimnek bocsánattyát.

Ajánlom annak-felette te-néked, oh hűſeges Atyám, az én teſtemet és lelkemet, mind azokal egyetemben, mellyek az én birodalmamban vadnak. Kérlek-is Uram nagy ahítatoſſággal, hogy én-nékem és minden, kereſztyén híveknek, tőd nyugodalmaſſá, csendeſſé és bóldogſágoſſá ez jelen-való éczakát, őriz-meg aluváſomban és vigyazáſomban minden fertelmeſſegtől, hogy az te raytam, virág-

virágzó Isteni kegyelmednek jó-kedvét iſmét el ne idegenicsem.

őriz-meg engemet, oh én eggyetlen egy Idvőſſegem, az te őriző ſient Angyalid által őriz-meg engemet, minden gonoſztól és hírtelenvaló riadáſtól. Tarcs-meg épſegben, és egéſſegben, hogy hólnapi napon és minden időben az én életemet megjobbítván, az te Isteni feiſegednek ſólgálhaſſak, és életemnek végső határaigh te-néked kedvedben lehéſſek,

AMEN.

MAS.

KEgyelmes és könyörülő Isten, jóllehet az én bűneimnek ſántalan vólta, az te dicsőſeges tekinteted elől el-taſít, de viſont az te ezer, iziglen-való irgalmaſſágod az te kegyel-

gyelmednek ſéki eleiben viſen, holot le-borulván amaz tékozló fiuval azt mondom: Vétkeztem az ég ellen és te ellened, te pedig ellenben engemet ſámtalan jó-téteményiddel fel ékeſitettél mind ez mai napigh, elegedendőképpen tápláltál, óltalmaztál, őriztél, és minden reám jövő veſzedelmektől kegyelmeſſen meghtartottál, effelét az te nagy hoſzu ideiglen-való türéſeddel engemet az pœnitentia-tartáſra igazgattál.

Ezért az te ki-mondhatatlan ſok jó-téteményidért, kiváltkeppen pedig hogy az én bűneimben engemet hírtelen halálra nem taſitottál, és az őrdőgnek reám rohant hatalmának, kinek záſloja alat jay ime mely gyakorlatoſſággal vitézkedtem, nem engedtél, törődelmes ſivemnek belső tár-

ſő tár-házából adok te-néked hálákat. Az te könyörűleteſſegedet, oh én Iſtenem, mindenek fölős raytam bőſegeſſé tőtted: mert nem akarod az bűnőſnek halálát, de hogy megh térjen és éllyen.

Annak-okáért illyetén igiretidtől meg-erőſſitetvén te hozzád jarulok oh én mennyei ſzerelmes ſzent Atiám, ér kérlek viſontag, hogy énnékem az te ſzent Fiadnak ki-ontot piros vérének drágalatos érdemejért bocsásd megh minden ſok külőmb külőmb ſzéle ſogyatkózáſimat, bánom te ellened-való cselekedetemet, meg-jobbitom ennek-utánna életemet, és az te kegyelmes ſegedelmednek reám ſállot ereje által, azokról igaz pœnitentiát tartok.

Engedgy továbba Uram énnékē egéſſé-

egéſſęges életet, és óltalmaz-meg engemet ez reánk kővetkőzendő éczakának ſetétſęgében minden-fęle gonoſtól. Te légy Uram énnékem az ſetétſęgben igaz világoſſágom, és az halálnak ſomoru árnyékában erős paiſom. Végy kőrnyűl engemet az te vigyázó ſent Angyalidnak diadalmas táborával az ſetétſęgnek kegyetlen fejedelmi ellen. Végy-ki az tőmlőtzből, és mencs-ki engemet az tőrből, mellyeket lábaim alá, az őrdőgők, és minden ellenſęgim álnakúl hántanak. Az te kezeidben ajánlom Uram az én lelkemet és teſtemet minden hozzám tartozóckal egyetemben, ez moſtani éczakán és minden időben. Az Atyának, Fiunak, és Szent Léleknek nevében,

AMEN.

MAS

...hriſtus, én ...g-váltóm, mivel hogy nékűnk halandó embereknek az éczakának csendes idejét az nyugodalomra és az mi gyarló teſtűnknek megh-uijétáſára adtad és rendelted, kérlek tégedet, hogy ez jelen való éczakán az én bűntől meg-terheltetet lelkemet te-benned oh én Iſtenem mint igaz és őrőcké-való nyugodalomban meg-erőſſitvén őrizzed álhatatos békeſęghben, és tarcs meg â Sátánnak inczelkedő csalárdſágitól, és utánnunk olalkodo kiſirtetitől. őrizd-meg az én érzekenſęgimet és gondolatimat, és valamellyeket cselekeſſem, avagy valamel-

 lyek-

lag
ſęgnek ſeje
győzzőn, és iſzonyu
kiſixtetiben és veſzedelmes tőriben
kericsen: de nevellyed én-bennem az
én lelki iſméretemnek igaz csendeſſę-
get és tőkélletes tiſztaſágot.

Engedgy ennek-fölőtte oh kegyes,
és kőnjőrűlő UR Jeſus az én ſok bű-
nőknek undok ſzeñyétől meg-mocs-
koltatot teſtemnek ez éczakán és min
den időben oly nyugodalmat, hogy
ſoha te-tőled őrők csendeſſęghtől el
ne távozzam, és te-tőlled el ne ſza-
kadgyak, avagy az én tunya teſtem-
nek rőſtſęge és hidegſęge miatt te-ró
lad el ne feletkezzem, hogy igy ama
őrőck

őrőcké-való nyughatatlan háborga-
táſnak lelkűnket ſęrtegető furdaláſá-
ban, és az véghetetlen kárhozatban
ne taſzittaſſam.

Minek-okáért, oh őrőcké-való
kegyelemnek Iſtene, az én lelkemet
ajánlom az te ſzentezedben, mert
te oh eggyetlen egy váltſágunk min-
ket az kereſzt-fán meg-váltottál, ne
engedgyed, én Iſtenem, az én lelke-
met az bűnben ſzunnyadozni, el
csűggedni, és tellyeſſęggel el alunni,
hogy az őrőcké-való halálban el ne
temetteſſem: de vigyáz Uram én
reám, ály-ki az én őrizéſemre, oh
én hűſęges őr-álló páſztorom, ne en-
gedgyed hogy az te ſegedelmedtől
puſztán hagyattatván, az én go-
noſz bűneimnek mélyſęges őrvé-
nyében eſſem, de ſőt ſődőz-bé en-
gemet

gemet az te ßent ßárnyaidnak árnyékával, és ne engedgy felettéb az áomtól el-nyomattatnom, dé jó ideén serkencs-fel engemet, hogy igy el-serkenvén az te dicsiretedhőz és ßent ßólgálatodhoz nagy őrvendezéssel foghassak, hogy te-róllad gondolkodván az igasságnak munkáit kővethessem, és az menyorßágot tellyes ßivel keresheßem, hogy oßtán végezetre te-általad, és te-veled, és te benned az őrőcké-való világosságra és az mennyei nyugodalomra juthassak, AMEN.

Az bűntől megh-óltalmaztatot embernek ahitatos Imádsaga.

VEghetetlen hálákat adok tenéked bűseges irgalmasságu Istē, hogy

hogy engemet az te kegyelmedáltal, mindennémű ßertelen nagy esetektől és bűnőktől, az mellyekre terméßetem ßerént haylandó vagyok, è mai napon az én mértekletlen testemnek gonoßra ßaguldot indulatit el-rontván, meg-tartottál: Egyedűl Uram az te kegyelmesseged, nem az én erőm vitte véghőz ezeket bennem, mert én semmi nem egyéb, hanem merő veßetseg vagyok, te peniglen őrők idvőssęg, mely én-tőlem meße távozván, minden kétsęgh-nélkűl ßőrnyebben, hogy nem mint egyéb bűnősők te-ellenedvétettem volna.

De mindazonáltal semmiképpen magamat, oh én Istenem, egéß testemben nem találom tißtának és épsęgesnek, jól érzem męg bennem az régi Adámnak kováßát, ki minden

 ő za-

ő zabolatlan kivánſágival immár régen meg-feſittetvén te-veled eggűt megh-kellet vólna halni, hogy ha az te kegyelmednek meg-bőcsűlhetetlen kincsével igazán akarnék élni.

Annakokáért valláſt téſſek az én ſok fogyatkozáſimról, az te ſemeid előtt, kik előt nyilvánſággal vadnak mindenek, és kik minden el-titkolás nélkűl ſemleltek az én gonoſſágomnak eſetit. Valláſt téſſek, oh én Iſtenem, hogy az én gondolatimra és az te képedre teremptetet belſő emberrê nem víſeltem ſorgalmatos gondot, hanem érzékenſégimnek kivánſágira advân magamat, gondolatlan és hijában-valo beſédeckel fölötte igen vétettem te-ellened. Effelet mind azoktól valláſt téſſek te-néked, valamellyeket ezen-kivűl tudatlanſágimban

ban vétettem ellened, mellyek mindazon-által én-nékem nyomorult bűnőſnek az én gondviſeletlenſégemmiatt eſemben nem jutnak.

Bocsâſd-meg énnékem, oh én Uram és én Iſtenem mind ezeket, és minden én ſok külömb külömb-ſęle fogyatkozáſimat, az te kegyelemmel tellyes tőkélleteſſegeddel épics-fel, és minden én bűneimet az te ſerelmednek eméſtő tűzével égeſd-ki belőlem: Tiſtics-meg engemet minden ſertelmeſſęgnek mocsokjából és ſennyéből, az te ſerelmes Fiadnak az Ur Jeſus Chriſtuſnak érdemes vérével, hogy tellyeſſęggel az te kivánſágod ſerént leheſſek.

Oh én lelkemnek édeſſęges ſerelme Uram JESUS Chriſtus, nagy hálákat adok te-néked, minden ſok jó-té-

jó-têteménijdért, mellyeckel engemet az én ßűletésemtől fogván mind ez ideiglen bőſęgeſſen meg-látogattál, teremptvén, meg-váltván és naponként tâplâlván.

Kérlek annak-okáért, hogy engemet ez éczakán őriz és óltalmazz meg, hoy az kegyetlen Sátán én-raitam erőt ne vegyen, de hólnapi napon elégſęgesképpen meg-nyugot és meg-uijult tißta teſtel és léleckel az te Iſteni tißteletedben forgolodhaſſam, és te-nêked mindenben, oh igaz bêkeſęgnek Iſtene, teczheſſem. Áldgyon-megh engemet az Atyânak őrőcké áldandó ßentſęges Neve. Áldgyon-meg engemet az Fiunak őrőkké âldandó ßentſęges Neve. Áldgyon-meg engemet az Szent Lêleknek őrőcké áldandó ßentſęges Neve.

Es az

Es az őrőckőn, őrőcké imadandó tellyes ßent Háromſág és igaz eggjeſſęg, az ő őrizo ßent Angyalinak ſeregével engemet őriztеſſen, kik engemet az ő kezekben viſellyenek, hogy valami-képpen lábaimat amaz lelki kiſirtetnek kemény kővében ne űſſem, Amen.

XXIII. SOLTAR.

AZ UR Iſten nékem édes táplálóm, minden dolgaimban csak ő az én igazgatóm, nem hágy engemet telljeſſęggel meg-nyomorodnom, életemben nem hágy engem meg-romlanom.

Sokßor tőrtént nékem háboruſágom, az hamiſſak miatt ſokßor eſet buydoſáſom, de mindenkor jó he-

 lyen

lyen volt én meg-nyugovasom, jámboroktól meg-volt az én táplaláſõ.

Csak az Iſtẽ én lelkemnek vezére, az gonoßtól én életemnek el teritője, az ő áldot ß: nevének nag dicſiretire, az igaſſágnak ősvényen viſelője.

Nem rőttegek ſemmi veßedelemtől, męg az halálnakis ő nagy kegetlenſęgétől, mert óltalmaz az én Urã engem mindenektől, velem vagyon meg-ment minden ellenſęgtől.

ő-énnékem meg-őriző Paßtorom noha tőle bűnőmért néha oſtorozta tom, de vißontag kegyesképpen meg vigaßtaltatom, mint Atyámtól ſoha el nem hagyattatom.

Drága ßép ajándékiddal meg-láttál, tißteſſęggel én Iſtenem meg-ajándékozál, noha boßontod ellenſęgimet te azockal, de tartod az én lelkemet vigaſággal. Azon

Azon kérlek én Iſtenem tégedet, kőrnyékezd-meg te kedveddel az én életemet, az te irgalmaſſágod biztaſſa én ßivemet, te jó-vóltod birja az én életemet.

Hogy csak néked élheſſek ez világon, vigy őrőmre engemet Uram az más világon, mert nincs tőkélletes bóldogſág itt ez világon, csak te vagy Ur Iſten az én vigaſágom.

Ez dicſiretet az SzentDavid éneklé, mikor Iſten őtet háboruiból kimenté, és az Sóltár kőnyben verſekben igy emlekeztete békeſęgejért az UR Iſtent dicſire.

NE-

NEGYEDIK ELMELKEDES,

Melyben

Egy-néhány Templombéli buzgosságos Imádságok foglaltatnak-bé.

Az Templomban menőknek Könyörgések.

OH nagy irgalmu ISTEN, kérlek tégedet, tőrőld-el én-rólam minden álnokságimat, hogy az te szentséges házadban, az te szentidnek gyülekezetiben

tiben tőrődelmes és buzgo szivel meheſſek-bé. Oh mind ez egész világnak igaz váltsága, ki uralkodol az Atyával és Szent Léleckel őrőckön-őrőcké, Amen.

MAS.

VRalkodo felséges Isten, Atya, Fiu és Szent Lélek, ki igirted tennen magadat azoknak idvősséges vigasztalásokra, valakik az te szent Templomodban, igaz és idvőzűlendő hűtnek eggyességében, élő reménségben és szeretetben a te nevednek tiszteletire, őszve gyűlekeztenek: kérlek engedgyed Uram, hogy az én szivemnek minden indulatit, és minden ez világi hasontalan gondgyait sélre tévén, az én elmélkedésimet csak te-reád függezthessem, hog az te

az te ſzentidnek társaſágokban lélekben, és igaſſágokban, dicſirheſſelek tégedet. Mert csak haſontalan ſólga vagyok Uram én-magamban, hogy ha az te irgalmaſſágodnak gazdagſágával meg nem erőſſittetem, és az te ſzent Fiadnak véghetetlen kegyelmével fel nem ruháſztatom.

Engedgyed ezt is, oh ſzerelmes ſz. Atyám, hogy halván az te ſzent Igidet, oly ſzent alázatoſſággal az minémű néked tetczik, te-benned maradgyak, és te-is én-bennem, hogy itt ez ſöldön néked élő templomod lehetſſek, valameddig amaz örökké-való Jeruſalembē à te mennyei dicsőſęges templomodban telljes váloſsággal tégedet mind örökké magamnak foglalhaſſalak, és ennyimme tehetſſelek.

AZ

AZ TEMPLOMBAN menvén, illyenképpen tégy vallást Iſtennek bűneidről.

VEghetetlen kegyelemnek jó és ſzent Iſtene, kérlek tégedet, tekincs én-réám ſzegény meg-nyomorodot bűnőſre az te irgalmadnak és könyörűleteſſęgednek ſzőmeivel, ki imé az te ſzent ſzined eleiben állottam, az te tiſzteletednek végben víteléré. Vallást téſzek annak-okáért te-előtted buzgo ſzível és törődelmes léleckel minden én bűneimről, az mellyeket mind ez oráigh gondolatimmal, beſzédimmel, cselekedetimmel, és minden jó dolgoknak hátra hagyáſával te-ellened vétettem, az kiket az te orczádnak dicsőſęges tekinteti előt álván ſöltöte igen ſzégyenlek,

Mert

Mert ime mi-képpen mertem én rút utálatos ſeregh, az én gyarloſágommal az te Iſteni mindenhatoſágodnak ellene járni, ki engemat csak egy ſzómpillantásban-is porrá, röggé, és tellyeſſęggel ſemmíve tehetet vólna: miképpen mertem az én goromba tudatlanſágommal az te végghetetlen bölcseſęgednek ellene rugodozni, és az én gonozſágommal az te örökké-való joſágodtól el-pártolni? Vallyon s-Uram mi-képpen ſzenvedtenek el engemet az föld és minden egyéb teremptet állatok, midőn te-ellened menynek, földnek hatalmas Teremptője ellen vétenek? Miképpen nem öltenek-megh engemet az én bűneimért az Iſtennek Angyalí, kik az tiſzta igaſſágnak éles tőrét kezekben hordozzák. Oh én édes

édes Iſtenem mind ezeket az te környőrűlő engedelmeſſęged és hoſzu idéghlen-való türéſed cſelekedte énvelem, mely által engemet az pœnitentía-tartáſra hittál. Mert nem akartad Uram az én halálomat, de hogy te-hozzád, igaz pœnitentiát tartván, és életemet meg-jobbítván, meg térnék és élnék. Mert hű és igaz Iſten vagy, ki megh-bocsátod az te hozzád keſervesen ſohájkodóknak bűnőket, és meg-moſogatod mindē álnokſágokból. Ez eggyetlen egy ſzép vigaſztaláſnak élő forráſa buzogjon örökké ſzívemben, ez élesſen és ujjécson az örök életre engemet, hogy valamiképpen lelkemben el-epedvén kétſęgben ne eſſem.

Te-hozzád folyamodom annak-okáért, oh minden vigaſztaláſnak Iſtene,

Istene, és ez te jó-vóltodban és irgalmasságodban erős hiedelemmel bizván, nagy alázatossággal kérlek, hogy kegyelmessen bocsásd-meg énnékem minden bűneimet, az következendőktől-is â te szent kegyelmednek bennem munkálkodo ereje által óltalmaz-meg, hogy fegyhetetlenül járhassak az te szent parancsolatidnak útain. Aldgyon tégedet az én lelkem, és minden én belső részeim dicsirjék az te szentséges nevedet. Adgyad Uram kérlek, hogy soha el ne feletkezzem az te jó-téténeyidről, ki az én te-ellened-való járásomat, illyen kegyelmessen énnékem meghbocsátod, és minden én betegségimet meg-gyogyitod. Ki az én útaimat megh-mentéd az vesedelemtől, és engemet meg-koronáz az te irgalmassá-

masságoddal. Ki vagy könyörülő Ur, gazdag, kegyelmű, hosu idéiglen türő, és véghetetlen irgalmasságu Isten, minekokáért mello vagy Uram az fel-magasztaltatásra én-tőlem, és minden embereknek fiaitól, most és mind örökkön örökké,

AMEN.

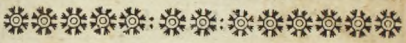

Első könyörgés

AZ SZENT HAROMsághoz.

Tegedet ajakimmal, szivemmel és minden én tehetségemmel dicsirlek, áldlak, és imádlak, és minden jó-téténeijdért az te kegjelmességednek és jó-vóltodnak hálakat adok, és az te dicsőssségednek dicsiretet éneklek: Szent, Szent, Szent.

Té-

Tégedet hilak, oh boldogſágos ſ: Háromſágh, hogy ſály-bé az én ſivemben, és tégy engemet az te dicsőſegednek méltó Templomává. Kérem az Atyát az Fiu által, kérem az Fiut az Atya által, kérem az Szent Lelket az Atya és Fiu által, hogy minden én gonoſz bűneim meſe távozzanak én-tőlem, és minden jóſágos ſent cselekedetek plantaltaſſanak én-belém.

Véghetetlen Iſten, kitől mindenek, ki által mindenek, és kiben minden láthető és láthatatlan dolgok lőttenek, mert az te munkaiddal kivűl minket környűl véſ, belől bétőlteſ, ſellyűl bé-fedeſ, és alól megh környekeſ. őriz-meg engemet az te kezeidnek munkáját, ki te-benned reméll, és egyedűl csak az te irgalmaſſá-

maſſágodban bízik. őriz-megh engemet itt és minden helyben, moſt és mindenkoron, kivűl és belől, elő és hátra, fől és alá, és mind körős környűl, ugy-hogy ſemmi helye ne legyen én-bennem az ellenſégnek csalárdſáginak. Te vagy minden te benned bizóknak erős őriző és meg óltalmazó Iſtene, ki nélkűl ſenki nem bátorſágos, és ſenki az veſzedelmektől nem űres: te vagy Iſten, és ſenki te-kivűlled nincsen más Iſten, ſem oda fel az éghben, ſem ide alá ez földőn, ki cselekedel nagy és csudálatos és meg-viſgálhatatlan dolgokat mellyeknek nincsen ſáma.

Tégedet illet az dicſiret, tégedet illet az tiſzteſſég, tégedet illet az áldás és fel-magaſztaltatás, te-néked mind az ſent Angyalok és az menyorſágnak

nak minden hatalmassági imádságot nyuitanak, és ſzűntelen-való dicsiretet mondnak mint teremptett állatok az ő-Teremptőjőknek, ſzólgák az ő Uroknak, és győződelmessek az ő Királlyoknak. Tégedet el-oſzthatatlan ſzentsęges Háromságot, minden teremptet állat magaſztal, és minden lélek dicsir, Amen.

Második kőnyőrgés AZ SZENT HAROMsághoz.

ENgedgyed Uram hogy miglen ez romlando életben nyomorgok, az én ſzivem el-fáradhatatlanul dicsirjen tégedet, dicsirjen tégedet az én nyelvem, és minden én tetemim nagy őrőmmel igy énekellyenek: Uram

Uram, kicsoda hasonlatos te hozzád? Te vagy az mindenható Isten, kit ſzeméllyében háromnak, és az Istensęgnek állattyában egynek vallunk és tiſztelűnk, ſzűletés-nélkűl való Atyát, az Atyától ſzűlőttetet egygyetlen egy Fiut, mind az kettőtől ſzármazó és mind az kettőben megmaradó Szent Lelket, el-oſzthatatlan tellyes Szent Háromságot és egy mindenható Istent. Az ki midőn nem vólnánk hatalmason tetemptettél minket, és midőn az mi bűneinkben el-veſztűnk volna, kegyessęgedből és jó-voltodból kerestél minket. Kérlek Uram, ne engedgyed, hogy ennyi sok jó-tétemény idről hála-adatlanok legyűnk, sem peniglen ennyi sok kőnyőrűletessęgedre méltatlanoknak találtassunk.

Tené-

Te-néked könyörgök, te-néked esedezem, és téged kérlek buzgosággal, nevellyed hitemet, nevellyed reménségemet, és öregbicsed szeretetemet, tégy minket az te nagy kegyelmed által az hűtben mindenkoron állhatatosocká, és az te szent tisztelegedben fáradhatatlanocká, hogy igaz hűt által, és ahoz illendő jó-cselekedet által, az örök életben te-hozzád juthassunk, hogy ott az te dicsőségedet sinről sinre megh-látván, imádgyuk az te Isteni felségedet, és véghnélkűl dicsirjűnk és fel-magastalyunk azockal, à kiket méltócká tőttél az te dicsőségednek látásában.

Dicsőség legyen az Atyának, az ki teremptet minket: dicsőségh az Fiunak, az ki meg-váltot minket: dicsőségh az Szent Léleknek, az ki megh

meg-szentelt bennűnket: dicsőség az örökké imádandó tellyes Sz. Háromságnak, az kinek cselekedeti elosthatatlan, és az kinek birodalma meg-marad mind örökkön örökké. Tégedet illet az dicsiret, tégedet illet az éneklés, tiéd minden tisztességh, tiéd minden áldás és hálaadás, tiéd oh mi Istenűnk az tisztelet, hatalom, és minden erősség örökkön örökké,

AMEN.

Harmadik Imádsagh

AZ SZ. HARÓMSAG *Istenhöz.*

OH három, örök egyenlő szemellyek, egy bizony Isten, Atya, Fiu és Szent Lélek, ki lakozol egyedűl amaz meg-foghatatlan örök

 kê-va-

ké-valoſágban, és amaz te-hozzád mehetetlen világoſſágban, ki az te nagy hatalmaddal fundáltad ez földet, és az ki Iſteni bölcseſęgeddel birod és igazgatod mind ez egész földnek kerekſęgét.

Szent, Szent, Szent, az ſeregeknek erős Zebaoth Ura Iſtene, az ki rettenetes és hatalmas, igaz és irgalmas, csudálatos és dicſiretes, egy ISTEN, három ſzemélyek, igaz világoſſág, hatalom, bölcseſęg, jóſág, egy el-oſthatatlan örökké-való Szent Háromſág.

Niſd-föl én-nékem te-hozzád kiáltónak az igaſſágnak kapuńt, hogy bé-menvén azokon valláſt tegyek Uram tenéked. Imé én ſzegény nyomorult az te aytodon zörgetek, parancſold nékem zörgetőnek meg nitni oh

ni oh te mindeneknek nagy cselédes Ura, ki azt mondottad: Zörgeſſetek és meg-nińtatik. Mert imé, oh irgalmaſſágnak Atya, az te aytodon zörgetnek az én ſivemnek belső reytekének te-hozzád kiáltó-ſózati, és az én ſömeimnek zokogó könyhullatáſinak zengő ſiralmi.

Te-előtted vagyon minden én kivánſágom, és az én ſohájkodáſim te-előtted nincsenek el-reytvén. Es te oh Uram Iſten ne fordics-el többé az te orczádat én-tőllem, és ne ály meſſe az te haragodban az te ſolgádtól.

Minden irgalmaſſághnak Atya, hald-megh az te egyűgyű árvádnak keſerves jaygatáſat, és nyuycs-ki az te ſegitő karodat, és ſorics hozzád engemet, hogy az vizeknek mélyſę-

ge ne nyellyen-el, és hogy ez nyomorusságnak háboru tengerében, és az bűnnek undok fertőjében, ne sillyedgyék-bé, de juthassak te-hozzád én Uramhoz és én Istenemhőz, hogy láthassam à te szent országodnak gazdag dicsőségét, és nézhessem az te orczádat őrőcké, és az te szent Nevednek dicsiretet énekelhessek.

Oh Uram ki nagy csudálatos dolgokat cselekeszel, ki az én szivemet az te emlekezeteddel meg-vidamitod, ki meg-világositod az én iffiuságomat, ne utáld meg Uram az én meg-őszűlt vénségemet, de őrvendeztesd meg minden én-tetemimet, és mint az Saskeselyűnek ujjécs-meg az én vénségemnek idejét.

Első

Első Könyörgés

AZ ATYA ISTENHőZ.

KI-mérhetetlen kegyelemnek élő kút-feje őrők Isten, ki vagy az te szerelmes Fiadnak, az mi Urunk Jesus Christusnak dicsőséges szent Atya, Patriarcháknak Istene, Propketáknak Istene, Apostoloknak Istene, Martyromoknak Istene, és minden hivőknek Istene, tégedet imádlak és áldlak, oh mennyei felségnek Atya, az ki ez világnak vége felé meg-kőnyőrűlvén mi-raytunk, el-bocsátád nékűnk az te eggyetlen egy Fiadat, az UR Jesus Christust, mi-nékűnk Idvőzitő Urunkat, és Istenűnket, ki szűleték Szűz Mariától, fogontaték szent Lélektől, Gabriel Angyalnak hirdetése szerént, ki által minket megh-szabaditottál amaz

raytunk uralkodó halálnak vesedelmes rabságából.

Tégedet kérlek Uram, légy segitséggel énnékem, ne sály itiletben énvelem az én sok számtalan gonosz cselekedetimért, mert imé nem engedtem Uram az te szent parancsolatidnak, de engedgy bocsánatot énnékem az te tekinteted elöt vallást tévönek az én bűneimről, ki szeretője vagy az pœnitentia-tartásnak, könyörűly én-raytam, és mint s: David könyörög: Uram az te nevedért töröld el az én bűneimet: így könyörgök én-is az te Isteni felségednek: töröld el minden én bűneimet énnékem.

Cselekedgyed hogy te-benned nyugovó hűttel, épséges elmével, erős buzgósággal, szeretettel, és az te Anya-

Anya-szent-egyházadban szüntelen való forgolodással meg-maradgyak, és óltalmaz engemet amaz örökké-való büntetésnek ólthatatlan tűzétől és minden ki-beszélhetetlen kintól, mellyet készitettél az hamissághnak cselekedőinek amaz örökké áldandó Ur Iesus Christus által, kivel te-néked legyen dicsiret, tiszteségh, hatalom és dicsőségh mind örökkön örökké, Amen.

Második könyörgés
AZ FIU ISTENHőZ.

VRam Jesus Christus, à ki bőlcsen teremtetted az éget, à földet, az tengert és minden ezek ben lévő állatokat, ki mind az el reytet titkos mélységnek leg also részeigh

jól-tudß és látß mindeneket, és ki az tengernek vizén ßáraz lábbal jártál, és az el-merülő Pétert kezednél fogva fel-emelted, Szent Pált háromßor az hajo-törésben az vizi veßedelemtől megh-ßabaditottad. Szabadics meg Uram minket-is ez nagy tengernek fel-háborodot habjaitol, hog meg-menekedvén az te nagy Nevedet áldgyuk mind örökké.

Bocsásd alá Uram az te ß: Angyalodat az éghből, hogy legyen az mi életünknek vezérlője, mint régenten az mi Atyainknak, kiket kihoztál Ægyptomból, az te erődnek nagyságában és Isteni hatalmadnak győzödelmes karjával, és vígy minket az kivánságos helyre, az te ßent orßágodban, holot az Atyával és ßent Léleckel élß és uralkodol egyen-

lő I-

lő Istenségben mind örökkön örökké, Amen.

Harmadik könyörgés AZ SZ. LELEK ISTENhöz.

Jövel oh Szent Lélek Isten, és Isteni hatalmadnak mennyei erejével ßály-bé ßivökben azoknak, kik az te segedelmedet és vigaßtalásodat várják, ßenteld-meg az mi testünket magadnak élő templomúl, és ékesics föl mi-bennünk az te haylékodat. örvendeztesd-meg az téged ßomjuhozó lelkeket az te jelen-léteddel, éppics mi-bennünk kedvedre-való házat, csinogasd-föl az te ágyas-házadat, az te nyugodalmodnak ennyi helyet ved környül az jofágos cselekedeteknek tißta ſennyel rágyogó

ékessęgével, minden belső réßeit terics-bé az idvőssęghnek arany-ßinű drága padimontomával.

Tűndőkőllyék az te nálam lakásod lángh ßinnel világoskodo Carbunculusockal és drága fęnyes gjőngyőckel, és minden belső reyteki illatozzanak jó ßagu keneteckel. Tőlcs bé egéßlen az te ßivemben kéßitet ágyas-házadat, amaz éleßtő Balsamom olaynak illattyával, és meße távoztasd innét, az gonozsághnak rosdás penyéßét, mellyek az gyarló romlotsághnak kertéből-valók: tegyed az mi őrőminket allandóvá és őrőcké-valóvá, és az te minket ujjavaló ßűletésedet erőssics-megh hirvadhatatlan dicsősęggel mind őrőcké,

AMEN.

Más

MAS.

Segitségűl-való hivása az Szent Léleknek.

OH te az Atyának és Fiunak tőkélletes és erős Isteni ßeretetinek ßentsęges eggyesűlése, őrőcké áldando Szent Lélek Isten, ßomoruaknak kegyes vigaßtaloja, az te hatalmas Isteni erőddel ßály-bé az mi ßiveinknek belső réßeiben, és elménknek homályos reytekit világosics-meg à te rágyogó világosságodnak villamasával, őntőzd-meg bennűnk az mi réghi ßárassághnak sonnyadása miatt meg-hirvadot.

Illessed és sebesics-meg ßiveinket az te ßeretetednek lővöldőző nyilaival, megh-alut és rothat velőinket gyulazd-fel az te idvőssęges általható lángoddal. Itass engemet az te győ-

győnyőrűſęgednek patakjából, hogj ne teſſęk ez világi édeſſęgnek méreggel elegítteted itala. Itily-megh engemet Uram, és viſgáld-meg az én ügyőmet ez gonoz nemzetſęg ellen, tanics-meg engemet az te akaratodnak cselekedetire, mert te vagy az én Iſtenem. Imé el-hiſem Uram hogy az kiben magadnak lakáſt kéſziteſz, az ollyatént az Atyának és egyſőrs-mind az Fiunak lakó templomává ſzenteled. Bóldog az az ember, kinek lelkének te vagy édeſſęges vendége, mivel-hogy te-általad az Attyának és Fiunak annál vagyon kedves lakáſa.

Jővel immáran, jővel megh-ſzomorodot lelkeknek kegyes vigaſztalója, háboruſáginknak és keſerves nyomoruſáginknak erős ſegedelme.

Jővel

Jővel bűnőſőknek meg-tiſztitoja, ſebeinknek orvoſa. Jővel gyengeknek erősitője, el-tántorodtaknak fel-emelője. Jővel alazatoſoknak bőlcs tanitoja, kevélyeknek rontoja. Jővel árváknak kegyes Atya, özvegyeknek édes Birája. Jővel igye-ſogyattaknak eggyetlen egy reménye, ehezőknek táplálója. Jővel vízen járóknak tűndőklő csillaga, és vízi veſzedelemben forgóknak kivánſágos partya.

Jővel minden embereknek kiváltképpen-való ékeſſęge, meg-halóknak eggyedül egy idvőſſęge. Jővel áldot Sz: Lélek Iſten, jővel és légy kegyelmes énnékem. Jővel hamar és kéſzics-el engemet te magadnak, hogy ne idegenicse-el az te Iſteni nagyſágodat az én alázatos egyigyű vól-

vóltom, és az te hatalmas erődet az én gyengeſęgem, de cselekedgyél énvelem az te irgalmaſſágodnak ſámtalan vólta ſerént, az én Idvőzitő Uram JESUS Chriſtus által, ki az Atyávál az te eggyeſſęgedben él és uralkodik mind őröckőn őröcké, AMEN.

ENEK.

Iővel Szent Lélek UR Iſten,
Tőlcs-bé ſivűnket éppen
Mennyei ſép ajándéckal
Szűbéli ſent buzgoſággal.
Melynek ſentſęges ereje
Nyelveket eggyező hűtre
Egyben gyűycse ſok népeknek
Hogy vigan igy énekellyenek:
Halleluja, Halleluja.

Te

2. Te ſentſęges uy világa
Igidnek vezérly utára,
Tanics az jót meg-iſmérnűnk
Iſtent Atyánknak neveznűnk.
őriz hamis tudomántól
Hogy mi ne tanullyunk máſtól,
Es ne legyen tőb más ſenki
Hanem Chriſtus, kiben kel bizni.
Halleluja, Halleluja.
3. Oh mi édes vigaſtalónk
Légy kegyelmes meg-óltalmazónk,
Hogy maradgyunk dolgaidban,
Meg ne ſűnyűnk háborunkban.
Erőddel elménket kéſics,
Gyenge ſivűnket erőſics,
Hogy halál és élet által,
Hozzád ſieſsűnk hamarſággal,
Halleluja, Halleluja.

PRE-

PRÆDICATIO ELŐT való Kőnyőrgés.

OH Uram JESUS Christus, ki vagy az Atyának Igije, őrőcké-való bőlcsesęge, és minden tanitoknak bőlcs Tanitoja, és az ki Isteni kőnyőrűletessęgedtől viseltetvén, és az te mennyei ſent Atyádnak akarattyát ki-jelentvén őrők életnek beſédét nyuytaſ mi-nékűnk, és az ki meg-parancsoltad az te ſent Apostolidnak, hogy az Evãgeliomnak idvőzitő izenetit hirdetnék minden teremptet állatoknak, ki soha męg eddigh megh nem ſűntél, hanem hű munkásokat, tudni illik, hivatalos Egyházi ſólgákat, az ſent Evangeliomnak hirdetésęre, az te ſőlődben, az Anyaſentegyházban ki-bocsátottál, hogy mi-nékűnk az te ſ:

te ſent Igidet, mint mi lelkűnknek drágalatos kincsét, ez siralomnak vőlgyében hirdetnék és prédikállanák.

Kérlek Uram, tiſtics-ki én-belőlem minden tiſtátalan és hijában való gondolatokat, alkalmatlan gondokat, és minden-nêmű botrankozâsokat, mellyek engem az ſent Igiknek halgatásában meg-bánthatnának. Nisd-meg Uram az én belső fűleimet: világosics-meg az én ſivemnek sőtétsęgét az te ſent Lelkednek kegyelmével és drága sęnyessęgével. Indics-meg Uram én bennem az te éltető Igidnek igaz éhsęget, hogy azt mint drága mennyei kenyeret, nem ugy mint embertől, de mint az te hirdető kővetedtől, nagy őrőmmel foghassam. Effelet adgy

adgy az én ſivemnek alázatoſſágot, és lelkemnek engedelmeſſęget, hogy amaz Magdalenának példája ſerént tőrődelmes ſivel, igaz kívánſággal, gerjedező ſeretettel, kegyes ſerénſęggel és ſorgalmatos figyelmeteſſeggel az te ſent Igidet nem csak halhaſſam, de ſőt eſemben vévén és megh tartván, igaz és békeſsęges tűréſſel annak haſnos gyűmőlcsét teremheſſem, ugy el-annyira hogy nem csak az igaſſágnak iſméretibē éppűllyek, de minden akaratomat és életemet ſabhaſſam és igazgathaſſam az te mennyei akaratod ſerént, hogy igy az te ſent Nevednek dicſiretire és tiſteletire, és az én lelkemnek idvőſſęgére és vigaſtalaſára, ez te ſent Igidnek Iſteni édeſſęges eledelével vendégeltetvén, minden joſágos dol-

dolgoknak el-kővetéſęre meg-erőſſitteſſem, Amen.

M A S.

HAlákat adok tenéked én mennyei ſerelmes ſent Atyám, hogy az te eggyetlen egy Fiadat ez világra nem csak ezért ereſtetted el, hogy az ſegényeknek Evangeliomot, az vakoknak lelki világoſſágot, az foglyoknak váltſágot hirdetne, de hogy ő általa az te gyarló népeidnek Tanitókat és Egyházi hivatalos Szólgákat ajándékoznál, hogy nagy gyakorlatoſſággal ezeknek ſájokból, mint az mi Idvőzitőnk ſájából, halgatnánk az ſent Evangeliomnak meg-elevenitő izenetit. Hálákat adok Uram te-néked ennyi ſok jó-tétemény idért: és kérlek to-

lek továbba, hogy az én és minden te kereßtjénidnek hallásokat meg nij-latkoztatván, engedgyed igaz ſęlelemben és Iſtenes álhatatoſſághban halgatnunk és megh-tartanunk az te ßent Igidet, az mi lelkűnknek idvőſſęges és éltető eledelére: Erősics és világosics-meg az te ßent Lelkeddel az mi elménknek értelmét. hogy azokat megh-foghaſſuk: Támaß mibennűnk lelki éhſęget, hogy nagy buzgho kivánſággal koſtolhaſſuk-meg, mely édeſſęges lêgy Uram, és hogy te-tőlled megh-elêgitteſsűnk, moſt és mind őrőcké, Amen.

PRÆDICATIO UTAN való Kőnyőrgés.

Min-

MInek-utánna oh nagy kegyelmű Iſten, az te idvőzitő Igidet meg-halgattam vólna, (mellyet jóllehet oh én ßegény megromlot ember, az én-lelkemnek ßűkſęgére, és az te Igidnek méltoſágára nem vettem elégſęgeſſen, figyelmeteſſen és kivánatoſſan, mellyet énnékem bocsás-megh kegyelmedből) megh-értem Uram minden én ſok fogyatkozáſimat, mellyeket el-kellet vólna távoztatnom, és ſok el-távoztatot cselekedetimet, mellyeket el-kellet vólna kővetnem: mert ez tanitásból, mint egy világos tűkőrből eßemben vévém, mellyek tetczenek te-néked, és mellyek vißont nem tetczenek: Eßemben vévém azt-is, hogy az én egéßen-való tőkélleteſſęgemre mennij ſok dolgok kivántatnak męg én-bennem.

Val-

Vallyon s-tehát immár mit cselekedgyem? Imé te, oh én meg-világositom, nem akarod hogy az te szent Igid te-hozzád üressen és gyümölcs-nélkül meg-térjen, de sőt inkáb hogy azt véghőz vigye, az kiért el-erestetted, és az mellyet az én szivemben a külső hallás által el-követni rendeltél. Kihőz folyamjam én édes Istenem, hanem csak te-hozzád életnek és örök idvősségnek ki-folyó kút-fejéhőz, adgyad oh szentséges Atyám, hogy az mellyeket parancsolsz azokat követhessem-el. Ne engedgyed Uram hogy hasontalan halgatoja legyek az te szentséges Igidnek, ne legyek hasonlatos amaz hasontalan, és kemény átoknak tűze alatt vetettet sovány földhőz, mely csak tövisset és boytorjánt terem, de cseleked-

lekedgyed hogy mint amaz siros essőtűl meg-öntőztetett kővér föld illendő gyümölcsöket hozván, az te Isteni örök áldomásodnak gazdagh kegyelmét el-vehessem: Mert az Tanitók munkálkodnak, ez plántál, amaz pedigh öntőz, de tiéd Uram Isten az, hogy azoknak nevekedését adgyad, ha akarsz hasznos gyümölcsel mindeneket végben vitetni. En annakokáért minden erőmet, magamat, és életemet az te kegyelmességed-alá ajánlom, és az te gondviselésednek és oltalmadnak csendes árnyékában nyugotom. Cselekedgyed azt-is én Istenem, hogy minden lelki Tanitok, valakik az szent hivatalnak sullyos és nehéz tisztit magokra fel-vőtték, ahoz illendő igyekezettel, és szorgalmatossággal abban ugy

ugy forgolodhassanak, hogy magokat mutassák-meg embereknek igaz lelki halâsinak lenni.

Könyörgök effelet Uram, mind azokért, az kikért könyörögni közönségesen meg-intetének: Légy segitséggel azért minden nyomorusâg szenvedőnek, az te irgalmasságod és kegyelmességed-szerént. Légy édes Atyok az igye-sogyattaknak: terics az te igaz ismeretedre az el-tévelyetteket, kik az te akaratodat nem tudgyák, és kik az te szent Igidnek hirdetését meg-utáltak, hozd-bé az te Anyaszentegyházadnak kebelében, holot őket világosics-meg, és magadnak tarcsad és szenteld-meg az örök életre,

AMEN.

MAS

MAS KÖNYÖRGES PRAEdikatio-után.

TEllyes szivemből való hálákat adok én tenéked, oh én Idvőzitő Uram Jesus Christus, hűséges Pásztorunk, és örökké-való nagy Papunk, ki az te egyigyű juhaidat az te szent Igidnek lelki eledelével meg-elégited, és az mi lelkünket az te kegyelmeddel legelteted: Kérlek Uram öntőzd-meg az én szárasságh miatt el-repedezet szivemet â te mennyei kegyelmednek zápor esőjével, hogy az te Igidnek drágalatos magva én-bennem megh-maradgyon, hatható-képpen nevekedgyék, minden bántás-nélkül érjék, és végre bőséges gyümölcsöt teremjen. Engedgyed én édes Istenem minékünk, hogy az szent igiknek nem csak hal-

gatoij, de egyßőr s-mind cselekedőiis legyűnk. Tartoztaſs-meg annakokáért Uram, hogy immár ez ßent tanitás után, az bűnben eléb eléb ne mennyek, mint ennek-előtte cselekedtem, de engedgyed hogy amaz bűnős Magdalenával ennek-utánna ellene mondván minden teſti kivánſágoknak tégedet ßeretheſſelek, életemet megh-jobbithaſſam, és az te igaſſágodnak őſvényén járhaſſak. Légyen az te ßent Igid én-előttem égő ßővetnékűl, és igyenes méltó ſinorúl minden én cselekedetimben, hogy nagy gyorſaſággal és ſerénſęggel az te ßent parancsolatidnak őſvényén járván, és az te meg-iſmért akaratodat tévén, azoknak ßámai kőzzűl-való legyek, kik az te ßent Igidet halgatván, és azt ßivőkben meg

megh-tartván, annak-utánna el-veßik az őrők életnek megh-hirvadhatatlan koronáját, Amen.

PRÆDIKACZIO UTAN

való Kőnyőrgés mindenféle kőzőnſéges ßűkségűnkért,

ŐRők mindenható Iſten, kérlek tekincs à te végnélkűl való irgalmaſſágodnak ßent ßemeivel à mi ſok nyomoruſáginkra és keſerves ßenvedéſinkre, kőnyőrűlj meg minden igye fogyot hiveiden, az kiket az te eggyetlen egy Sz. Fiad az mi Idvőzitő Urunk Jeſus Chriſtus őnnőn magát ßabad akarattya ßerént az bűnőſőknek kezében bocsátá, és az ő drágalalos vérét az kereßt-ſának oltárán ki-ontá.

Ez te ßent Fiadnak érdemejért fordics-el mi-róllunk mindē érdemünk ßerént való bűntetésidet, veßedelmes vißavonásokat, hadakat, éhsęget, dőgleletes betegsęget, és az sok kárt tévő alkalmatlan időket, sőt inkáb engedgy az betegeknek kőnnyebsęget, az el tántorottaknak fel-kelést, az tengeren és főldőn buydosoknak békessęges ki-menetelt, á bánkodóknak vigaßtaláſt, az foglyoknak ßabaduláſt, az el-nyomorottaknak segitsęget, az vißalkodóknak békesęget. Fizess-megh Uram illendő jutalommal az mi velűnk jól tőtt felebarátunknak. Terics-megh az el tévelyedteket és az el-hitetteket, táplállyad és őreghbicsed az te híveidnek gyenge hitőket, ßaggas-ki kőzzűllűnk minden eretneksęget, és hittől-

való ßakadásokat, világosics és erősics-meg belső és kűlső gondviselőinket minden ő jó-cselekedetekben, hogy mind azokat cselekedhessek, az mellyek az te Isteni tißteletedre, az mi meg-maradásunkra, és az kőzőnsęges békesęgre tartoznak. Engedgy mi-nékűnk oh békesęgnek Istene az hitben-való eggyessęget, minden tévelygés és ßakadás-nélkűl, haycs az mi ßiveinket az tőkélletes pœnitentia-tartásra, és életűnknek meghjobbitására. Gerjezd-fel mi-bennűnk az te ßent ßeretetednek tűzét. Indics tőrődelmes ßivet és buzgoságot lelket mi-bennűnk minden igasságra, hogy te-néked mint jó erkőlcsű fiak életűnkben és mind halálunkbā tessűnk és kedvesek legjűnk. Ajándékozd nékűnk Uram ez élet-

ben az te kegyelmedet, az más élet-
ben peniglen cselekedgyed hogy té-
gedet minden hiveiddel egyetemben
örökké dicsőytheſsünk és ſel-magaſ-
talhaſſunk. Engedgyed ezeket mi-
nékünk, oh mennyei ſzentſęges At-
tyánk, az te ſzerelmes ſzent Fiadért, az
ki te-veled és az Szent Léleckel ural-
kodik egy bizony Iſten mind örök-
kön örökké, Amen.

AZ ISTENNEK KI-mondhatatlan édeſſéges jó vól-táról.

ISmérlek Uram tégedet, mert jól
iſmérſz te-is engemet, iſmérlek té-
gedet én lelkemnek erős ſegedelme.
Jelencs-meg énnékem te-magadat,
én vigaſztalóm, láſſalak tégedet ſzős-
meim-

meimnek világoſſága, jővel én lel-
kemnek tökélletes örőme, ſzemlelhef-
ſelek tégedet ſzivemnek vigaſſága,
ſzerethefſelek tégedet, én lelkemnek
kedves élete, jelennyél-meg én-né-
kem én nagy győnyőrűſęgem, é-
deſſęges vigaſztaláſom: én Uram,
Iſtenem, én életem és én lelkemnek
tellyes dicsőſęge. Találhaſſanak-fel
tégedet én ſzivemnek ſzomjuhozó ki-
vánſága: Tarthaſſalak én-nálam té-
gedet én lelkemnek buzgó ſzerelme,
ſorithaſſalak hozzám tégedet én é-
letemnek hűſęges jegyeſſe. Birhaſſa-
lak tégedet örökké-való boldogſa-
gom. Zárhaſſalak tégedet az én ſzi-
vemnek belső réſzeiben, oh én lel-
kemnek boldogſágos élete és tökél-
letes nagy győnyőrűſęge. Szeret-
lek Uram tégedet, én erőſſęgem,

Uram én megh-romolhatatlan paysom, erős kő-váram, és győzhetetlen óltalmam. Szeretlek tégedet én Istenem, én segedelmem, én erősségemnek meg-tőrhetetlen :ornya, és minden nyomoruságimban, édessęges reményem: apolgathassalak tégedet ki-beßélhetetlen tißta jóság, ki nélkűl semmi nincs jó; éllyek veled megh-bőcsűlhetetlen drága kivánatosságh, ki nélkűl semmi nincs drágáb kivánatosság. Nisd-meg az én fűleimnek titkos reytekit, hogy halhassam â te minden két élő segyvernél hathatób beßédedet: rendics-meg Uram onnét fellyűl az mi ßíveinket az te, hatalmas és erős ßózatidnak dőrgő csattogásival: Indics-megh erős zugással az tengert, , minden, benne valóckal egyetemben, hogy ismér-

ismérjenek-meg tégedet az őldnek lakosi: Világosics-meg az én ßőmeimet, , oh te meg-foghatatlan világosságh, és oßlasd-el az te Isteni fęnyessęghednek tűzes villamásával minden világi győnyorűsęgre sorgó tekintetit: Engedgy oly látást én-nékem, mely tégedet láthatatlan, világosság lásson. Teremcs uy illatozást bennem életnek drága illattya, az ki te-utánnad fusson, az te kenetednek jó illattyáért. Elevenics-meg az kostolásnak izit én-bennem, az ki érezze, ismérje és meg-válaßßa, mely nagy sokságu segyen az te, Isteni édessęged Uram. Adgy oly ßivet, mely te-felőlled gondolkodgyék, oly lelket, mely tégedet ßeressen, oly elmét, mely tégedet tißtellyen, oly értelmet, mely tégedet értesen, oly

okosságot, mely te-hozzád mindenkoron el-válhatatlan-képpen ragaszkodgyék, tégedet, oh bölcs szerelem bölcsen szeressen. Oh életnek élő ére, ki által mindenek élnek; oh igaz élet ki adsz énnékem életet, ki nélkül meg halok és nem élek; oh drágalatos élet, ki által meg-elevenedem, ki nélkül el-vesszek; oh kivánatos szent élet, ki által örvendek, ki nélkül nyomorgok; oh életnek drága ki-folyo kútfeje édességes és szerelmetes, emlekezetre mindenkoron gyönyörűséges: oh kérlek hól vagy, hól találjalak fel tégedet, hogy én bennem megh-fogyatkozzam, és te-benned meg-elégedgyem? Közelges Uram az én szivemhöz, közelges Uram az én lelkemhöz, közelges az én szájamhoz, közelges az én füleimhöz, közel-

zelges az én segedelmemre: Mert el-badgyattam az te édes szerelmedtől; mert te-nállad-nélkül megh-halok; mert téged emlegetvén meg-éledek; az te drága illatod megh-ujjét engemet, az te emlekezeted meg-elevenít engemet; de megh-elégedem, midőn az te dicsőséged meg-világosodik én-bennem. Oh én lelkemnek eggyetlen egy élete!, kivánságában szintén el-fogyatkozik az én lelkem, te-róllad emlekezvén, vallyon s-mikoron megyek és jelenem-meg az te szined-előt, oh én víg gyönyörűségem! miért forditod-el az te meg-elevenítő orczádat én-tőllem, én tökélletes örömem, ki által örvendezek! Hól vagy el-reytetvén oh te, édes szépségh, az kit kivánok? az te jó-illatodat szagolom

ſágoſom, élek és örvendek: Téged peniglen nem látlak. Az te ſódat hallom, és meg-uńulok. De miért reyted-el az te orczádat? ne talámtan azt mondod: Nem lát engemet az ember, hogy éllyen. No ihón Uram meg halok hogy téged láſſalak; meg-látlak tégedet hogy itt meg halok. Nem akarok élni, nem akarok meg-halni, hanem el-oſlattatni kivánok, és az én Uram JESUS Chriſtuſommal lenni.

Kivánok meg-halni hogy láſſam az én Chriſtuſomat, nem akarok élni, hogy éllyek az én Chriſtuſommal. Oh Uram Jeſus, ved hozzád az én lelkemet, én életem ne utáld meg az én lelkemet. En tellyes örömem, vond hozzád az én ſivemet, én lelki édeſſęges eledelem, éllyek teveled.

te-veled. En-fejem, igazgaſs engemet, én ſömeimnek fęnye, világoſics meg engemet, én kedves énekem, te bíry engemet. En drága ſagu illatom uńécs-meg engemet: Iſtennek élő Igńe, elevenics-meg engemet: En dicſiretem, örvendezteſd-megh az te ſólgádnak lelkét. Szály-bé ő-hozzá tőkélletes édeſſęg, hogy az te győnjőrű édeſſęgeddel legeltetteſſek. örőcké-való világoſſág virradgy fel ő-rayta, hogy ércsen, iſmérjen és ſereſſen tégedet. Mert ecképpen nem tégedet ſeret Uram, ha nem ért, mert téged nem iſmér: és téged azért nem iſmér, mert nem ért; és annak okáért nem ért, mert az te világoſſágodat meg nem ſoghattya, és az világoſſág az ſetétſęgben tűndőklik, és az ſetétſęgek őtet megh nem ſoghattyák.

tyák. Oh elménknek tiſta rágyogo ſenyeſſege! oh tündöklö igaſſág! oh igaz világoſſág! ki meg-világoſitaſ minden embereket kik jönek ez világra, de azokat kik jönek, nem az kik ahoz ragaſkodnak: mert az ki ſereti ez világot az Iſtennek ellenſégévé tétetik az ollyatén ember. ůzd ki belöllem az én mély ſetétſéggel meg-rakodot elmémnek ſürü homályit, hogy láſſon, tégedet értvén, hogy iſmérjen, tégedet meg-fogván, hogy ſereſſen tégedet iſmérvén: Mert valaki iſmér tégedet, ſeret tégedet, ha el-ſeletkezik, ſeret tégedet jobban ö-magánál: Ez illyetén elhadgya ö-magát, és te-hozzád megyen, hogy örvendgyen te-benned.

Innét vagyon Uram az, hogy nem annyira ſeretlek az mennyire kelle-

kellene, mert tellyeſſéggel ſintén nem iſmérlek tégedet, de mivelhogy keveſſe iſmérlek, keveſſe-is ſeretlek: Es mivel-hogy keveſſe ſeretlek, keveſſe-is örülök te-benned. De te-töled tökélletes belſö örömömtöl, az külſö örömre hanyatolván midön te-nállad-nélkül vagyok, ez világhnak hamis barátſágát az külſö dolgokban kereſem. Es igy én ſegény nyavalyás azt az tökélletes ſerelmet, és tellyes indulatot, mellyeckel te-néked tartoztam, ez el-mulando hijában-valoſágra forditottam: és azért tétettem hijában-valova, hogy az hijában-valoſágot ſerettem. Innét vagyon Uram hogy te-benned nem örülök, és te-hozzád nem ragaſkodom; mert én az külſökbē gyönyörködöm, te penigh az belſökben: én az

én az teſtiekben, te az lelkiekben: én elmémet, gondolatimat, beſſédimet, az el-mulandokra adtam, te penig-len oh Uram az örökké-valoſágban lakozol, és merő örökké-valoſágh vagy: te az éghben vagy, én ez földön: te ſereted az mennyejeket, én az földieket. Es vallyon s-mikoron eggyezhetnek-meg, oh Uram Iſten, ez két ellenkező dolgok?

AZ ISTENI DICSIRETre fel-inditó buzgoſágos Könyörgés.

VRam JESUS, mi eggyetlen egy váltſágunk, ſeretetünk és kivánſágunk, Iſten Iſtentől, Atya Iſtennek Igije, ki jövél ez világra, hogy â bűnősöket idvözitenéd: kérlek

lek tégedet az te nagy irgalmaſſágidnak belső könyörűleteſſégejért, ſenteld-meg az én életemet, ſordics jóra cselekedetimet, változtaſd-megh erkölcſimet, távoztaſd-el én-tőllem az mellyek ártalmaſſak énnékem, és te-néked nem kedveſſek, és ſállics hellyében az mellyeket iſmérſ te-néked kedveſſeknek lenni, én-nékem penigien haſznoſoknak. Mert kicsoda teheti, Uram, az tiſztátalan magból fogantatottat tiſztává, hanem csak te egyedűl? Te vagy véghetetlen kegyeſſegű mindenható Iſten, az ki megh-igazitod az hitetleneket, és meg-elevenited az bűnben meg-hóltakat. Ved-ki annak-okáért én belőlem az mellyek nem tetczenek teméd én-bennem. Mert láttyák, Uram, az te ſőmeid én bennem az én ſám-

én ßámtalan ſok fogyatkózáſimat. Kérlek azért Uram bocsáſd én-belém az te kőnyőrűleteſſęgednek kezeit, és ved-ki én-belőlem, valamellyek megh-háborittyák az te kegyelmeſſęgednek ßőmeit. Te-előtted vagyon Uram az én épſęgem, és gyarloſágom: amazt tarcs-meg, ezt peniglen orvoſold-meg. Gyogyics megh engemet Uram, és én megh-gyogyulok; ßabadics-meg engemet és én meg-ßabadulok. Te ki az betegeket meg-gyogyétod, és az megh gyogjultakat meg-tartod: Te ki csak egy tekinteteddel meg-uijétod az eleſteket és az el romlottakat, gyomlály-ki én-belőlem minden gonoßra-valo haylandoſágot. Mert hogy-ha jó termékény magot akarß bé-óltani az én ßivemben, ßűkſęgh hogy

hogy eléb az te jó-vóltodnak kezeivel ki-tißtics és ki-vagdaly abból minden vétkeknek ſűrű tővis bokrait. Oh édeſſęges, kőnyőrűletes, ßerelmetes, kivánatos és ßépſęges UR JESUS, kérlek őncs-bé az én ßivemben az te édes ßeretetednek drága illattyát, hogy ſemmit ez földiekről, és az teſtiekről ne gondolkodhaſſam, de téged egyedűl viſellyelek ßivemben, és az én ßájamban. Ird-bé, oh Uram, drágalatos uijáiddal az én ßivemben az te ßin mêznél édesb nevednek győnyőrű emlekezetit, hogy arról ſoha el ne feletkezheſſem. Meſd-fel az én ßivemnek táblájára az te ßent akaratodat, és az mi meg-igazuláſunknak mélyſęges bőlcseſęgêt, hogy

hogy tégedet mint véghetetlen jósá-
gu Urát, és az te ſzent parancsolati-
dat mindenkoron és mindenűt ſző-
meim előt viſelheſſem. Gerjezd-fel
az én elmémet az te ſzent ſzeretetéd-
nek ſebes tűzével, hogy naponként
tőrődelmes lélekből és buzgóſágos
ſzűből ſzármazot engeſztelő áldoza-
tot zokogo kőny-hulláſſal viheſſek
te-elődben.

AZ EMBERIELMENEK tőredelmeſſégeért-való buzgoſágos Kőnyőrgés.

VRam JESUS, kegyes Jeſus,
jó Jeſus, ki halált ſzenvedni
méltoztattál az mi bűneinkért, és fel
támadtál az mi meg igazuláſunkért:
Kérlek tégedet az te dicsőſęges fel-tá-
madá-

madáſodnak általa, támaſz-fel enge-
met az én ſzántalā bűneimnek mély-
ſęges koporſojából, és adgy réſzt én-
nékem minden napon az elſő fel-tá-
madásban, hogy réſzeſűlheſſek álha-
tatoſſan az te fel-támadáſodban-is.
Oh édeſſęges, engedelmes, kőnyő-
rűletes, ſzerelmetes, drágalatos, ki-
vánſágos URJESUS, fel-mentél
az égekben nagy dicsőſęges győző-
delemmel, és űlſz az Atyának jobján
mint erős diadalmas Király. Emely
ſęl-felé engemet te-hozzád, hogy ſi-
eſſek te-utánnad, az te kenetednek
drága illattyáért, ſieſſek és el ne lan-
kadgyak az te indito vezérléſedből.
Emeld-fel az én ſzomjuhozo lelke-
met az őrőcké-valo megh-elegitte-
téſnek mennyei élő vizére, hogy ott
enyhicsem-megh az én el-epedet lel-
kem-

kemnek kivánſágát, és ez által éllyek örökké. Mert te mondottad az te drágalatos ſájadból: Ha valaki ſomjuhozik, jöjjön én-hozzám és igyék. Oh életnek el-apadhatatlan kút-feje, engedgy mindenkor az én ſomju lelkemnek te-belőlled innya, hogy az te ſent és igaz-mondó igireted-ſerént follyanak életnek vizei az én haſamból. Oh életnek ki-folyo forráſa, borics-el az én elmémet az te gyönyörűſegednek csergedező patakjával. Réſegics-megh az én ſivemet az te ſerelmednek józan réſegſégével, hogy minden ez világi hijában-való dolgokról tellyeſſeggel el-feletkezzem, és tégedet ſűntelen az én elmémben viſelheſſelek, mint irván vagyon: Meg-emlekeztem az Iſtenről, és meg-örvendez-

deztettem. Adgyad én-nékem az te ſent Lelkedet, kit amaz élő vizek jedzenek, mellyet igirtél minden lélekben ſomjuhozoknak. Adgyad Uram, hogy tellyes kivánſágommal, és minden igyekezetimmel, ſietheſſek oda, az hova tégedet az te-fel-támadáſod-után negyvenedik napon fel-menni hiſűnk, hogy ez nyavalyás életben csak teſtemmel tartaſſam, elmémmel pedigh és kivánſágommal mindenkor te-veled legyek, hogy ott legyen az én ſivem az hól te vagy, oh én buzgó kivánſágos ſeretetemnek megh-bőcsű hetetlen drága kincse. Mert ez világnak fel-háborodot iſonyu viz-özönében, nincsen bátorſágos nyugodalom, ſem annij csendes ennij hely, az holot valamennijre á galamb lábait

baít az meg-nyugovásra le-tehetné: Sohul nincsen állandó békeség, sohul nincsen csendes nyugodalom, mindenűt vér-ontó hadak, és viszavonások, minden-felől az ellenségnek dühősége raytunk, az kik külső-képpen fegyverrel, belső-képpen pedig rőttegéssel háborgatnak minket. Eőltőzze-fel Uram annakokáért, öltőzze-fel az én lelkem az szent kivánságnak gyors szárnyaít, és ez siralom völgyéből, mint amaz sebesen-járó Saskeselyű rőpűllyön te hozzád, rőpűllyön és jusson-el mind az te drága haylékodnak ékes dicsőségeigh, hogy ott az mennyei bóldogult lelkeknek uy életet-adó asztaláról el-téttetvén, amaz lelki-titkos mannával legelő őrők életnek menyegzőjében méltó vendégh lehessen.

hessen. Nyugodgyék én Istenem te-benned az én szivem, az én felháborodot tengerhez hasonló szivem, ki ez világi szorgalmatos gondoknak hánykodó habjaitol csapdostatik. Te ki parancsoltál az szeleknek és az tenghernek, és nagy csendesség lőt: Jővel Uram és járy az én szivemnek háborgó habjain, hogy meg-csendesűllyenek és sel tiszttűllyanak minden én belső részeim, és tégedet véghetetlen jóságot megsoghassalak, és tégedet szemeimnek győnyőrűséges világát, az én gondolatimnak minden kődős homálya nélkűl szemlélhesselek. Reycs-el Uram az én elmémet az te szárnyaidnak árnyékában ez életnek meghóritó gondgyai elől, hogy az te élesztő kegyelmeddel bé-fedeztetvén,

 őrven-

örvendetessen zengedezzen és igy énekellyen : Békességgel az Urban el-alusom és el-nyugosom. Kérlek oh Uram Isten, aludgyék-el az én emlekezetem-is minden gonosságnak, aludgyék-el hogy gyülöllye az hamisságot, és szeresse az igasságot.

Vagyan azonról.

MI lehet vallyon s-gyönyörűségesseb, mint ez életnek sok keserves szenyvedéssel bé-borúlt völgyében, az Istení édességet somjuhozni, és az örökké-való boldogságban vagyakozni, és ot tartatni elméjében, holot tökélletes és megsoghatatlan örömök vadnak. Oh édességes, szerelmetes, engedelmes, kegyes,

kegyes, drágálatos, kévánatos és szépséges JESUS, vallyon s-mikor jelenem-meg az te orczád elöt? Mikor elégittetem-megh az te ékes szépségeddel? mikor szabaditod-megh az te szegény foglyodat ez sötét tömlöczből, hogy vallást tegyen az te szent nevedről, és soha tobbé ne gyötrödtessék. Mikoron megyek az te kivánatos és csudállatos haylékodban, holot az igazaknak örömöknek és tellyes vigasságoknak énekléſi gyönyörű zengedezéssel hallattatnak? Boldogok azok Uram, kik lakoznak az te házadban, mert örökön örökké dicsirnek tégedet. Boldogok, oh bizonyára boldogok, az kiket magadnak válaszottál, és bé vittél abbā az örökké-való mennyei örökségben. Imé Uram az te szen-

ſentid virágoznak te-előtted, mint amaz ſép liliom. Mert megh-elégited őket az te házadnak gazdag javaival, és az te gyönyörűſęgednek patakjából ittatod őket: mivel-hogy Uram te vagy az életnek kút-feje, és az te világoſſághodban látnak világoſſágot, ugy el-annyira hogy ők, tudni illik te-tőlled világoſitó Iſtentől, megh-világoſittatót világoſſágok, mint az tündöklő nap fęnyeskedgyenek az te tekinteted előt. Oh ſenteknek erős Iſtene, mely cſudállatos, mely ékes, és mely kivánatos az te ſent házadnak gyönyörűſęges hayléka, ahitózik bé menni abban az én ſegény bűnős lelkem. Uram, ſeretem az te házadnak ſépſęgét, és az te lakó helyednek dicſőſſęgét. Eggyet kértem az Urtól, és azt

és azt meg-kereſem, hogy lakozzam az én Uramnak házában életemnek minden napjaiban. Az miképpen kivánkozik az Szarvas az kút-fejekhez, ugy kivankozik az én lelkem te-hozzád élő Iſtenhez. Mikoron megyek és jelenem-megh az te orczád előt, mikoron látom-megh az én Iſtenemet, kit az én lelkem ſomjuhozik: mikoron látom-meg őtet az őrőcké élőknek földében? mert ez halandóſágnak földében teſti ſemeinckel nem láthattyuk-megh őtet. Mit cſelekedgyem én ſegény nyavalyás, ki az én halandoſágomnak erős kőtőzéſęben ſorongattatom? mit cſelekedgyem? miglen az mi teſtűnkben tartatunk, cſak buydoſunk az Ur előt: nincſen it maradandó váraſunk, de jövendőt kel

 kereſ-

kereſnünk. Az mi örök társaſágunk pedig az egekben vagyon. Jay énnékem, mert az én ez földön-való lakáſom igen megh-hoſſabbittatot: én-nékē: lakoztam az Kédar nemzetſégnek ſátori közöt, ſok ideigh lakot az én lelkem az békeſſéghnek ellenſégével. Kicſoda ád én-nékem ſárnyat, hogy el-repüllyek és megnyugodgyam mint az Galamb? Nincſen ſoha nagyob gyönyörüſég mint az Urral lenni. És nincſen kivánſágosb job, mint az Iſtenhez ragaſkodni. Adgyad Uram énnékem, hogy míglen ez romlandó teſtben nyomorgok, csak egyedül te-hozzád ragaſkodhaſſam, mint írván vagyon: Az ki az Urhoz ragaſkodik, az ollyan lélek eggyeſül ő-véle. Nyuycſad Uram én-nékem az fi-

az figyelmetes gondolkodáſnak ſárnyát, melyben fel öltözvén, oda fel te-hozzád röpülheſſek. És mivelhogy minden nem jó természeti ſerént alá ſiet, tarcſad Uram az én elmémet, hogy amaz kárhozatos ſetétſégnek mélyſéges völgyében ne eſſek: ſem pedig ez földnek ſomorú árnyéka te-tőled Igaſſágnak ſényes Napjától el-ne ſakaſſa, avagy amaz le-ki ſetétſégnek homályos felyhői az te Iſteni titkaidnak nézéſétől el-ne ellenzék. Annak-oká-ért fel felé ſietek az békeſſégnek tökélletes örömére, és amaz gyönyörüſéges és tiſta világoſſághra. Tarcſad Uram az te ſent kezeidben az én ſivemet, mert te-nállad-nélkül nem mehet te-hozzád. Oda ſietek, holot tökélletes békeſég ura kodik,

dik, és bátorságos csendesęg tündöklik. Tarcsad és igazgassad az én lelkemet, és vidd fel őtet az te szent akaratod-szerênt, hogy az te vezérlésedből fel mehessen abban az örökké való megh-elégitésnek gazdag országában, holot az igasságnak lelki eledelével legelteted örökké az Israelt: hogy ott ám bátor csak éles gondolkodásával részesüllyön te-benned örökké állandó, véghetetlen és mindeneket igazgató bölcsesęgben. De oh Uram az én te-hozzád sietö lelkemnek imé mely sok ellene fenekedö ellensęgi vadnak. Te Uram senyics-meg őket, hogy szünnyenekel én-tőllem. Vesteglyen magânak az ên lelkem, mindeneket hadgyon hátra, és mindeneket távoztassonel magâtól, és jusson te-hozzád, és füg-

süggesse te-réád mindeneknek egyedül-való teremptőjére az ő igaz hitének szemeit, tégedet ahitózzon, teröllad gondolkodgyon, téged viselyen mindenkor szemei előt, és téged igaz, véghetetlen és örökké meg maradandó jóságot forgasson szivében. Sokak végezetre az kegyes és idvösęges gondolkodások, mellyekkel az buzgó lélek te-néked csudállatos-képpen az örök életre legeltetik, de azok-közzül eggyikben sem gyönyörködik és nem nyugszik ugy meg az én lelkem, mint te-benned én Istenem, midőn egyedül te-röllad gondolkodik és midőn az ő tellyes emlekezetit csak te-benned helyhezteti.

Ugyan azonról.

MEly sokak Uram az te Isteni édessęghednek ßámai, mely csudálatos illyhéssel tőltőd-bé az téged ßeretőknek ßiveket, mely éleßtő és győnyőrűsęges az te ßerelmed, mellyel legeltetnek azok, az kik tenállad-nélkűl semmit nem keresnek, és nem gondolnak semmire vágyakozni. Bóldogok azok az kiknek csak te vagy eggyetlen egy reménye, és az kiknek minden cselekedetek buzgó kőnyőrgés. Bóldog az ki ez világtól el-ßakadot és lelkében igaz esendessęget nyert. Bóldogh az ki mind éyjel és nappal serényen és diadalmason vigyáz, hogy męg itt ez romlandó testben megh-kóstolhassa az te jo-vóltodnak édes izű sengéjét. Kérlek Uram tégedet amaz te idvőssęg-ado mély sebeid-ért, mellyeket ßenyvedél az kereßt-fán az mi váltságunk-ért, mellyekből folyt ki amaz drágalatos vér, ki által bűneinkből meg-mosogattattunk: Sebesics-meg Uram ez én ßegény bűnős lelkemet, az ki-ért męg amaz keserű halálnak kénnyát is fel venni méltóztattál. Sebesics-megh az te erős ßerelmednek tűzes és által-járó nyilaival. Mert az Istennek igije élő, hatalmas, és minden két élű fegyvernél hathatóbb. Te válaßtot nyil, és éles tőrr: az ki az emberi ßűvnek kemény paisát az te hathatóságoddal által járod, hasogasd-meg az én ßivemet az te ßerelmednek sebhető fegyverével, hogy mondhassa tenéked az én lelkem: meg-sebesittettem az te ßeretetedtől, ugy el-annyira, hogy

hogy az te ſzerelmednek raytam ſzörzőt ſebeiből, follyanak bővőn éjjel nappal az kőny-hullatáſok. Illeſſed kérlek Uram, illeſſed az én kemény meg-átalkodot elmémet az te jó ked vednek hegyes tőrível, és indics-meg az kőny-húllatáſnak bővſęges árjait én-bennem, és változtaſd folyó kút-fejecké az én ſzemeimet, hogy az nagy buzgóſágnak miatta ſirjak, éyjel és mind nappal, kivânván az te ékeſſęgednek látáſát és az életben nē vévén addig ſemmi vigaſztaláſt, valameddigh tégedet mint győnyőrűſęges és ſzerelmes Jegyeſemet én Uramat és én Iſtenemet amaz mennyei dűcſőſſęges ágyas-házban méltóztaſſam meg-látni: hogy ot meg-látván az te dűcſőſſęges, cſudállatos és minden győnyőrűſęggel tellyes ſzép orczá-

orczádat, azockal eggyűt az kiket magadnak válaſztottál, imádgyam le-borúlván az te Iſteni felſęgedet, és ot végre amaz őrőcké-való vigaſſágnak ki-mondhatatlan mennyei őrőmével be-telvén az téghed ſzeretőckel ecképpen zengedezzek: Imé az kit ahitóztam, imár látom az kit reménlettem, immár meg-fogtam, az kit kivántam, immár enyimmé tőttem. Mert azzal eggyeſűltem az égekben, az kit ez főldőn nyomoruſágomban minden tellyes erőmből ſzerettem, tellyes ſzeretetemmel hozzám ſzorítottam, és kihez tellyes indulatommal ragaſzkodtam: őtet dicſirem, áldom és imádom. Ki él és uralkodik egy bizony Iſten mind őrőckőn őrőcké, AMEN.

AZ

AZ ISTENI SZERETETNEK buzgóſágáról.

SZeretlek tégedet én Iſtenem, és mindenkoron inkáb inkáb kivánlak ſzeretni: mert te bizonyára minden ſzín mêznél édeſſeb vagy, minden drâga ſzêp gyenge eledelnél éltetőb, és minden világoſſágnál fęnyeſſeb és tiſztáb. Annak-oká-ért minden-fęle aranynál, ezűſtnél és drága kőnél kedveſſeb vagy én-nálam. Mert viſzſza tetczik Uram énnékem ez életnek minden cſelekedeti az te győnyőrűſęgedre-való képeſt, es meg-utáltam ez világi dolgokat az te ſzentſęges házadnak fęnyes dűcſőſſęge-ért, mellyet tellyes ſzűvből ſzeretek. Oh kegyelemnek mindenkor gerjedező tűze, ki ſoha ſebes égéſęben megh-nem hervad! Oh min-

mindenkor tőkélletesen buzgó ſzent ſzerelem, ki ſoha kegyeſſęgében meg nem hűl! Gyulazd-fel az én elmémet, gyulazd-fel minden belső réſzeimet, hogy ſzereſſelek tégedet mindeneſtől. Szeretlek Uram tégedet, mivel hogy eléb ſzerettél te engemet. De hol talállyak ollyan ſzókat, mellyeckel az te én-hozzám-való nagy ſzeretetednek jeleit ki-beſzéllyem, és az te ſzámtalan ſok jó-téteményedet, kickel eleitől-fogván engemet megh látogattál? az te teremptéſednek jó téteménye után tudni illik, midőn engemet kezdetben ſemmiből az te képedre és haſonlatoſſágodra teremtettél, fellyeb-valóvá és méltóſágoſſabbá tévén minden állatoknál, az mellyeket teremptettél, és az te orczádnak világoſſágával fel-ékeſitvén.

vén, kivel az én ſivemet, mint egy ſenyes nappal fel-vir raſtottad, hogy mind az érzékenyſeg-nélkül-való ſ-mind pedig az érzékeny oktalan állatoktól meg-külömböztetnél engemet, és cſak egy keveſſebbé töttél kiſſebbé engemet az Angyaloknál. Ennek felette napon-ként az te nagy jó-tétemény idnek kivált-képpen-való ajándékával ſüntelenül tartottál, tápláltál: és mint egy gyenghe cſecsemő fiadat az te Iſteni vigaſtaláſodnak emlőjével legheltettél és erőſgettél engemet. Es hogy te-néked ſöigálnék minden tehetſegemmel, mindeneket valamellyeket teremptettél, az én birtokom alá adtál.

HOGY

HOGY AZ ISTENI EDESSEG minden ez világi jelen-való keſerüſéget meg-győz.

EZek amaz nagy jó-tétemények Uram, oh minden te ſentidnek megh-ſentelő erős Iſtene, mellyeckel bé-töltöd az te éhező fiaidnak ſükſegeket: Mivel Uram cſak te vagy álhatatos reménſeghe az kételkedéſnek háboruiban tántorgóknak, és az el-hagyattaknak megh-elevenitő vigaſtalójok, te vagy az győzedelmeſſeknek erős reménſegeknek el-kéſittetet dicső koronája. Te vagy az éhezőknek orőckévaló elégſege. Te vagy amaz őrők meg-váltózhatatlan vigaſtalás, ki cſak azockal közlőd tennen magadat, az kik ez világnak vigaſtaló beſédét meg-utálván, te-hozzád igaz vigaſ-

vigaſztaláſnak kút-fejéhez folyamodnak. Mert az kik it nállad-nélkül vigaſztaltatnak, nem méltók Uram azok az te vigaſztaláſodra. De az kik itt gyötrödtetnek, azok te-tőlled vigaſztaltatnak, és az kik nyomoruſág-ſenyvedéſſel keſergettetnek, azok réſzeſek az te vigaſztaláſodban, mert ſenki nem veheti-el mind á két életben az vigaſztaláſt, nem-is lehet hogy valaki mind ez életben ſ-mind pedigh az máſikban örüllyön, de ſzükſég hogy el-veſſeſſe eggyiket, az ki az máſikat akarja követni és bírni. Mind ezekről gondolkodom, oh Uram, én vigaſztaláſomnak örvendetes világa, nem akarja be-venni az én lelkem ez világnak bíztató vigaſztaláſát, hogy méltó legyen amaz örökké-való vigaſztaláſnak gyö-

nyö-

nyörüſęges beſzédének halgatáſára: mert helyes és illendő dolog hogy minden valaki te-kűvűlled más vigaſztalót keres magának, az ollyatén el-ſzakadgyon te tőlled. És kérlek tégedet oh tőkélletes igaſſág, te általad ne engedgyed én-nékem te-kűvűlled magamat hijában-való vigaſztaláſſal biztatnom. De adgyad Uram, hogy mindenek legyenek keſerűk én-nékem, hogy csak te egyedűl légy édeſſęges az én lelkemnek, ki vagy meg-bőcsűlhetetlen édeſſég, ki által minden keſerűſęg édes izűvé változik. Mert az te édeſſęged tőtte Sz. Iſtvánnak gyönyörűſegeſſe amaz ő-réá ſzórt kőveknek záporát. Az te édes vóltod tőtte kivánatos izűvé ſzent Lőrincznek az ſebes tűznél forró roſtélyt. Az te Iſtení édeſſęged-

ſegedtöl illettetvén futnak vala nagy örömmel az Apoſtolok, midőn az te ſent neved-ért boſſûſágot ſenyvednének. örvendezéſſel és nagy bátorſággal mêgyen vala ſent András az kereſtnek gyalázatos halálára, ſietvén az te êdeſſęges gyönyörűſęgedre. Ez te Iſteni édeſſęged töltötte ugy bê az ſent Apoſtolokat, hogy ez-ért eggyik az kereſt-fáravaló fel ſeſitéſt válaſtana magának, az máſik pedigh az éles fegyver alâ haňtani fejét nem iſſonyödnék. Ez drágalatos édeſſęg-ért adá ſent Berthalan az ő tulaydon teſtének bőrét. Ez drâga édeſſęgnek csak kiſſebbik ſengéjét koſtolta-vala-meg ſent Péter, de męg-is ez világiakról tellyeſſęggel el-feletkezvén, mint egy rêſeg igy kiált vala, mondván: Uram, jó mi-

jó mi-nékűnk it lennűnk, kéſicſűnk három haylékot, it lakozzunk, têged ſemlellyűnk, mert ſemmi nélkűl nem ſűkölkődűnk. Legyen elégh Uram mi-nékűnk téghedet látnunk, elég Uram mi-nékűnk tégedet látnunk, elég illyen nagy édeſſęggel meg-elégittetnűnk. Ez ſent Iſteni édeſſęgnek csak egy csőp réſecskejét koſtolta vala meg, és meg-is ez világnak minden gyönyőrűſęgét meg-útálta vala. Vallyon ſ-mit itélſ hogy ſóllot vólna, hogy-ha amaz Iſteni édeſſęgnek ki-mondhatatlan ſokſágât meg-kóſtolta vólna, mellyet el-reytet az Ur az őtet ſeretőknek? Ez ſent êdeſſęget koſtolta-vala-meg amaz Iſtennek kedve-ſerént-való firfiája-is, az ki igy int, mindeneket: Kóſtollyátok és láſſátok-

tok-meg mely gyönyörüſęges legyē az Ur. Mert ez Uram Iſten amaz mi nagy fő boldogſágunk, mellyet te-tőlled nékünk ajándékozni várunk: mely-ért Uram vitézkedünk ſűntelenűl te-néked, mely-ért Uram őlettetűnk eghéſs napon te-néked, hogy az te életedben éllyűnk, te-néked őrőcké.

LI. PSALMUS.

HAborusága David Királynak egykoron nagy vala, mikor bűnéről Nathan Propheta meg-feddette vala, keſerves ſzivel ſirván Iſtennek igy könyörög-vala:

Atya Ur Iſten könyörűly raytam te nagy jó-voltod-ért, ſok bűneimet bocſaſd-

bocſaſd meg nékem irgalmaſſagod-ért, ne hadgy Ur Iſten kérlek el-veſznem az te ſzent neved-ért.

Rút vagyok Uram ſok bűneimmel mind ez világ előt, de még ennél-is én rúttab vagyok Iſtenſéged előt, mert fellyűl haladt én álnokſágom az én fejem felőt.

Szent Templomodat meg-ſzeplőſitém és meg-fertez-tetém, paráznaſágban és gyilkoſſágban én magamot eytém, ſzómeid előt ſoha Ur Iſten el-nem reytezhetem.

Imé Ur Iſten mind talpig vagyok az bűnben előtted, mint tiſzta vérben bé-fertez-tetvén ugy állok előtted, mint az nyár levél én ugy reſzketek ſęltemben előtted.

Anyám mikoron az ő méhében engemet fogada, nagy ſiralommal és fayda-

faydalommal ez világra hozza, bűnben fogada róla réjám-is az bűn elárada.

Nincs hová lennem nincs hová fognom el-veßet fejemet, feli rettegi el-búsult lelkem az én Istenemet, vallyon s-mikoron mossa-el rólam az én bűneimet.

Im eleiben támaßtom néki az én bűneimet, lássa ő maga az én ßent Atyám halálos sebemet, kösse-bé nékem orvosságával keserves ßivemet.

Indicson erre téged Ur Isten igaz fogadásod, Jácob Atyánkra ßállot Isteni örök áldomásod, hogy dicsirtessék most és öröcké ßent irgalmasságod.

Mely igen tißta lennék Ur Isten ha meg-mosogatnál, bizony az napnál, hóldnál, csillagnál, ßebb lennék az hónál, senki nálamnál fejérb nem lennne ha meg-tißtitanál. Ról-

Róllad Ur Isten ily feledékeny tőbbé én nem lennék, kegyelmes Atyám ha te kedvedben ez után lehetnék, jó példa adó az bűnősökhöz kedves ßólgád lennék.

Eörömet nékem mikor mondanál és meg-vigaßtalnál, és kegyelmedben hogy-ha mind végig engem meg-tartanál, oly nagy fel ßóval ßép dicsiretet én-tőllem hallanál.

Hogy-ha kivánnád áldozatomat minden jóßágomat, meg-nem tartanám sem kémélleném tőlled én marhámot, de tudom Uram hogy csak kivánod igaz vallásomat.

Halgasd-meg az-ért fohásßkodását az te hiveidnek, kik most én-velem sirván óhaytván egyűt könyörögnek, hatalmat venni ne hadgy mi raytunk az mi bűneinknek.

Végezd-el Uram magas kő-falát az te egy-házadnak, adgyad kezekhez már az orßágot áldot fiaidnak, bizodalommal nagy reménſeggel kit régúlta várnak.

Szent David Király az ő ßivében igy könyörög vala, az Iſten előt mikor bűnéről vallást téßen vala, ötven-eggyedik dicſiretiben ezt bé-irta vala.

EőTő-

EőTőDIK ELMELKEDES,

MELYBEN AZ IGAZ POENITENTIA-tartáſra-való fel ſerkentő intéſek, egy-nehány ßép vigaßtaló könyörgéſeckel egyetemben foglaltatnak bé.

AMAZ BűNNEK NEHEZ terhe alatt nyőgő lelkeket az pœnitentiára térítő figyelmetes gondolkodás, melyben mint egy világos tükőrben ßemünk eleiben függeßtetik amaz utólſo rettenetes itélet napja, és az őrők kárhozatnak ſanyarú kinnya.

OH ember gondold-megh végét minden te dolgaidnak: és miképpen állaß az ßám-adásra eleiben amaz mindeneket cselekedeti ßerént meg-itélö Birónak, kinek ßemei elöt nincsen el-reytvén sohól semmi titkos dolog: kit megh-nem engeßtelhetnek semmi kedveskedö ajándékok, és ki senkinek maga mentségét bé nem véßi: de az mi igaz arról téßen itiletet. Oh te balgatag nyavalyás bünös ember! ki csak az haragos embernek tekintetitöl-is ißßonyodol, mit felelß tehát az te veled pörben ßállot Istennek, ki jól tudgya álnokságát ßivednek? Hogy nem viselß ßorgalmatos gondot az itilet napjáról, holot senki magát ßö-ßóló által nem ól talmazhattya és nem mentegetheti, de ßemély-ßerént minden elégedendö terhe

terhe léßen ö magának? Annak-oká-ért mindennek job mostan magát az büntöl megh-tißtogatni, és benne az vétkekre rohant indulatokat megfoytani, hogy-nem mint jövendöre hallogatni. Mert bizonyára magunk csallyuk-meg magunkat amaz mi éktelen ßeretetünckel, mellyet az mi testeinkhez mutatunk.

Amaz örök kárhozatnak sebes tüze, nem egyebet hanem az te utállatos büneidnek ßennyét kohollya tebenned. Mert valamennyivel inkáb mostan kedveß magadnak, és az te testednek kivánsági után járß, annyival inkáb kegyetlenebbül ßenyveded az után az pokolnak ßomorú kinnyát, és hathatóbbá téßed te-raytad amaz öröcké lángozó tüznek erejét: Mert az mely bünöket cselekedik

 ember,

ember, ugyan azoknak ßörnyű büntetését vonnya fejére. Némellyek az ő mordsaghoknak tűzes lángjával égettetnek, némellyek pedig az ő torkosságoknak rettenetes éhségével és ßomjusságával gyötrődtetnek. Ot az bujálkodók és ez világi gyönyörűségben bé merültek, lánggal csepegő ßurkokban főzettetnek, és bűdös kénkővel füstölgő tóban forróztatnak, az irigyek pedig, mint amaz dűhös ebek az ő kinnyoknak miatta orditanak.

Egy-fele vétek sem léßen, kit az ő tulaydon büntetése nem követné. Ot az fel fuvalkodot kevélyek gyalázatos ßégyen-vallással pirongattatnak: és amaz telhetetlen fősvények nyomorusagos ßükséggel ßorongattatnak. Ot egy órábaw nehezebb büntetés léßen, hogy-nem it ßáz eßtendeig-való keserves pœnitencia-tartás. Ot az kárhozatban fetrengőknek semmi nyugodalmok és semmi vigaßtalások nem találtathatik. De it néha megßünhetünk az mi ßivűnkbéli keserűségeinktől, és legeltethetünk az mi felebarátinknak vigaßtaló beßéditől. Noßßa annak-okáért légy ßorgalmatos, és nagy sietséggel ßomorodgyál meg az te büneiden: hogy az jövendő itiletnek napján bátorságos lehess az meg-dűcsűlt hiveknek seregével.

Mert ackoron az igazak állanak nagy álhatatosságban azok ellen, az kik őket nyomorgatták és ßorongatták ez életben. Ackoron le űl az itiletre, az ki mostan alázatossággal az embereknek itiletek alá haytotta magát. Ackoron nagy bizodalommal örvendez az ßegény egyűgyű és az alázatos:

tos: de az kevély minden felöl kegyetlen ſęlelemtöl véletik környül. Ackor tetczik ki hogy bölcs vólt ez világon, ki az Chriſtuſęrt balgatag és meg-utáltatot tanult lenni. Ackoron kedves léſten amaz békével el-tűrt nyomoruſág, és az hámiſſágnak cſelekedöi bé dugják ßájokat. Ackoron örül minden ahittatos és törödelmes ßivű ember, és ellenben ßomorkodik minden kemény és meg-atalkodot termé-ßetű ember. Ackor nagyobb örömmel vigadoz az nyomoruſág alatt ſaylódot teſt, hogy nem mint ha mindenkor itt gyönyörűſęgben talált vólna legeléſt. Ackoron fęnylenek az alá-való ruhák, és meg-ſetétűlnek az drága friſs ſubák. Ackoron dicſirendöbbek léſſnek az ßegény meg-utáltatot alacſon cſęllak, hogy-nem mint most amaz aranyas

aranyas kárpitockal bé-vontt paloták.

Ackor többet haßnál az ſűrés ßenvedés, hogy ſem mint itt az királyi ßékben űlés: Ackoron fellyeb magaßtaltatik az egyűgyű engedelmeſſęgh, hogy ſem minden ez világi ravaß ér-telmeſſęg. Ackoron nagyobb örömre indittatik az jó és igaz lelki iſméret, hogy nem mint ez világi tudomány-ért-való böcsűlet. Ackoron dicſirendöb léßen az gazdagságnak meg-vetése, hogy ſem mint ez földi veßendö kéncſnek gyűytése. Ackoron nagyobb vigaßtalaſt véßeß az te buzgoſaghos könyörgéſed-ért, hogy ſem mint ez é-letben-való dölyfös és friſ vendégeskedéſed-ért. Ackoron inkáb örvendeß az te meg-mértékeltetet veßtegléſeden, hogy nem mint moſtan az te meg-ereßtet nyelvednek bö beßélgeté-

ſen. Ackoron bôcsôſſebbek léſſnek az ſſent dolgokhã-való forgolódáſok, hogy nem mint amaz ſok friſſen ki-gondolt nyájas ſſók. Ackoron kedveſſeb léſſen az ſſomoruſaggal és ſiralmas pœnitenciával véghez vitt élet, hogy nem mint moſt ez földi minden gyönyörűſegben-való bé-merület. Annak-okáért ok ember, tánúly moſtan egy keveſſe ſſenyvedni, hogy ackoron tudgy amaz leg-nagyobtól meg-menekedni. It elsôben vedd probára, mit ſſenyvedhecz ennek-utánna. Hogy-ha moſtan békételenné téſſen ez rôvid életnek nyomoruſag ſſenyvedése, mit cſelekedhetik tehát ackor veled az gehennának ólthatatlan tűze. Imé ember, bizonyára nẽ nyerheted-el mind az két örömöket, hogy ez világon-is örűly, és ez után az egekben az Chriſtuſſal-

ſtuſſal-is uralkodgyál. Hogy-ha mind ez mai napigh nagy gyönyörűſegben és méltoſágos bôcsűletben éltél volna, mi haſſnod lôt volna mind ezekben, ha immáron minden haladék-nélkűl meg-kellene halnod? Annak-okáért imé az Iſteni ſſereteten és az ö ſſölgálattyán kűvűl minden cſak hyábanvalóſág. Az ki pedig az Iſtent tellyes ſſűvből ſſereti, ſem az haláltól ſem az kinoktól, ſem az itélettől ſem pedigh az pokoltól nem retteg, mert az ö tökélletes ſſereteti bátorſágos útat nyit az Iſtenhez. Az ki pedigh ellenben meg az bűnben gyönyörködik, nem cſuda hogy-ha reſſket és fél az haláltól és amaz itiletnek nagy napjától. Hogy-ha az-ért az Iſtennek ſſereteti téged el-nem fogh az bűnnek cſelekedetitől, ám bár cſak az gehennának megh-

meg-emésztő félelme tartóztasson meg tégedet.

Az ki pedigh az Isteni félelmet hátra hadgya, sokáig az jóban meghnem maradhat, de igen hamársaggal az kegyetlen ördögnek veszedelmes tóriben akad.

AMAZ IGAZ BIROTOL-VAló félelemtöl, és az utólsó itiletnek környül-álló dólgaitól-vöt serkenygető intés az penitencia-tartásra.

MEnyben dücsősségesen uralkodó seregeknek erős és hatalmas Királlya, én Uram és én Istenem, jól tudom hogy mindeneknek láttára az utólsó napon el-jöszsz az itiletre: jól tudom hogy nem halgacz mind örökké, hanem midőn az te Isteni tekinteted elöt eleven tüzek gerjedeznek, és te környülötted nagy erős szél-vész támad, mikoron elő hívod az eget és az földet, hogy az te népeidnek igyekröl tanu-bizonyságot tegyenek.

Imé ennyi sok számtalan ezer emberek elöt nyilvan-valócká tétetnek minden én álnokságim: ennyi sok ezer Angyaloknak seregek elöt kinyilatkoztatnak az én cselekedetimnek, gondolatimnak és beszédimnek minden-féle gonosságí. Mind annyi itélök eleiben állok én igye-fogyott nyavalyás, valamennyin engemet az jóban meg-előszszenék. Annyi seddöktöl dorgáltatom, az mennyin én-nékem példát adtanak az kegyes

életre. Annyi tanu-bizonyſágh-tévőktől ſentenciáztatom, mennyin engemet kereſtyéni oktatáſockal intettettenek: és önnön magokat minden Iſtenes dolgokban követni parancſolták.

Edes Uram, nem tudom mit ſóllyak, nem gondolhatom-megh mit feleſlyek. Es mikoron oſtán jelen léſek az jóknak az gonoſoktól két felé való válaſztáſában, furdál engemet az én lelkem iſméreti, gyötör az én ſivemnek el-reytet titka, ſorongat az ſőſvényſęg, vâdol az kevélyſęg, eméſt az irigyſęg, gerjeſt az kivânſág, izgat az bujaſág, gyaláz az torkoſſág, kiſſebbit az réſegſęg, ſaggat az ragalmazâs, hiteget az tiſteſſęg-kivánás, pirongat az ragadomány, el-ſéleſt az viſſza-vonás,

nás, háborgat az harág-tartás, el-oſlat az haylandoſág, el-nyom az tûnyaſág, cſalogat az ſin-mutatás, oſtromol az hizelkedés, fel-fuvalkodtat az kedveſſęg, eſtekél az patvarkodás. Ihón ezek az kickel én éltem ſűletéſemnek idejétől-fogván, kik után jártam, és az kikben minden bizodalmomat helyheztettem. Ez átkozot tudománynak gyakorláſi, mellyet oly igen ſeretek vala, immár űldőznek, és az mellyeket ighen dicſirek vala, immár ſidalmaznak. Ezek az én barâtim, kikkel űdőmet tőltőttem; ezek az én meſterim, kiknek tanitáſokra haylottam: Ezek az én Uraim, kiknek ſolgáltam, az én tanácſim, kiknek ſavokat fogadtam, az én lakó társaim, kickel eggyűt laktam, az én házam népei,

népei, kickei egy értelemben voltam.

Jay én-nékem, oh én Uram és én Istenem, mert az én it lakásom igen meg-hossabbittatot. Jay én-nékem, én örök világosságom: mert lakoztam az Kedar nemzetségnek sátoriban, sok ideig lakot az én lelkem az békeségnek ellenségével. Isten, én segedelemnek erős kő-sála, nem találtatik te-előtted csak egy igaz-is az élők-közzül. Az én reménségem nincsen helyheztetvén az embereknek fiaiban. Kiket hogy-ha irghalmasság-nélkül itilendes, vallyon találhaczé esak egy igazat-is? mert el-hissem oh én üdvösségem, az mit hallottam, mivel-hogy az te könyörülő kegyességed penitenciára hitt engemet; és zengedeznek sivemben az te

az te drágalatos ajakidnak éltető bessédi: Senki nem jőhet én-hozzám, hanem ha ez én Atyám ki engemet el-bocsátot, vonandgya őtet.

Annak-oká-ért tellyes sivemnek belső résseiből, és elmémnek mindé sel buzdúlt indulatiból, kérlek tégedet oh mennyei szerelmes szent Atyám, az te szent Fiaddal és az vigasztaló szent Léleckel egyetemben, hogy fordics igyekezetemet te-utánnad, és én te-utánnad futok, az te édességes kenetednek drága illattyaért.

AZ

AZ MEG-HALASNAK BIZONyos vóltáról, és ennek crájának bizonytalanſágáról-vót fel-ebreſztő intés az penitenciára.

IGen nagy gyorſaſagghal el-húnyik az te ſemed az halál által oh ember ez világon, kérlek annak-oká-ért tekincs-megh mi-képpen legyen az te ugyed. Ihon az ember ha ma vagyon, hólnap el-múlik, midön pedigh el ſakad az emberek ſemek elöl, csak nagy hamár ki esik elméjekből-is. Oh embereknek illyen igen megh-atalkodot vak-merő kemény ſivek, és maga gondolatlan balgatag elméjek, kik csak ez jelen-valókról gondolkodnak, és az jövendőkről nem ſorgalmatoskodnak. Ugy kellene tennen magadat

dat oh ember minden cſelekedetedben és gondolkodáſidban viſelned, mint ha mindgyáráſt megh-kellene halnod. Ha jó lelki iſmérettől viſeltetnél, az haláltól igen ſokat nem félnél. Jobb vólna az bűnt távoztatni, hogy nem mint az halált kerülni. Mert hogyha ma nem vagy el-kéſſülvén, hólnap mi-képpen lehecz? Az hólnapi napigen bizonytalan, és ki tudgya, ha fel virradczé az hólnapi napra, avagy nem. Mit haſznál ez világban-való hoſſſu életünk, midön ily keveſet jobbulunk? lám az hoſſſu élet nem mindenkor nyuyt jobbúláſt, de gyakorta csak az bűnnek gyűyti és ſokaſittya ſámát. Vay-ha élhetnél ám bár csak egy napot Iſtenned kedvére ez világon. Sokan ſámlállyák az meg-téréſnek eſztendejét, de keveſen érik az megh-

megh-jobbulásnak idejét. Hogy-ha meg-halni rettenetesseg, ne talámtan sokáig élni nagyobb veßedelmesseg.

Bóldog az ki az ö ki-mulásanak oráját mindenkor ßemei elöt viseli, és az halálra minden-nap magát el-kéßiti. Ha láttál valaha meg-haló embert, gondold-megh hogy te-is ugyan azon útra mégy. Mikor reggel vagyon, ugy tarcsád mint ha az estvének idejét nem érnéd. Es estve lévén. az reggelt ne méréßellyed magadnak igirni. Mindenkoron annak-oká-ért kéßen légy: és ugy ély, hogy soha tégedet az halál kéßületlen ne találllyon. Imé sokak hirtelen és nagy véletlen múlnak-ki ez árnyék világból; mert oly órában jö-el az embernek Fia, melyben nem reménlenénk. Mikor amaz te utólsó órád el-jövend, ackor kezdeß

kezdeß sockal külömben érteni az te el-múlt életeá felöl, és ßomorúán bánkodol, hogy ily túnya és kedvetlen vóltál arról-való gondviselésedben.

Oh Ur Isten mely bóldog és eßes ember az ki mostan ollyan igyekezik lenni ez életben, az minémű kiván találtatni az halálban, mert nagy bizodalommal kéßiti magát az bóldogh ki-múlásra, ez világnak tökélletessen-való megh-utálása, buzgó kivánsága az jósagos cselekedeteknek épüléseben, az fenyitéknek ßereteti, az penitenciának munkálkodása, az engedelmesseknek kéß vólta, magának megh-tagadása, és minden-fele nyomorusagnak az Christusnak ßeretetiért békével-való el-türése, ßenyvedése, ötet meg-bátorittya és meg-vigaßtallya. Sok jó cselekedeteket vihecz végben

vegben miglen egéſſęges teſtel vagy, de el-erötelenedvén az betegſęgtöl, nẽ tudom ha vihecze valamit avagy nẽ. Ne halogaſſad jövendöre az te megtéréſedet: mert hamaréb hogy nem te itélnéd, bé-telnek az te életednek folyáſi, és meg nevednek emlekezeti-is ki töröltetik az emberek-közzül. Hogy-ha ez életben nẽ viſelhecz ſorgalmatos gondot te magadról, mi-képpen viſelhecz ez után, holot nem adatik idö az penitencia-tartáſra. Moſtan oh bizonyára amaz drágalatos üdö, de jay imé mely keveſre böcsülöd az melyben meg-kereshetnéd az te örök életednek drága kéncſęt. El jö el-hidgyed az idö, mikoron tellyes ſivedböl kivánnál egy napot avagy egy órát az te életednek meg-jobbitaſara, de nem tudom nyerhetedé meg avagy nem. Noß-

Noßßa ßerelmeſem, gondold-megh minémü nagy veßedelemtöl ßabaditbátod-meg tennen magadat, és minémü ißßonyu fęlelemtöl menthetedmeg lelkedet, ha mindenkor kéß léßeß és gyanós az halálnak erös bay-viadallyának el-kezdéſére. Igyekezzél moſtan ugy élni, hogy az te halálodnak orájan inkáb örülheſs, hogy ſem mint fęlheſs. Tanuly moſtan ez világnak meg-halni, hogy kezgy ackorö az Chriſtuſnak élni. Tanúly moſtan mindeneket meg-utálni, hogy ackoron nyillyék ßabados út az Chriſtushoz ſietni. Sanyargaſd moſtan a te teſtedet az penitencia-tartás által, hogy ackor erös leheſs álhatatos bizodalommal.

Oh te balgatag ember, mi-ért igirß magadnak hoßßu életet, holot nem érheted it bátorſágoſſan csak egy napodnak is

nak-is estvejét? Ihon mely sokan csalatkoztanak-meg, és mely sokan véletlenül érték végeket. Mennyiszór hallottad az hir-mondóktól: Ez fegyver által eset-el, amaz vizi vesedelemmel. és magas helyrôl le-tántorodván nyakát szegte-ki, amaz pedig részegségben fulat-meg. Némelynek tûz, némelynek fegyver, némelynek dög-halál, némelynek zabolátlan faytalansag érte végeket. Es ecképpen mindennek vége halál, és az embernek élete, mint amaz árnyék nagy hirtelenséggel el-múlik.

Kövesd-el annak okát-ért, kövesd-el azokat mostan oh szerelmesem, az mellyeket it el-követhecz, mert nem tudod mikor történik halálod, nem tudod micsoda következzék te-reád ki-múlásod után. Mig ûdöd vagyon hozzá

hozzá, gyûycs örôcké állandó gazdagságot magadnak, az te ûdvôsségedenkívûl ne szorgalmatoskodgyál semmiben, hanem azokról mellyek az Istené jó eléve visely gondot. Szerez mostan magadnak barátokat, az szegény szükölkôdôket segitvén, az nyomorultakat gyámolitván, hogy mikoron megfogyatkozol ez életben, bé-fogadgyanak ezek tégedet amaz örôcké-való haylékban. Tarcs acképpen tennen magadat, mint egy jövevény és buydosó ez földôn, az kire nem tartoznak è világi keresetet örökségek. Tarcs tiztán és Istenhez fel-emelvén az te szivedet, mert nincsen it maradandó várasod. Az te napon-ként-való könyörgésidet, és szemeidbôl ki-csordúlt könny-húllással tôt fohászkodasidat oda fel igaz-gassad, hogy ki-múlásod után

az te lelked, az mennyei Urhoz nagy bóldogúl fel mehessen az egekben.

AZ EMBERNEK NYAVA-lyás és romlot vóltá-ról.

EN nyavalyás ember, vallyon s-mikor eggyezhet az én egyenetlęnsęghem az Isteni egyenessęggel? Te Uram az igasságot ßereted, én az hijában-valóságot: Te az tißtaságot én az tißtátalanságot követem. Te oh Uram Isten jo vagy, én pediglen gonoß: Te kegyes, én kegyetlen: Te ßent, én el-vetemedet; Te igaz, én hazug: Te világosság, én setétsęg: Te élet, én halál: Te orvos, én beteg: Te örőm, én ßomoruság: Te tőkélletes igasság, én minden el-mu-

ló hivság, az miképpen minden élő ember.

Jay annak-oká-ért oh én kegyes Teremptőm mit ßöllyak? halgaßmeg mindeneknek bőlcsen formálója. Az te teremptet állatod vagyok, ezennel meg-halok. Az te alkotmányod vagyok, ezennel semmivé tétetem. Te csinálmányod vagyok. Az te kezeid kéßitettenek és formáltanak Uram engemet, azok az ßent kezek mondom, az mellyek az ßegeckel által lyuggattatnak. Oh Uram az te kezeidnek munkáját ne utáld megh, az te kezeidnek sebeit tekincs-meg. Imé Uram Isten az te ßent tenyeredre fel metczettél enghemet. Olvasd-el azt az iráſt, és add meg az én lelkemnek idvőssęgét. Imé én te teremptet állatod, te-hoz-

zád fohászkodom, te vagy az Teremptő, ujjécs-megh engemet. Imé én te alkotmányod te-hozzád kiáltok. Elet vagy, elevenics-megh engemet. Ihon én te kezeidnek csinálmánya te-réád nézek. Mindeneknek szerzője vagy, épics-fel engemet. Légy kegyelmes Uram én-nékem, mert tellyességgel el-fogytanak az én napjaim.

Micsoda az ember, hogy szólhasson az ő Teremptő Urával Istenével? Kedvez Uram nékem te-veled szóllónak. Bocsáss-meg az te szolgádnak, ki méréssel szólni illyen nagy hatalmú Urral. Az szükségnek nincsen szabot törvénye. Az faydalom kénszerít engemet szóllani, az nyomoruság, mellyet szenyvedek, ízgat engemet fel kiáltani. Beteg vagyok,

gyok, az Orvoshóz kiáltok: Világtalan vagyok, az világosságra sietek: meg-hóltam, az életet ahitózom. Te vagy az igaz Orvoss, te vagy az világosság, te vagy az élet oh Nazarethbéli Ur JESUS, könyörűly én raytam Davidnak Fia, könyörűly én raytam irgalmasságnak élő kút-feje. Halgasd-megh az beteget, ki te-hozzád kiált. Te igaz világosság, ki én előttem mégy elő, tekincs az te váksághban nyomorgó szegényedre, nyuycs néki az te kezedet, hogy mehessen te-hozzád és lássón világosságot az te világosságodban. Elő élet, vidd életre az te halottodat.

Jay én-nékem Uram, kedvezz én-nékem Uram. En senyvet dőg, sergeknek eledele, meg-veszet edény,

nyomoruſágnak tengere. Micſoda vagyok én, ki ſóllot te-veled. Jay Uram én-nékem, kedvez Uram én-nékem. En ſegény bóldogtalan ember, Aſſonyi-állattól ſűletet ember, tudni illik, rövid életű, és ſok nyomoruſággal meg-terheltetet: az ember, mondom, ki haſonlatos lőt az hijában-valóſághoz, ki az oktalan állatockal egyben vettetvén, immár haſonlóvá lőt azokhoz. Micſoda vagyok viſontag én? mélyſęges ſetétſęg, nyavalyás por hamu, haragnak fia, boſſuſágra kéſittetet edény, tiſtátalanſagban ſűlettetet, nyomoruſágban zabált, és retteghtető halálra rendeltetet.

Jay én ſegény nyavalyás, micſoda vagyok? és jay micſoda léſek? rothatſágnak ſepreje, utállatoſſágh-

nak

nak edénye, vak, ſűkőlkődő, mezitelen és ſâmtalan ſok ſűkſęgek alá taſittatot, nyavalyás és halandó, ki nem tudgya az ő bé-jővetelét és kimenetelét: kinek az ő napjai el-múlnak mint az árnyék, kinek élete mint amaz éczakán fęnlő hóldnak árnyéka ſemmivé léſen, mint az fának gyenge virága, ki nagy hamárſággal el-hervad, moſt ſépen uyjúl és igen hirtelen meg-ſárad.

Az én életem mondom, romlandó élet, ſenyvedő élet, oly élet, az ki mentűl inkáb nevekedik, annál inkáb aláb aláb ſál: mennyivel inkáb eléb eléb megyen, annál inkáb halálához kőzelget. Arnyékhoz haſonló cſalárd élet, ki rakva az halálnak veſedelmes tőrivel. Moſt őrűlők, mindgyárt ſomorkodom: moſt

 épſęges

épſęges erőmben vagyok : immár betegeskedem, moſtan élek, immár meg-halok. Moſtan bóldog állapatban gyönyőrkődőm, immár nyomoruſágra jutok, moſt nevetek, immár ſirok. Mindenek annyira alája vettettek az változáſnak, hogy ſemmi az ő állapattyában csak egy óraig-is meg-nem marad.

Innét ſęlelem, innét rettegés, innét éhſęg, innét ſomjúſág, innét hőſęg, innét hidegſęg, innét beteghſęg, innét faydalom borít-el minket, mellyeket kőveri amaz ſőrnyű halál, az ki ezer-ſęle képpen naponként véletlenűl ragadozza az nyavalyás emberi nemzetet.

Kit hidegleléſſel ſanyargat, kit faydalommal kinoz, kit éhſęgghel ſáraſt, kit ſomjuſággal epeſt, kit vízben

vízben ől, kit tőrben foyt-meg, kit tűzzel eméſt-megh, kit ſene vadaknak kegyetlen ſogaival ſaggattat-el. Ezt éles fegyverre hánnya, amazt pedigh méreggel ittattya, és némellyeknek hírtelen riadáſſal fogyattya-el nyomorúlt életeket. És mind ezek-felett nyavalyáſſab dolog: hogy midőn ſemmi nincſen bizonyoſſab az halálnál, męg-is nem tudgya az ember az ő életének végét. És midőn ő-magát állani itili, hírtelen le dűl, és el-vęſ minden reménſęge. Mert nem tudgya az ember holot, mikoron, és mi-képpen múlik ki ez világból: de mind-azon-által bizonyos dolog az, hogy néki megkellyen halni.

Ihon Uram minémű nyomoruſágos az embernek élete, melyben élek,

élek, męg sem fęlek: minémű ßőrnyű keserűsęg, mellyet ßenyvedek, męg sem bánkodom, és nem kiáltok te-hozzád. Kiáltok Uram, és valláſt téßek te-előtted az én alá-való vóltomról. Segély-meg engemet oh én erőſſęgem, ki által kőnnyebbittetem, erősics-meg én segitőm, ki által éltettetem, jővel igaz világoſſág, ki által látok, virradgy-fel én dicsőſſęgem, ki által őrvendek, jelennyél-meg én életem, ki által élek, oh én Uram és én Iſtenem.

MENNYI KESERűSEGGEL legyen meg-elégyitvén ez világi életűnk.

IGen meg-únatkoztam oh Uram én ez világi élettől, és ennek nyomoruſágos

ſagos buydoſaſitól. Ez élet, nyavalyás élet, veßendő élet, bizontalan élet, munkás élet, tißtátalan élet, ez élet minden gonoſſagnak aßßonya, kevélyeknek kalauza, faydalmaknak es vétkeknek barlang ja, mely méltán nem mondathatik életnek de halálnak, az kiben minden ßem-pillantáſban kűlőmb-kűlőmb-fęle valtozáſoknak és dőgleletes betegſégeknek veßedelmes nemei által halton-halunk.

Avagy pedigh az mi ez világon való életűnket, mondhattyuké méltán életnek? mellyet rút mérges fakadékok izgatnak, faydalmak erőtelenitenek, gyulaßtó beteghſęgek ßáraztanak, éltető ég dőgőſit, az étel meg-puffaßt, az éhſęg ßag gat, az vigaſſág ingerel, az ßomorúſágh eméßt, az ßorgalmatoſſág ßorongat, az gaz-

az gazdagſág fel fualkodtat, az ßegényſég le nyom, az iffiuſág fel emel, az vénſég le horgaßt, és az ſinló beteg ſég kegyetlenül ſaylódtat.

Es mind ezek után amaz öldöklö halál érkezik, és ez oßtán ez nyavalyás életnek minden testi gyönyörüſégnek ugy véghét veti, hogy midön meg-ßünnek, mint ha ſoha nem vóltak vólna. Ez halálos élet: jóllehet ſok külömb-külömb-fęle keserüſégekkel elégyittetet: de meg-is imé jay mely ſokakat hiteget és csall-megh az ö gonoß gyönyörüſégi és tökélletlen igireti által. Ez holot terméßeti ßerént oly csalárd és keserü méregghel rakva legyen, hogy meg az ötet követöknek és ßeretöknek ſe legyen eltitkolván, mind-azon-által meg-is az eßteleneknek ßámtalan bálgatag

ſokaſa-

ſokaſagat az ö aranyás pohárával, mely kezében vagyon, ittattya és tellyeſſęggel réßegghé téßi. Bóldogok de ritkak az ollyatenok, kik ennek társaſágát meg-vetik, és az ö ßem-fęnyveßtö örömét megh-utállyák, hogy ez csalárd hitegetövel egyetemben ök-is az örök veßedelemre menni ne kénßerittesſenek.

MI-KEPPEN SIRATTYA AZ ö nyavalyás ſorſát, az kegyeſſegtöl fel-buzdúlt lélek, meg-iſmérvén az Iſtennek harag ját az ö bűnei ellen.

IAy én-nékem nyavalyáſnak, mikoron el-jövend amaz utólſo itiletnek rettenetes napja, és fel nyi-

nak az lelki ismereteknek könyvei, mikoron ezt hallom én-felőlem: Ihon az ember, és minden ő cselekedeti. Mit cselekedgyem ackoron oh én Uram és én Istenem, mikoron az egek ki-nyilatkoztattyák az én álnokságimat, és én ellenem föl támad az föld? Imé semmit nem felelhetek, de le-haytot fővel el pirúlván, nagy rettegéssel állok te-előtted.

Jay én-nékem szegény nyavalyásnak mit mondgyak? Kiáltok tehozzád én Uram és én Istenem. De hogy-ha kiáltok nem csendesednek meg az én saydalmim, és ha vesztegtek keserves keserűségghel gyötrődtetem belső részeimben. Tégy szomorú siralmat óh én lelkem, mint egy özvegy az te fel-serdült virágzó ide-

idejednek serje-ert, sivással rivással keseregi oh nyavalyás, mivel-hogy el-hagyot tégedet az te Jegyesed az Ur Jesus Christus. Oh te mindenható Istennek fel-indúlt haragja ne szály én-réám, mert nem viselhetlek-el tégedet, bizonyára nincsen az én egész testemben, az mely el-szenyvedhetne tégedet. De sőt inkáb könyörűly én-raytam, hogy kétségben ne essem, de fel ebredvén pihenést vegyek. Hogy-ha én vétkeztem, mely-ért engemet el-kárhoztacz, te nem felejtetted el, az honnét enghemet üdvözíthecz.

Te Uram Isten nem akarod az bűnősöknek halálokat, és nem gyönyörködöl az halálra jutottaknak vesedelmeken, de sőt hogy az meg-

megh-hóltak élnének, te megh-holtál, és az te ſzent halálod megh-ölte az bűnősöknek halálokat, és ők az te halalod által meg-elevenittettenek Kérlek téghedet Uram, hogy ne hadgy engemet megh-halni az te életed által. Nyuycs alá az te ſzent kezeidet az maghaſſágból, és ſzabadics-meg engemet az én ellenſzégimnek kezekből, hogy ne örűllyenek én-raytám ezt mondván: El-nyellyűk őtet. Kicſoda oh Uram Jeſus, ki az te irgalmaſſágodban kétes volna holot midőn te-néked ellenſzégid volnánk, megh-váltottál minket az te drágalatos véreddel, és megh-békéltettél minket az Iſtennel. Imé az te irgalmaſſagodnak árnyékával befedeztetvén, az dűcsőſſzégnek ſzéki eleiben bűnőm-bocſánattya-ért ſietek,

etek, kiáltván és zörgetvén, miglen meg-nem kőnyőrűlſz én-raytā. Mert hogy-ha minket bűn-bocſánatot nem kérőket, az bűn-bocſánattyára hivtál, mennyivel inkáb megnyerhettyűk kivánván ezt te-tőlled?

Ne emlekezzél-meg igaſſágodról oh édeſſzéges Jeſus az te bűnősöd ellen, de emlekezzél-meg az te teremtet állatodhoz-való kőnyőrűletesſzégedről. Ne emlekezzél-meg az bűnős ellen az te haragodról, de emlekezzél-meg az nyomotűltakhoz kegyelmeſſzégedről. Feleycs-el az téged ingerlő kevélyt, és tekincs-megh az te-néked kőnyőrgő ſzegényt. Mert az Jeſus ſemmi nem egyéb: hanem Idvőzitő. Annak-okā-ért te Jeſus te magad által ſiess az én ſegitſzégemre,

re: és mondgyad az én lelkemnek: En vagyok az te üdvösseged.

Nagy bizodalmam vagyon Uram az te jó-voltodban, mivel-hogy te-magad tanitas kérni, keresni és zörgetni. Az-ért oh Uram ki parancsolsz kérni, adgyad el-venni-is, ki oktacz keresni, adgyad megh-találni-is, ki tanitas zörgetni, nyisd-meg az zörgetőnek, és erősics-meg engemet erőtlent, épics-fel engemet meg-romlottat, elevenics-megh engemet megh-hóltat, és minden én-érzékenységimet, gondolatimat és cselekedetimet igazgassad és vezérellyed az te jó tetczésed szerént, hogy immár életemnek minden hátra maradot részében te-néked szólgálhassak, te-néked élhessek és te-néked szente hessem eghészlen önnön magamat.

Tu-

Tudod édes Uram, ez-ért hogy engemet teremptettél, te-néked egészlen én-magammal tartozom, de hogy meg-váltottál engemet és én-érettem emberré lőttél, többel tartoznám te-néked én-maghamnál, hogy-ha arra elégedendő vólnék, imé semmim nincsen én magamon-kívül, és az ki vagyon-is nem adhatom te-néked te-nállad-nélkül, de te végy-el engemet, és vonny engemet te-hozzád, hogy téged követvén és szeretvén, tied legyek, miképpen hogy te alkotmanyod és teremtet állatod vagyok. Az ki élsz és ura kodol most és mind örökkön örökké, Amen.

BUZ-

BUZGOSAGOS KőNYőRGES, melyben ember az ő fogyatkozásat, és az ő életének el-hanyatlot vóltát siratta.

OH én Istenem, mely igen rettegtet és háborgat engemet az én életemnek el-vetemedet vólta! mert midőn magamban ßállok, megkel vallanom minémű ßabadossan éltem az gonosságban. Hogy-ha valami jót cselekedtem-is, bizonyára nem lőt ßin-mutatás-nélkűl, és illyen ßines és tettetés kereßtyénsgemmel befedezet feslet cselekedetimben, jól tudom hogy nem győnyőrködőt az Ur. Oh én ßegény nyavalyás ember, imé mi-képpen vittem véghez az én egéß életemet, ugy el-annyira, hogy tellyes-

lyessggel semmi jó nem vólt, és most is nincsen én-bennem.

Mit cselekedgyem annak-oká-ért oh én ßegény nyavalyás és mihez fogjak? nem találhatok jobb módot az én bűneimnek undok fertelmének róllam-való le-rázásaban, mint hogy-ha az én életemnek folyásat keserves töredelmessggel meg-siratom, az Christus Jesusnak érdemes vérére haritván minden én-bennem-lévő tißtátalansághimnak el-árrat folyamatit, es ez után igaz hitem által ny életet kezdek élni.

Oh én nyavalyás bűnős lelkem, ki az te nálad nyilván lévő gonosságidat, eléggé megh-nem siratod, de sőt inkáb annyira nagy bátorsagal gyűytőd napon-kért az te bűneidnek tetejét, nem kűlőmben mint ha nem tud-

tudnád, minémű nagy bűntetés kéßittetet és rendeltetet az penitenciatartatlanoknak. Oh én gyűmölcstelen lelkem, mit cselekedel? meddigh ßunnyadoß ily vak-merő bátorsaggal? Imé el jö te-néked amaz utólsó itiletnek rettenetes rapja! Imé mely közel vagyon, imé hamársaghghal fel-virrad te-réád amaz megheméßtö haraghnak és boßßu-állásnak nagy napja! az ki panaßólkodásnak és ßorongatásnak napja: az ki ßomorusaghnak és nyomorusagnak napja: az ki setétseghnek és homalynak napja: az ki dörgéssel háborgó ßél-veßeknek és tűzzel villamó fellegeknek napja: az ki haraghnak és örök bűntetésnek napja: az ki az gehennának el-ólthatatlan tűzének napja: az ki az véghetetlen kinoknak

nak napja: az az nap, mellyen az Istennek trombitái harsoghnak, az az nap, mellyen minden hűtötlenek megh-hallyák az örökké-való kárhozatnak ßomorú sentenciáját, az az nap, mellyen csak egy hitetlen-is el-nem reytheti magat: az à nap, mellyen az gonoßßok az örök kárhozatra itiltetnek. Vallyon s-męg-is alußolé oh bűnnek mély álmában ßunnyadozó lelkem? Serkeny-fel oh én bűnben megh-hólt lelkem. Mert hogy-ha valaki fel nem ebred; halván effęle ijegetö fenyegetéseknek csattogó dördölésęt, nem alußik az ollyatén, hanem tellyesseggel megh-hólt. Oh te ßáraz és aßßu fa, hól vadnak az te gyűmölcsid? méltónak talaltal ki-vághattatni, és az örök tűzre vet-

re vettetni, mutasd-meg kérlek minémű gyümölcsöket termettél. Oh nem egyebet imé hanem amaz fertelmes bünöknek foytogató gyümölcsęt. Oh nem egyebet hanem boytorjánt és ártalmas tövissęt. Oh vayha el-fajúlt lelkem, ám bár csak ez te tövissid érdeklenének és sęrtegetnének-fel tégedet az te vétkeidnek és issonyu gonossagidnak álmából, hogy ennyi üdöre igaz töredelmesseg, hit és uy engedelmessęgh által térnél az te Istenedhez. Oh vay-ha ez te tövisseid mint ross és rotthatt gyümölcsök kelletlenek és gyülölsęgessek volnának teelötted, hogy ezeket meg-utálván amaz hasznos termékenysęgre térhetnél. Oh én bünben sunnyadozó lelkem! Mi-ért tartod illyen igen könnyü dolognak az bünnek cselekedetit?

Imé

Imé nincsen oly könyü vétek, mellyel az Isteni méltósagos felsęg rútúl meg-nem bántatnék, az kinél immár soha nem lehet issonyüb és utállatossabb dolog. Oh te megh-ásot és örök tüzre méltó fa, mit felelss annak, az kinek te minden életedröl tartozolsamot adni? Mert ackoron kárhoztatik valamely te-benned kárhozatos bęsęd, cselekedés és gondolkodás talaltatik: sot inkáb minden vétkeidröl erös kérdezkedéss tęssnek ot, meg azokról-is, az kik most essedben sem jutnak. Azis megh-lehet, hogy az kik most an jó cselekedeteknek látczanak, ackor ot gonossaknak lenni meg-bizonyittatnak, és hogy somma-serént meg-mongyam ot minden te büneidnek valóbá ki mutattyák foga fe'érét, és rettenetes fekete üssögnek éktelen ábrázat-

tyában vettetnek elődben. Az bűnnek kegyetlenſége-ßerént pedigh, kegyetlen büntetés-is oßtogattatik. Holot az-ért ſemmi helye nem engedtetik az penitencia-tartáſnak, ez rettenetes ßám-adás után, mit hallogatod tehát oh én lelkem az te életednek megjobbitáſát ez világon? Elmélkedgyél mindenekről miglen ez életben vagy, gondold-megh az te cſelekedetidet, vedd eßedben minémű ßomorú változás következzék te-reád. Hogy-ha ſok jót és kevés gonoßt cſelekedtél, léßen minek örülnöd. Ha pedig több gonoßſagot, és kevesseb jót vißeß végben, kezd-el azon-való keſerves banatodat.

Oh én teſti bátorſágban bé-merült ßivem, ki ſemmi ßorongatáſoknak kegyetlenül zugó ßél-veßeiben fel-nem ſer-

ſerkenß! Oh halálhoz haſonló mély álom, kit ſem az fenyegetéſeknek ßörnyű villámáſi, ſem pedig az Iſten törvényének rettegtető dörgéſi el-nehezedet ßemeinkről el-nem űzhetnek! Oh vay-ha az én ßemeim köny-húllásnak folyó vizévé változnának, hogy éjjel nappal meg-ßűnés-nélkül ſirhatnék! Ha ſoha megh-nem ßomorodtál-is oh nyavalyás bűnös, ám bár csak most ßomorodgyál-megh. Mert imé az léßen az te itélő Biród, az kit ßámtalan ezerßör az te bűneidnek faytalanſágával megh-káromlottál, az véßen te-tőlled ßámot, ki az gonoß-ért jót mért vißßa te-néked, és az kinek te gonoßt fizettél az jó-ért. Hogy-ha it hoßßu ideig türő és engedelmes, ot bizonyára kemény és ſenkinek nem kedvező ki keresője léßen

az igassagnak. Itt noha akar mit el-ßenyved, de ot semmit bůntetetlen nem hágy. Jay én-nékem, oh kinek vétettem! Oh mely igen meg-bántottam az én Istenemet, mely igen fel ingerlettem az Urat. Jay én-nékem ßegény nyavalyásnak, mit cselekedtem? mely álnokúl és Istentelenůl éltem. Jay én-nékem! Ne borics-el engemet oh te Istennek fel-lobbant harag jának sebes tůze, mert imé azontúl meg-kel eméßtetnem. Oh minémů nagy ßorongatás és minémů nagy keserüsig léßen ot. Egy felöl az én bůneim vádolnak engemet, más felöl pedig az Isteni igasság ijeget engemet, alól az kárhozatnak rám tátot torka láttatik, fellyůl amaz mindeneket meg-itélö haragoss Biró ůl az öitillö ßékiben, belöl az gonoß lelki ismeret

éget

éget engemet, kůvůl pedig az nagy csattogással éghö világhnak sanyarú láng ja pörsöl engemet. Mert hogyha az igaz-is alig maradhat-megh, tehát én ßegény nyavalyás bůnös hogy álhatok-meg? holot minden-felöl környůl vétetem, és mindenůt az törben akadok.

Hová fussam ackoron és hol találllyam helyemet? el-reytezni lehetetlen; elö menni pedig el-ßenyvedhetetlen. Oh mely örömest el-reyteném ackor magamot, de el-nem reythetem, nem örömest mennek elö, de mindenek nyilván-valócká tétetnek. Vallyon s-kicsoda ßabadit-meg ackoron engemet à meg-haragut Istennek kezéböl? Kitöl kérdgyek tanácsot? Hól találllyak segedelmet? Kicsoda az, kit az ßent irás nagy tanácsú An-

gyal-

gyalnak nevez? mert ehez kiáltok, és az ő nevét hivom segitségül. Az én Uram JESUS Christus ez, ő léßen az itiletre le ülendő Biró, kitől ennyire rettegek. Minek-oká-ért végy pihenést oh én el-nyomorodot lelkem, nyuly-meg, légy erős és ne essél kétségben.

Helyheztesd az Ur Jesusban minden te reménségedet hitedet és bizodalmadat, és ne fély. Hogy-ha elfutottál, téry vißßa: ha vétkeztél, engeßteld-megh könyörgéseddel.

Oh idvőzitő Ur JESUS; vigaßtally-meg engemet az te ßent nevedért, Idvőzitőnek mondatol, légy az-ért nékem Idvőzitőm. Oh Jesus emlékezzél-meg, nem az én bűneimről, de az te könyörűletességedről, mellyel engemet te-hozzád meg-

meg-engeßteltél. Oh Ur JESUS Christus, mely győnyőrűséges az te neved, mely hatható-képpen vigaßtaló az te emlékezeted. Nem egyebet jelent az Jesusnak nevezeti, hanem Idvőzitőt. Idvőzics annak oká-ért oh Uram Jesus az én lelkemet. Ne hadd-el kit teremptettél: Ne vesd-meg kit meg-váltottál; az te kegyes jó-vóltodból teremptettél engemet, annak-oká-ért ne veßess-el az te igasságodból engemet. Tekincs-meg Uram mely tied én-bennem, és tißtics-meg engemet mind azoktol, mellyek nem tied én-bennem. Könyőrűly én-raytam én Istenem, miglen az könyőrűletességnek ideje vagyon. Mert kicsoda dicsirí az te nevedet, ha az kárhozatra itilendeß mindeneket? Mert nem, dicsir-

dicsirnek téghedet az megh-holtak, és az pokolban ki téßen valláſt teróllad? Végy-bé oh édeſſęges Jeſus engemet az te kebeledben, holot énnékem elégſęges nyugovó helyem léßen. Irj-bé engemet oh Uram Iſten az te válaßtottidnak ßáma kőzzé, hogy azockal eggyűt dicſirjelek tégedet, és őrők időkre hirdeſſem az te ßent nevedet, és őrűllyek véghetetlen őrőmmel. Enged-meg ezeket oh ßemélyében három, és állattyában egy bizony Iſten, kit illet minden tißteſſęg, dicſiret és dicſőſſęg, mind őrőckőn őrőckê,

AMEN.

AZ

AZ KETSEGBEN TANTORgó ember, igy vigaßtallya az ő lelkét az Iſteni irgalmaſſagnak emlekezetivel.

MI-ért vagy ßomorú oh én lelkem, és mi-ért háborgacz engemet? Mi-ért nem bizik te-benned oh én Iſtenem, és mi-ért nem emlekezik-megh az te irgalmaſſágodról, és ßámtalan kőnyőrűleteſſęgidről? Mi-ért hagyom magamat illyen igẽ az ßomoruſághnak és az fęlelmes kétſęgben eſęſnek, holot az én lelkemnek őldőklő ellenſęge inkáb inkáb forghódik belém cſepegetni az kételkedéſnek mérgét, és ezt velem el-hitetni, hogy nincſen én-nékem immâr te-nálad ſemmi idvőſſęgem? De hogy-ha oh Uram Iſten, téghedet meg-bántottalak, mellyet bizo-

nyára nem tagadhatok, min-azonáltal à te nagy irgalmaſſágodat ſemmi-képpen el-nem óltottam.

Te-réád fűggeſtem minden én gondolatimat oh irghalmaſſágnak Artya, kinek irgalmaſſágának nincſe vége és ſáma: Kinek irgalmaſſága minden munkái felett ki terjed: ki oly igen ſzerettél enghemet, hogy az te eggyetlen egy Fiadat az énſok álnokſágim-ért, és az örök kárhozatot érdemlő bűntetésből-való megh-ſzabadúláſom-ért adtad. Oh engedelmes és hóſſzu ideighlen türő ſzerelmes Atyám! nem kedveztél az te egy ſzülöt Fiadnak, de adtad őtet mindenek-ért. Jóllehet Uram álnokül vétkeztünk, de te nagy kegyelmű Iſten, minden mi gonoſſágínkat az te Fiadnak vállára raktad, az mi

az mi békeſſégünknek vereſſége vagyon ő rayta, és az ő ſebeivel gyógyúltunk-meg.

Oly bőſęges vólt Uram az te irgalmaſſágod, hogy midőn mi eleget nem tehetnénk az mi bűneinkért, az te eggyetlen egy Fiadat adtad mi-nékünk elég-tételül, hogy az ő alázatoſſága, az mi kevélyſęgünket, az ő ſaydalmi, az mi győnyőrűſęginket, az ő engedelmeſſęge az mi engedetlenſęgünket és harag-tartáſunkat, az ő ſzereteti az mi gyűlőlſęginket, az ő jó akarattya az mi gonoſſ akaratunkat, és az ő békeſęge el-venné az mi békételenſęgünket: és minden ſogyatkozás-nelkül éleget tenne az mi bűneink-ért. De mind ezeket, kinek végben-vitelére te-tőlled el-bocſáttatot vala, immár meg-

meg-cselekedte, és mindenestöl bé-
töltötte.

Mi-ért esném tehát kétsegben te-
benned, oh mennyei ßere mes A-
tyám, holot én-érettem, csak hogy
igaz penitenciát tarcsak, az te ßent
Fiad által ennyire bősęgesen elég té-
tetet. Mi-ért fęlek amaz itilő Biro-
tól, ki én-nékem egyßer s-mind se-
gitő gond-viselőm? ki ßűntelen az
kegyelemnek ßéki előt esedezik én-
érettem, és az ő méltoságha ßerént,
az mellyek ért esedezik, azokat meg
is nyeri.

Te-hozzád folyamodom oh ße-
lid terméßetű ártatlan Bárány UR
JESUS Christus, ki meg-halgat-
hatod az te-hozzád folyamodtakat,
ki męg az te ellensęgidnek-is az go-
no-ßért jóval fizettél: ki az téged
megh-

meg-tagadó Pétert, annyira-kegyes
ßemeiddel tekintetted, hogy az te-
hozzád megh-térésre hoztad: ki az
kereßt-fának óltárán ki beßélhetetlen
faydalmoktól ßorongattatván, oly
nagy buzgoságghal és ßeretettel kő-
nyőrgőttél az téged meg-feßitőkért,
hogy nékiek az te mennyei ßent At-
tyád az ő Istentelen gonoßságokat
meg-bocsátaná: ki oly nagy keygel-
mesen nézted az te melletted függő
latrot, hogy amaz őrőcké-való Pa-
radicsomnak győnyőrűsęges birásat
igirnéd néki.

Oh én idvőssęgem, mely édessek
én-nékem az te minden munkálko-
dókhoz és terhektől el-nyomattak-
hoz tőt igiretid. Nem akarod az bű-
nősnek halálát, de hogy meg-térjen
és éllyen. Te-hozzád kőzelgetek
annak-

annak-oká-ért, oh én örök vigaſztaláſom, és minden bizodalmamat te-benned, én megh-mozdúlhatatlan eggyetlen egy kő-ſiklámban helyheztetem, te-réád fűghgeſztetvén az én erős reménye-met.

Mert kicſoda az, ki te-hozzád folyamodván te-tőlled meg-vettetet vólna? kicſoda az, ki te-benned bizván, megh-gyaláztatot vólna? Annak-oká-ért az te írgalmaſſágodban reménlek, nem bizván ſemmit én-magamban. Megh-tartóztatom az én ſok képtelen ſiralmimat, és te-benned igaz űdvőſſegemben örvendezek.

Eletet ajándékoztál en-nékem, és az te békeſſegben-való meg-látogatáſod mind eddiglen meg-őrizte az én

az én lelkemet, minek-oká-ért nem kételkedem ſemmit, hogy ennek-utánná-is mind őrőcké megh-nem-őriznél engemet. Ugy el-annyira bizony hogy ſenki à te kezedből, az kiben az te mennyei ſent Attyád ajánlot engemet, ki-nem ragadhat. Mert te-hozzád hagyattam folya-modni, és az te kegyelmeſſeged-ért eſedezni, ez örvendetes ígirettel megh-erősſittetvén, az én kivánſágimban réſzelűlők, és mind azokat meg-nyerem, valamellyek-ért alkalmatos űdőben kő-nyőrgők.

ENEK,

ENEK.

GOnd-viselő ISTEN hálát adok néked, mert ſunnyadozáſod nem érkezik néked, alom ſömeidre ſoha nem jő néked, oly nagy gondod vagyon hűveidre te-néked.

Réám tekintettél irgalmaſſágod-ért, hogy magaſztalnálak vigaſztaláſod-ért, Szent Lelket ne veddei az én bűneim-ért, sőt inkáb légy vélem ſzent Fiad érdeme-ért.

En ſok nyavalyámban, keſerűſ ſgemben, mint Salomon tanét minket ő könyvében: te vagy erős váram háboruſagomban, te-hozzád kiáltok bizom igaſſágodban.

Gyalázat, ſzidalom, az hitetlenek-

leneknek, gyűlölſ ſg, irigyſ ſgh vagyon őſſivekben, mellyet ki-jelentnek gonoſz beſzédekben, hogy ők elſzakadtak nem, mennek meny-orſzágban.

Oktaſſad UR ISTEN te ſzent Lelked által, kiket megh-váltottál te ſzent Fiad által, ne legyen hiában ſzent halálod által, az mi reménſ ſghűnk kit várunk Chriſtus által.

Réánk fel-támadtak kik hiveid vagyunk, dúllyák és rabollyák minden őrökſ ſgűnk, azt meg-nem gondollyák hogy igazat vallunk, támadgy-fel mellettűnk édes Urunk Iſtenűnk.

Jay minden népeknek kik hamiſſat értnek, mert itilet napján azok meg-reműlnek, kiáltván, azt mond-

mondgyák az magas hegyeknek, ſzakadgyatok réánk hogy meg-ne itéllyenek.

Uſorás gazdaghok tů-is ércſętek-megh, az veſzedelemben ne maradgyatok-meg, ne kárhozzatok-el hamár térjetek-megh, az ti bůnőtőktől ti-is rettennyetek-meg.

Sirván jaygaſſatok veſzedelmeteken, az ti gazdagſágtok réátok támadáſán, arany és ezűſtnek földben rothadáſán, az ti teſteteknek őrők nagy kin-vallásan.

Tanu-bizonyſághot és nagy ſok vádoláſt, ezeknek roſdai nagy ellentámadáſt, téſznek nagy kiáltáſt és ſok átkozódáſt, mert ők nem lőlhették földön az ſzabadúláſt.

Eőrűllyetek hivek bizzatok Iſtenben, kik igaz ſzáfárok vadtok minde-

mindenekben, nem kárhoztattok-el ti igazſágtokban, az JESUS CHRISTUSNAK léſztek nagy óltalmában.

Reménſęgtek légyen az ſzabadulásban, igaz törvényt téſzen irgalmaſſágában, bé-viſzen tűteket őrők bóldogſágban, Attya áldottinak nevez nagy örömében.

Elő állat ackor nagy örvendezésben, megh-felel ti-néktek drága beſzédében: jertek-el Atyámnak áldotti örömben, mellyet meh-igértem néktek az én Atyámnál.

Imé ezek mennek az örők életre, az hitetlen népek az veſzedelemre, hol az hivek léſznek örők vigaſſágban, az hitetlen népek örők kéſiralomban.

Dicſir-

Dicſirteſſél Attya mindenható Iſten, ſép ajándékid-ért kit éneklünk moſtan, és az te ſent Fiad véled egyetemben, dicſirteſſék tőllünk az Szent Lélek UR Iſten.

HATO-

HATODIK ELMELKEDES,

MELYBEN

IGEN SZEP AHITTATOS imádſágok, az mi Idvőzítő és érdemet nékünk ajánló Urunk Jeſus Chriſtuſnak ſenyvedéſéről foglaltatnak-bé.

AZ UR JESUS CHRISTUSnak kén-ſenyvedéſ nek rövideden-való le iráſa.

ELő Iſtennek eggyetlen egy ſent Fia, Uram JESUS CHRISTUS, ki vagy

ki vagy az emberi nemzetnek Teremtője és meg-elevenitője, hálákat adunk te-néked, de oh vaj-ha buzgó ſágokat, illendőket és te-néked kedveſeket adhatnék: mert ímé mi-érettünk nyavalyás bűnőſök-ért, az menyből le ſállottál, az ſeplőtelen Szűztől teſtet fel vettél, és ſűlettetni akartál, poſtóban takartattál, az barmoknak jáſlaban ſénára ſektettél, annyai teyjel neveltettél, környűl-metéltettél, az Magusoknak megh-jelentettél, és ő-tőllők tiſteltettél, az templomban fel-vitettél, Egyptomban ſám-kivettettél, Nazaretben viſſa jővén, fel-neveltettél, ſűleidnek engedtél, Jánoſtól meg-kereſztelkedtél, negyven napigh bőytőltél teſted ſakadáſával éheztél, az ördőgtől háromſor

ſor meg-kiſirtettél, ſok ſáradſágot ſenyvedtél, vigyázáſſal, éhſéggel, ſomjuſágghal ſanyargattattál, ſent Attyádnak akarattyát hirdetvén el-ſáradtál, el-ſárradván könyveket hűllattál, az Sidóktól megh-verettettél, és tőllők gyakorta boſſuſággal illettettél.

Jelen lévén pedigh az te ſenyvedéſednek orája, bánkodtál, ſomorkodtál és mint igaz ember ſeltél és reſkettél, háromſor az földre le-borúlván, könyőrgőttél, vér-csőpeckel veritékeztél, Judáſtól végezetre el-árúltattál, és ő tőlle cſalárdúl meg-cſokoltattattál, az réád rohant kegyetlen Sidóktól meg-fogattattál, és mint egy gonoſ tévő erőſſen meg-kőtőztettél, az te tanitványodtól el-hagyattattál.

Annas

Annas Püspökhöz vitettettél, ot nyakon verettettél, onnét Caiphashoz kötözve küldettettél, és ot sokképpen megh-csusoltattál, az Sidó tanács eleiben állattattál, hamis tanúktól vádoltattál, gyalázatos halálra kárhoztattattál, arczúl tindok nyállal pökdöstettél, sidalommal illettettél, bosszusággal ingerlettettél, nyakon és arczúl verettettél, sok fele-képpen káromlattattál. Pilatushoz kötözve vitettettél, halálra erösen vádóltattál, onnét Herodeshez küldettettél, ot-is nem kevesbé kárhoztattál, Herodestöl és minden ö seregetöl meg-utáltattál, fejér ruhában fel-öltöztettél, Pilátushoz ismét vissza küldettettél, Pilátusnak parancsolattyára mézitelen az ostophoz kötöztettél, mind véred húllá-

húllásaigh kegyetlenül ostoroztattál, halálra sentenciáztattál, az vitézeknek az meg-feszitésre ki-adattattál, kiktöl vissont le-vetkeztettél, bársonyban öltöztettél, tövis koronával koronáztattál, királyi pálczahelyet nád-szállal ékesgettettél, térdhaytással üdvözlettettél, csusságból Sidóknak királlyának neveztettél, harmadszor arczúl csapdostattál, ismét meg-pökdöstettél, az nád-szállal föben verettettél, az bársony ruhából le-vetkeztettél, az kereszt-fával meg-terheltettél, az te szenyvedésednek helyére vitettettél, ott myrrhával és epével meg-elégitettet borral ittattattál, az te tulaydon ruhádban harmadszor fel-öltöztettél.

Az kereszt-fán végezetre ki-terjesztettél, kezeiden és lábaidon szegeckel

á tal verettettél, és igy az latrok kőzőt fel-feßittettél, és az álnokok kőziben ßámláltattál, az kereßt-fán fűgvén az elő-menőktől és az kőrnyűl álloktúl ellenſeges képpen káromlattattál, keſerveſen fel-kiáltottál: En Iſtenem én Iſtenem, miért hagyál el engemet? végre ßomjuhozván eczettel itattattál.

Le-fűggeßtvén fejedet megh-hóltál, az lanczával által őkleltettél, honnét vér és viz fólyt-ki, az kereßt-fáról kéſőre le-vétettettél, Joſephtől az koporſoban el-temettettél, halottaiból harmad napon fel-támadván az te tánitványidnak megh-jelentél, negyvenedik napon mennyégben fel-mentél, űlvén az Atyának jobjára, az meg-igirt Szent Lelket az te tánitványidnak el-bocsátottad: vége-

végezetre az utolſo itiletre el-jővendő lévén, mindeneknek érdemek ßerént jóval avagy gonoßal megh fizecz.

Annakokáért oh Uram JESUS CHRISTUS, ez te mi érőttűnk való ßentſęges ßenyvedéſidért, és az te megh-bőcsűlhetetlen érdemes vérednek érőttűnk ki-őntéſejért, ſőt mind azokért, mellyek te rólad elő ßámláltattanak, effelet az te ki-beßélhetetlen irgalmaſſágodért, engemet undok bűnőkben fertezet embert, és az én ßűleimet, atyámfiait, gyermekimet baratimat, és egyßőr ſ-mind ellenſęgimet, és minden ßűkőlkődő ßegényeket, kiſirtetben eſteket, erőteleneket és el-hagyatot igye-fogyottakat, fogſágban lévőket, és beteg ágyban

 fetren-

fetrengőket, sőt mind azokat, valamellyek-ért tartozom te-néked kőnyőrőgni, effelet minden űdvőzűlendő kereßtyén híveket, vedd ki és ßakadics-meg oh Uram az ő sok nyomoruságokból és ßorongatásokból, Mencs-meg és óltalmazz-meg minket az őrdőghnek tőrétől, az bűnnek fogságától és minden mi testeinknek és lelkeinknek veßedelmétől, és fedezz-bé minket az te Isteni kegyelmes gond-viselésednek ßárnyaival.

Minden mi gondolatinkat és cselekedetinket, igazgassad mindenkor az te ßent akaratodnak végben vitelére. Tőlcs-bé minket az te kegyelmeddel, ßent békessegeddel és minden jóságos cselekedeteckel, és adgyad hogy maradhassunk-megh ezek-

zekben mind az mi ki-múlásunknak orájaiglan, és engedgyed bóldogságos ki-menetellel az mi életűnknek pállya-futását el-végeznűnk. Kőnnyebbics-meg effelet mi-raytunk az te réánk mért ostorozó bűntetésednek sanyaruságat, és engedgyed kegyelmesen által kőltőznűnk az te mennyei ßent orßágodnak őrőckévaló fęnyes dűcsőssęgében. Holot élß és utalkodol az Attyával és ßent Léleckel mind őrőckőn őrőcké,

AMEN.

BUZGO KŐNYŐRGES, MELYben ember az Christusnak ßenyvedésęről meg-emlekezvén, Istennek segitsęgét kivánnya.

OH Uram JESUS, mi vált-

ſágunknak eggyetlen egy Baránya, ki az te mennyei ſent Atyádtól ez világra hocsáttatván, ſabad akaratod ſerént iſſonyu ſaydalmakat, és az kereſtnek kegyetlen kinnyait mi érőttünk el ſenyvedted, az kereſtfát pedigh vállaidon viſelted, hogy ez által mi-nékünk példát adnál, az idvőſſęghnek után békeſſęges tűréſſel-való járáſunkra, az kin végezetre halált koſtoltál, hogy minket az törvénynek átka alól fel-ſabaditanál.

Nagy alázatos eſedezéſſel kérlek annak-okáért tégedet én ſegény nyavalyás bűnős ember, amaz te ki-beſélhetetlen nagy engedélmeſſęgedert, mellyet nem csak egéſz életedben, de kivaltképpen akkoron mutatál-meg, midőn tégedet amaz

amaz te-reád dűhőt Sidók kegyetlen patvarkodáſockal és ſidalommal el-borittanának, midőn tégedet csuffſággal illetvén pőkdőſnének, midőn az te ſőmeidet bé-kőtőznék, midőn az te ſentſęges orczádra az ő tiſztátalan és ſertelmes kezeket vetnék, midőn tégedet hátra kőtőtt kézzel az kemény oſlophoz ſőritván nagy kegyetlenűl oſtoroznának.

Midőn az te ſejeden tőviſſes koronát nyomtanak, midőn az te kárjaidat az kereſt-fán ki-feſitvén le-ſegeztek, midőn az te ſent óldaladat az lanczával által őkleltetet, midőn te-néked ſomjúſágh miatt el epedetnek nagy ſáydalmidban és kinaidban epével és eczettel meghtőltetet ſpongia adatott, és az te

ſájadhoz nyuytatot. Midőn le-haytot fővel mondanád: El-végeztetet. Midőn lelkedet az te mennyei ſent Atyádnak ajánlanád. Es mind ezek végben menvén az emberi nemzetnek váltſágára és üdvőſſégére eltemettetnél.

Mind ezekért oh Iſtennek engedelmes Bárânya UR JESUS Chriſtus, én ſegény nyavalyás bűnős ember, az te véghetetlen irgalmaſſágodat kérem, ne hadgy-el engemet, és ne engedgyed hogy az te rettenetes itiletednek ſomorú ſentenciájától meg-terheltetvén el-kárhoztaſſam, de az te üdvőſſég-adó ſenyvedéſed oh Uram legyen én-nékem erős ſegedelmem, hogy nagy lelki bátorſágghal te-hozzád az örökké-való boldogſágban által költőzheſſem.

Az

Az te őriző ſent Angyalid legyenek én-velem minden üdőben, kivált-képpen pedig az én halálomnak orâján, hogy engemet óltalmazzanak, őrizzenek és bé-fedezzenek, hogy amaz pokolbéli kegyetlen ellenſég, én-raytam ſemmi hatalmat ne vehéſſen, és ſemmi inczelkedéſt én-bennem véghez ne vihéſſen, AMEN.

Más ahittatos imádſág.

AZ ő NEPENEK BűNE-ERT meg-feßittetet Ur Jeſus Chriſtushoz.

MIt vétettél oh te édeſſéges, ſzerelmes és ártatlan Bárány, hogy igy ſentenciáztatol, és illyen

kegyetlenül hurczoltatol? Micsoda gonoſſágot tőttél? micsoda bűnt cselekedtél? micsoda az oka az te illyen ſőrnyű halálodnak? micsoda alkolmatoſſág ſólgált az te kárhoztatáſodra? Oh én ſegény nyavalyás bűnős! En vagyok az te ſaydalmidnak és rettenetes kinvallásodnak az oka; Hogy te az kereſt-fán fűggenél, én érdemlettem az én gonoſſágimmal: Te ártatlan, én bűnős vagyók: En álnokúl vétkeztem, te igaz lévén, bűntettetél. Az mellyeket én alá-való léven érdemlettem, te jó és vétek-nélkűl lévén azokat ſenyvedéd: Az mellyeket én ſólga lévén vétettem, te UR lévén azokat fizetéd: En cselekedtem iſonyu gonoſſágot, te bűntetél boſſu-állással: En vontam reám minden vétke-

vétkeket, te nyómod azokért egyedűl az ſaytót: En vagyok rakva minden hamiſſággal, mégh-is te vitetél az bűntető helyre az meg-feſitésre.

Imé mire vitt tégedet, oh Iſtennek ſent Fia, az te alázatoſſégod! imé mely igen ki terjett az te kegyeſſéghed és könyörűleteſſéghed! Imé mi-képpen gerjedezz az te ſereteted! Imé mi-képpen lobbant-fel az te jó akaratodnak ſebes lángja, mellyel minket bűnősöket tiſztogacz! Oh engedelmes és ſelid természetű UR Jeſus Chriſtus, mit adhatok én te-néked mind ezekért? mit tulaydonithatok? avagy mit vihetek te-elődben? mely háladatlan vagyok az te keſerűſéges nagy kinſenyvedéſedért, ennyi ſok nyomoruſá-

ruſágid-ért, mellyeket te az én vigaßtaláſomra, idvőſſęgemre és váltſágomra nagy ßerelmedből magadra fel vettél és én-érettem ßenyvedtél.

En jó izű eledeleckel kedvemre élek, és válogatot italban győnyőrkődőm, te pedig az kereßt-fán el-epedvén keſerű mérget kóſtolß, és eczetet ißol. En czifrán fel-kéßittetet drága ruhában járok, te pedighlen mezitelen feßittettél az kereßt-fára, és az tolvajok kőzőt az kemény vaſs-ßegek ßaggattyák teſtedet: En mindenekben bujaſágot űzők, te keſerves ſuhaytáſockal emeled az kereßt-fát: En nevetek és vigadozok ez világgal, te az kereßt-fán az te lelkedet győtrő ßorongatáſodat kiáltáſſal bizonyitod. En az én fejemet fel-fo-

fel-fodoritot űſtőckel ékeſgetem, az te fejed pedig tővisből font koronával ſęrtegettetik. En az en teſtemet friſſen vendéglem, gyenge őltőzettel legeltetem, te mezitelenűl az erős oßlophoz kőtőztetvén ſanyaru oſtorral cſapdoſtatol: En velem kijemre lakozóval győnyőrkődik és őrűl Eva, te-veled kinokat ßenyvedővel ßomorkodik és ſiránkozik Maria.

Mit adgyak te-néked oh én Királyom és én Iſtenem, mit adgyak te-néked mind azok-ért, mellyeckel engemet illyen bőſęgeſen megh-látogattál? Bizonyára nem találtathatik az emberi elmében, hogy illyen nagy jó-tétemény-ért elégedendő hálákat adhatna. Am bátor forgolódgyék tehetſęge-ßerént az emberi ſer-

ſerénſég, de ſoha gondolattyával fel-nem éri, minémű nagy és véghetetlen legyen ez Iſteni kegyelmeſſégh. Nem lehet az az teremptet állattúl, hogy az ő Teremptőjének irgalmas ſegedelmet ſoha meg-fizeſſe.

De mind-azon-által, oh Iſtennek őrőcké-való ſent Fia, az te csudálatos ſaſárláſodból vagyon az, hogy az mi meg-romlot terméſe-tűnktől-is cselekedhetűnk valamit az te meg-látogatáſodból és kegyelmedből. Az mi ſivűnk bennűnk megh-keſeredik, és az te veled-való ſenyvedéſre fel-indittatik: Meg-ſeſiti az mi teſteinket az vétkeknek és az gonoſ kivánſágoknak, midőn még azokat-is meg-koſtollyuk, mellyeket te koſtoltál, midőn az mi kezűnket víſeivén, követtyük az te nyom-

nyomdokodat igaz ſeretetben, engedelmeſſéghben és békeſéges türésben, ſenyvedésben. Annakfelette az te ſent Lelkeddel megh-erőſſiteſ és diadalmaſſon fel-fegyverkettecz minket, ugy el annyira hogy-ha mi tőllűnk az te Nevednek dicſőſége, és az igaz hűtnek vallása azt kivánnya, nem rőttegűnk az te ſerelmedért éles fegyverre hányattatni és kegyetlen halált ſenyvedni.

Kérlek annak-okáért, oh nagy kegyelmű Iſten, ôncs-bé az en ſebeimben ez menyei drága orvoſſágot, tőlcs-bé engemet ez te ſent ſenvedéſednek megh elevenitő vighaſztaláſával, hogy minden tellyes indulatommal, ez világhnak minden gonoſ kivánſágit meg-utálhaſſam és te éretted ſemmi háborgatáſtól ne ſi-

ne ſſonyodgyam, hogy te-kűvűled és te-nállad-nélkűl ſemmi én-nékem kedveſnek és édeſſęgeſnek ne-teſſęk. Kérlek Uram, legyenek alávalók te-nállad-nélkűl mindenek én előttem: Az mellyeket te gyűlőlſſ, hogy én-is azokat megh-utálván eltávoztathaſſam, és az mi te-néked tetczik, az legyen én-nékem-is ſſűntelen-való kivánſágom. Engedgyed Uram meg-unnom te-nállad-nélkűl minden örömöket, és győnyőrkődnőm minden te éretted-való ſſomoruſágokban. Legyen Uram én-nékem az te ſſent neved éleſtő ujuláſom, és az te emlekezeted vigaſztaláſom. Legyen drággáb én-nállam az te ſſájadnak törvénye minden ezűſtnél, aranynál. Legyen kedves az én ſſivemnek te-néked engedni, és

ni, és gyűlőlſęges te-néked ellened rugodózni. Kérlek tégedet oh én-lelkemnek egyedűl-való reménye-minden te kegyeſſęgid-ért, hogy légy kegyelmes minden én álnokſágimnak, AMEN.

BUZGO HALA-ADAS AZ mi Urunk Jeſus Chriſtuſnak ſſenyvedéſe-ért.

OH én kegyes Váltſágom, és én őrők Idvőſſęghem, ki vagy az én ſſeretetemnek és buzghó kivánſágomnak drága kęncſe, világoſics-megh az én értelmemet, tiſztics-meg az én akaratomat, és índics fel az én emlekezetemet, hogy tőkelletes háladatoſſággal az te véghetetlen

tetlen szerelmedrôl, és elô szâmlálhatatlan jo téteményedrôl, mellyeket én vélem szegény nyavalyâssal az te keserves kin-szenvedésed és szomoru halálod által közlôttél, igazán és nag lelki figyelmetességgel elmélkedhessem. Mert imé oly nagy kéßen méltoztattál fel-venni az gyalázatos halâlt az én iszonyu gonozsâgimert! Oh minêmû nag buzgosâgos indulattal, vitettetvén az bûntetô helyre gondolkodtál az té tanitványidnac félelmes futâsitól, az árulo Judasnac gonozsâgatól, az te elôtted állo keserves szenvedésidrûl, és az te népeidnec az Sidoknac istentelen kegyetlenségirôl és jôvendô pusztulâsokrôl. Oh mely ighen fel buzdult figyelmetességgel isod megh az te kemeny szenvedé-

szenvedésednec tellyes pohárat, engedelmes lévén az te ménye szent Atyâdnac. Oh mely nagy erôs baívivâssal tusakodtál az te halâlodban, midôn csak egyedûl nyomnad az Istê meg emésztô haragjának kémêy sâitoját. Oh mely szentséges veritêkec és drâgalatos vér hullâsoc folytanac-le az te âldot tagjaidrûl. Oh menyisser emeltec csac alígh fel tégedet az te el bágyatt és rekketô szentséges térdeid, hogy ay te szent Atyadnac akarattyat vigben vinnéd. Oh mely tiszta szûbôl emelted fel tiszta kezeidet az te menyei szent Atyâdhoz, az ki tégedet, hogy ha akart vólna, könnyen meg szabadithatot vólna. Oh minemû nagy keserû zockogâssal és siralmas jay szoval terjesztetted eleiben

eleiben ßivednek kivánſágát az te mennyei ßerelmes ßent Attyádnak, kitől meg-is halgattattál az te mêltoſágos êrdemed-ßerént.

Oh mely kéßen és györs ſerênyſęggel inditot fel téged az te mi idvőſſęgűnket ßomjuhozô akaratod elejekben menni az te ellenſegidnek, és izgatot hogy az ő fertelmes kezekben adnád tennen magadat. Oh mely békeſęgeſſen engedted magadat megh-fogni és meg-kőtőzni, hogy minket nyavalyâs foglyokat amaz őrőckê-való kârhozatnak nyakunkra foytot lânczából meghóldoznál. Mely nagy tűrő elmével ßenyvedted magadat amaz hamis tánácſnak itélő ßéki eleiben hurczoltatni, ártatlan és bűntelen léven kârhoztatni, hogy minket ártalmaſokat és go-

és gonoß bűnben győnyőrkődőket amaz ighaz itilő Birónak ßomoru kárhoztatáſának rettenetes ſentenciajától meg-mentenél. Oh mely kegyetlenűl engedted magadat verrettetni, cſuſoltatni, oſtoroztatni, hogy minket az pokolbéli verekedő, cſuſoló, és tűzes oſtorral kénzó őrdőgőktől megh-ßabaditanál, mellyet mi ßáz ßerte inkáb êrdemlőttűnk vólna, hogy nem mint te. Oh minémű nagy kiáltáſſal ajánlottad lelkedet az te mennyei ßent Atyádnak. Oh minémű nagy kegyes akaratból halál-megh az kereßt-fán, lefűggeßtvên fejedet, hogy mindnyájan mi-velűnk az te őrőcké-való áldomáſodat kőzlenéd.

Oh mi minden őráknál bóldogſágoſſab óránk! mellyen az te halálod

lálod által, az mi bűneinknek veßedelmes fęlelmétől és az őrők halál-tól, mellyel kőrnyűl valánk vétetvén, ki-menekedtűnk. Oh én idvőzitő ßerelmes Jesusom, miképpen adhassak te-néked méltó hálákat ez te illyen nagy jó-téteményid-ért? Mit vigyek Uram te-elődben hála-adásnak áldozattyaúl? Mit édes Istenem, hanem ha én-magamat, és mind azokat valamellyek én-bennem vadnak. Mert nem aranyon és ezűstőn, de az te ártatlan Fiadnak vére-húllásával váltottál-meg engemet. Végy hozzád én Istenem engemet, és az te ßent ßeretetednek óldhatatlan kőtőzésęvel ßorics hozzád, hogy az te ßentsęges akaratodnak mindenkoron engedelmes lehessek. Verd által és sebesics-megh az te

az te fęlelmednek által-ható tőrível minden én érzékenysęgimet: Feßics-meg engemet, feßics-meg az én-bennem lakó bűneimnek és ßivemnek minden éktelen kivánságit, hogy mondhassam méltán és ighazán: Megh-feßittettem az én Uram Jesus Christussal, és nem élek immár én, de él az én Christusom én-bennem. Kinek legyen tißtessęg, dicsiret és diősęg, mind őrőckőn őrőcké,

AMEN.

MIKEPPEN TERJESZSZE ember az Atyának eleiben az ő egy ßűlőt Fiának ßenyvedésęt.

TEkincs-meg kegyelmes Atyám az te ßerelmes Fiadat, ki énéret-

érettem ßőrnyű kinokat ßenvedet. Nézzed ſeregeknek dicső Királlya, ki ßenved, és emlekezzél-megh kőnyőrűleteſſen arrol az kiért ßenved. Nemde nem ezé Uram amaz te ártatlan Fiad, kit hogy az te ßólgádat megh-váltanád, az halálra adtál? Nemde nem ezé az életnek adója, ki mint egy méßár-ßékre vitetett Bárány mind haláliglan tenéked engedelmet lévén, amaz kegyetlen halálnak nemét fel-venni nem ißonyodék? Gondold-meg oh mi idvőſſęgűnknek bőlcsen ſáfárló Iſtene, mert ez az, kit noha az te Iſteni erődből ßűltél, mindazonáltal az én erőtlenſęgemben akartál réßeſiteni. Bizonyára ez az te őrők Iſtenſęged, ki az én terméßetemet magára fel-őltőzte, ki az fel-vőtt teſtben rettenetes kinokat

kat ßenyvedet és az kereßtre fel-feßittetet.

Fordicſad oh én Uram Iſtenem az te Iſteni Felſęgednek ßemeit, az te ki-mondhatatlan kegyelmeſſęgednek munkájára. Szemleld-meg az te eghéß teſtében ki-terjeßtetet ßerelmes Fiadat. Nézzed az ő piros vérrel cſepegő ártatlan kezeit, és bocſáſd-megh engedelméből az én gonoßſágimat, mellyeket az én kezeim cſelekedtenek.

Gondold-megh az ő hegyes dárdával által lyukaßtot alélt óldalát, és uyjécs-meg engemet azzal az ßentſęges vizzel, mellyet innét ki-folytnak lenni hißek. Láſd-meg az ő vaſs-ßegeckel által-verettetet lábainak fertelem nélkűl-való nyomdokát, kik nem állottanak az bűnőſsőknek út-

tyán, de mindenkoron az te tőr-
vényedben jártanak, és igyengeſ-
ſed az én lábaimnak járáſit az te
őſvényeden, és engedgyed én-né-
kem kegyelmedből gyűlőlnőm az
álnokſágnak minden útait. Tá-
voztaſd meſſe én-tőllem az ha-
miſſágnak ûttyát, és engedd né-
kem az igaſſágnak útát válaſztanom.
Kérlek tégedet oh Szenteknek U a,
ez Szenteknek Szente-ért és ez én
meg váltóm ért, engedgyed én-né-
kem az te parancſolatidnak útán jár
nom, hogy mondhaſſam lélekben
azzal eggyefűlni ki az én teſtemben
nem iſſonyodot fel-őltőzni.

Mi-ért nem figyelmeſ, kegyel-
mes Atyám, az te eggyetlen egy
ſép ſerelmeſednek az halálban
vállára le-ſeget fejére. Tekincs-
megh

meg kegyes Teremptőm az te Fiad
nak emberi terméſetit, és gyógyics-
meg ez te ſegény megh-romlot edé-
nyednek erőtlenſegét. Imé! fejérle-
nek mezitelen vállai, vérrel foly-
nak el-ſebeſült óldali, el-áſztanak
ki-feſitet tetemi, el-bágyattak őr-
vendetes ſemei, el hóltanak róſa
ſinű orczái, megh-aluttak ő kirá-
lyi karjai, le-cſűggenek ékes fejér
ſárai, vért húllatnak meg-furatot
lábai. Nézzed oh dicſőſſeges Te-
remptő az te Fiadnak megh-ſagga-
tot tagjait, és tőrőld-el az én bűne-
imnek rettenetes ſámait. Nézeld-
megh az Iſten és embernek bűnte-
téſet, és kőnnyebbics-meg az te
remtet embernek ſenyvedéſet. Szem
leld-el az meg-váltónak inſegét, és
bocſáſd-meg az váltotnak vétſegét.

Ez édes Uram az, kit az te népeidnek bűne-ért meg-ſanyargattál. Jóllehet ő az te ſerelmeſed, kiben megnyugottál. Ez amaz igaz ártatlan, kiben cſalárdſág nem találtatot, meg-is mind azon-által az álnokok kőziben ſamláltatot.

ARROL AZ BIZODALOMról, mellyet az jó léleknek az ő Urában, az Ur Jeſus Chriſtusban, és az ő ſenyvedéſ ben kel helyheztetni.

BIzonyára kétſegben eshettem vólna az én felettéb-való ſok bűneim-ért, és meg-ſámlálhatatlan ſogyatkozáſim-ért, ha az te őrőcké-való igid Uram az emberi teſtet felnem

nem őltőzte volna, és mi-kőzőttűnk nem lakozot vólna. De immár elkel vetnem tőllem minden kételkedéſt, mert midőn ellenſegek vólnánk megh-békéllettűnk az te ſent Fiad halála által, tehát mennyivel inkáb meg-békélvén űdvőſſeget nyertűnk ő-általa? Mert imé minden én reménſegem, és tellyes bizodalmamnak erőſſeghe az ő teſtéből ki-folyt érdemes vérében tétetet-le, mely kiontatot mi-érettűnk, és az mi űdvőſſegűnk-ért. Eő benne élek, és ő-benne bizván te-hozzád jutni kivánkozom, nem lévén tőb igaſſágom azon-kivűl, mely vagyon az te Fiadban az mi Urunk JeſusChriſtusban. Annak-oká-ért hálákat adunk te-néked oh embereket buzgoſággal ſerető nagy irgalmú és vég-

hetetlen könyörülletességû Isten, ki az te szent Fiad az mi Idvözitö Urunk JESUS CHRISTUS által, midön nem volnánk, hatalmason teremptél minket, és midön az mi bűneinkben mind el-vesztünk volna csudállatos-képpen meg-váltottál és ismét magadhoz fogadtál minket: Hálákat adok az te kegyelmességednek, és szivemnek minden tellyességéből dicsiretet éneklek teneked az te ki-beszélhetetlen szerelmed-ért, mellyel minket nyavalyásokat és méltatlanokat az te csudállatos jó-voltodból szeretni méltóztattál, el-bocsátottad az te eggyetlen eggyedet az te kebeledbűl mi közinkben, hogy minket vesztedelemnek bűnös fiait üdvözitené. Hálákat adok te-néked az ő meg-testű-

testülése-ért, és szűletése-ért, ki az Szűz ék méhéből mi-érettünk és az mi idvösségünk-ért az testet fel venni nem utálá, hogy az mi-képpen igaz Isten Istentől, azonképpen lenne bizony ember embertől. Hálákat adok te-néked az ő szenyvedése-ért, meg-feszitése-ért, halála-ért és fel-támadása-ért, menyben felmenése-ért, és az te Isteni dicsőssegednek jobjára-való ülése-ért. Mert imé negyvenedik napon az ő fel-támadása után fel mene minden egeknek felette az tanitványoknak látokra, és ülvén az te jobjodra igireti-szerént az Szent Lelket az ő választot fiaira ki-öntötte. Hálákat adok te-néked az ő rósa sinű szentséges vére-húllása-ért, ki által meg-váltattunk: és az ő testének és

vérének az örök életre legeltető titkos szentsége-ért, mellyel naponként az Anya-szent-egy-házbã tartatunk, táplálatunk, mosogattatunk, meg-szenteltetünk, és az Istennel lelkünkben egygyesülünk. Hálákat adok teneked az te csudállatos és meg-gondolhatatlan szent szereteted-ért melyel minket méltatlanokat az te szerelmes szent Fiad által ennyire szerettél és meg-váltottál. Mert ugy szeretted ez világot, hogy az te eggyetlen egy Fiadat adnád érette: hogy minden valaki hinne ő-benne, el-ne vesse, hanem örök élete lenne. Ez pedighlen az örök élet, hogy megh-ismérjünk téged igaz Istent, és kit el-bocsátottál az Ur Jesus Christust, igaz hit, és ehez illendő jó cselekedetek által.

AZ

AZ ATYANAK AZ EMBERI nemzethez-való ki-mondhatatlan szeretetiről.

OH meg-gondolhatatlan kegyelem, és ki-mondhatatlan szerelem! hogy az te szólgádat meg-szabadítanád, érette az te Fiadat adtad, az Isten emberré lőt, hogy az el-vesset emberi nemzet az ördögnek hatalmából ki-vétettetnék. Mely engedelmes, és mely igen hűséges szerető je az embereknek Uram az te szerelmes szent Fiad, az mi Istenünk, kinek fel-buzdúlt indulatinak nem elég lőn hogy magát ennyire le-bocsátván, az szűznek méhében emberi testet öltöznék-fel, hanem meg az keresztnek gyalázatos kinnyát-is el-viselné, ki-öntvén az ő drágalátos vérét mi-érettünk és az mi üdvös-

vöſſegünk-ért. Kegyes Iſten, az ő kegyeſſegéből és jó-vóltából jőt mihozzánk, jőt azokat meg-keresni és üdvöziteni, mellyek el-veſztek vala. Fel kereſte az ő el-tévelyedet juhát, fel kereſte és meg-találta, vállára vette és bé-vitte az ő juhainak áklában, ez véghetetlen kegyeſſégnek Ura, és lelkeknek hűſęges Páſtora, Oh nagy kegyelem, és meg-gondolhatatlan ſzerelem! Kinek őtlőt ſzivében valaha illyen dolog? Kicſoda nem álmélkodnék-el ez Iſteni irghalmaſſágnak nagy vóltán? ki nem csudálkoznék? Ki nem vigadoznék az te kegyelemmel forró ſzeretetednek édes izit koſtolván, mellyel minket maghadhoz ſoglaltál. El-ereſztetted az te Fiadat az bűnös teſtnek haſonlatoſſágában, hogy

hogy az bűnt kárhoztatná az ő teſtében, és hogy mi lennénk te igaſſágod ő-benne. Mert ő amaz igaz macula-nélkűl-való Bárány, ki elvette ez világnak bűneit, ki az ő halálával az mi halálunkat el rontotta, és fel-támadáſával őrők életűnket meg-ſzerzette. De mit adhatunk te-néked oh mi édes Iſtenűnk, ez te mi-raytunk meg-ſokaſodot irgalmaſſághodnak jó-tétemény-ért? Micſoda dicſireteknek ékeſſęgét és hála-adáſnak kedves illattyát vihetűnk te-előtted? Imé hogy-ha amaz ártatlan ſzólgáló ſzent Angyaloknak bőlcs tudománya és erős hatalma nékűnk tulaydonittatnék-is, męg-is mind azonáltal elégedendő-képpen meg-nem kőſzönhetnénk te-néked az te illyen nagy

nagy kegyeſſęgedet és jó-vóltodat. Bizonyára hogy-ha mind egéſſen az mi tagaink néked hála-adó és dicſiretet éneklő nyelvecké változnának-is, męg-is ſemmi-képpen elégſęges nem vólna az mi kicſiny ertékűnk. Mert imé fellyűl halad minden mélyſęges tudománYt az te meg bőcſűlhetetlen ſereteted, mellyet mi-hozzánk méltatlanokhoz az te jó vóltodból és kegyeſſęgedből egyedűl mutattál. Mivel-hogy az te egy ſűlőt Fiad, ki mi-nékűnk Iſtenűnk, nem az Angyalokat, de az Abrahamnak magvát őltőzte magára, és mindenekben mi-hozzánk haſonlatos lőt az bűnőn kívűl. Annak-okâ-ért nem az Angyali de az emberi természetet vévén magára, és azt az ő ſzentſęges fel-támadáſának, és az halhatatlanſágnak boldogſágos ruhájával meg-dűcſőítvén, minden egeknek felette fel-vitte, az Cherubín, Seraphín, és minden ſzent Angyaloknak ſokaſſágos ſeregi felett, az Atyának jobjára űltettetvén. Ezt dicſirik az ſzent Angyalok, imádgyák minden hatalmaſſágok, ſęlik és rettegik az meny-orſzágnak minden tellyes erei, mint ő-felette-való Iſten és embert. Ebben vagyon én-nékem le-tettettetvén minden én reménſęgem és erős bizodalmam. Mert minnyájunknak fejen-ként ebben az mi Idvőzítő Urunk Jeſus Chriſtusban vagyon részűnk, teſtűnk és vérűnk. Az holot az-ért az én részem uralkodik, ot magamat-is el-hiſzem uralkodni, az holot az én teſtem meghdicſőítteted, ot én magamat-is dicſőſęgeſ-

ſegeſnek lenni jól tudom, az holot az én vérem orßágol, ot magamatis íſmérem órßágolni. Jóllehet ſegény gyarló bűnős vagyok, de ez kegyelemmel-való egyyeſülésben nem kételkedem. Jóllehet enghemet az én bűneim ellenzenek, de az terméßetnek eggyeſülése ide igazgat. Mert nem oly könyörűletesſég-nélkűl-való az Iſten, hogy el-feletkeznék az emberről, és nem emlekeznék-megh arról, mellyet ő-magára fel vött én érettem. Igen könyörűlő és igen engedelmes az mi Urunk Iſtenűnk, és ſereti az ő teſtét, az ő tagjait és az ő vérét. Ebben az mi kegyelmes, könyörűlletes és édeſſęges Urűnk JESUS CHRISTUSBAN elevenedtűnk és támadtunk-fel, és immár az egekben fel-men-

fel mentűnk, és az meny-égben örvendezűnk, ő mi teſtűnk, ſeret azért minket, ő-benne vagyon az mi vérűnknek méltóſágos nevezeti.

Vagyunk ő-néki tagjai, és mondatunk ő teſtének, mert ő az mi fejűnk, kitöl fűgnek minden mi tagaink, mint irván vagyon: (cſont az én cſontomból, és teſt az én teſtemből, és léßnek ketten egy teſté. Es mincſen ſoha ki az ő teſtét gyűlölné, de neveli és ſereti azt. Felette nagy titok ez, én ſóllok az Chriſtuſról és az Anya-ſent-egyházról azt mondya az Apoſtol.

AZ

AZ Hů LELEKNEK HALA-adása az meg-váltásnak jó tétemé-nye-ért.

OH mely nagy fockal tartozunk te-néked êdes Urunk Istenűnk, kik illyen nagy árron váltattunk-meg, kik illyen nagy drâga kéncsen nyertűk űdvőssęgűnket, és kik illyen nagy dűcsőssęges jó tétemênnyel tartattunk-meg. Oh mely igen dicsirendő, állandó, tißtelendő fęlendő és dicsőitendő vagy mi-tőllűnk ßegény gyarló bűnősőktől, ki minket ennyire ßerettél, ennyire űdvőzitettél, ennyire meg-ßenteltél, és ennyire fel magaßtaltál.

Te-néked tartozunk Uram mind azok-ért, valamellyek az mi erőnktől lehetsęgesek, mind azok-ért valamellyeckel élűnk, ês mind azok-ért az mel-

az mellyeket értűnk. Mert vagyoné valakinek valamie, az mely nem tijed volna? Te vagy mi Urunk Istenűnk az, kitől minden jók ßármaznak: te magad-ért és az te ßent neved-ért álgy-meg minket az te ajándékiddal, hogy az te áldomásodból és javaidból ßólgálhassunk te-néked, ês igassághban napon-ként méltó dicsireteket nyuythassunk, az te illyen nagy irgalmasságodnak jó-tétemény e-ért.

Mert nem egyebűnnét kedveskedhetűnk és ßólgálhatunk Uram te-néked, hanem csak az te ßent ajándékidból. Mert minden tőkélletes ajándék és adomány onnét fellyűl az világossághnak Attyától ßármazik, kinél nincsen meg-változás, sem pediglen árnyéka az változásnak.

Oh

Oh mi Urunk Istenünk, kegyes Isten, jó Isten, mindenható Isten, megh-gondolhatatlan és megh-foghatatlan terméßetű Isten, minden teremptet állatoknak bőlcsen formáló Istene, és mi Urunk Jesus Christusnak dicsőssęghes ßent Atya, ki ez te eggyetlen egy Fiadat az mi ßerelmes Urunkat az te Istensęgednek kebeléből ez világhra elereßtetted az mi kőzőnsęghes váltságunk-ért, hogy fel vévén az mi életünket nékünk adná az ő életét, és lenne tőkélletes Isten te-tőlled Atyától, és bizony ember annyától, igaz Isten és igaz ember, és ugyan azon egy Christus, őrőcké és üdő ßerént-való halhatatlan és halandó, teremptő és teremptet, erős és erőtlen, győzedelmes és győzettetet, táplá-

tápláló és tápláltatot páßtor és juhidő-ßerént megh-holt és te-veled őrőcké élő, ki az őtet ßeretőknek az életnek őrőksęgét igérvén, igy ßóllot az ő tanitványinak: Valamit kérendetek az Atyától az én nevemben, meg-adgya ti-néktek.

Ez mi fő Papunk, Papi fejedelmünk és igaz Páßtorunk által, ki magát fel vitte az áldozatra le tévén az ő életét az ő juhok-ért, és ki meg-váltónk és Szó-ßólónk lévén ül az te jobjod felől esedezvén miérettünk, kérünk téghedet alázatossan oh kőnyőrülő, kegyes, kegyelmes, és embereknek édes ßerető Istene, hogy engedgyed én-nékem az te ßent Fiaddal és ßent Lelkeddel egyetemben tégedet mindenekben ßivemnek minden rőredelmessę

messęghével áldanom és dűcsőitenem. De mivel-hogy az én romlandó testem nagy terhére vagyon az én lelkemnek. Kérlek annak-oká-ért Uram ebrezd-fel az te ßent igidnek izgató őßtőnével az én túnya terméßetemet, és adgyad énnékem nagy serényseggel meg-maradnom éyjel és nappal az te ßent parancsolatidban és dicsiretedben.

Cselekedgyed Uram hogy az buzgoságnak sebes tűzétől hévűllyőnmeg az én ßivem én-bennem: és az én te-róllad-való elmélkedésem vessen lángot: és mivel-hogy az te eggyetlen eggyed mondotta ezt: Senki nem jőhet én-hozzám, hanem ha az én Atyám, ki engemet el-bocsátot vonandgya őtet, és senki nem mehet az Atyához, hanem én általam: Aláza-

lázatos esedezéssel kérlek azért vony engemet mindenkoron ő-hozzája hogy ő oßtán engemet vezérellyen te-hozzád, oda holot ő űl az te jobjod felől: holot véghetetlen űdőkre terjet bóldogságos őrők élet vagyō, holot tőkélletes ßeretet vagyon, és semmi fęlelem nincsen: holot változás-nélkűl-való világosság vagyon, és mindeneknek egy lelkek, holot vagyon nagy és álhatatos bátorság, bátorságos csendessęg, csendessęges győnyőrűsęg, győnyőrűsęges bóldogság, bóldogságos őrőcké-valóság, és az te ßent ßinednek vég-nélkűl-való bóldogságos látása és imádása: Holot te ő-véle, és ő te-veled az ßent Léleknek eggyessęgében véghetetlen-képpen élß és uralkodol egy bizony Isten mind őrőckőn őrőcké, Amen.

HALA-

HALA-ADAS

Az Istennek ki-beszélhetetlen szereteti-ért, mellyet az ő szent Fiának el-bocsátásaban jelentet hozzank.

OH minden kegyelemnek Attya, vallyon s-micsoda az ember, kit ennyire ighen szerettél, hogy az te szerelmes egy szűlőt Fiadat adnád érette, az ki tégedet minden napon haragra ingerel, káromol és szidalommal illet? Nem de nem fellyeb szerettélé minket az te Fiadnál? Mert ihon ő meg-hal, hogy mi éllyűnk, ő szomorkodik, hogy mi nagy örömmel vigadozzunk, ő meg-sebesittetik, hogy mi meg-gyógyúllyunk, ő vérben kevertetik, hogy mi meg-tisztúllyunk. Micsoda jót találtál oh Uram az emberben,

ben, hogy ily igen szeretted őtet, és ennyi sok jó-téteményiddel látogattad. Mert adtad ő-érette váltságúl az te drágalatos kénesedet tudni illik az te egy szerelmes Fiadat, ki az te szivednek örök igéje, ki által az te hozzánk-való nagy szerelmedet nékűnk meg-jelentetted, és kiben minket örök idoktól foghván magadnak el-választottál.

Oh kegyelmes Atyám, bocsásd-megh nékem szegény nyómorúlt szólgádnak az én sok bűneimet, az te Fiadnak méltósághos esedezése-ért, és ne emlekezzél-megh az te gonosz szólgádnak el-vetemedet, sayt[illegible]nságirol. Mert ő imé sockal többet fizetet te-néked, hogy nem mint én az mennyivel tartoztam. Sőt inkáb édes Atyám, hogy-ha az én

az én gonoßságimat és az ő kegyelmessęgét őßve vetvén megh-mértékelnéd, az ő kegyessęge sockal ßámossab lenne az én bűneimnél. Mert micsoda nagy bűn vólna az, á mely ennyi faydalommal ennyi kinnal, illyen engedelmessęggel, illyen alázatossággal, illyen nagy békessęges tűréssel, és kivált-képpen illyen nagy ßerelemmel nem tőrőltethetnék-el; Holot lehetne öly nagy hamisság, mely az ő sáradságos veritékezésevel és rósa ßinű vérének érdemes folyásával nem mosogathatná-el? Micsoda nagy ißßoyu gonoßságh vólna az, az mely-ért illyen nagy ßenyvedéseckel és el-viselhetetlen kinzásockal elég nem tétethetnék.

BUZ-

BUZGOSAGOS KöNYöRGES melyben vigaßtallya magát az kereßtyén ember, az Christus ßenyvedésęnek emlekezetivel.

IMé oh én mennyei ßentsęges Atyám, elődben vißem te-néked az én Idvőzitő és meg-váltó Uram Jesus Christusomat, az te ßerelmes Fiadat, elődben vißem pedig őtet igaz hit által és tőredelmes ßivemmel, ki ő-vêle eggyesűlt ßeretetből, azzal az ßeretettel pedig, mellyel te őtet ßeretted, és melytől viseltetvén őtet mi-hozzánk bocsáttottad, emberi testben fel őltőztetted, az őrőcké való haláltól és kárhozattól minket meg-ßabaditottál. Imé oh mennyei ßent Atyám elődben vißem te-néked az ő ki-beßélhetetlen ßenyvedé-

 sęt,

ſit, el-viſelhetetlen kinnyait, mellyeket magára te akaratodból fel vőt.

Vegyed kedveſen ezeket oh ſzent Atyám minden én bűneim-ért, tőredelmeſſęgem-ért és penitencia-tartáſom-ért, mellyel az én ſzivem kivántatnék tellyeſnek lenni: De ſőt inkáb elődben viſzem te-néked az ő véres veritékit, az kőny-húlláſnak folyáſa ért, mellyel az én ſzemeimnek kelletnék nedveſittetni, ha az én ſzivemnek keményſęge miatt ſirhatnának. Elődben viſzem effelet te-néked ſzerelmes Atyám az ő alázatos és buzgoſágos eſedezéſęt, az én kőnyőrgésben-való reſtſęgem-ért. Elődben viſzem végezetre, minden ő hűſęges munkáit, tiſzta és nyomoruſágos életét, és mind azokat az mellyeket az emberi teſtben el-kővetet.

Ve-

Vegyed oh nagy irgalmú Iſten jó illatú kedves áldozatúl ezeket az te őrőcké-való dűcſőſſęgedre és tiſzteletedre, minden én fertelmes bűneimnek undokſágga-ért, mellyeckel tégedet egeſz életemnek follyáſában meg-bántottalak, és minden igaſſágom-ért, melytől tellyeſſęggel űres lévén, te-néked ez által kellene ſzolgálnom. Tekincs-megh oh ſzent Atyám az te ſzerelmes Fiadnak az mi váltſágunknak drága munkájában-való hűſęges engedelmeſſęgét, és ne tulaydonics én-nékem bűntetéſűl, hogy az én erőtlen gyarlóſágim miatt, az mi meg-váltáſunknak munkái ſzerént tellyeſſęggel ſemmit nem élhettem. Tekincs-meg az mi megváltónknak drágalatos érdemét, és bocſáſd-meg te megh-váltottadnak minden bűneit.

Ne

Nézzed oh Uram az te fel-kenettetednek orczáját, és könyörüly meg raytam mint te teremptet gyarló edényeden. Réßesics minket az te kegyelmedben és irgalmaßágogbã, mellyet mi ßegény nyavalyâsok nem érdemlenénk, hogy amaz örökkévaló dücsőßéget, mellyet az Ur Jesus által megh-igazittattaknak igértél, nagy tellyes örömmel el-vegyük, Amen.

MAS AHITTATOS Könyörgés az UR JESUSHOZ, hogy az ő ßenyvedéßének ereje altal minket minden gonoßtól megtarcson.

VRam Jesus Christus, ki ez világnak váltßághá-ért nyomorußágokat és ßorongatásokat, gyalázatokat és ßidalmakat, patvarkodásokat és boßßúßágokat, bűntetéseket és ißßonyu kinokat, véres sebeket és ßomorú halált békeßséggel eltűrtél: Te mind ezek által, mellyeket az mi bűneink-ért el-viseltél, minden én vétkeimtől és álnokßágimtól, minden ez világi veßedelmektől és az pokolnak tűzes kinnyától, hírtelen haláltól és az örök kárhozattól ßabadics-megh engemet, és engedgyed én-nékem, hogy mind azokról az mellyeket érettem ßenyvedtél, soha el-ne feletkezzem, de mindenkor ßemeim előt viselvén azokhoz buzgoßágoßan ragaßkodhaßßam, hogy az miképpen az te ßenyvedßidben és faydalmidban réßesiteß, azon-képpen az te igaßtalásodban

és nyugodalmadban-is engedgyed réſzeſülnöm te-veled, Amen.

AZ MI URUNK JESUS Christusnak ſebeinek emlekezetiről.

Midön engemet valamely undok gondolkodas ingerel, az Christusnak ſebeire figyelmezzek. Midön engemet az én teſtem ſoronganat, az én Uramnak ſebeinek emlekezetivel ebreztetem-fel. Midön az ördög engemet csalárdſagokkal kiſirget, az én Uramnak belſö könyörülleteſſegihez folyamodom, és azontúl el távozik én-tőlem. Hogy-ha az bujaſagnak átkozot tüze izgat engemet, az én Uram Jesus Christusnak ſebeinek emlekezetivel enyhitem-meg.

Az

Az nyomoruſagnak réánk tódult veſzedelmie ellen, nem találtam ſoha hathatób orvoſſágot, az Christusnak ſebeinél. Ezekben nyugſzom bátorſagoſſan, ezekben aluſzom csendeſen. Az Christus megh-bólt mi-érettünk. Semmi oly keſerüſſeg nem találtathatik az halálban, mely az Christusnak halálával megh-nem édeſittethetik. Minden én tellyes reménſſegem az én Uramnak halálában vagyon le-tétettetvén, az ő halála az én érdemem, az én bátorſagom, az én üdvöſſegem, életem és fel-támadaſom, az Urnak könyörületeſſeghe az én érdemem. Nem ſzükölködöm érdemnélkül, miglen az könyörületeſſegnek Urának jó-vólta el-nem fogy. És hogy-ha az Urnak irghalmaſſaghi ſokak, ſokak az én érdemim-is.

Mert ő mennyivel hatalmassab az üdvözitésre, annyival én-is bátorsagossab vagyok.

Hogy az Christus sebeiről-való emlekezet hatható orvosságh, minden mi háboru probaink ellen.

Iszßonyu vétket cselekedtem, és ßamtalan bűnöckel terheltem-meg az én lelkem ismeretit, de meg sem esem kétsegben: mivel-hogy az holot az bűn meg-sokasodik, ot az kegyelem is bővölködik. Valaki az bűnnek bocsanattyában kételkedik, az ollyatén nem hißi az Istennek irgalmassagat. Boßßusággal illeti az az Istent, ki az ő ir-

ő irgalmasságában kételkedik. Tagadgya ez illyetén az Isten minémű nagy ßeretet, igasság és hatalmasság legyen az ő termésetiben, melyben az én reménsegem helyheztetet, tudni illik az fiusagúl-való fogadásnak ßeretetiben, az igiretnek igasságában, és az megh-váltásnak hatalmában. Am bátor zúgolódgyék valamint akarja az én goromba gondolatom, mondván: Vallyon s-kicsoda vagy te, és minémű nagy důcsősseg az, és minémű nagy érdemeckel alitod ezt megh-nyerhetni? De én bizvást igy felelek: Tudom az kinek hittem, mert ő az ő igiretiben igaz, hatalmas az meg-tellyesitésben, és ßabad ő-néki cselekedni az mellyeket akar.

Nem lehet az, hogy el-rémüllyek

az én bűneimnek sok sagitól, ha az én Uramnak halála eßemben forogh, mivel-hogy az én bűneim ezt meghnem győzhetik. Az láncza és az ßegek kiálttyák én-nékem, hogy tökélletessen meg-engeßteltetem az Christus hoz, ha őtet ßeretendem:

Tághas útat nyitot én-nékem az láncsa az Christusnak óldalában, melybe bé-menvén, nagy bátorságossan nyugoßom ot. Az ki fęl, ßeret az, mivel-hogy az ßeretettől ßármazik az fęlelem. Semmi nincsen oly hatalmas, oly hatható orvosságh az faytalanságnak ingerlő mélysęge ellen, mint az én meg-váltómnak drágalatos halála. Ki-terjeßtette karjait az kereßt-fán es ki nyuytotta kezeit hogy hozzá ölellye az bűnősöket. Az én Idvőzitőmnek karjai kőzőt aka-

akarok élni, és kivánok megh-halni. Ot bátorságossan éneklek: Fel magaßtallak Uram tégedet, mivel-hogy fel vettél engemet, és nem engedted hogy az én ellensęgim őrűllyenek énraytam. Az mi Idvőzitőnk le függeßtette fejét az halálban, hogy az ő ßerelmesit meg-apolgatná. Mind annyißor apolgattyuk az mi Istenűnket, valamennyißőr az ő ßeretetitől érdeklettetűnk.

IGEN

IGEN SZEP DICSIRET AZ Christusnak ßenyvedésęről.

ATyának bölcsessęge, bizony Istensęge, Christus ember fogaték vecsernyének idején, az ő tanitványitól hamár el-hagyattaték, Sidóknak árúltaték igen megh-kénzattaték.

Első órán UR JESUS Pilátushoz vitteték, hamis tanusagockal igen bévádóltaték, arczúl és nyakon verék kőtőzve viselteték, ßent orczáját pőkdősęk, menynek világossagát.

Harmad órán Ur JESUST, feßiteni kiálták, csufolván öltőztették őtet bársony ruhában, ő ßent fejét liggatták

gatták tővisses koronával, kereßt-fájat viselé az nagy kinnak helyére.

Hatod órán UR JESUST kereßt-fára feßiték, kinnya miatt ßomjúzzék méreggel ittattaték, fűghvén az tolvajok közt hozzájok hasonlitaték, eggyik őtet káromlya méltó az kárhozatra.

Kilencz orán UR JESUS ez világból ki-múlék, ő ßent Attyát kiáltá lelkét néki ajánlá, ßent óldalát egy vitéz dárdával meg-őklelé, föld ottan meg-indúla az nap meg-homályosodék.

Kereßt-fáról le-vévék vecsernyének idején, és meg-erősitteték Istennek malaßtyával: illyen halált ßenyvede életnek reménsęge, dűcsőssęgnek Királlya mert halva fekßik vala.

Complétának idején koporsóban tételék,

teték, Istennek nemes teste, életnek reménsége: kenettel meg-keneték, irások bé-telének, legyen emlekezetre Christus az te ßent halálod.

Ez ßentséges igiket, nagy ahittatossággal, néked Christus mi mondgyuk kegyes ohaytásockal, mint ki értünk ßenyvedél ily nagy buzgosságokkal, légy nékünk vigaßtalónk halálunknak orán.

HETE-

HETEDIK ELMELKEDES

MELYBEN

IGEN SZEP ESEDEZő könyörgések foglaltatnak-bé az bűnnek bocsánattya-ért és az Istennek irgalmasságaért.

JELES ES HATHATO módgya az buzgó könyörgésnek.

MIlehet édességesb gyönyörűség, mint az Atyát az ő egy gyetlen egy

eggye által hini ſegétſęgre ? Az Attyat az Fiunak emlekezetivel kegyelemre inditani, az Királyt ßerelmes Fiának nevezetivel engheßtelni ? Mert igy ßoktanak az bůnős foglyok az tőmlőczből ki-ßabadittatni: ekképpen menekednek-meg az rabok az vaſnak nehéz terhétől : ecképpen az halálra ſentenciáztattak, nem cſak el-ereßtetnek, de effelet fejeknek kegyelmet nyernek, midőn az meg-haragut Fejedelmeknek az ő kedveſen nevelt magzattyoknak ßeretetit fordittyák elejekben. Ecképpen kerůlik el amaz gonoß-tévő ßólgák az bůntetéſt, midőn az ő Uroknak ßerelmes magzattya téßen ő-érettek eſedezéſt. Haſonlatos-képpen eſedezem én-is tenéked oh ßentſęges Atyám az te ßent Fiadnak kedves ßerelme-jért, vedd-

ki az

ki az én lelkemet az tőmlőczből, hogy valláſt tegyen az te nagy nevedről, ßabadics-meg engemet az bůnőknek kemény fog ſágából, az te őrőcké-való eggyetlen egy Fiad által, és enghemet kinek érdemem-ßerént halálos ſentencia ßállot fejemre, az te jobjod felől ůlő egy dragalatos Szůlőttődnek eſedezéſe-ért uyjécs-meg kegyelmeſen az életre. Mert nem tudom egyebet kit kereſſek kőzben-járóúl te-hozzád, hanem egyedůl cſak azt, ki engeßtelő áldozat az mi bůneink-ért, ki ůl az te jobjodon eſedezvén mi-érettůnk. Imé az én Szóßólóm te-nállad ßentſęges Atyám. Imé ő az fő Papi fejedelem, ki nem ßůkőlkődik máſoknak vérek-húllaſaval meg-tißtittatni, ki tůndőklik az ő tuláydon teſtéből kifolyt vérével. Imé ő amaz kedves,

ßent-

ßentſeges, tökélletes és fel vittetet drága illatú áldozat. Imé ő amaz macula-nélkűl-való artatlan Bárány, ki megh-némúlt az őtet nyirők nek kezekben, ki arczúl verettetvén, nyállal pökdőſtetvén, gyalázattal illettetvén nem nyitotta-meg az ő ßáját. Ihon az ki bűnt nem tőt, az mi bűneinket viſelte, és az mi faydalminkat az ő ſebeivel gyógyitotta.

AZ TŐREDELMESSZIvű bűnős Embernek buzgó könyörgeſe.

VEghetetlen kegyelemnek és megh-határozhatatlan irgalmaſſágnak Iſtene, mindeneknek Teremptője, kit tiſztelnek mindennémű állatok, és kinek tekinteti előt meg-

megh-rettketnek az egeknek kerekſégi, kit imádnak tellyes az meny-orſzágnak minden hatalmaſſági, kinek bölcſeſſégének és nagy hatalmának nincſen ſáma..

Mi-képpen merjek én ſzegény nyavalyás és iſzonyu gonoſzſágoknak rútſágával meg-rakodot bűnős te-előbben menni, és te-veled ſzóllani? Holot az én teſtem ſemmi nem egyéb, hanem cſak alá-való por és hamu, az én lelkem pedigh ſzámtalan bűnőknek cſomolékjával megh-terheltetet, ſzorongat engemet az én tulaydon lelkem-iſmérети, hogy az te parancſolatidnak és az megh iſmért igaſſágnak őſvényéről gyakorlatoſſágghal ki tántorodtam: az te ajándékiddal és az te én-nékem nyuytot nagy kegyelmeſſeged-

ſęgeddel gonoßûl éltem, minden te Iſteni felſęgedtől hagyot jóknak el-kővetеſęben reſt és tûnya vóltam, és ßámtalan gonoſſághot nem cſak gondolatimmal, de cſelekedetimmel-iskővettem te-ellened. Sőt hogy ſomma ßerént róllam valláſt tegyek: Minden én érzékenyſęgimmel, tagaimmal, erőmmel és egéß teſtemmel és lelkemmel rettenetеſſen vétettem ellened, és magamat az őrők kárhozatnak lángozó bűntetéſęre hanyat homlok bocſáttam.

Jóllehet pedig ezek igy legyenek, męg-is mind-azon-által az én ßivem én-bennem meg-hidegedet, teſti bátorſágban merűlt és minden igaz tőredelmeſſęgtől és penitenciától el-idegenűlt. Annak-oká-ért nem merem az én meg-ferteztetet ßemeimet

met fel-emelni az te Iſteni felſęgedhez, ſőt męg arra ſem vagyok méltó, hogy az főld hordozzon és eledelével tarcſon, holot têgedet menynek főldnek hatalmas Urát illyen faytalanúl és Iſtentelenűl megvetettem, és ennyißer az te Iſteni felſęgedet, dicsőſſęgében és illendő tißteletiben meg-kiſſebbittettem.

Oh vayha az én ennyi ſok gyarlóſágimat meg-iſmérném, és az igaz jôſágos cſelekedeteknek bennem-való fogyatkozáſit eßemben venném, titkos és nyilván-való bűneimet igaz penitencia-tartáſom által meghſiratnám, és ecképpen minden én elébbi álnokſághimból le-vetkeznem.

Jay én-nékem ßegény nyavalyáſnak, jay én-nékem mind őrőcké, hogy-

hogy ha az te rettenetes itiletéd az én bűneimben tapaßtaland engemet, és te az én bűneimet az te igaſſágod-ßerént bűnteted én-bennem. Jól tudom hogy gyűlőlőd az bűnt és ennek cſelekedőjét, és nem hadcz bűntetetlen cſak egy álnokſágot is, azt ſem engeded, hogy valami tißtátalan állat bé mennyen az ßent Jeruſalemben. Tehát ne ßomorkodgyam és ne foháßkodgyamé? Ne ſirjak és ne jaygaſſaké? ne kiálcſak és ne panaßólkodgyamé? Hová reycſem magamat az bűnőſőckel? Mi-képpen gyűlőlhetem, győtőrhetem, és verhetem-le eléggé magamat mind az főldnek poraigh az én ßámtalan bűneimnek érdeme-ßerént? Nem kelleneé őldőklenem az én teſtemet és ſanyargatnom zabolátlan elete-

életemet, mellyeckel ennyi gonoßſágot tőttem az te ßentſęges és idvőzitő akaratod ellen? Tanu-bizonyſágot téßnek én-ellenem az ég és az főld, jól tudgyák az ßent Angyalok és az őrdőgők, mellyet te-előtted és te-ellened oh igaſſágnak Iſtene cſelekedtem, kik fellyűl haladgyák az tenger fővenyének ſokaſágos ßámait. Oh én nagy vakſágom és bolondſágom, ki az te irgalmas megh-látogatáſodnak idejét meghnem iſmértem, és az én lelkemnek idvőſſęgérol ſemmi gondot nem viſeltem: de imé mind eddiglen az te Atyai hivatalodat és békeſſęghes tűréſedet keveſre bőcſűltem, és ſemminek tartottam, mely Atyai indulattal bántál én-vélem, az penitenciara hiván megh-ßűnés-nélkül

kűl engemet gyarló bűnőst, az te kőnyőrűletessegednek gazdagságával, és hoßßu ideiglen-valo tűréseddel és várakozásoddal.

Annak-oka-ért magam ßabad a karattya-ßerént estem ki az te kegyelmedből, az én lelkemet halálra vetettem, az tißta ártatlanságnak ruháját le-vetkeztem, az idvőzítő Ur Jesust ismét meg-feßitettem, az Istennek rettenetes haragját fel-gerjeßtettem, én-magamnak az utólso itilet napjára ez kéncset gyűytettem hogy érdemem ßerént amaz őrőcké-való kárhozatnak kinnyával bűntettessem.

De mind-azon-által imé én ßegény gyarló bűnős ember meg-haytom az én ßivemnek tédêt, mert az penitencia-tartó bűnősőktől igen akarß

karß tißteltetni és maghaßtaltatni.

Verem az én megh-ferteztetet mellyemet amaz nyilván-való bűnőssel, és illyen-képpen esedezem: Légy kegyelmes én-nékem oh nagy Isten, utálom az én vétkéimet és kivánom az te kegyelmedet, oh irgalmasságnak Istene, vallást téßek az én bűneimről, oh igasságnak Istene te-hozzád folyamodom. Oh kegyelemnek ki-apadhatatlan kút-feje, meg-mutogatom te-néked az én sebeimet, oh Isteni jó-akaratnak irivel gyôgyitó Orvoss, az te kezeidben ajánlom mind életemet és halálomat.

Uram ne fedgy-meg engemet az te búsúlásodban, és az te haragodban ne ostorozz engemet, ne engeg enghemet az én bűneimben el-veßnem,

nem, és ne emlekezzél-meg őrőcké az én gonosságimról, de adgyad Uram, hogy minden én vétkeimről tegyek igaz vallást és tarcsak keserves penitenciát, az ô embert levetkezvén és az uy embert föl öltőzvén.

Serkencs-fel én-bennem az te fęlelmedet, és fordics ßeretetre azt, kőnyőrűly én-raytam, mi-képpen kőnyőrűltél réghi űdőktől fogván minden bűnősőkőn. Engedgyed Uram, hogy ez kegyelemnek idejében, amaz tékozló fiuval az én bűneimről tehessek igaz vallást, az publicanussal alazatos és tőredelmes ßivet te-elődben vihessek, az Magdalenával az én bűneimet te-előtted meg-sirathassam, az Ninivebéliekkel te-hozzád meg-térhessek, hogy az ke-

az kegyetlen Sátánnak hatalmatól és tőmlőczéből meg-ßabadúlván, és az én bűneimnek halálából életre fel támadván, te-néked oh én Istenem életemnek minden réßeiben tißta léleckel ßólgálhassak és hálákat adhassak. Az mi Idvőzitő Urunk Jesus Christus által, kivel te-néked dicsiret legyen, legyen dicsőssęg és tißtessęg az ßent Léleknek eggyessęgében most és mind őrökkőn őrőcké, AMEN.

KŐNYŐR-

KÖNYÖRGES, MELYBEN az igaz penitenciára tért szivű ember, az ő bűneiről vallást tészen, és az Istennek kegyelmét kivánnya.

ÓRök mindenható Isten, én szegény gyarló bűnös ember folyamodom te-hozzád, töredelmes szivel keseregvén az én bűneimen: és igaz penitenciát tartván: le-borulok az te kegyelmességednek lábai eleiben, azzal az alázatossággal és tisztelettel, mely te-hozzád illendő, és vallást tészek te-előtted minden én bűneimről, mellyel tégedet szentséges Atyám mind ez ideiglen Anyám méhéről fogván rettenetessen meg-bán-

bántottalak. Mert igazonyu dolog, hogy nem szégyenlettem az bűnt cselekedni, holot az te szerelmes Fiad, ki-beszélhetetlen kinockal szaggattatot az én bűneim ért.

Vallást tészek imé te előtted oh kegyelmes Atyám minden én hálaadatlanságimról, mellyeket ez te kibeszélhetetlen jó-tétemányedhez mutattam.

Mert meg-gondolhatatlan jó-tétemény ez, hogy illyen sokáig az én gonosságimnak az te hosszu ideiglen való türéseddel engedelmes voltál: és minden én faytalanságimat és elvetemedet indulatimat, mellyeket te-hozzád engedetlenségemmel és cselekedetimmel mutattam, illyen nagy kegyelmesen el szenyvedted: De sőt inkáb hogy penitenciát tarta-

nék, vêghetetlen irgalmadból várakoztál, hogy az én ßivemet magadnak el-foglalnád; és benne lakozván, az te el-kéßittet kegyelmeddel és jo-vóltoddal egéßlen bé-tőltenéd. En Iſtenem oh én Iſtenem mennyißer nem nyitottam-megh az én ßivemnek aytaját az te el-pecſętelő gyűrőddel zőrgető ßent Léleknek! Oh mennyißer édeſgettél engemet az te jó-téteményiddel az penitenciára, és ugyan kénßeritgettél az kereßt-víſeléſek által, én pedig mind ezek-ért te-hozzád háttal fordúltam! Oh mennyißer taßithattál vólna engemet érdememßerént az őrők kárhozatnak mélyſęges vőlgyére, de kedveztél én-nékem.

Annak-oká-ért ßerelmes Atyám eze-

ezeket elmémben forgatván, bizonyára nem cſuda vólna, hogy-ha az én ßivem az tőredelmeſſęgtől és az penitenciának keſerűſęgétűl el-ßakadozna én-bennem. Nem lehet oly nagy bűntetés az pokolban, kinél az ên bűneim nagyobbat nem érdemlenének: nem vagyok méltó hogy te teremptet állatodnak mondaſſam: nē vagyok méltó, hogy engemet az főld tarcſon és hordozzon. Nem volna cſuda, hogy ha minden teremptet ês éltető állatok az én te raytad tőt ſok boßßuſágimért ellenem támadnának. De te oh nagy kegyelmű Iſten, kőnyőrűly én-raytam, fordics én-réám igye-fogyot nyavalyáſra az te irgalmaſſágodnak ßemeit. Mutaſd-meg hozzám az te Atyai kegyes ßűvedet.

Bocsásd-meg én-nékem hogy illyen nagy kéſőre tértem te-hozzád, és azt az melyre engemet hivtál és válaſztottál én-bennem munkálkodgyad, az te elébbi jó-téteményidet ez mostanihoz nyuytván,

AMEN.

KŐNYŐRGES, MELYBEN *ember az ő bűnös vóltáról vallást tévén, ſomorkodik, és azoknak bocsanattyát kivánnya.*

IAy én-nékem ſegény nyavalyáſnak és igye-fogyot bűnőſnek, mert tégedet én Iſtenemet meg-vetettelek, ki én-nékem mindenkor jó-vóltodat,

dat, ſeretetedet és hűſęges gond-viſelésedet kegyeſſen ki-ſolgá tattad: Jay én-nékem, mert az én ſivemet, melyben te oh nagy kegyelmű Iſten, lakozni méltóztattál, te-tőled elſakaſztván, ſámtalan ſok iſſonyu bűnőknek undokſágával megh-ſerteztettem. Jay én-nékem, mert az bűnnek éktelen edénnyévé lőttem, és amaz tiſztátalan léleknek mártalékjává. Oh könyörűlő Iſten! nem reythetem-el, de ſőt vallást kel tennem arról, hogy én minden bűnőſöket meg-előztem, és azoknak vóltam vezérlő kalauzza, de mindazon-által vigaſtal engemet az te kegyelmeſſęged és irgalmaſſágod: jóllehet az én bűneim ſámlálhatatlanok legyenek, de tudom Uram, hogy ſellyűl múllya azokat az te réánk

ki-árradot kegyelmednek nag vólta.

Te oh nagy kegyelmű Isten, ha akarod megh-tiſztithacz engemet. Gyógyics-meg Uram kérlek az én lelkemnek ſebeit, mert cſak te-néked vétkeztem Uram, és te-előtted cſelekedtem az gonoſſágot. Imé oh Uram Iſten ez az te ſzent beſzéded, igy ſzólſz az te Prophetádnak ſzája által: Paráználkodtál az paráznáckal, de téry-meg én hozzám, és hozzám ſogadlak. Ez te ſzentſęges igid vigaſztal engemet oh minden irgalmaſſágnak Iſtene: ebben bizván te-hozzád haylok tellyes indulattal, nem kűlőmben mint ha tellyeſſęggel cſak én-nékem mondatot vólna. Mert az én lelkem Uram az az tiſztátalan lélek: En vagyok amaz tékozló fiu: En te-tőlled minden

den világoſſágnak Attyától, kitől minden ajándékok ſzármaznak el-hanyatlottam.

En te-tőlled mint igaz hűſęges Páſztortól el-tévelyedtem: En minden te nékem nyuytot ajándékidat el-tékozlottam: El-hadtalak tégedet kegyelemnek kút-ſejét és életnek élő erét, és más forráſt áſtam magamnak, ez világi idegen győnyőrűſęgeket kővetvén, mellyeckel az én el-epedet lelkem ſemmi-képpen nem uyjittatik. Mert az teſti győnyőrűſęgek, mint az fűſt nagy hirtelen el-oſzlattatnak és ſemmivé léſznek.

Oh mely nagy keſerűſęggel ſzomorkodom, hogy tégedet ighaz mennyei kenyeret megh-vetvén, az diſznóknak moſlékjából ettem, mert az teſti győnyőrűſęgre haylottam, és amaz

és amaz oktalan kivánsághokra hanyat homlok futottam. Tégedet mennyei ßentsęges Atyámat hátra hagyván ez földi mulandó dolgokhoz ragaßkodtam. Nem csuda azért tehát hogy te előtted mint amaz tékozló fiu tellyessęggel mezitelen vagyok, és minden mennyei ékessęgtől meg-foßtatot. De te oh véghetetlen kegyelmű Isten, kőnyőrűly én-raytam, és ne engedy engemet az én bűneimnek dőgleletes fekéllyében meg halnom, hanem az te ßerelmes Fiadnak az URJESVSCHRISTVSNAK általa meg-tißtitván és megh-mosogatván, őltőzteſs-fel engemet az te tißta igasságodnak ártatlan kőntősęben, AMEN.

MAS

MAS ALAZATOS Kőnyőrgés, az bűnnek bocsanattyának Istentől meg-nyerése-ért.

VEghetetlen irghalmú őrők Isten, én ßegény nyavalyás járúlok az te Isseni felsęgednek dűcsőssęges tekinteti eleiben, az én bűneimnek undoksâgával megh-rakodván.

Annak-oká-ért nem mérem az én meg-ferteztetet ßemeimet, az te Isteni sęnyes dűcsőssęgedhez fel emelni, mert felette igen ßégyenlem hogy tégedet én Istenemet, és kegyelmes teremptő Atyámat, ennyi sokßor meg-bántottalak, és bizonyára hogy-

hogy-ha az te Isteni igassâgodnak keménysęge ßerént, és az én bűneimnek érdeme ßerént akarnál velem cselekedni és engemet bűntetni, méltân és érdemem ßerént az őrőcké-való kârhozatra itilhetnél. De vigaßtalom magamat oh én Istenem az te nagy és véghetetlen kőnyőrűletessęgednek emlekezetivel, mellyet tennen magad igirtél én-nékem, és ugyan eskűvéssel bizonyitottad mondván: Elek én, nem akarom az bűnősnek halálât, de hogy meg-têrjen és éllyen. Vigaßtal engemet továbbá az te egy ßűlőt Fiad, az én meg-váltóm és Idvőzitőm, ki az ő tőkélletes engedelmessęgével, ßenyvedésęvel és halálával megh-engeßtelte én-nékem az te kegyelmessęgedet, és effelet hogy te fiadnak

fiadnak és őrőckősődnek mondassam most és mind őrőcké megh ßerzette. Minek-oká-ért nē hűlők-meg remênsęgemben, de vallást téßek tenéked minden én belső és kűlső titkon és nyilván-való bűneimrűl: meg-vallom magamat te-előtted az hamisságnak álnok cselekedőjének lenni. Nem tudok oh én édes Istenem egyebet mit cselekedni, hanem hogy-ha az te igiretedben meg-nyugován, alázatos ßivel és tőrődelmes léleckel, de igaz hittel, és az te meg-igirt kegyelmessęgedben bizvân, az kegyelemnek ßéki eleibe járulok, és az én ßivemnek belső reytekéből ezt mondom: Abba, *az az: ßerelmes Atyám*, Kőnyőrűly én-raytā.

Oh bősęges irgalmú ISTEN, légy kegyelmes én-nékem ßegény gyarló

gyarló bűnősnek, bocsásd-meg az én mind eredendő s-mind cselekedendő bűneimet, és mind azokat, valamellyeket te-ellened vagy szivemnek gondolattyával, avagy beszédemmel és cselekedetimmel, tudva avagy tudatlanúl vétettem. Mert nincsen Uram semmi jó én-bennem, bűnben fogontattam és születtettem, bűnben éltem és bűnben élek mind addig-is, az miglen ez bűnős romlandó testben nyomorgok. Az én bűneim te-előtted vadnak mindenkoron, sőt ezerszerte több bűnöket látcz én-bennem, hogy nem mint én ismérnék én-magamban. De oh könyörűlő Isten, ne szály itiletben az te szólgáddal, mert nem igazulhat-megh az te tekinteted előt csak egy-is az élők-közzűl. Könyörűly megh

megh raytam az én üdvözitő Christusom-ért és töröld-el az én álnokságimat, az te irghalmasságodnak nagy vólta szerént, mely sellyűl múl minden bűnöket. Mosogass-megh engemet az te megh-tiszitó érdemes véreddel, és hincs-meg engemet az te Fiadnak uyjá szűlő hysopjával, mellyet ki öntöt az keresztnek oltárán.

Tégy fiaddá engemet, irgalmasságodnak edényévé, és az te szent Le kednek lako templomává.

Oh Istenem segély, vigasztaly és bátorics engemet, uy szivet teremptes én-bennem én Istenem, és az te szent lelkeddel erősics és örvendeztesd-meg az én nyomorúlt lelkemet. Mert jól hiszem oh Uram, hogy az szűstölgő csöpűt el-nem ólrod, és az meg-

meg ßeget nád-ßálat el-nem tőrde-
led. Nem vetcz-el Uram engemet
az te orczád elől, nem engedet hoǵ
kétsęgben essem, de meg-erősiteß en-
gemet az te ßent Lelkeddel és igaz
hitet adcz az én ßivemben. Halgasd-
meg oh kegyelmes Atyâm az én kő-
nyőrgésemet, és adgyad hogy az
sogadot fiuságban álhatatossan meg
maradván, az ßent Lélek Istennek
élő temploma lehessek őrőcké. Ne
engedgyed Uram hogy lelki ismêret-
ellen-való vétkekre és ißßonyu té-
velygésre jussak. Szabadics-megh
engemet oh én Idvőzitő Istenem az
én testemnek gonoßságra buzgó vé-
rétől. Indics én-bennem ahittatos
indulatot az te őrők életre vezérlő
igidhez, hogy arról nagy lelki őr-
vendezéssel elmélkedhessem, olvaß-
hassak

hassak és másoknak-is ez által nagy
haßonnal ßólgálhassak. Cseleked-
gyed Uram, hogy az te igasságodat
és dicsiretedet másoknak hirdethes-
sem és tégedet én Istenemet, és az
én Idvőzitő Uram Jesus Christuso-
mat, az ßent Léleckel egyetemben
őrőckön őrőckê, minden űdvőzű-
lendő híveckel, dicsirhesselek, áld-
hassalak, imádhassalak és fel ma-
gaßtalhassalak, A-
MEN.

AZ

AZ BŰNBŐL FEL-SERKENT és az penitenciára tért embernek ahittatos kőnyőrgése.

VEgh-nélkűl való bóldogságnak dicsőssęges Ura Istene, ki vagy kőnyőrűlő és kegyelmes, engedelmes és irgalmas, jó és igaz, ki az te nagy ßeretetedtől és meghgondolhatatlan irghalmasságodtól viseltetvén, meg-ßabaditottál minket az setétsęgnek hatalmaból, és idvőssęget adtál az uyjá-való ßűlettetésnek mosodása által és az ßent léleknek meg-elevenitęse által, kit nagy bősęggel ki-őntőttél mi belénk az mi Idvőzitő Urunk Jesus Christus által. Ha

Ha kedvet találtam Uram az te tekinteted előt, engedgyed én-nékem ßólnom te-veled, és ne gerjedgyen fel az te haragod én ellenem. Mi-ért feletkezél-el én-róllam mind őrőcké, és mi-ért hadcz-el engemet az én gonoßságimnak kőzepiben. Vallást téßek te-néked az én ßivemnek álnokságáról, ki bűnnel meg-rakodván tégedet meg-vetet. Ismérem Uram az én ßámtalan gonoßságimat, és meg-vallom magam ellen az én hamisságimat. Vétkeztem te-ellened és az ég ellen, és nem vagyok immár méltó hogy fiadnak hivattassam. Nem sęltelek téged oh mindenható őrők Isten, és nem rettegtem az te dűcsőssęges orczádat, engedetlen vóltam, ßó-fogadatlan és ingerlő fiu, boßßuságra gerjeß-

gerjektettelek tégedet az én sok hijában-valóságimmal. Gyűlöltem az te senyitékidet, és az te szent beszédidet fülem mellől bocsátottam, utálatosságot cselekedtem, és semmit azokon nem szomorkodtam, eggyik gonoszságból az másik gonoszságra futván, az bűnt rakásra gyűytöttem.

Bocsátottál enghemet szabadosson az én szivemnek kivánságinak útaira, hogy cselekedném azokat, melyek te-előtted éktelenek. Elszokta az én nyelvem éz világhi hijában-valóságot beszélleni, követvén az testnek akarattyát, és gondolattyát, hogy az te Isteni felségedet haragra sel ingerlené én-ellenem. Te tudod Uram mint illettelek tégedet boszusággal az én sok gonoszságimnak találmányival, és min-

minden én számtalan bűneim nincsenek el-reytvén te-előtted. Szemeim előt forognak én-nékem napon-kénť az én gyalázatim, és az pironság az én orczámot bé-töltötte. Jay én-nékem, hogy szakadtam el te-tőlled, sokak az én nyomorúságim, mivel hogy gonoszúl viseltem életemet. Es te oh Uram Isten, mi-ért teleyteszel ennyire engemet? és mi-ért reyted elily sokáigh az te irgalmasságodat én-tőllem. Tekincs megh Uram az én igyemet ily késő hosszára az te haragod után, mert lám irgalmas vagy, ne gerjedezzen Uram az te haragod mind örökké. Ne űzd-el te-tőlled az töredelmes, alázatos és igye-fogyot szegény gyarló bűnőst, ki az te szent nevedet nagy esedezéssel hija segitséghűl.

Meg-

Megh-vallom magamat bűnősnek, kérvén tégedet oh mindenható Isten az te jó-voltod-ért, hogy cselekedgyél én-vélem az te nagy irgalmasságod-szerént.

Es mi-ért jutok oh szent Isten az én bűneim-ért az halálra? holot nem akarod te Uram hogy az bűnős el-veszszen, de hogy megh-térjen és éllyen. Az mi régi Atyáink te-hozzád kiáltottanak az ő szorulásoknak idején, és te őket megh-szabaditottad, te-benned biztanak és meghnem szégyenültenek. Midőn immár tellyességgel el-fogyatkozván nem tudnák hová fejeket haytani, csak ez vala hátra, hogy szemeket te-réád függesztenék, meg-szabaditottad Uram őket az te szent neved-ért, hogy az te Isteni nagy erődet megh-

mutat-

mutatnád ő-bennek. Az ő álnokságockal haragra és bosszú-állásra ingerlenek-vala tégedet, de mint jó és könyörűlő Atya, midőn látnád az ő nyomorúságokat és te-hozzádvaló esedezéseket, meg-emlekezvén az te szövetségedről meg-bántad, és megh-szántad őket az te irgalmasságodnak nagyságá-szerént. Hol vadnak Uram az te eleitől fogván-való irgalmasságid, kit megh-erősittettél álhatatossan az te igasságodban.

Könyörűly raytam, könyörűly raytam oh én nagy kegyelmű Istenem, mert igye-fogyot szegény nyomorult vagyok, gyógyics-meg Uram az én el-avúlt tetemimet, mellyeket az én álnokságim-miatt őszve rontottál, nincsen épség az én testemben, az te sebhető haragodnak

 rette-

rettenetes vólta miatt. Nincsen béke-
sęge az én lelkemnek az én bűneim-
nek előttem forghó iſſonyu ſámai
miatt, az én álnokſágim fejem felyűl
haladtanak én-nékem, és mint egy
nagy súllyos tereh ſintén az földigh
nyomtanak le engemet. Az én lel-
kem meg-ra kodot tiſztátalanſággal,
és egêſ mindē én teſtem meg-rúttit-
tatot az bűnnek undok fekéllyével.
Annak-okâ-ért jól tudod oh Uram
az ên kivánſágomat, és az én ſűkſę-
gim nincſenek el-reytvén te-előtted.

Légy kegyelmes Uram az én bű-
neimnek, tőrőld-el ên Iſtenem min-
den én gonoſſágimat tennen ma-
gad-êrt, mert az te jó-vóltod ſerént
igirted bűnők bocſánattyát á te hoz-
zád tért penitēciatartó bűnőſőknek.

Mivel-hogy te Uram Iſten jó, kő-
nyő-

nyőrűlő és igen engedelmes vagy
mi-hozzánk, nem akarod ſenkinek
el-veſſéſęt, de mindennek az peni-
tenciára-valo téréſęt.

Kegyes és kegyelmes vagy, jó és
édeſſęges az te irgalmaſſágod-ſerént
rendelvén mindeneket, minden te
utaid nem egyéb hanem irgalmaſ-
ſág és igaſſág azokhoz, az kik az te
ſővetſęgedre és bizonſágidra figyel-
meznek. Kőnyőrűlő vagy Uram és
igen kegyelmes, nagy tűrő ſenyve-
dő és engedelmes az embereknek go-
noſſágok ellen. Kőnyőrűly raytam
oh Uram, én űdvőſſęgemnek Iſte-
ne, á te nevednek dűcſőſęge-ért. Lég
erős ſegedelmem én-nékem, ne hagy
el engemet és ne útály-meg engemet
oh én êdes Uram Iſtenē, én lelkem-
nek eggyetlen-egy reménye. *Amen.*

AZ MEG-KESEREDET ßivű bűnős embernek ſiralma az ő ßámtalan bűne-ért, az Iſtennek irgalmaſſaga-ért eſedez-vén.

IAy én-nékem ßegény nyavalyáſnak! jay az én bűneimnek mélyſęges őrvényében veßekedő, és ißßonyu álnokſágimnak terhe alatt tántorgó lelkemnek! mit ſiraſſak előßőr? mit jaygaſſak és miről tegyek keſerves zockogó ſiralmat előßőr? Nem vagyok elég az én gonoß cſelekedetimnek elő-ßámláláſára, mert az én bűneim engemet, felette ighen nagy ßomorú bánatban eytének. Az én ßivem el-fogyatkozván bennem, kőny-húllatáſim orczámon meg-aluttanak, meg-hidegedtek az én érzékenyſęgim, el-réműlt én bennem az én

az én lelkem az ſok gondolkodásban, és tellyeſſęggel érzékenyſęgnélkűl-valóvá lőt.

Oh kőny-húllatáſok, mi-ért távoztatok el én-tőllem? hol vadtok kőny-húllaſnak kút-fejei? hol vagy ßomoru bánatnak mélyſęges árja, és zockogó ſiralomnak ſűrő zápora? Boritcſatok el engemet kőny-húlláſnak folyó vizei, cſordúllyatok alá az én orczámon ſiralomnak vizei, áßtaſſátok az én ßemeimet és nedveſicſętek az én állaimat, hogy nagy keſerű ſiráſſal jaygathaſſam-meg az én ßámtalan gonoßſágimat. Mert imé mindeneknél ßőrnyebben megromlottam, mindeneknél rettenetеſſebben el-eſtem, minden iſtentelenek-nek bűntetéſeket az én gonoßſágimmal fellyűl haladtam. Az pokolnak

 ſanya-

ſanyaru kinnya mayd alég elégſęges az én bűntetéſemre. Nincsen retteneteſſeb bűn az én bűneimnél, nincsen iſſonyurab gonoſſágh az én gonoſſágomnál. Bűnőſſebnek itilem lenni magamat mindeneknél, méltán ſſenvedem annak-okáért ez világi bűntetéſeket, méltán viſelem ez ſáydalmakat, mert mind ezek az én bűneimért vadnak én raytam. En Iſtenem, ezek az te igaz itiletedből ſanyargatnak engemet az én gonozſágimnak cſelekedeti ſerént fizetnek énnékem bűntetéſſel, de imé kiſſebbek à bűntetéſek az én gonoſſágimnál: nagyob az mellyeket cſelekedtem, kiſſeb az mellyeket ſenyvedek, retteneteſſeb bűn az kit cſelekedtem, engedelmeſſeb az boſu-állás mellyet viſelek, könnyeb az én ſenvedéſemnek

nek terhe az én bűneimnek ſullyoſſágánál.

De más vagyon męgh, de imé más vagyon męgh, ki engemet inkáb győtőr, ki engemet inkáb ſomorít, ki engemet inkáb háborgat, és inkáb rettegtet, kihőz ſoha haſonlatos bűntetés nem találtatik, ki meg-hallad minden bűntetéſeket, ki ſellyűl múl minden győtrelmeket: Fęlek az utolſo itiletnek napjától, retteghek attól az őrők ſetétſęghnek napjától, iſſonyodom attól az ſiralomnak és keménj ſſámadáſnak napjától. Jóllehet ez világhi jelen-való bűntetéſek alatt ſſomorkodom, de az jövendőtől ſęlvén, inkáb ſoháſſkodom.

Légy ſegítſęggel én-nékem, én Iſtenem, minek-előtte az pokol en-

gemet be-nyelne, minek-előtte az gehennának sebes tűzétől megh-eméstethém, minek-előtte az kárhozatnak vesedelmes setétségében béesném: mert feletteigen sorongattatom az te kemény itiletednek rettenetes vólta miatt, tellyességghel elgyőtrőt engemet az én bűneimnek sęlelme. Issonyodom az te haragodtól az én bűneimnek kegyetlensęge miatt. Rettegek az te-előtted-való sám-adástól az én megh-hidegűlt lelki ismeretemnek gonosságá-ért. Mert hogy-ha az igaz ember-is csak alig maradhat-meg, tehát én ki hitetlenűl éltem, mi-képpen álhatok-meg? Mit cselekedgyem mikoron el-jő amaz rettenetes itiletnek sęlelmes napja? mit selellyek mikoron el közelget amaz kemény sám-adásnak

nak somoru napja? mit mondgyak mikoron az Christusnak itilő széki eleiben állattatom? Jay annak az napnak mellyen vétkeztem! oh azt az napot, mellyen szűlettettem. Vay-ha én-nékem fel nem vírradot vólna, vay-ha én-nékem fel nem tetczet vólna. Oh átokra méltó nap! oh vesedelmes nap, mely engemet ez világra hozot, mely az én szűletésemben világoskodot.

Azt az napot somorú homály fogja-bé, és őrőcké-való setétség boricsa-el, ki rekesztessęk az tőb napok-közzűl, és az ű dőknek sollyási közzé ne számláltassęk. Job vólt vólna én-nékem nem szűlettetnem, job lőt vólna nem fogontatnom, és ez világra nem adattatnom, hogy sem mint az őrőcké-való győtrelemre jutnék.

Siraſſátok engemet, égh és föld, keferegjetek én-raytam minden állatok, zokogjatok minden élteto állatok, ohaycsátok ez egéß világnak lakoſi, és az ti élteteknek nemei ßerént én raytam zengő ſiralommal könyveket hullaſſátok.

Mert iſißonyu vétkeket cselekedtem, kegyetlen bűnökben eſtem, ßörnyű álnokſágot követtem. Nem találtatik oly bűn, mellyel magamat meg nem ferteztettem volna, nincsen oly dögleletes vétek, melynek utálatos ſekélyét reám nem vontam volna, nincsen az gonozſághnak oly undok fertelmes ßennye, ki engemet ßegény nyavalyáſt el-nem-boritot volna. Faytalan, gonoß, iſtentelen, és minden álnokſággal megh-rakodot lévén, az ßemtelen-

ſeg-

ſegnek undok fertőjében ßámtalan ſokßor hanyat homlok rohantam. Hogy Iſtenes életet élnék, gyakorta fogadáſt tőttem, de ſoha fogadáſomat bé nem tőltőttem. Az én bűneimre mindenkor viſſa tértem, elhagyot gonozſágimban lélegzettem és ſoha az én álnok cselekedetimtől el nem ßakadtam. Sokakat az én ſeſlet erkölcſimmel az hamiſſághnak utára hoztam, az én iſtentelen latorſágim miat ſok leikek az veßedelemre ßállottanak, az én faytalan életemnek gonoß példa-adáſával fokan ßörnyű romláſra jutottanak, én nagy ſokaknak iſtentelen életeknek oka voltam, én általam ſokaknak kereßtyén életek meg-ferteztetet, én általam az tißta ßentſeghnek neve elßaggattatot.

An-

Annak-oká-ért felette igen megh-haragut az Ur én-réám, bé-tellyesitette az ő busulását én-raytam, kiöntötte az ő boßu-állásának haragját én-réám, az én hamisságimnak nagy vólta ßerént, mert igen megh-nevekedtek az én gonoßságim, és megh-sokasúltanak az én álnokságim.

Jay én-nékem mert meg-eméßtettem, Jay én-nékem mert el-sogyot bennem az én lelkem, el-epett az bánat miatt, el-bággyatt az sirás miatt, és el-lánkatt az sohásskodás miatt.

Oh vallyon s-ki könyörül te raytad én lelkem? kicsoda vigaßtal-meg tégedet? ki réßen siralmat te-éretted? Nagyok mint az tenger az te keserűségid, az te nyomorusságid mint az vizek-

vizeknek árradáli, és az te bánatid mint az tengernek hánkodó habjai, minden sullyos gondoknak el-viselhetetlen terhe, és minden kisirteteknek kegyetlenül zúgó zivatára te-réád rohantanak.

Hol vagy annak-oká-ért oh embereknek erős őrizője? mi-ért utáltál-meg engemet? mi-ért sorditottad el én-tőllem az te orczádat? hol vagy oh lelkeknek hűséges Váltsága? mi-ért távoztál ily meßße én-tőllem, én lelkemnek egyedül-valo reménsége? Téry-meg ily késő-hoßßára én-hozzám oh én Istenem, ne feleycs-el engemet mind őröcké, és ne adgy engemet az ördögi gyötrelemre: Jóllehet felette igen megh-bántottalak, de te igen kegyelmes vagy, könyörülő és végheteclen irgalmassághú, sen-

ſenkit el nem hadcz, csak egy lelket-is előled el nem ůſs, de ingyen-való jó-vóltodat kedveſen igirvén, az bůnőſőket várod hogy hozzád térjenek. Mennyi feſlet életůk, mennyi bujaſágban győnyőrkődők, és teſti kivánſágok után járók jutottanak à te jó-vóltod által az ő bůnőknek bocsánattyára?

Mutaſd-megh én bennem-is az te kegyelmeſſęgedet, legyen bocsánat énnékem, ne vond-meg én-tőlem-is kit ſokackal kőzlőttél. Az én gonozſágimat nem reytegetem, az én álnokſágimat nem fedezgetem. Bánom ſelette igen bánom, az mellyeket eſelekedtem, meg-vallom bůneimet, iſmérem vétkeimet és az én vallás tételemnek ſavait te-hozzád igaz gatom. Vegyed kegyelmes fůleidben

ben azért, Uram, az én ſoháſkodó ſózatimat, és hald-megh az te hozzád kiáltó bůnőſnek ſiralmát.

Vétkeztem, ſelette igen vétkeztem én Iſtenem, kőnyőrůly én raytam, vétkeztem, légy kegyelmes énnékem, kedvez Uram az én gonoſſágimnak, légy kegyelmes az én tengernek fővenyinél ſámoſſab álnokſágimnak, tőrőld-el à te kegyelmeddel az én vétkeimet. Mert hogy-ha az mi álnokſáginktól megh-emlekezendel Uram, vallyon ſ-kicsoda álhat-megh te-előtted? az te előtted való ſám-adáſra nem bátorſágos męg az igaznak igaſſága-is.

M[illegible]yon ſ-kicsoda oly igaz, ki őnn[illegible]magát mondaná vétek-nélkűl lenni? Kicsoda az ki az ő igaſſágával te-előtted merne dicsekedni?

kedni? mert lám senki nem tiszta Uram az te tekinteted előt. Imé az szentek-közzűl senki nincsen vétek-nélkűl, meg az Angyalokban-is találtatot gonosság. Nem tisztak Uram az csillagok te-előtted, az te tekinteted előt az ég nem tiszta, mennyivel inkáb én alá-való, utálatos, meghvesset és el-senyvett edény, embereknek csak sepreje, ki sereg vagyok és nem serfiu. Ki az bűnt ugy szittam bé mint az éltető éget, és ittam az álnokságot mint az vizet, és az ki csak ez földi romlandó örökséghez ragaszkodom, és csak sárból csinált házban lakom. Emlekezzél-megh Uram, minémű légyen az én állapatom, emlekezzél-megh mert föld vagyok, emlekezzél-meg mert por és hamu vagyok. Nyuycs-ki az te segitő

segitő karodat az én segedelmemre, erősics-meg az te gyarló edényedet, segéld megh az te gyarló szolgádat. Nyisd-fel Uram én-nékem az te kegyelmességednek üdvösség-adó tárházát, és haycs-le az te irgalmasságodnak szőleit az te szegény méltatlan szolgádnak alázatos esedezésére. Gyógyics-megh Uram az én sebeimet, és oldozd-meg minek-előtte meg-halnék az én bűneimnek kötelét.

IGEN SZEP ENEK AZ BŰNnek bocsánattya-ért.

1. *Bocsád-meg Vr Isten iffiusagomnak vétkét,*
Sok hitetlenségét undok fertelmességét,

Töröld-

Töröld-el rutſágát,
Minden álnokſágát,
Könnyebics lelkemnek terhét.
2. Az én buſult lelkem, én nyavalyás teſtemben,
Tétova budoſik mint madár az ßél-véßben,
Tőled oly igen fél,
Néked ßólni ſem mér,
Akar eſni kétſégben.
3. Látván magán-való ßámtalan javaidat,
Kiért viſſont téged mint ßólgált jó tőtt Urát,
Hála-adatlanságát,
Látván hamiſsagát,
Ugyan utállya magát.
4. Akarna te-hozzád iſmét őrömeſt térni,
De ſok bűne miat nem mér elődben jőni,

Tőled el ijedet,
Tudván hogy ſok bűnt tőtt.
Szined igen rettegi.
5. Semmie nincs pedig, mivel elődbe jőijön,
Kivel jó-tétedért viſſont téged tißtellyen,
Nagy alázatoſſan,
Méltó haragodban.
Téged meg-engeßtellyen.
6. Sok kifirtet éri, gyakorta ijegeti,
Tőled rettegteti, kétſégre ſietteti,
Ki miat mayd el-véß,
Ha vele jól nem élß.
Magát pokolra eyti.
7. Jaygatván gyakorta emliti ßent Nevedet,
Mondván, vayha az URhozzá vinne engemet,
Bizony kedvet lelném,

Mert ötet követném,
Mint édes Istenemet.
8. *Bátoricsad Uram az-ért biztató*
ßóddal,
Mit haßnálß ßegénynek örök
kárhozattyával,
Hadd inkáb dicsirjen,
Ez földön éltében,
Téged hála-adással.
9. *Az te ßódat Uram mihelyen meg*
hallhattya,
Ottan ßent nevedet hála-adással
kiálttya,
Ki-terjeßtet kézzel,
Sürö könyves ßemmel,
Magát reád bocsattya.
10. *Le görögvén könyve orczáján*
ugy meg-kovet,
Te magad-is ßánnád látván mint
keseredet,

Nagy

Nagy zockogásockal,
Siralmas ßép ßóckal,
Kér fejének kegyelmet.
11. *Irgalmaß god is annál inkáb meg*
tetczik,
Mentül több bűneink nékünk meg-
engedtetik,
Mit engedhetnél-meg,
Ha nem vétkeznének,
Te-ellened az hivek.
12. *No tudom haragját tovább raytam*
nem tarttya,
Mert az ö jobb kezét békeßégre ki-
nyuyttya,
De csak ollyanoknak,
Kik utánna járnak,
Mert ö mindennek Ura.
13. *Térj az-ért én lelkem mostan te*
Istenedhez,
Szép könyörgéseckel békéllyél ßent
kezéhez,

Mert

Mert ő hozzá fogad,
Csak reá bizd magad,
Igen irgalmas UR ez.
14. Hidgyünk mind öröcké igazán,
csak ő benne,
Bűntől őrizkedgyünk, ne távozzunk-el tőle,
Aldot az UR neve,
öröcké mennyegbe,
Ki ma meg-kegyelmezze.
15. Eneklem ezeket megh-keseredett ſivel,
Várván UR kegyelmét fejemre ſz:
Lelkével,
Tétova budoſván,
Vétkemet ſiratván,
Tuſakodván ördöggel.

NYOL-

NYOLCZADIK ELMELKEDES

MELYBEN

Az Urnak Vacsorájával élőknek igen ſzép Könyörgéſi és hála-adó Imátſagi foglaltatnak-bé.

KEGYES INTES
Az CHRISTUS ſzent teſtének hozzánk vételére.

Az Idvözitő UR JESUSnak hivo beſzéde.

Iövetek minnyájan én hozzám, valakik meg-fáradtatok és meg-ter-

terheltettetek, és én meg-nyugotlak titeket, azt mondgya az Ur. Az kenyér mellyet én adok, az én testem, mellyet én adok ez világ élete-ért. Vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely ti érettetek adattatik, ezt cselekedgyétek az én emlekezetemre. Az ki éßi az én testemet, és ißßa az én véremet, én bennem lakozik, és én-is abban. Az beßéd mellyet én ßóllok ti-nêktek, lélek és élet.

EŐSZVE SZEDEGETTETET jeles haßnai az ßent Vacsorának.

OH csudállatos és megh-bőcsülhetetlen Sacramentomi titkos ßentsag, mi-képpen ßóllyak te-róllad? micsoda fel-buzdúlt, és ßivet élez-

gető dicsireteckel magaßtallyalak tégedet? Te vagy az mi lelkeinknek éltetője, és sebeinknek orvossa: te vagy az igye-fogyottaknak vigaßtaloja: te vagy az UR JESUS Christusnak édessęges emlekezeti, te vagy az ő mi hozzánk-való ßeretetinek meg-csalhatatlan pecséti, és az ő érdemes hálalának bizonysag tévője, te vagy az mi buydosásinknak drága kincse, nyomoruságinknak enyhitője, az Isteni ßeretetnek bennűnk nevelője, és az mennyei kegyelemnek ki-folyo kút-feje: te vagy végezetre az őrők idvősségnek kellemetes záloga, és az kereßtyéni életnek kivánatos jóßága.

Ez eledel által eggyesül az mi lelkűnk el-válhatatlan ßővetséggel az ő ßerelmes jegyesével, ez által az mi értelműnk meg-világosittatik, elménk

meg-uyjéttatik, és akaratunk ſeretetire gerjeſztetik, az mi meg-dicsőittetésünknek édes izét érző lelkünk ezeledel által ſſülettetik uyjá, az buzgó indulat öregbittetik, és minden mi belső réſſeink meg-vidamittatnak.

Ez eledel által indúlnak-meg bennünk az mi meg-romlot vóltunkat ſirató kőny-húllaſink, megh-foytanak az gonoſſra haylandó kivánſagok, az kegyes indulatok fel gerjeſztetnek, az mi erőtlenſ gink fel-épittetnek és az ſſent Léleknek uyjá ſülő ereje belénk óltatik. De vallyon ſ-kicſoda vólna ki ez titkos ſſentſ gnek nagy vóltát ki tudná beſſélleni? Kicſoda tartóztathatná magát az kőny-húllatáſtól látván az Isteni felſ gget ő véle méltatlannal lélekben eggyesülni? Oh minémű nagy örőm, minémű nagy győnyőrűſ gg, édeſſ g, kedveſſ gg és életnek drága illattya tölti-bé annak az embernek ſſivét, ki ez idvőſſ ges Sacramentomi ſſentſ ggel eggyesül! Nincſen ſemmi egyéb ő-benne hanem az belső embernek örvendezéſe, az lelki kivánſ igoknak ſohaytáſi, az hála-adáſnak dicſireti, és az ő ſſerelmes Jegyeſ ről-való énekléſi. Mert az buzgó lélek ez ſſent vacſorának titkos ereje által tellyeſſ gg gel uyjonnan ſſületik örőmmel bé-telik, az kegyes életre fel éleſztetik, belső békeſſ ggel legeltetik, az hitben erőſittetik, reménſ gében gyámolittatik és az ő Jegyeſ vel elválhatatlan-képpen eggyesül. Innét vagyon, hogy ez illyetén lélek napon-ként az Isteni ſeretetben inkáb inkáb nevekedik, az őrdőghi kiſirteteknek oſtrőmláſi ellen

bátorittatik, minden ßent igyekezetekben vidamſágosba tétetik, és az ßent Vacsorával gyakortáb-való éléſre nagy kivánſaggal vitetik.

Viſſont, ez Sacramentomi ßentſég titkoknak titka, jó-téteményeknek jó téteménye, és az Iſteni csoda cselekedeteknek drága emlekezeti. Ez amaz kegyelemnek, ßeretetnek, jó akaratnak, eggiesüléſnek, buzgoſágnak, bůn bocsánatnak, és minden idvőſſéges jóknak őrők életre el-pecsételő ßentſége: Ez által látogattatik-meg az ember az Iſtentůl: ez által tétettetik élő templomává az Chriſtuſnak: ez által őntettetik mi-belénk bőſéggel az Iſteni kegyelem: ez által gerjedezz mi bennünk az Iſteni ßeretetnek tůze: ez által eggiesůl az hů lélek az ő kivánt Jegyeſével, melyből csudálatos és kimond-

mondhatatlan vigh győnyőrůſége támad. Ez amaz mi úti kőltſégünk, kivel az mi lelki házánkban fel-mehetünk: Ez kenyér az, ki megh-erőſsiti azoknak ßiveket, kik az Urnak útaiban fáradoznak: ez által uijttatnak megh mi-bennünk az el-kezdet jóknak kegyes ßándéki: ez által indittatnak-fel mi-bennünk az lelki kivánſágok: ez által nevekedik az buzgoſág: ez által ßůlettetik uijá az mi bůnős lelkünk, és az UR Jeſus Chriſtuſſal tápláltatik az ki ő-néki ſaját eledele. Mivel az Chriſtuſnak teſtét enni ſemmi nem egyéb hanem az ő lelkével, vérével, kegyelmével, érdemével és az ő nékünk kereſet javaival réßesůlni. Mert az miképpen hogy az ki eßik magaevá teßi azt az mit megheßik: Ezenképpen ki az Chriſtuſnak

testét éßi, az Christusnak lelkét és kegyelmét magához kapcsollya, hogy igy ő belé óltattatván, ugyan azon kegyes ßemmel nézze az Atya, mellyel nézi az ő eggyetlen egy Fiat, hogy annak-utánna immár nem jövevény és idegen legyen, hanem kegyelemből fogadot fiu. Innétágen ßépen eßedben veheted mi-képpen munkálkodgyék te-benned az Úr az ßent Vacsora által. Mert béßál te-hozzád, hogy az ő jelen voltával meg-vigaßtallyon tégedet, meg-kennyen téged az ő kegyelmével, meg-gyógyicson téged az ő irgalmával, meg-mosogasson az ő véivel, meg-elevenicsen az ő halálával, fel virrassson az ő világosságával, fel gerjeßßen az ő ßeretetivel, gyönyörködtessen az ő drága illattyával, el pecsétellye magának az te lelkedet, és réßesicsen az ő lelkében, és mind

azokban az jókban, mellyeket az ő ßent teste által, kit te-néked ád, az kereßt-fának maga óltárán kereset. Ez Sacramentomi ßentsége az, ki az mi faydalminkat megh-könnyebbiti, kéßirtetünket kissebbiti, ahittatosságot nemz, hitet világosit, ßeretetet gerjeßt, reménséget erösit, erötlenségünkben gyámolit, lelki-ismeretünkben meg-vidamit, és az Christusnak minden ő nékünk kereset érdemében réßesit. Holot annak-oká-ért illyen sokak és illyen nagyok legyenek ez Sacramentomnak haßnai, effelet illyen kegyes jó vólta és buzgó ßerelme annak, ki ezt ßerzette, kicsoda vólna ki nem indúlna fel ennek tellyes ßűből való kivánságára? Kicsoda nem vagyakoznék ez lelki jóckal bővölködő gazdagságra? és ki nem akitoznék ez drága eledelnek hozzá vételére.

Jóllehet pedig illyen nagy méltoságu legyen ez Sacramentom, mindazõ által ezért az embernek nem kel ettől magát el-fogni és ezt el-kerülni, az ő méltatlansagát és ßükölkődő vóltát gondolván. Mert ez ßentséges kincs az ßegény igye-fogyattaknak nyittatott-fel, és az erőtlenekért ßereztetet ez drága orvosság: az ßükölkődőkért tétetet ez segedelem, és az ehezőkért adatot ez eledel. Ugy vagyon hogy ez kenyér az Angyaloknak kenyere, de vißont kenyere az penitencia-tartóknak-is: Jóllehet ez kenyér eledele az egéssegeseknek, de orvossága az betegegnek-is: jóllehet ez, királyi vendégség, de mindazonáltal az munkálkodóknak fáratságoknak-is enyhitője: jóllehet ez, az erősseknok eledele, de vißont a kisdedeknek-is éltetője. Sẽki annak

annakokáért ám bátor tőkélletességhnélkül-való legyen, el ne idegenüllyőn ez drága gyogyitó orvosságtól, valaki az ő ßivének tellyes kivánsághaval ßomjuhozza meg gyogyulásat. Mi nem az egésségessek ßükölkődnek az Orvos-nélkül, de az egésséghtelenek. Ez illyenekért jőtt az Christus ez világra, és ez illyenekért ßerzette ez ß: Vacsorát. Annak-okáért minémű nagy lelki éhséggel, minémű nagy ßõju kivánsaggal, és minémű nagy lelki őrvendezéssel kellene őtet várnod és fogadnod, ki jőtt hogy tégedet illyen nagy kegyelmességének gazdagságával bé-tőlcsőn! Tekincs meg az régi ßent Atyáknak kivánságokat, mellyel ez Urnak jővetelit várták, meghasogatván az égeket az ő kőnyőrgéseknek erős ßozatival, hogy immár ily

kesőre valaha jőne-el : mire nézve minden nemzeteknek kivánságának neveztetet.

Illyetének Uram az te velünk kőzlőt ajándékid, illyetének az te jó akaratodnak jelei és illyetének az te mihozzánk-való ßerelmednek ßiveinket éleßtő győnyőrűsęgi, kiket az te ßerelmesidnek ajándékoztal ez ßent vacsorával-való élés által, hogy ez mondhatatlan nagy édessęgnek győnyőrűsęgétől illettetvén, minden ez világi álhatatlan és csalárd őrőmeket meg-utálnának.

Nyisd meg annak oká-ért oh embereknek édessęges ßerető Istene, nyisd-meg oh igaz világosság ez orában az te hiveidnek lelki ßemeket, hogy az tißta ßent hitnek fęnyével meg-világosittatván, ismérhessenek-meg tégedet.

det. Terjezd-ki az ő ßiveket, hogy járhassanak az te ßent parancsolatidnak útain, tégedet ő-bennek visellyenek, és igy te általad oktattassanak, hogy keressenek tégedet te általad, lássanak téged igaz világosság az te világosságodban, te-benned nyugodgyanak, és ez ßent Sácramentom által te veled eg gyesűllyenek, nem külőmben mint az tagok az fővel, és az ßőlő-veßßők az ßőlő tővel, hogy az te Isteni jó kedvednek ereje által éllyenek, és az te kegyelmednek réánk ßállot harmattyával ßűntelenűl legeltessenek mind őrőckőn őrőcké, Amē

AZ URVACSORAJA ELŐT-való kőnyőrgés.

IGhen nagy erős bizodalommal járúlok az én kegyelmes ISTENemhez, mert meg-határozhatatlanok

nok az ő irgalmassági, hogy reßesűllyek véle az ő javainak győnyőrűsęgében. Siet az én lelkem az ő ßerelmes Jegyeséhőz, hogy ő vêle el válhatatlan-képpen eggyesűllyőn. Nem akarok immár máshoz ragaßkodni, hogy ő véle egyedűl mind őrőcké őrvendezhessek. Nem akarok oh Uram ez drága eledel után réßes lenni ez világhnak alá-való és te tőled el-ßakaßtó vendégsęgében: Mert lám te vagy amaz tőkélletes győnyőrűsęgh, Nem akarom vetni reménsęgemet semmi teremtet állatban. De vallyon s-miert, oh Idvőzitő Ur Jesus Christus, hogy az te veled-való eggyesűlésem után męgis ahittatosság-nélkűl vagyok? Ihón tűzet viselek kebelemben, és nem érzem annak melegsęgét: mézet ßájam-

jamban, és nem érzem az édessęget. Jay énnékem ßegény nyavalyásnak! vayha az én tißtátalan lelkemet az tőredelmessęgnek folyo vize el-boritana, ki az bűnnek gonoz indulatit és minden undok tißtátalanságit elvinné. Ezer eßtendők nem vólnanak elegek ez Isteni titkos ßentsęghnek el-vételhőz-való kéßűlésre: Imé én pedigh ßegény nyavalyás és méltatlan ember, ki naponként csak vétkezem, ennek hozzám vételére mereßlek járúlni. De te hiß engemet, te hivogacz Uram engemet. Annakokáért ne emlekezzél-meg Uram az én bűneimről, de az te kegyes indulatodat és az te sebeidnek fáydalmit, és valamellyeket én érettem ßenvedtél, gondold-meg és jusson eßedben kegyelmessen. Ha ßerecz engemet

met oh Uram, az mi-ért jelented, mi-ért hadcz-el engemet? mi-ért engedcz íly igen sorongattatni ez életnek hamár el-múlo és semseny-vesztő kivánságitól? Tarcs az te selelmedben engemet oh én üdvösségem kőtőz-meg engemet az te serelmeddel, és nyugoss-meg az te édességedben oh én lelkemnek hűseges jegyese: Te-néked akarok sólgálni, tehozzád akarok ragaskodni tellyes sivel, és tégedet kivánlak az én lelkemben sogadni. Segéld-meg Uram mostan az te sólgádat, ki az te kegyelmességed által te-hozzád közelget, és kit az te parancsolatoddal ez sent astalhoz járúlni fel inditottál. Légy jelen mostan az te Isteni jó vóltodnak bennem munkálkodó ereje által, és az én értelmemet sényessics-

sics-megh az te ismérettednek hathatób világával, gyulazd-fel az én indulatimat az te gerjedező szeretettednék sebes tűzétől: öregbicsed az én te-benned helyheztetet hitemet, tedd bizodalmasabbá és erősics-meg az én reménséghemet az jóknak elkövetésére: ruhás-fel minden jóságos cselekedeteckel: és az én egés életemet jobbics-megh és fordics az te sent parancsolatidnak el-követésére, hogy végezetre nagy csendesen és hiven tehessem-le életemnek végső határát, hogy amaz vég-nélkűl-való dicsősségben bé vittettessem, holot az sent Angyaloknak és minden te sentidnek igaz elégsége vagy, kickel dicsirlek tégedet mind örökkön örócké, Amen.

MAS

MAS AHITTATOS Könyörgés.

MIcsoda vagyok én, oh Jehova Isten, és micsoda az én házam népe, hogy engemet ennyire elő vittél? méltatlan vagyok hogy üllyek meg az kapun-állók közőt-is az te haylékodban, és ímé te meg-is engemet az te asztalodhoz jarulni méltoztacz. Ha az én érdememre tekintesz Uram, méltó vagyok, ki amaz tisztátalan állatok közőtt mosléckal tápláltassam, és te mennyei kenyeret adsz énnékem ez szent asztalról. Midőn önnön magamat minémű legyek természetem szerént el-szemlélem, és te vissont ki légy elmémben meg-sorgatom, el-rémül, el hűl, és tellyességgel el-fogyatkozik bennem az én lelkem. Bátorságot ád énnékem

kem az az méltoság, melyre híss engemet, de meg-tartóztatnak vissont engemet az én romlot állapatomnak sok pironsági. Mit cselekedgyem tehát immár? te vagy Uram az, az ki hívod azokat, kik nincsenek, hogy legyenek: ha én magamban semmi vagyok, lehetek te-általad valami, avagy sőt ugyan minden. Mennjvel inkáb alább-való és el vetteteb vagyok, annál nagyob az te jó-vóltod és kegyelmességed, mely által nem utálod-megh az mi gyarló termésetűnknek te-tőled el-hanyatlot vóltát. Nem vagyok méltó hogy bé-jőy az én haylékomban, mind-azon-által sály-bé én-hozzám, és tégy maradást Uram én nálam. Nem sűkölkődöl te illyetén haylék-nélkűl, de sűkölkődöm én illyetén vendéghnélkűl.

nélkül. Midőn annak-oká-ért igy
tetczik Uram te-néked, és én-nékem
el-kéſitteted és meg-téritteted az te aſ-
talod az mellyen, az ki te-veled egy,
önnön magát akarja én velem közle-
ni; Imé jelen vagyok oh én Iſte-
nem, hogy cſelekedgyem az te aka-
ratodat. Szomjuhozzon az én lel-
kem tégedet, az mi-képpen amaz el
ſáratt ſovány föld ſomjuhozza az
vizet. Bóldog az, az kit te válaſz-
taſ, és hozzád ſogadcz, és az ki la-
kozik az te tornáczodban: meg-elé-
gitteczünk az te házadnak javaival,
az te templomodnak ſent dolgaival.

It az en ſemeim, kik nem látnak
egyebet ſemmit, hanem cſak az né-
minémű jóknak réſzecskéjét, mellye-
ket közleſ közönſégeſen minden
embereckel, én-nékem ſemmit ſem
jelent-

jelentnek oly dolgot, mely magá-
ban nagy, felſége, és meg-bőcſül-
hetetlen méltóſágú vólna. De az
te ſent igid Uram Iſten az, kinek
hallása nemzi az én ſivemben hogy
ez éltető állatok én-nékem látható
igik legyenek, és az te lelkednek vilá-
goſſága jelentí-meg én-nékem amaz
éleret, mely az te Fiadban el-reyte-
tet. Adgyad Uram én-nékem az te
ſent lelkedet, hogy az ſeretetben
meg-gyökerezvén és fundamento-
mot vervén, megh-tudhaſſam min-
den ſenteckel egybe, minémű legyen
az Iſtennek jó-voltának amaz ſé-
leſſéghe, hoſſuſágha, mély-
ſéghe, és magaſſága, és megh-
tudhaſſam az Chriſtuſnak amaz
ſerelmét, mely minden ismêretnél
fellyeb-való: Adgy Uram oly ér-
telmet,

telmet, mellyel ismêrhessem megh az te kegyelmednek amaz nagy gazdagságát, mely ezért leg inkáb csudálatossab és dicsőségesseb, hogy ily eggiűgiű és kőzőnseges ezkősz által adattatnak minékűnk előnkben. Ha más-félek vólnának, azokhoz ne talámtam felettéb ragaßkodnânk, hâtra vetvén az dolognak valoságát; de imé jóllehet igen eggiűgiűképpen ßereztettenek te tűled, mégis mind azon által nem kevessen találtatnak, kik meg nem tartoztatták magokat ezeknek Isteni tißteletet-való adásoktul, mellyel magokat ezekhez csatlották, mint valami állat ßerint-való dologhoz. Cselekedgyed azért oh seregeknek erős ISTENE, hogy ez ßent vâltozást el hivén, mely lőtt az te

az te kegyelmednek igije által, őrizzűk-meg nagy ßorgalmatossággal magunkat, hogy az dolognak igassâgát ne tulaidonicsuk az kűlső ßinnek; az jegyet, jedzendő dolog helyêt ne tißtellyűk; de hogy ez földi dolgot, az menyeitűl meg vâlaßtván, ez földivel éllyűnk, hogy az menyeire igazgattassunk. Hogy ez ßent jegyekkel réßesűlvén, mellyek földiek, az oda fel valókat keressűk, holot az Christus vagyon, az Istennek jobján űlvén. Erőfics-meg Uram az mi hitűnket, hogy ennek ßârnyaitul fel-emeltetvén, juthassunk-fel ßintén te hozzád. Gerjeßd-fel az mi ßeretetűnket, hogy ßerethessűk tellyes ßivből azt, ki minket illyen igen ßeretet. Engedgyed hogy hallyon meg

meg jobban jobban mi-bennünk az bűn, annak ereje által, kinek halálát hirdettyük miglen el-jő. Cselekedgyed Uram ezt-is, hogy az ő teste, legyen mi-nékünk az örök életre-való eledelünk, az ő vére idvőssęges italúl az mi lelkeinknek, hogy az ő halála által, az ő élete mi belénk állyon, és mind örökké éllyünk, ő-benne és ő érette. Oh mélysęges bölcsessęg, ki megh-ölted az te marháidat, tőltőd az te borodat, męg az te astalodat-is el-készitetted, mondván: Valaki tudatlan térjen ide, és valaki értelem nélkűl vagyon, jövetek-el, éllyetek az én étkemmel, és igyatok az borban mellyet tőltők: Imé én magamat azoknak számokkőzzűl lenni ismérem, kik tudatlanok az te tekinteted előt, és az kiknek

nek nincsen értelmek: Ihon az te válastot hiveidnek sereghében adom maghamot, adgy én-nékem az te kenyeredből, és ittass az te borodból, mellyet tőltőttél; hogy életnek hatalma lévén én-bennem uralkodgyék, és ennek-utánna soha az gonoszra ne hanyatollyam, mellyet ennek-előtte hosszu ideig cselekedtem, de az jóban napról napra épűllyek, miglen engemet megh-szabaditasz ez halálnak testéből, és ne találtassęk én-bennem semmi egyéb indulat hanem csak az mely te-tőlled származik, és az mely te-bened végződik. Oh megszentelő Sz. lélek, jövel tisztics meg az én szájamat és az én szivemet, ebrezd fel az én lelkemet, és készics bennem szállást amaz örökké való nag királnak, hog az te

az te bennem lakásod áltai legyek ő-néki szent temploma, az mely tessék és az melyben lakozzék mind örökkön örökke, Amen.

KÖNYÖRGES, MELYBEN Előnkben terjesztetik minémű igyekezettel kelletik járulnunk ez szět Sacramětomnak el vételére.

JArulok te-hozzad és az te szent asztalodhoz oh én idvözitő Uram JESUS CHRISTUS, le nyomattatván az én számlálhatatlan bűneimnek sulyos terhétűl, kinek rajtam el mérgesedet sebei bé hatották szinten az én lelkemre: Gyogics-meg annakokaért, oh én lelkemnek hiűséges váltsága, ez te szentséges vaczorádnak idvösséges otvosságával. Jaru-

lok Járulok te-hozzád oh Ur Jesus és az te szentséges Sacramentumodhoz, tellyes lévén erőtlenségeckel és lelki szükségeckel sorongattatván. Imé elődben viszem az én minden jóságos cselekedetek-nélkűl-való lelkemet, ki rakva minden vétkeckel, ki az sel suvalkodásnak ragadó mérellyétől el-foglaltatot és minden halálos sekélyeckel meg-veretetet, ki megh-vetvén ez jelen-való igaz orvosságot, meg-hidegedet az te szerelmedben, és tünnyává lőt minden jó dolgoknak el-követésében. Te az-ért Uram Isten, ki élet vagy, és életnek kút-feje, táplály engemet, és az én lelkemet uyjecs-meg kegyelmesen.

Járulok te-hozzád oh Ur Jesus, és az te szent halálodnak vég-vacsorájára, bánkodván és szomorú peni-

 tenciát

tenciát tartván az én bűneimről, ki immár ennek-utánna az te szent testednek és vérednek hozzám vétele után el-rendeltem az én életemet megh-jobbitani, az én indulatimnak faytalanságit és az testnek gonosz kivánságit megh-foytani, az haragtartást el-távoztatni, és az te szent parancsolatidat, tehetségem szerént megh-őrizni, az te Atyai jó kedvedet soha megh-nem bántani, de sőt mindenben az te szent akaratodnak engedelmes lévén, az te dicsiretedet és szent nevedet hirdetni és fel magasztalni. Te annak-oká-ért oh én Idvőzitőm, ez jóra-való szándékombán amaz igaz mennyei kenyérrel engemet erősics-meg és tégy alhatossá. Járulok te hozzád oh Ur Jesvs, és az te szent testednek és szent véred-

véregnek igaz hitemnek általa hozzám vételére, ki az magas keresztfának óltárán az mi bűneink-ért megtőredeztetet és megh szaggattatot, és sokaknak üdvőssegére bőségesen kiöntetet. Ez hitben az-ért oh én Idvőzitőm az te szent Lelked által erősics és mind végiglen tares-meg, és kérlek hogy ez te szent testednek és szent véregnek drága eledelével az én éhező és szomjuhozó lelkemet táplál lyad és legeltessed az őrök életre.

Járulok te-hozzád oh Ur Jesvs, és az mint mi-nékünk megh parancsoltad, megh emlékezem az te keserves kin-szenyvedésedről és szent seges halálodról, mely által az mi váltsághunknak nehéz munkáját véghez vitted. Oh én Idvőzitőm, ez te szent szeretetednek drágalatos záloz-

záloga által eſelekedgyed, hogy az te jó tétemény edről ſoha el-ne ſeletkezheſſem.

Járulok te-hozzád oh Ur Jeſus, és az te lelki ajándékidnak gazdagh kéncſęhez, én ſzegény úton-járó, minden úti kőltſęgtől meg-foſztatot, és kinek buydoſáſi meg-hoſſzabbittattanak ez ſiralom vőlgyêben, miglen amaz mennyei házájában érkezik. Te annak-oká-ért oh én Idvőzitőm, ez te lelki ajándékidnak gazdag kêncſęből tégy rêſzt én nékem, mely által mint drága úti kőltſęg által tápláltatván, ez én ůdvőſſęgemnek ûtân el-ne fogyatkozzam.

Járúlok te hozzád oh Ur Jeſus, és az te ſzentſęges titkaidnak hozzám vételére, és megh-emlekezem minden jó tétemênyidről, és azok-ért tellyes

tellyes ſzivemből-való hálákat adok te-néked, imê Uram az te ſzent parancſolatod ſzerént kivânok eggyefűlni az te ſzent teſteddel és ſzent vêreddel. Kérlek annak-oká-ért tégedet nagy alâzatoſſan hogy ne réſzeſűllyek cſak az kűlſő jegyeckel, de belſő-képpen-is az te idvőzitő kegyelmeddel és Iſteni erőddel ſzűly uyjá az lelki dolgokban. Hogy ekképpen az őrők életnek néminémű izét ſzivemben viſelheſſem, és amaz őrők idvőſſęgnek drâga zálogával meg-erőſitteſſem. Mellyet eſelekedgyél oh én lelkemnek igaz váltſága, az te ſzerelmedből,

AMEN.

AZ UR VACSORAJANAK idején az léleknek ahittatosságra-való fel serkentése.

HOnnan vagyon én-hozzám illyen nagy itgalmasság, hogy az Angyaloknak Ura, és az menyörsághnak Királlya én-hozzám méltóztassęk jöni? Oh kegyelmes Atyám, oh én édes ISTENEM, és minden drághalatos kénesem, kinek nem elég lőn, hogy engemet az te magad hasonlatossághára teremptenél, és ſent véreddel meghváltanál, de akartál eſtelet én hozzám jöni, és én bennem nyugodni: akartál Uram enghemet te magadhoz formálni, és te-veled eggyé tenni. Honnét vadnak mind ezek én-

én hozzám oh én Uram és én Istenem? Avagy talám az én jó cſelekedetim érdemlették? Avagy ſűkölkődölé te az én javaim nélkűl? Semmiképpen nem Uram, de egyedűl az te jó vóltod és irgalmasságod inditottanak-fel têghedet, hogy te inkáb gyönyörkődygél én-velem lakni, hogy ſem mint én te-veled. En te hozzád megyek, mert ſűkő kődőm az te ſegedelmed nélkűl: Te én hozzám jőſ, mert jó és igen kegyelmes vagy. En téged kivánlak, mert nyavalyás és ſűkölkődő vagyok: Te kereſsſ engemet, mert irgalmas vagy En te-hozzád megyek, mert jó tétemény eket várok te-tűled: Te én hozzám, mert kéſ vagy és igen haylandó az adáſra: Te mert kéſeb vagy az adáſra, hogy ſem min én az el-ſo-

 gáſ-

gásra: Annák-okâ-ért oh Uram, te sockal inkáb gyönyörködöl én-velem lakni, hogy nem mint én te-veled, az mint tennen magad szóllottal, mondván: Az én gyönyörűségem az embereknek fiaival vagyon.

AZ URNAK ASZTALAHOZ közelgetö embernek könyörgése.

EL-hiszem és vallást tészek oh én Idvözitö Christusom, hogy te vagy az élö Istennek szent Fia; annak-feletted azt-is el-hiszem, hogy az mellyet most an hozzám vészek, az te szent tested és drágalatos véred. Légy kegyelmes és könyörüly-meg én-raytam oh én Uram és én Istenem.

nem. Kérlek Uram hogy ne legyen ez szent vacsora én-nékem itiletemre, de megh-tisztitásomra és meg-szentelésemre, az én lelkemnek gyógyulására és örök üdvösségére. Engeddmegh ezeket oh én Idvözitöm, ki élsz és uralkodol szent Atyáddal és szent Lelkeddel egy bizony Istenségben mind örökkön örökké, AMEN.

Továbbá mondgyad.

OH Uram mi kegyelmes Istenünk, örök életnek drágha kenyere, és ez egész világnak élete, vétkeztem az égh ellen és te ellened, és nem vagyok méltó hogy részesüllyek az te Isteni kegyelmednek titkos dolgaiban, de te könyörülö Isten, tégy

tégy méltóvá engemet az te jó vóltodból, hogy kárhoztatás-nélkúl réſes legyek az te ſzent teſtedben és drágalátos véredben, az én bűnetmnek bneſánattyára, AMEN.

AZ UR VACSORAJA-Után-való könyörgéſek és hálaadáſok.

I.

Könyörgés és hála adás.

HAlákat adok te-néked ſzentſéges Atyám örök mindenható ISTEN, ki enghemet méltatlan bűnős ſólgádat, minden én érdemem kivűl, csak az te irgalmadból méltóztattál megh-elegiteni az te Fiadnak az mi URUNK JESUS CHRISTUSNAK drágalátos te-

tos teſtével és vérével. És kérlek tégedet, hogy ez ſzent vacsorával-való éléſem, ne legyen nékem az én bűneimnek bűntetéſére, de ſőt idvőſſéges áldozat azoknak bocſánattyára: Legyen az én hitemnek ſegyvere és az jó akaratnak páiſa: Legyen az én vérkeimnek tiſztitója, az gonoſ kivánſágnak és bujaſágnak ki-gyomlálója, az ſeretetnek, békeſéges türéſnek, alázatoſſágnak és engedelmeſſégnek öregbitője: az én életemnek minden ő látható és láthatatlan ellenſégi ellen erős óltalmazója, és az én teſti és lelki indulatimnak tökélletes igazgatója. Hogy ez által te hozzád egy örök Iſtenhez ragaſkodhaſſam és az én utólſó órámat boldoghúl el-végezheſſem. Kérlek Uram ennek-ſelette tégedet, hogy enge-

engemet ſzegény bűnőſt amaz ki-mondhatatlan lakodalomban méltóztaſſál bé vinni, holot az te ſzent Fiaddal és ſzent Lelkeddel, az te ſzentidnek őrők világoſſág vagy, tellyes megh-elégitês, őrőcké-való őrőm, tőkéletes győnyőrűſęg és bóldogſág az Ur JESVS Chriſtus által, AMEN.

I I.

KŐNYŐRGES ES HALA-adás.

HAlakat adok az te Iſteni ſelſęgednek oh Idvőzitő Uram JESVS Chriſtus, Királyoknak dűcſőſſęges Királlya, és minden Uraknak nagy hatalmû Ura, ki az én bűneimnek inſęgében el-epedet lelke-

lelkemet az te ſzent teſteddel és drága latos véreddel győnyőrűſęgeſen megh-uyjétottad. Kérlék tégedet, hogy valami én-bennem nem jó, és valami az te ſzentſęges akaratoddal ellenkezik, azok ez ſzent vacſorával-való eggyeſűléſem által én belőlem ki-tiſztittaſſanak, hogy az én ſzivem az ſzent Léleknek méltó hayléka leheſſen. Mit adgyak te-néked Uram ez velem kőzlőt drágalatos jó tétemény ed-ért? kezedben Uram ſzivem, markodban Uram lelkem, valami az te ſzent akaratod, mind az legyen őrőcké én-bennem. Maradgy meg tehát velem oh én ſzeretetemnek drága kéncſe, mert mayd el-múlik az világoſſág, mellyet kővet az ſetêtſęg: halálnak keſerűſęge, kiſirteteknek bántáſa, nem tudom Uram mire

mire megyek ki ez ſzent templomból az én ellenſegemnek dühöſſege raytam, minden álnok fegyverét én-ellenem kéſziti, fęlek és oly igen rettegek, hogy az én elébbi ſebeimet, mellyeket ez ſzent Sacramentomnak hozzám vêtele által bé kötöztél, iſmét megh-ne uyjécſa raytam. De nem bocſátlak el Uram addig, miglen engemet meg-nem áldaſz, miglen uy nevet nem adcz én-nékem, hogy az én ellenſęgim töllem tellyeſſęggel el-távozzanak hogy én mind órökké tied legyek, te-is enyém légy,

AMEN.

III.

Könyörgés és hála-adás.

OH én lelkemnek kegyes megváltója Ur JESUS Chriſtus,

ſtus, az én ſzivemnek belſö indulatiból adok te-néked nagy hálákat, hogy enghemet gyarló bünöſt, az én álnokſágimnak rútſágiból meghtiſztitottál, melynek bizonyſághira imé moſtan az te tulaydon ſzent teſteddel és ſzent véreddel legeltetel, hogy ez által az te irgalmaſſágodnak karjaival megh-ölelvén, az te ſzent Atyádnak engemet tiſztán és minden macula nélkül bé mutaſs és eleiben állaſs. Kérlek Uram têghedet tellyes ſzivemből és minden erömből, hogy az te velem közlöt jo téteményid közöt, adgyad azt-is és kegyelmedből engedgyed, hogy az ſzent Léleknek bennem munkálkodó ereje által, az te ki-beſzélhetetlen jó vóltodról és irgalmaſſágodról ſoha elne

ne ſeletkezheſſem, de nagy hála-adáſſal tiſztelvén tégedet egéſz életemnek napjaiban dicſirheſſelék, és őrökkê dicsőitheſſelék.

Továbba Uram az te ſzent Lelked által azt-is vid végben én-bennem, hogy az én felebaratomnak minden én-ellenem-való cſelekedetit őrőmeſt bocſáthaſſam-meg, az mi-képpen tê-is minden én ſok bűneimet megbocſátád, ſőt ugyan tellyeſſęggel eltőrléd, ſoha azokról meg-nem emlekezvén. Adgyad édes Idvőzitőm, hogy az én felebarátomat tiſzta ſzivel ſzerethеſſem, és ő-néki mindenben az én kereſztyêni tiſztem ſzerént ſzólgálhaſſak, az mi-képpen Uram te-is cſelekedtél én-velem, ſockal fellyebb, hogy-nem mint elmêmmel meg-tudnám gondolni, és nyelvemmel

mel ki-tudnám beſzélleni. Mely-ért te oh nagy kegyelmű Iſten, mi-tőllűnk fel magaſztaltaſſál, dicſőitteſſel és őrőcké áldaſſál, ſzent Atyáddal és ſzent lelkeddel egyetemben,

AMEN.

IV.

IGEN SZEP ES JELES HA-la-adó kőnyőrgés.

Az Iſtennek velünk közlőt ſzámlálhatatlan ſok jó tétemény-ért, mellyet minden kereſztyén ember mindenkoron de kivált-képpen Ur Vacſorája után nagy ahittatoſſágghal mondhat.

ŐRők mindenható Iſten, egyedűl cſak te vagy az én életem,

tem, te vagy minden én drágalatos javam, te vagy minden én tőkélletes fő bóldogságom. En pedig az földnek pora és nyavalyás ſerge lévén, imé az te dicsőſęges tekinteted előt állok, fel indúlt ſivem tégedet dicsirni és te-néked hálákat adni.

Mert te enghemet az te nagy ſerelmedből és ingyen-való jó vóltodból, az te magad képére és hasonlatosságára teremptettél. Te énérettem ez én haſnomra és az énnékem-való ſólgálatra sok kűlőmb-kűlőmb-fęle állatokat teremptettél; te enghemet az én életemnek kezdetitől fogva, mind ez oraiglan testemben és lelkemben tartottál, tápláltál: Te engemet ſámlálhatatlan sok lelki és testi veſedelmektől megh-őriztél és meg-ſabaditottál:

tál: Te engemet veſet bűnőst, álnokſághnak undok sárában fetrengőt, téged boſſuſágra ingerlőt és mind ez világnak botránkozást ſerzőt, hoſſu ideighlen-való tűréſed által ennyi sok eſtendeighlen kegyelmeſſen el-ſenyvedtél, és enghemet az kárhozatra, mellyet az én gonoſſághim-ért egy-nehány ezerſer meg-érdemlettem vólna, nem taſitottál, de az idvőſſęgnek utára melyre jóllehet sok-fęle oktatáſiddal intettél és hozni akartál, kiket én csak ſiketſęgre vettem, mind addig miglen végezetre az én iſſonyu gonoſſágimat az te kegyelmeſſęged meg-győzvén imé immár ez idvőſſęges életnek kővetéſęre teritettél. Továbba hogy te veled az őrőcké-való bóldogságban őrven-

vendeznek, az te ſzerelmes Fiadat ez világra bocſáttad, kit rettenetes faydalmokra, bűntetéſekre, gyalâzatokra, az kereſztnek keſerves kinnyára, és az ſzomorû halâlra ádtál én-érettem. Ihón az-ért oh te ſzelid terméſzetű Bârány UR JESVS Chriſtus, élő Iſtennek eggyetlen egy Fia, te-réád fűggeſztem elmémnek gondolatit: édeſſęges megh-váltó Jeſuſom, kegyes és nagy kőnyőrűlleteſſęgű Chriſtuſom, mit adgyak te-néked mind azok-ért, az mellyeket cſelekedtél én-érettem.

Imádlak, dicſirlek, áldlak és felmagaſztallak tégedet, az te megh-teſteſűléſed-ért, ſzenyvedéſed-ért és keſerű halâlod-ért, az te munkaid ért és fâradſâgid-ért, az te nyughatatlanſâgid-ért és nyomoruſâgid-ért.

min-

minden-ſęle hâborgatáſid-ért, bűntettetéſid-ért és faydalmid-ért, ſebeid-ért, kőny-húllatáſid-ért és fohâſzkodâſid-ért, boſſzuſágh-ſzenyvedéſed-ért, gyalâztatáſid-ért és érettem vér-cſepeckel-való veritékezéſed-ért. Es leg-kivált-képpen ez te nagy buzgô ſzerelmed-ért, hogy tennen magadat mi-nékűnk lelki eledelűl adtad ez ſzent vacſorában. Mind ezek-ért ſzerelmes Jeſuſom, tennen magadat viſzem elődben, tudni illik az te érdemedet, Iſteni erődet, hálaadáſodat, kin-ſzenyvedéſedet és halâlodat: Elődben viſzem effelet és eljedzem te-néked én magamat, az te jó tetczéſed-ſzerént, mely által cſelekedgyél ugy én-velem, hogy minden te ellened-való engedetlenſęget ki ſzaggatvân én belőlem, egyedűl

cſak

csak az te kedves és ßentsęghes akaratod legyen mindenkoron én-bennem, én selőlem, és én általam mindenekben.

KŐNYŐRGŐ ENEK.

AZ LELKI ETELNEK ES italnak megh-adásáért.

EMlekezzél Ur Isten hiveidről, kik kiáltunk te hozzád ßükségünkben, visely gondot nyomorusaginkról, őrőcké-való ßent-egy-házádról.

Adgyad nékünk mindenkor é-

letünk

letünkben, az kenyeret mely vagyon ßent igidben, kiről ßóltál ßent János kőnyvében, mellyel élünk őrőcké életünkben.

Ne hadgy minket UR Isten ßomjuhoznunk, az élő viz adassęk most mi-nékünk, mely viz után soha nem ßomjuhozunk, mert te-benned őrőcké őrvendezünk.

Az kik hallyák UR Isten te nevedet, it megh-értik mindenek te kedvedet, ßent Fiad-ért kegyelmessgedet, hogy csak közlőd velünk őrők sgedet.

Adgyad nékünk mostan ßent Lelkedet, ne halgassuk hijában ßent igidet, de tißtellyük őrőcké ßent nevedet, és dicsirjük mindenkor felsgedet.

Dicsir-

Dicſirteſſek az Atya Ur Iſten, ő igije az Fiu Ur Iſten, egyetemben ſzent Lélek Ur Iſten, ſzent Háromſag egy bizony örök Iſten.

KILEN-

KILENCZEDIK ELMELKEDES

MELYBEN

EZ VILAGI NYOMORUSAgokat, kereſzteket és üldözeſeket ſzenvedő embereknek igen ſzép vigaſztaló könyörgési foglaltatnakbé.

HOGY EZ ELETBEN NEM kel el-csüggednünk az kereſzt-viſelésekben és nyomoruſag-ſzenyvedésekben.

O Hén lelkem, ha minden-nap kegyetlen gyötrelmeket ſzük-

ſég vólna mi-nékünk viſelnünk: és ha az gehennának ſanyaru kinnyát hoſſu ideiglen kellene fel vennünk, hogy az Chriſtuſt az ő dicsőſſégében meghláthatnánk, és az ő ſzentéinek társaſagokban örvendezhetnénk: vallyon ſ-nem méltó vólnaé ſenyvedni, hogy illyen nagy jóban és illyen nagy dücsőſſégben réſzeſecké tétettetnénk? Annak okaért incſelkedgyenek ám bár az ördögök, kéſicſ kaz ő kiſirteteket, ſanyargaſſák éhſ gel az mi teſteinket, munkainkat ſulyoſicſák, életünket vigyázáſſal és nyughatatlanſágockal ſzaggaſſák. Am bátor kiálcſon én ellenem amaz, ingerellyen engemet ez avagy amaz, az hideg ſég le nyomjó, az lelki iſméret zugolódgyék az hőſég fonnyaſſon, az faydalom fejemet, ſivemet és minden belső reſzeimet gyötörje, ábrazatom el hervadgyon, és

mind egéſſ teſtemet el-fogja az betegſég, az bánatnak miatta el-fogyatkozzék az én életé, és az fohászkodáſok ban az én eſztendeimnek ſzámai, mind azon által el-hiſzem hogy az én Uramnak Jeſus Chriſtuſomnál el-kéſzittetet én-nékem az én tökélletes és örökké meg-maradandó nyugodalmam: az napon tudni illik, mellyen nagy örvendezéſſel bé mégyek az én Uramnak örömében. Oh én lelkem minémű nagy dicsőſégléſzen ot, és minémű nagy örömre indittatunk, hol à mi orczáink mint az tündöklő nap aképpen fenlenek, midőn az Ur nékünk az ő ſz. orſzágába bé-vitettetnek az mennyei ajándékinak drágalatos kéncſeit oſztogattya; az mi erőtelen teſteinket megh-dücsőiti és maghához haſonlatoſſá téſzi. Ackoron miné-

kůnk ez földiek-ért, mennyeieket ád: az el-mulandók-ért és veßendök-ért, örökké-valókat: az kicsinyek-ért, nagyokat.

Oh en lelkem, minémů nagy léßen az mi méltóságos důcsőßegünk, mikoron az Ur az ő ßentit ßent Atyának bé ajánlya, és mi az mennyeknek orßágát véghetetlen örök ßegül el-foghlallyuk, holot az Isten léßen minden mindenekben: oh minémů nagy örömöket és minémů nagy örvendetes vigaßágot kostolunk-meg. Mert rendel ßemlellyük az Istennek ßenteit, és vélek eg gyůt társalkodunk, mi-is ßentek lévén. Szinről ßinre láttyuk az Istent, és mindenkoron mellette léßünk. Engedgye az Ur, hogy ez nagy důcsőßeget mindenkoron elménkben forgathaßuk, és tellyes ßivel ere ahitóz-

tózhaßunk, és mennél hamaréb ezt el-vehessük, Amen.

AZ MI SZOMORU ALLAPATINKBAN, az erőßegnek és az békeßeges tűrésnek Istentől-való kérése.

AZ mi nyomorûlt életünk ez világhban csak buydosás, ez ßám-ki-vetésből az mi házánkban, tudni illik, minden mi nyomoruságinkból, amaz tökélletes bóldoghságra. Ne késleltessen az-ért megh minket ez útnak tettetes édeßege és rövid gyönyörűsege, hogy te-hozzád Uram igen nagy gyorsasággal siethessünk, serkengetez édes Atyám minket napon-ként az te őßtőnőddel, érdekleß és sertegetez tővissek

 kel,

kel, hogy nagyob igyekezettel kívánhassuk az nyugodalmat és az mi utunknak vêgêt: Az mellyek ezek: betegsęgek, kőny-húllatások, keserves siralmak, ßomoru gyáßok, megeméßtő bánatok és minden ezekhez hasonló ßenyvedések, mellyek ollyanok mint amaz sarkantyúk, kikkel az rest és túnya lovak avagy ßamárok igazgattatnak, hogy az úton imit amot ne akadozzanak. Feleytesd-el Uram mi velűnk ez útat, és korosként jutasd eßűnkben az mi hazánkat, hogy-ha az mi nyomoruságinkat őregbited és súllyositod, erőt-is adgy az el-ßenyvedésre, hogy valami-képpen az te réánk mért ostorodnak terhe alatt földre le ne romollyunk, de erőssek lévén, te-réád mind úntalan figyelmezzűnk és ßi-

veinket

veinket hozzâd emelhessűk. Továbba mindenek te hatalmadban vadnak Uram, cselekedgyél mindeneket az te meg-visgálhatatlan tanâcsod ßerént, valamint te-néked tetczik, csak hogy ne engedgyed hogy te-néked ellensęgeddé tétettessem,

AMEN.

NYOMORUSAGINKBAN-VAló kőnyőrgés.

OH URAM JESUS CHRISTUS, ez világnak meg-váltója, és minden nyomorúltaknak eggyetlen egy vigaßtalója, ki ellenek állaß az kevélyeknek és az alázatossaknak adod az te kegyelmedet, és ki az te-hozzád folyamodottakat nem engeded hogy vi-

 gaßta-

gaßtalás nélkül maradgyanak. Halákat adok te-néked, hogy engemet ez kereßt viselés és nyomoruság által illyen Atyai-képpen látogatcz, és az te Atyai veßßőddel suytolß. Tudom és el-hißem Uram, hogy valamellyeket az te hiveidre bocsátaß, mind azokat â te Isteni bőlcseſęged-ßerént jól és illendő-képpen el-rendelted. Kérlek annak-oká-ért, hogy az én hitemet és békeſęghes iűréſemet nevellyed bennem. Cſelekedgyed hogy az én akaratom eggyezzen az te akaratoddal, és valamellyeket az te Atyai indulatodból én-réám mérß, igyenes elmével fel vehessem és nagy hála-adással el-viselhessem, mely alatt életemet megh-jobbithassam. Gyâmolics-megh engemet oh én idvőzitő Uram JESUS Christus, eggyet-

gyetlen egy segedelmem, őriz-meg és védelmez engemet, cselekedgyél az te mennyei akaratod ßerént én-vélem, hogy az én ßenyvedésem te-néked tißteletedre, én-nékem pedig űdvőssęgemre ßólgállyon, AMEN.

MAS KőNYőRGES, EMBERnek ki sirtetiben.

OH kegyelmes Atyâm, ki az ßiveknek belső reytékit jól látod, és mindeneknek titkos ßándékât nyilván érted. Te tudod Uram minémű nagy őrőmest vinném te elődben tißtán és az bűnnek minden fertelme nélkül az én lelkemet, ha lehetsęges vólna. Mostan pediglen megh-rakodtak az én lelkemnek

mindennemű undok reyteki sok tiß-tátalan és ártalmas kisirteteckel.

Mind azon-altal ugyan ezent vißem te elődben, az te őrőcké-való dűcsőssęgedre. Ha pedig jobhat vihetnék bizonyára jobbat vinnék. Annak-oká-ért alázatossan esedezem és tőredelmes ßtvel kérlek tégedet, hogy tißtics-meg az én lelkemet az te drágalatos véreddel minden gonoßságtol és ßomoru kisirtetektől, hogy az te Isteni illhéseddel bé-töltvén, te-néked kedvedben lehessen most és mind őrőcké,

AMEN.

MAS.

KEgyes és nagy kőnyőrűlletessęgű Uram JESUS CHRISTUS,

STUS, én ßegény megh-utáltatot, nyomorúlt és ßűkőlkődő, ihon az te irgalmasságidnak lábai eleiben le borúltam. Imé az én lelkemnek sebeit és az őrdőghi kisirteteknek raytam el-mérgesűlt csapásit, mellyeket az bűnnek cselekedeti által nyertem, az te irgalmasságodnak ßemei eleibē az meg-gyógyitásra ki terjeßtem. Oh nagy kegyelmű Uram Jesus kőnyőrűly-meg az én erőtlen vóltomon, az én fogságomō és az én ßorongattatásomon, kik által az én ßegény bűnős lelkem az földiekhez kőttetik és ßámtalan kivánságokra vonattatik. Szerelmes JESUSOM, amaz te ßereteted által kérlek tégedet, mellyel magadat az bűnősőknek kezében engedted az kőtőzésre és az megh-seßitésre, és az mely

mely tégedet három órákig, inkáb hogy sem mint az te kezeiden és lábaidon által verettetet szegek, az keresztfán fűgve tartot. Kérlek tégedet óldozd-megh az én sogságomnak kemény igáját, és minden vétkektől kivánságoktól és gonoszindulatoktól szabadics-meg engemet. Az én ellenségemnek előmben hánt leseskedésitől és minden probaitól menessmeg engemet. Olcs-meg én-bennem sogytig minden te kűvűlled, való szerelmet, minden rendeletlen haylandoságot, szenyvedéseket és indulatókat, minden ez világi kivánságoknak, kevélységre, haragra, gyűlölségre és hijában-való dicsőssegre ingerlő taplóját. Mert egyedűl csak te vagy Uram az, ki engemet ezektől meg-szabadithatcz. Edesseges Jesus,

tőlcs-

tőlcs-bé enghemet az te kegyelmeddel, és tarcs engemet az te tökélletes szereteteddel minden jóságos dolgokban, hogy távoztathassam-el az bűnre-való alkalmatosságot, az kisirteteket győzhessem-megh diadalmason, testemet vethessem lelkemnek birodalma alá, az Sátánnak incselkedésinek és ostromlásinak álhassak ellene, és semmi bűnőkben ne győnyőrkődhessem, de az te tisteletedet és dicsőssegedet gerjedező kivánsággal somjuhozhassam, és én magamot épen az te jó tetczésedszerént rendelhessem,

AMEN.

KÖNYÖR-

KŐNYŐRGES, MIDŐN AZ GOnoß emberek az te hiredet gyalázatban keverni és bőcsůlletedet az földre csőpůlni igyekeznek.

ŐRők mindenható Ur Isten, kt igaz visgálója vagy az ßiveknek, ime az Sátán mint ß: Péter által minket meg-intettél, utánnunk leseskedik, keresvén az kit bé nyelhessen, az kit pedig az ő tulaydon ördögi incselkedésevel meg nem kerűlhet, és mindennémű hitetlenségben, gonozságban és békételenségben hányat homlok nem taßithat, ez illyetênt az ő mások által való munkájával fogja kőrnyűl, tudni illik, hamis ez hazug nyelveckel, mellyeckel mint ő válaßtot eßkőzivel és el-kéßitet ßerßámival cselekeßik, ugy el annijra

nyira bizonyára, hogy az ki hűséges baráti kőzőt itilné magát lakozni, amâ mêrges víperaknak mardosó fogai kőzőt tapaßtaltatik. Holot pediglen az tißta és segyhetetlen élet, és az jó hír néw csak egyedűl az te irgalmasságodnak kút-sejetől ßármazzék és áradgyon mi-reánk. Engedgyed én-nékem oh meg sontolhatatlan igasságu ISTEN, hogy tißtessegessen, kegyessen, ßentűl és tißtán élvén, az te Isteni dicsőssęges tekinteted előtt legyek segyhetetlen és az én sele-barátomnak jó-példa-adó. Szabadics-meg oh Uram az én lelkemet ez illyetén patvarkodóknak és rágalmazóknak kezekből. Zárd-bé ezeknek méreggel megh-rakodott ßájokat, essenek minnyájan az őnőn vermekbe, mellyet

lyet nékem áſtak. Akadgyanak az ő tulaydon leſeskedő hálójokban, az ő fegyverek legyen nékik fel konczolásokra, maghok ſejére veſſék az tőrt, és dicſirem az te nevedet égéß életemnek minden napjaiban. Mert ſoha nem léßek feledékeny Uram az te nagy kegyelmeſſegedről, mely által engemet az én életemet keresőknek és gyalázóknak rám tátot torkokból megh-ßabaditaß, és az én ártatlanſágomat nyilván-valóvá téßed.

Ha pedigh így tetczik oh én Iſtenem te-néked, hogy ez illyetén ſebhető éles nyelvek által probáltaſſam és gyakoroltaſſam az kegyes életnek követéſben; adgyad tehát Uram én-nékem az te kegyelmedet, hogy minden boßßu-ßenyvedést és álnok patvar-

patvarkodást békével türvén, az jóban mind végiglen meg-maradhaſſak. Mellyet cſelekedgyél én-vélem az Ur Jeſus Chriſtus által, ki ez élet-be ſockai tőb boßßuval és ßidalommal illetteted, moſtan pedig te-veled él és uralkodik örökké-való dicſőſſégben és egyenlő tißteſſégben, AMEN.

AZ MI ELLENSEGINK-ért, avagy azok-ért kik mi-nékünk gonoß akaróink.

MEg-paranczoltad mi-nékünk kegyelmes Atyánk, hogy te-néked könyörögjünk azok-ért, az kik nékünk nem csak gonoßt kivánnak, de egyßer ſ-mind tehetſégek-ße-

gek ßerént gonoßal-is fizetnek, melyre nem csak intésiddel, de sőt ugyan cselekedetiddel-is példát hadtál minékűnk. Kőnyőrgűnk annak-okáért te-néked, hogy adgyad minékűnk az ßelidsęgnek lelkêt, melyáltal â mi ellensęgűnknek ellenűnk kőßőrűlt ßándékát, ßidalmit és kegyetlen senyegetésit békével tűrhessűk, az mint te-is Uram cselekedtél és cselekeßel-is naponként. Ne forogjon az mi cselekedetinkben boßuság, sem nyelvűnkőn boßu-állâs, ne csak azt kivánnyuk ßivűnkben, hogy raytok boßút ne tegyűnk, de effelet męg segitsęggel-is legyűnk nékik, mint tőllűnk lehet, érettek kőnyőrőgjűnk, nékik jót kévânnyunk, hogy tudni illik, hozd Uram őket eßekre, és kőzőld ő-vêlek az te irgalmadat, és az mel-

mellyeket tudß nékik lenni haßnosoknak, hogy legyűnk igazán te fiaid, ki essőt adß az igazakra és az gonoßokra, és ki ßent Atyádnak kőnyőrgőttél az kereßt-fán az téged meg-feßitőkért. Ne veßesd-el Uram őket, az ő mi-hozzánk-való gyűlőlsęgekért, de sőt inkáb tarcs-megh az mi kérésűnkért, az ő megh-jobbulásokat kivánnyuk, Uram, nem veßedelmeket.

Cselekedgyed hogy itt egy-máshoz-való ßeretetben élvén, kezdgyűnk egy akarattal menni az útra, mely vißen az őrők életre, holott oßtán végh-nélkűl élhessűnk az te ßent ßeretetedben,

AMEN.

Kő-

KŐNYŐRGES, HIRTELENBEN-vaó veſſedelemnek avagy rettegéſnek idején.

NE kéſſęl de ſieſs én Iſtenem az én ſegedelmemre, erősics-meg oh én Idvőſſęgem, az te nevednek dűcſőſęge-ért Uram ſabadics-meg engemet, és légy kegyelmes minden bűneimnek.

Meddig feleyteſs-el oh Uram engemet, és meddig reyted-el az te orczádat én-tőllem.

En meg-ſabaditáſomnak Iſtene, tekincs-megh az én nyomoruſághomat, és láſd-meg inſęgemet, mellyet ſenyvedek ellenſęgimtől, végy-ki az halálnak kapuiból.

Ne veſs-el engemet az én vénſęgemnek idején, ne utáld-meg Uram az én vénſęgemet: mikor el-fogy az én e-

én erőm, ne hadgy-el enghemet.

Az én vénſęgemig és az én megőſſűléſemigh én Iſtenem ne hagy-el engemet.

Hogy hirdeſſem az te hatalmadat ez nemzetſęgnek, és az te igaſſágodat minden népeknek: mert nagyſágos dolgokat cſelekedtél én velem: Uram kicſoda te-hozzád haſonló?

Kely-fel Uram és ſégyenűllyenek-meg az te ellenſęgid, ne vegyen erőt az ember hogy őrvendezzűnk az te erődben, és énekellyűnk az te nevednek mind őrőcké,

AMEN.

EZ

EZ VILAGTOL MEGH-vettetet és el-hagyatot ember, miképpen ajánlya önnön magát Istennek kezében.

VRam, én mennyei ſzentſęges Atyám, te-néked moſt és örökké minden teremptet allatidtól légyen áldás, dicſiret és tiſzteſſęgh, mert az te akaratodból lőttenek és léſznek mindenek. Eörvendgyen tebenned az te ſzólgád, nem ő magában, ſem pedig másban valakiben. mert csak te vagy, URAM, az tőkélletes őrőm, te vagy az én remênſęgem, az én ékeſſęgem és az én vigaſſágom. Imé moſtan Uram magamnak hagyattattam az én ſzomoruſágimban, nem tudom kihőz haycsam és hová fogjam fejemet, hanem csak te-hozzád, én Uram

Uram és édes Iſtenem. Szerelmes Atyám, ihón moſtan kőrnyűl vettenek engemet minden-felől az ſzoronghatáſok, és moſt vagyon amaz nyomoruſagnak oraja, mellyet te őrők időktűl fogva meg lattal, hogy egykeves ideig probaltaſſek meg az te ſzolgad kivűl, éllyen pedigh teneked belől, egy kicsiny ideig ſémmire bőcsűlteſſek az emberektűl és gyalazattal illetteſſék ez földőn, de fel magaſztaltaſſék te nalad őrőkke az egekben. Szentſéges Atyam, te rendelted igy és ezert lettenek ekkeppen. Mert az te tanacsod és gondviſeleſed nelkűl ſemmi nem leſzén ez földőn.

Mért imé Uram ez az te kegzelmed az te valaſztottidhoz, hogy mindenkor ſok nyomoruſagokkal latogat-

látogattassanak, mindenektől megutáltassanak és gyalázattal illettessenek: az gonoß istentelenek pedigh elenben nagy méltosságra fel emeltessenek, gyönyörűségben éltessenek, hogy az ő kevély ßékekből hirtelen nagyob veßedelemmel nyakra sőre le taßittassanak. Nem nyitom-megh Uram az én ßájamat, mert te eselekedtél én-velem ecképpen, jól tőttél édes Atyám én-velem, hogy megaláztál engemet, hogy megh-tanúlnám az te idvőzítésedet, és az én bizodalmamat nem egyébbé, hanem csak te-benned helyheztetnem.

Ihon az te kezeidben vagyok Uram, az te atyai képpen dorgáló veßőd alá haytom én magamat, suytollyad az ên hátamat és nyakamat, hogy haycsam az te ßent akaratod-

ratodra az én egyenetlen erkölcsőmet. Mert sockal job it ßenyvedni, hogy nem mint az jövendő életben. Te tudod Uram micsoda és miképpen legyen én-nékem idvőssegesseb. Mit tőrőlnél-el Uram az mi ßemeinkről az egekben, ha könyveket nem húllatnánk ez életben? Az emberek gyakorta az dolognak külső ßinéről tésznek itiletet, de megcsalatkoznak, te pedig az ßiveknek visgálója vagy.

Mostan pedigh oh Uram Isten, nagy nyomorusságra jutottam, és az én ßivemnek nincsen nyugodalma, de az-ért jutottam ez világh csuffságinak háborúira, hogy te én általam dicsőittessél; midőn ezekből te-tőlled meg-ßabadittatom, az miképpen sokßor meg-ßabadittattam,

te-tőled az halálnak kapuiból. Mert néha azok által munkálkodod az mi megh tartásunkat, mellyek minékűnk ellenkezőknek látczanak. Ecképpen magaßtalád Josephet nagy dicsőſęgre az ő ſok boßu ßenvedéſi után, kickel az ő báttyaitól illettetett. Illyen ſok kereßt viſeléſek ment-bé az Idvőzitő Urunk Jeſus Chriſtuſ-is az ő dicsőſęgében, kinek ábrázattyához minden idvőzűlendő hiveknek haſonlatoſoknak kell lenni, ez életnek ſok nyomoruſáginak, gyalázatinak és erőßak-tételének viſeléfęben. Illyen csudálatoſſak Uram az te dolgaid. Annakokáért bizom te-benned, miképpen eleitől fogván, hogy ez ſanyaruſágból engemet igen hamar időn ki mehteß, mely noha az embereknek ßemek előtt le-

lőt lehetetlennek látczik. Mert az embereknél az mi lehetetlen, lehetſęges az Uram te-nálad, ki élß és uralkodol mind őrőckőn őrőcké, Amen.

AZ KERESZT SZENvedéſek és nyomoruſágok álól megh ßabadult embernek hála-adó kőnyőrgéſe, Iſtennek véle kőzlőtt vigaßtalaſaért.

OH édes Iſtenem, miképpen adhatunk te-néked elégedendő hálákat, és az te érdemed ßerént, minémű dicſireteckel magaßtallyuk az te ßent Nevedet? hogy minket az mi nyomoruſá-

ginkban illyen nagy kegyelmesen vigaßtalß. Oh én Istenem, te tudod az én nyomorusághimat, te tudod az insęghnek minémű sok háború nyilaira vettettem ki: Egy felől az halandóság rettegtet, más felől az bűnők háborgatnak enghemet: hol az utólsó itiletnek napja ßorongat: hol pedigh az én halálomnak végső orája ijezget enghemet. Ki-mondhatatlan, mely igen győtőrjőn engemet az én Isten igasságának ßéki előt megh-jelenendő bűneimnek emlekezeti. Gyakotta indit fęlelemre enghemet, micsoda halálnak nemével költőzzemki ez világból.

De nékem ezekről gondolkodónak mindenkor jelen vagy Uram az te segedelmeddel és az te megh-

elevenitő vigaßtalásoddal. Es az én panaßólkodó és keservesen foháßkodó elmémet, fel vißed az te ßent hegyedre, és az te győnyőrűsęgednek drágha illatú ßerßámokkal bővőlkődő kertében bé-vévén, legeltetcz enghemet az te igidnek zőldellő kies mezején, és ittatcz az én Idvőzitőmnek kút-sejéből meritet élő vizzel. Aßtalt kéßiteß én előttem, kiről bé tőltőd az én ßivemet vigasságghal, és kiről nem ez földi de amaz őrőcké-való vidamságghal éleßgettetem. Ez drágalátos eledelek által pedig, megerősittetem, hogy ennek győnyőrűsęges izi által, az én nyomoru ság-ßenyvedésim én-nállam feledékenysegben mennyenek, és ez földnek magasságha felett fel emel-

tetem, hogy te-benned igaz béke-
ſégben csendeſſen nyugodgyā,
AMEN.

XLVI SOLTAR.

ERős Várunk nékünk az Iſten,
Es fegyverünk ellenség ellen:
Meg-ſzabadit veſzedelemtől,
Kik rank jönek most minden felől.
Az mi réghi ellenségünk,
Háborgat minket
Erővel, fegyverrel és csalárdſággal,
Es minden nagy hatalmaſſág-
gal.
2. Ninczen nékünk ſemmi ha-
talmunk,
Kivel néki ellene állyunk:
Viaskodik az Ur érettünk,

Kit

Kit az Iſten bocsátot nékünk,
Ha kérded hogy ki legyen az.
JESUS Chriſtus az,
Seregeknek Ura, kinél nincs több Iſten
Annál vagyon az győzedelem.
3. Ha ez világ mind ördög volna
Es el-nyelni minket akarna:
Azért tőle ſemmit ne fellyünk,
Csak Chriſtus óltalmaba bizzunk.
No bátor dühöſkődgyék,
No fenekedgyék
Ez világnak Ura, nincs raytunk ha-
talma,
Urunk Chriſtus őtet meg-birta.
4. Meg áll az Iſtennek Igije,
Es nem álhat ſenki ellene:
Az nagy Iſten vagyon mi velünk,
Es ſzent Lelke lakozik bennünk.
Ha teſtünk nékünk el-véſz,
Ha marhánk el véſz,

 Hi-

Ha testünk nekünk el-véſz,
Ha marhánk el-véſz,
Hirünk, nevünk, feleſegünk gyermekünk,
Az meny-orſágh megh-marad nékünk.

TIZE-

TIZEDIK ELMELKEDES

MELYBEN

AZ BETEGEKNEK ES AZ halálnak kinnyában lévö embereknek igen ſzép könyörgéſi és vigaſztaláſi foglaltatnak-bé.

MIKEPPEN KELLYEN EMbernek ez életnek nyomöruſághos voltát meg-gondolni, és az örök életnek örülni.

MIcſoda kérlek ez világhi élet?

ez élet bizonyara nem élet, hanem tellyessséggel halál. Mert ez élet niomorusagos, hamar el-futó, alhatatlan csalard, ßomoru bánattal terheltetet, és hirtelenséggel el-mulandó.

Oh nyavalyas élet, mely csalárd vagy, mert mostan ékessen virágzol: de ime nagy hirtelen meg-fonnyatcz: Veßedelmeckel megh-rakodot élet, ki tellyes vagy balgatagsággal, bővölkődől álnoksággal, oh nyomorusagos élet, ki mennél tovább mégy, annal közeleb jarulß az halálhoz, oh csalardsagos élet, mennyi lesben hánt veßedelemnek törivel bővölkődől, melyekben az világhnak fiai csuportonként fogattatnak, és végre az őrők kárhozatnak torkában hullanak.

Bóldog az, ki az te álnakul forralt praktikaidat és csalárd mesterségidet eßében

eßében veßi, bóldogab, ki az te álhatatlan gyönyörűséghidet semmire bőcsülli, de meg ennél-is bóldogab, ki az te nyomorusagidtól és ravaßsagidtól meg menekedvén, az ő mennyei házajában fel-ment. Oh mely drágalatos igyekezet az, mely ez életnek bóldogh ki-menetelire igazgattatik: haßnossab minden aranynal, ezüstnél, és nagyob nyereség minden ez világi keresetnél. Oh minémű nagy jó az halál azoknak, kik ez által bóldogúl meg-halnak, mert az életre vitettetnek, minden betegségtől megh-ßabadittatnak, az éhségtől és ßomjusagtól meg-menekednek. Oh halal mely gyöntörűséges vagy az jóknak, de ißonyu és rettenetes az gonoßoknak. Te meg elégited az ßükölkődőket őrőckévaló eléghséggel, és az főſvenyeket telhe-

telhetetlenſeggel gyötröd. Te altalad az hitetlenek az bůntetéſre, az hivek pedig amaz mennyei cſendes nyugodalomra vitettetnek.

KÖNYÖRGES AZ HALALNAK *bóldogſágos orájának meg-nyeréſe-ért.*

Jövel oh kivánatos halál, de bóldog orával jöy-el, oh mely ighen kivânom azt az bóldog órát, mellyen ez ſiralomnak völgyéből kiköltözöm. Oh bóldogſágós óra, mutaſd-megh ackoron én-nékem, kit ſeret az én lelkem, jelencs-megh én-nékem hol nyugſik az én Idvözitö Chriſtuſom. Sieſs gyorſaſággal oh bóldogſágos óra, ſieſs gyorſaſág-

ſaſággal, és ne engedgy továb gyötrödnöm ez nyomoruſágoknak kinyai alatt. Kely fel Uram és nyuycski az te kezeidet, és vony bé te magadhoz engemet. Imé el-érkezet az én ůdöm, az fel keléſnek és téged követéſnek drága ideje, hogy bé vigy enghemet az én Uramnak ágyas házában, holot örvendgyek és örüllyek nagy vigaſággal. Oh mely igen vigadok és örvendek ot, és az Urnak nevêt hirdetem. Mely kedves vagy oh halálnak bóldoghſágos orája, ne kéſſel el-jöni, mert az én êletemnek nápjai el-ſogytanak, és az én eſtendeim mint az árnyék el múltanak. Sieſs hozzám én Iſtenem, hozd-el az én êletemnek végit, és koſtoltaſd-megh velem az te örömödnek édeſſeges ſengéjét.

Tekincs

Tekincs reám az te kegyelmedből, és légy segítséggel én-nékem: szabadics-megh engemet ez sok nyomoruságokból, és minden én ellenségimnek kezéből. Szabadics-meg az én lelkemet az én nyomorult testemből, és vid oda az holot az én Idvözitő Christusom dicsőssegesen uralkodik. Oh vayha immár ily késő hosára megh-engedtetnék én-nékem bé-menni az én szerelmes Jegyesemnek az URJESUSnak dragalatos kertében, hogy legeltetteném az ő kegyelmének idvőssőges gyümölcsével. Az én életemnek napjai mint az füst el-enyészenek, az én testem el-ásot mint az fű. Imé én Istenem jelen vagyon az te én raytam, való meg-könyörülésednek ideje, ne késsél annakokáért oh Urā,

sies az én meg-szabadításomra: mert az én szivem el-baggyat a te hozzád való szerelme miatt. Engedgy Uram énnékem boldoghságos ki menetelt ez életből, hogy követhessem azokat, mellyeket hiszek, és lássam az idvőssőget, mellyet reménlek. Mert ez életben az te ismérected nem tökéletes, de ackoron téged oh Uram Isten megh-látunk az te Isteni természeted szerint.

Jövel oh boldoghságos ora, jövel oh én ISTENEM, nisd fel az én te hozzád siető lelkemnek az életnek kapuját, mellyet az én Uram JESUSCHRISTUS által igirtél énnékem megh-nyilatkozni, hogy nyugodgyam megh az örök békeségben, és lakozzam amaz véghetetlen Sionban. Engedgyed Uram

hogy vetkezzem-le az én nyomorúlt testemnek halandó ruháját, és öltözzem fel az te halhatatlan tiszteletednek és öröcké-való örömnek fęnyes ruháját. Oh mely igen kivânkozik az én lelkem az ö szerelmes Jegyesęhez, el-hervat és el-fonnyatt az szerelem miatt. Mert kerestem ez életben az kit szeret az én lelkem; de nem leltem-meg ötet. Meg-találának engemet ez világnak fiai, kik észik az faydalomnak kenyerét, és halálre sebhettenek engemet, megh-nyomorgattanak engemet az setétsęgnek fejedelmi, és meg-sosztván ruháimtól, mezitelen bocsátának-el enghemet. Oh én Istenem, mely igen megverettetvén vagyok, mely igen meg aláztattam az nyomoruságok alatt. De sőt még mostan-is egész napon gyötre-

gyötrenek engemet sok bosszuságos ingerléseckel az én kegyetlen ellensęgim, rágván életemet hamis és csalárd nyelveckel. Mérget okádnak ellenem, és sebhető fulákjockal csapdosnak engemet, támadást tésznek és partot ütnek én ellenem ok nélkül, gonoszt fizetnek énnékem az-ért, hogy öket szeretem, de én az könyörgésben gyönyörködtetem én magamat. Jövel annak-oká-ért oh bóldogságos ora, és ne késsel én Istenem, roncs ösve kéziiját, hatalmát, paisát és fegyverét az én ellensęgimnek, és szêgyenics-meg az ö táborokat. Ne légy késedelmes én Istenem. Imé az én szivem szomoru én-bennem az nyomoruságnak miatta. Uyjécs-meg az én lelkemet az te vigasztaló beszédeddel.

Vedd

Ved fűleidben az én ſzózatimat, oh én édes Iſtenem, és avagy ez mai napon mencs-megh lelkemet az én teſtemnek kőteléből.

Ne engedgy oh én Iſtenem továb győtrődni engemet, az én lelkem kivánkozik te hozzád élő Iſtenhőz, mikor megyek elődben, hogy láthaſſam az te orczádnak ékeſſegét. Kenyerim gyanánt vadnak en-nékem az én kőnyhulláſim. Sőt inkáb fáydalom ſzorongatás gyalázat, nyomoruſágh, éhſegh, ſzomjuſágh, nyughatatlanſág és ſinlés az én mindennapi eledelim.

Halgaſd-meg annakokáért oh én Iſtenem, az te ſoglyodnak keſerves ſoháſzkodáſát, és ſzabadics-ki engemet az én teſtemnek tőmlőczéből. Ved hozzád az te nyomorult és éhező

éhező fiadat. Végy hozzád engemet ſzegény fékelyes Lázárodat, és helyheztes-bé az Abrahamnak kebelében. Ereſz-bé engemet az te őrőcké-való ſzőlődben, hogy ne állyak it továb hivolkodván az én bűneimben. Mencs-ki az gonoſſágból az én lelkemet, és fogadgy-bé engemet az őrők bóldogſágban. Végy ki engemet ez ſetétſegből és ez halálnak árnyékából. Szaggaſd-el az én nyomoruſágimnak kőtelét. Világoſics meg engemet ſzegény világtalant és emely-fel engemet le-verettettet. Oltalmazd-meg az te jővevényedet és árvádat. Mutaſd-meg énnékem a te orczádat ez én elmémnek homályában, és vigaſztaly-megh engemet az én nyomoruſágimban. Világoſics-meg engemet ez orában én Iſtenem,

nem, hogy el-ne aludgyam az halálban, AMEN.

IGEN SZEP VIGASZTALO és buzgó kőnyőrgése az beteges és ßomoru embernek, ki nagy kivánsággal ahitozik az ő Istenéhez.

OH Uram JESUS Christus, én lelkemnek váltsága és egy idvőssege, téged dicsirlek és te-néked hálákat adok, hogy engemet midőn nem vólnék semmiből teremptettél az te kegyelmessęged-ßerént, bűneimből meg tißtitottál, sőt az mi leg nagyob te róllad feledékent és naponként sok bűnőkre hanyatlottat, ily nagy kegyelmedből el-tűrtél, tartottál, táplâltál és az penitenciára hittál. Oh

Oh én Istenem, én teremptőm, és én segitőm, nagy kivánsággal ahitozom te-hozzád, éhezem és ßomjuhozom, mint amaz el-hagyattatot árva, ki nagy kivánsággal keresi az ő ßűleinek orczájokat. Igy én-is oh én Istenem elmélkedem az te kin-ßenyvedésedről, eßemben forgatom az te csapdostatásodat, ostoroztatásodat, sebeidet, halálodat, meg-kenettetésedet, el-temettetésedet, fel támadásodat és menyben fel meneteledet. Ezekről mondom, meg-emlekezem igaz hittel, és ßomorkodom az én bűneimen, és ez nyomoruságnak háború tengerében veßekedvén, siratom az én nyavalyás vóltomat. Az te orczádat egyedűl várom és kivánom látni, oh én lelkemnek győnyőrűsęges és édessę-

ges

ges Jegyese, te-hozzád sohásskodom téged kivánlak, téged keresslek, te benned reménlek, te vagy az én ékessegem és vigasságos örömöm. Mert te reád hagyattatot az te segénj sólgád, oh embereknek hűséges szeretője UR JESUS Christus, könyörüly-meg az te nyomorult árvádon, és tekincs az én, özvegy, életemnek siralmas könyhullatásira, mellyeket te-elődben vissek. Jövel kérlek Uram én-hozzám, jelennyél-meg énnékem és én megh-vigásztaltatom. Mutasd-megh nékem az te orczádat és meg-gyogyulok: légy jelen énnékem, és én meg-elégittetem. Mutasd meg én-nékem az te dicsőssegedet, és tellyes lésen az én örömem. Te vagj Uram az én segitőm és gondviselőm. Oh én Istenem, mely ighen som-

somjuhozik az én lelkem te-hozzád mely igen ahitozik te-hozzád élő Istenhőz, vallyon s-mikor jőssz el, oh én eggyetlen egy vigasztalóm? oh vayha láthatnám az te világosságodat, mellyet kivánok, de mikor jutok oda? Mikor jelenem-megh az te orczád előt? oh eggyetlen egy vigasztalóm, mikor jőssz-el? meddig várakozom? mikor örvendeztecz-megh engemet, és mikor vessed-el rólam az én sáydalmimat? Kijelenti-megh az én szerelmesemnek hogy bereg legyek az szerelem miatt? meg-szűnt az én szivemnek öröme, az én vigh kedvem siralomra fordult, az én testem el-száradot, de az ISTEN az én erősségem mind örökké. Oh vayha az te győnyőrűssegednek patakjából

jából iharnám, és az te édesſegednek kút-fejéből legeltethetném, mellyet nagy ahittatoſſággal kivánok. Mert az én ſivem meg-nem nyugſik és megh-nem elendeſedik te kűvűlled oh Idvőzitő Chriſtuſom, én drága kéncſem és őrőcké-való őrőmem. Ugy el-annyira bé-tőltőt engemet az te ſerelmed, hogy addig meg-nem ſűnőm, miglen tégedet lelkémnek Jegyeſet amaz mennyei ágaz-házban meg latvan, az te győnyőrűſeges orczadat imadõ.

Meg telvén menyei őrőmmel és őrők vigaſaggal, mind azokkal eggyűt kik tegedet ſeretnek, ſel ſoval kiáltom: dicsőſeg legyen Iſtennek. Moſt latom, az kit tellyes erőmből ſerettem, moſtan jelen vagyon az kit remenlettem, moſtan enńjm,

enńjm, az mellyet kivántam. Mert az mennyegben előtte vagyok, kit ez főldőn ſerettem. Ahoz ragaſkodom immár vigadozván nagy őrőmmel, kitől csak egyedűl függőttem. Te enńjm vagy, és én tiéd, te benned léſen minden én győnyőrűſegem. Azonkőzben pedigh édes Uram Iſtenem, miglen ez életben nyomorgok, engedgyed hogy tarcsak igaz és álhatatos igaz pœnitenciát az én bűneimen, te benned hívén, és az te Igid és példa-adáſod ſerént uy életet kezdvén, miglen az te ſent orſágodban tégedet ſentſégnek és igaſſágnak tellyes tőkelletſégében ſűntelek ſoval dicſirlen és dicsőytlek, ki élſ és uralkodol mind őrőckőn őrőcké. Amen.

AZ HALALNAK KINnyában gyötrödö beteg embernek könyörgése, mikor igen elnehezedik.

VRam JESUS Christus, minden embereknek igaz élete, és az meg-halóknak eggyetlen egy vigasztalója, imé én az te suytolo vesszöd-alá vettetet nyavalyás itt sekszē. Jól töttél Uram én-velem, hogy meg-aláztál engemet, hogy meg-tanulnám az te parancsolatidat. Az te szent akaratod-alá haytom magamat, tiéd vagyok, akar éllyek, s-akar hallyak, cselekedgyél én-velem az te Isteni jó-tetczésed szerént. Hogy ha az te nevednek dicsösegére szólgál és az én lelkemnek idvössęgére, hogy ez nyomoruságnak völgyében męg egy kevés ideig buydossam, legyen no Urā

no Uram az te akaratod. Ha pedigh ez az rendeltetet nap, mellyen ez életböl ki-költözzem, imé készen vagyok, örömest adom ez én testemet az fęrgeknek eledelül, mert méltó hogy földben temettetvén, à fęrgeknek mardosásira jusson. Bizonyos vagyok pedig abban, hogy amà közönsęges fel-támadásnak idején ismét ugyan ezen testben fel-öltöztettetem és tökélletessen meg-ujjttatom.

Azonközben kérlek tégedet oh én Idvözitöm, hogy az én lelkemet vegyed kegyelmes gond-viselésed alá. Erössics-megh engemet az te kegyelmeddel minden kisirteteknek szél-veszei és ostromlási ellen, hogy ezeknek háboruitól megh ne gyözettessem. Oltalmazz-megh engemet az te irgalmadnak payssával

az ördöghnek minden veſzedelmes probaí és álnok olalkodáſi ellen. Mert nem vagyok magamtól elégſéges ezeknek el-viſelésére.

Minek-okáért helyheztetem csak egyedül az te irgalmaſſágodban az én bizodalmamat: légy ſegitſéggel én-nékem, oh én Idvözitőm, hogy meg ne ſzégyenüllyek. Oh! én ſzegény nyavalyás, ſemmi jó cselekedetimmel nem dicsekedhetem te előtted, hanem érzem, ſőt tellyes ſzivel megh-vallom magamat gyarló bűnőſnek lenni, melyért ſemmit nē egyebet, hanem csak az bűntetéſt érdemleném. De vigaſztat és bátorit engemet az te jó-téteményednek emlekezeti, mellyeket én-velem cselekedtél, adván tennen magadat énnékem igaſſágúl, ſzentſégül és váltſágúl.

ſágúl. Hogy én-velem az ſzent Kereſztſég által fogadáſt tőttél, énnékem ſzülettettél, én érettem mindeneket el-ſzenvedtél, én érettem meg-hóltál ki-ontván az te drágalatos véredet. Oh Uram ezek mind az én kedvem ért lőttenek. Mert engemet az te véred tiſztitot meg minden bűneimből, az én hamiſſágimat az te igaſſágod fődőzte-el, meg-békéltettél engemet az te ſzent Atyáddal; hogyha annak-okáért è moſtani betegſégemnek kinnya meg-ſokaſodik én-bennem, ſokaſodgyék-megh Uram kérlek az te kegyelmeſſéged-is én-raytam.

Fődőſz-bé engemet az te ſzárnyaidnak árnyékával, ne engedgyed, hogy tántorogjon én-bennem az én hűtőm, ne hűllyön-meg az ſzeretet, hanem légy velem hogy engemet te ben-

te-benned el aluvot az halálnak kegyetlen tekinteti meg ne remicsen.

Cselekedgyed Uram, hogy midőn az én ſzőmeimnek világoſſága meg-fogyatkozik az halálban, ne fodgyon-el elmémnek látáſa, hanem tégedet én Idvőzitőmet nézzen és gondollyon; midőn nyelvemnek ſzólláſa el-vétetik, te-hozzád kiálcson az én ſzűvem ſzűntelen. Az te kezeidben ajánlom Uram az én lelkemet, mert meg-váltottál engemet igaſſágnak Iſtene. Te-néked legyen dicsőſſęgh, dicſiret és tiſztеſſęg mind őrőckőn őrőcké, Amen.

MAS.

AZ én meg-ſeſzittetet UR Jeſus Chriſtuſnak erőtlenſęge legjen az én erőſſęgem: Az Chriſtuſnak ſebei

ſebei, legyenek az én orvoſſágim: Az Chriſtuſnak kereſzt-fája, legyen az én győződelmem: Az Chriſtuſnak halála, legyen az én életem: Az Chriſtuſnak ki-ontot vére legyen én-nékem az én bűneimnek el-moſogatáſára és az őrők életnek el-biráſára,

AMEN.

AZ BETEGEMBERNEK tudomány tétele.

EN az UR JESUS Chriſtuſnak drágalatos vérével megh-váltatott ſzegény méltatlan bűnös, nyilvánſággal meg-vallom, hogy ſzivel mindeneknek megh-bocsátok, valakik én-nékem valaha akar mely úton és módon boſzuſágomra avagy nehézſęgemre vóltanak;

Effelet alâzatoſſan kérek mindeneket az kik jelen vadnak, ſ-mind pedig azokat kik jélen nincsenek, hogy én-nékem meg-bocsáſſanak és megh engedgyenek, ha valamiben őket meg-bántottam.

Iſmérem magamat, hogy az Ur előt nem éltem oly tiſztân és oly ſentűl, mint kivântatot vólna. Iſmérem az én ſámlálhatatlan ſok gonoſſágimat. Iſmérem vétkeimet és az én jóra-való rőſtſégemet. Iſmérem mind azokat az álnokſágokat, valamellyeket egéſz életemben cselekedtẽ, és nagy eſedezéſſel azokért az nagy irgalmu Iſtentől bocsánatot kérek, ſomorkodván hogy őtet így ennijre meg-bántottam, és igyekezvén ennek-utánna az bűnőket el-távoztatni. Jóllehet pedig ennek-előtte ſokfele

ſele-képpen vétkeztem és rettenetes bűnőket cselekedtem, mindazonáltal nem eſem kétſéghben az én megh Váltómnak az ő könyörűlő kegyeſſégében és irgalmaſſágában, de reménlem hogy engemet az ő keſerves kinſenyvedéſének és hálalânak érdeme âltal réſzeſſé-téſzen az őrők életnek bóldogſâgâban.

En az ő ſentſéges ſenvedéſét erős báſtyâul és meg-romolhatatlan payſul mindenkor és mindenűt vetem ellenében az ên-velem tuſakodó láthatatlan ellenſégimnek: Ugyã ezent viſem eleiben az Atyânak az én érdememért, kiktől űres vagyok, és az én bűneimért-való tőkélletes elégh-tételért.

AZ HALALNAK KINnyában veſsekedő emberért való Kőnyőrgés.

NAgy irgalmu iſten, nagy kegyelmű Iſten, oh Iſten, ki az te kőnyőrűleteſſegednek ſokaſága ſzerént el-tőrlőd az pœnitencia-tartóknak bűnőket, és az ő gonoſz cselekedeteket nem tulaydonitod bűntetéſül az te engedelmeſſegedből, tekincs kegyelmeſſen, ez te halálnak kinnyában ſetrengő ſzegény ſzólgádra, és halgaſd-megh őtet, ki te-hozzád az ő bűneinek bocsánattyáért buzgo ſzivel eſedezik.

Uijécs-meg ő benne, kegyelmes Atyám, azokat, az mellyeket ez földi romlandoſágtól meg-veſztegettettek, avagy az mellyek az őrdőghi csalárdſág miatt meg-ferteztettek, és foglald

foglald-bé az te véreddel megh-váltot Anya-ſzent-egyházadnak tagjainak eggyeſſegében. Kőnyőrűly meg Uram az ő ſohâſzkodáſin, kőnyőrűly-meg Uram az ő kőnyhullatáſin, kőnyőrűly-megh ő rayta, mert nincsen ſenkiben bizodalma, hanem csak egyedűl az te ſzent irgalmaſſágodban, Amen.

AZ HALALNAK IDEjén mondando rövid kőnyőrgéſek.

AZ te kezeidbē ajánſom Uram az én lelkemet, meg-váltottál engemet igaſſágnak Iſtene.

Uram JESUS Chriſtus, irgalmaſſágnak Atya, cselekedgyél irgalmaſſágot én-velem ſzegény teremtet állatoddal. Segél

Segély-megh engemet ez utólso ßűksęgemben, nyuycs segedelmedet az én ßű kőlkődő és el-hagyatott lelkemnek én Uram Istenem, hogy el ne nyelettessęk amaz kárhozatnak kölykeinek reá tátot torkától.

En édes Idvőzitő Uram JESUS Christusom, az te kinßenvedésednek méltosága, és ereje által irj-bé engemet az te válaßtott hiveidnek ßámai kőzzé.

En teremptő és meg-váltó Uram JESUS Christusom, te-néked adom egéßen én magamat, ne vess meg engemet: te-hozzád megyek, ne űzd-el előled engemet.

Mostan Uram cselekedgyél irgalmasságot én-velem, az te akaratod ßerênt, és fogad hozzád békesęgben az én lelkemet.

Ad-

Adgyad Uram JESUS, hogy zengedezzen az én ßivemben amaz te édes és győnyőrűsęges mondásod: Ma velem léßeß Paradicsomban.

ENEK.

Sies nagy UR Isten én segitsęgemre, és légy figyelmetes az én beßédemre, emlekezzél reá ßent igiretedre, haicsad fűleidet én kőniőrgésemre.

Tißta ßűvből Uram folyamom te-hozzád, nagy bizodalommal fohásßkodom hozzád, ßűntelen oh Atyám kiáltok te-hozzád, kérlek kiáltásom fel-hasson te-hozzád.

Ezen te ßent Fiad megh-esküt minékűnk, hogy te ßent orczádat nem reyted el tőlűnk, sőt az ő nevében az

mit

mit tőled kérünk, minden kétsęg-nélkül meg-adod mi-nékünk.

Parancsolta nékünk ßent Máthe könyvében, hogy az légyen dolgunk mindennek előtte, hogy ßent orßágodat az ember keresse, az után az testi hogy minden meg-lenne.

Hitből tißta ßiből azért arra kérlek; enged ß: Igidből hogy ismérhesselek tellyes életemben hogy dicsirhesselek, minden dolgaimbā téged nézhesselek.

Az én életemet tarcs-megh ßent Nevedért, az te ßent Fiadnak kedves ßerelmejért, nagy hálákat adok tenéked ezekért, ha meg-halgacz Uram engem jó-vóltodért.

Nem kérem az véghre hoßu életemet, hogy it è világban hizlallyam testemet, és hogy őregbicsem hiremet, nevemet, sőt hogy dicsirhessem te Istensęgedet.

Világi

Világi életem csak árnyék énnéke, mint a ßép folyo viz el-mulik én-tőlē, de à te orßágod őrők lakó helyem, melj ben Jesus Christus által helyhez tetem.

Szent Fiad vállára rakad bűneimet, őrdőg rabságából meg-váltál engemet, érette fiadda fogadal engemet, őrőkőssé tével ő érte engemet.

Bizvást merek azért néked kőniőrögni, az én ajakimmal áldozatot tēni, mint kegyes Atyámmal te-veled ßőllāni, minden ßüksęgemet és meghbeßélleni.

Az te népeidet Uram immár ßánd megh, az te ostorodat tőlünk immar vond megh, te nagy haragodat ßent Atyám enyhics-megh, giülekezetedet immáran éppics-meg.

Rutsagát UR Isten bűnünknek ne nézzed, hanem ß: Fiadnak halalát tekin-

tekincsed, és áldozattyának egy érdemet nézzed, ſzegény fiaidat immár meg-ſegéllyed.

Az te jó-váltodért mind örökké áldunk, irgalmaſſágodért és fel magaſztalunk, háladatlanſagot távoztasd el tőlünk, uy és tiſztaſzivet teremcs már mi-bennünk.

Tiéd légyen Iſten mindenbẽ dicsőſſég, az te ſzent Fiaddal és minden tiſztteſségh, Szent Lélek Iſtennel egyenlő felſégben, az Szent Háromſaggal mind örökké, Amen.

TIZEN-

TIZEN-EGGYEDIK ELMELKEDES,

MELYBEN

Igen ſzép vigaſztalások és jeles irások vadnak az mi mennyei házánknak bóldogságáról és ki-mondhatatlan öröméről.

KEGYES ELMELKEDES az mennyei Jeruſalemről.

VGY kell mi-nékünk életünket rendelnünk ez világban, hogy midőn teſtünk kezdetik az férgektől meg emésztetni az koporsóban, lelkünk örvendezzen à ſzenteckel az égekben, oda igazgattaſſék az hová menen-

menendő, oda kel sietnünk, az hól őrőcké élünk, és holot többé az haláltól nem fęlünk.

Hogy-ha ennyire ßerettyük ez veßendő és egy ßöm-pillantásig-tartó életet, melyben illyen nagy fáratságos munkával élünk, melyben étellel, itallal és aluvással aligh tehetünk eleget az testnek ßükséginek: mennyivel inkáb tehát kel ßeretnünk az őrők életet, melyben semmi munkát nem ßenvedünk, melyben mindenkor tőkélletes gyönyörűsęg, tőkélletes bóldogság, bóldogságos ßabadság, és ßabados bóldogság vagyon. Holott hasonlatossak léßnek az emberek az Istennek Angyalihoz, fęnlenek az igazak mint à nap az ő Atyoknak orßágában: Minémű fęnyesseknek itiled ackoron lenni az lelkeket, midőn az testnek világos-

lágossága-is el-érkezik az napnak rágiogo világosságával? Nem léßen ott semmi ßomorusag, semmi ßorongatas, semmi fęlelem, semmi munka, semmi halál, de az őrőcké-való épsęg ott soha meg nem ßünik.

Nem ótlik ot elménkben à gonosság, sem az testnek nyomorusaga, nincsen ot semmi betegsęg, semmi ßüksęg, nincsen ot éhsęg, ßomjuság, hidegsęg, hősęg, fáratsagh, sem az ellenségnek kisirteti, nincsen akarat az bünre, nincsen alkolmatossag az vétkezésre, de éppen mindeneket őrőm és vigasságh tölt-bé. Az emberek-is pedig az Angyalockal társalkodván, az testnek erőtelensęge nélkül léßnek mind őrőkké. Mert ot léßen véghetetlen giönyőrűsęg, őrőcké való bódogság, melyben valaki egyßer bé-fogadtatik, abban mind

mind öröcké meg-marad. Ot vagyõ nyugodalmunk az munkától, békeségünk az ellenséghtől, ott vigasságunk ßármazik az uy dolgokról, bátorsaounk az öröcké-valosághról, édességünk és gyönyörüségünk az Istennek látasatól. Es kicsoda nem kivánkoznék tellyes erejéből az ott-való lakásra, avagy csak az békeségért, az gyönyörüségért és az Istennek látasaért.

AZ ELETNEK BODOGságáról, mellyet az Ur kéßitet az ötet ßeretőknek.

OH te élet, mellyet kéßitet az UR azoknak, kik ötet ßeretik, élő élet, bóldog élet, bátorságos élet, csendes élet, ékes élet, tiszta élet, ßent élet, halál-nélkül való élet,

élet, somoruság-nélkül-való élet, vétek-nélkül-való élet, saydalom-nélkül, sorongatás-nélkül, romlandosság-nélkül, háborgatás-nélkül és változás-nélkül-való élet, méltosággal és egéß ékessęggel tellyes élet, holot nincsen háborgató ellensęg, sem az bűnnek gonoß kivánsága, holott vagyon tökélletes ßerelem, és nincs semminémű ſelelem, holott vagyon öröcké-való nap, és mindeneknek egy életek, holot az Isten ßinről ßinre láttatik, és az elme az életnek drága eledelével fogyatkozás-nélkül éltettetik. Annak-okáért selette igen gyönyörködtetnek engemet az te javaid, sietek az te sęnyessęgedre: mennél többet gondolhatok magában, annyival inkáb el-baggyadok az te ßereteredtől, el-fogyatkozom az te

az te kivánságod miat, és az te édes-
ſeges emlekezetedben, felette igen
gyönyörködöm. Tetczik azért énné
kem az én ſivemnek ſemeit fel-emel-
nem te-hozzád, és elmémnek gon-
dolatit fel-ebreztetnem te-rólad. Tet-
czik bizonyára én-nékem te-róllad
ſólnom, te-rólad hallanom, te-rólad
irnom, te rólad beſellenem es az te
bodogſagodrul es dicsőſegedrül na-
ponkent olvaſnom es azokat ſivem-
ben rejtenem, hogy igy ez veſſendő
es romlando életnek izzazto hevſe-
geben az te éleſtő ſellődnek édeſſe-
ges enyhiteſe alat altal meheſſek, es
altal menven elfarat fejemet az te ke-
beledben avagy csak egy keveſſe az
alomra le bocsaſſam. Ez okaert lepek
az ſent iráſnak kies mezejére, holot
amaz értelmes mondáſoknak ékes
ſinű

ſinű virágát fel-ſakaſtom és ez én
elmémnek emlekezeti közzé bé-ra-
kosgatom, hogy illyen módon az te
édeſſegedet meg-koſtolván- ne érez-
heſſem sőt utálhaſſam- megh ez nya-
valyás életnek keſerűſegét.

Oh te bôldogſágos élet, oh halál-
nélkül-valo bóldogh orſágh, kinek
nincsen vége, és kinek időij ſoha el
nem fogynak, holott az győzödel-
meſek amaz éneklő ſent Angyalok-
nak ſeregében lévén, ſűntelen való
ſoval éneklik Iſtennek az Sionnak
énekit, meg-koronáztatván az élet-
nek dicsőſeges koronájával. Vayha
az én bűneimnek bocsánattya adat-
tatván, és az én teſtemnek terhét
le-tévén, az te őrőmődben, mind-
gyáráſt bé-mehetnék, és az te
ſent váraſodnak ékes és világos
kőſalai

kő-falai között az életnek koronáját az én Uramtól el-vévén, te hozzád juthatnék, hogy amaz szent Angyaloknak ſenyeskedő ſeregében álhatnék, hogy az meg-bóldogult lelkekkel az dicsőſégnek Urának eleiben állanék, hogy az Chriſtuſnak orczáját láthatnám, hogy amaz nagy, kimondhatatlan és meg-ſoghatatlan világoſſágot őrőcké nézhetném, és igy az halálnak ſemmi ſzelelmétől nē illettetvén, ſőt az halhatatlanſágnak őrőcké-valo ruhájában fel öltöztetvén, végh-nélkűl örvendezhetnék,

AMEN.

AZ

AZ MEG-DICSőULT LEleknek bóldogságáról.

BOldog az á lélek, ki meg-válván ez földből vétetet romlando teſtől, ſzabadoſsā ſelment az égekben, mert immár csendes és nagy bátorſágos, nem ſzél az ellenſégtől, ſem az haláltól. Jelen vagyon mindenkor, és nézi szüntelen az ő szépſzéges és kivánatos Urát, kinek szólgák kit szeretet, és az kihőz végezetre nagy őrőmmel és dicsőſzéggel fel-érkezet. Ez nagy bóldogſágnak dicsőſzégét pedigh ſoha ſemmi időknek folyáſi megh nem kiſſebbitik, és ſemmi gonoſz iſtentelen el nem veheti. Látták ezt az Sionnak leányi, és bóldognak hírdették őtet, mondván: Kicsoda amaz, ki fel-jő az puſztából, gyönyőrűſzegeckel tellyes lé-

vén, ki az ő szerelmesére támaszkodot? Kicsoda amaz, ki ugy láttatik mint egy haynal, szép mint az hóld, tiszta mint az nap, rettenetes mint az sok záslos tábor? Mely nagy örömmel megyen, siet, fút, midőn ő hozzá az ő szerelmesének szavát hallya: Kely-fel, sies én Jegyesem, én szépem és jőszte: mert immár az Tél el mult, az zápor első el mult és el-távozot, az virágok megh-tetczettenek az mi földünkben: az szőlő meczésnek ideje el-jőt, az gerliczének szava hallatik az mi földünkön, az füge-fa meg érlelte az ő első gyümőlcsét, és az virágzó szőlők jó illatot adnak. Kely fel, sies én szerelmesem, én szépem, én galambom, az kőszikiának hasadékjában, az magas kőszalnak reytekében, mutasd-meg énnékem az te orczá-

czádat, had hallyam az te szódat. Mert az te szód édes, és az te orczád igen ékes. Jővel én szerelmesem, én szépem, én galambom, én Jegyesem jővel, és helyheztem te-benned az én királyi székemet, mert kivántam az te ékességedet. Jővel hogy örvendezzél az én tekintetem előtt az Angyalockal, kickel-való társalkodás meg-ígirtetet én-tőlem te-néked. Jővel immár sok nyomoruságid és vesztedelmid után: meny-bé az te Uradnak örömében, mellyet senki nem vészen-el te tőled.

MICSODA LEGYENES minémű nagy boldogságok legyenek az menyei Paradicsomban.

OHén lelkem, térjünk amaz menyei várashoz, melyben be-irattattak és rendeltetet polgárok vagyunk. Mert szintén akképpen, mint az szenteknek polgártársai és az Istennek cselédi, és mint az Istennek örökösi és az Christusnak örökös társai, gondollyuk-meg ez mi várasunknak jeles boldogságát, az mennyiben tőlünk lehetséges. Mondgyuk annak-okáért az Prophetával: Oh mely dicsőséges dolgok mondatnak te-felőled Istennek városa, mint az kiben minden örvendezőknek lakása vagyō. Mert ez egész földnek vigasságán fundáltatol: nincsen te-benned vénség, sem az vén-

sem az vénségnek nyomorusága: nincsen te-benned csonka, sem benna, sem gőrbe, sem r�t termetű: midőn minnyájan lészünk tellyes férfiacka, az megh-örökődőt Christus állapattyának mértéke szerént. Mi lehet ez életnél boldogab, hól nincsen az szegénységtől-való félelem, nincs az betegségnek erőtlensége? Senki nem háborgattatik, senki nem haragszik, senki nem irigykedik. Nē gerjedés ott semmi kivánságh, nincs ott ahitozása az étkeknek. Nem izgat ott az tisztességhnek és az birodalomnak kivánása. Nincsen ott őrdőgtől-való félelem, nincsenek az Sátánnak leseskedési, távoly vagyon az kárhozattól-való félelem. Nem találtatik ott sem az léleknek, sem az testnek halála: de az halhatatlanság-

nak ajándékival fel-ékesittetett győnyőrűsęges élet. Nem léßnek ackoron semmi gonoß dolgok, sohón nē láttatnak vißa-vonások: de mindenek illendők, mert minden ßenteknek egyenlő léßen az ő eggyessęgek. Mindeneket békesęg és őrőm tőlt bé, mindenek csendessek és nyugodalmassak. Ot vagyon ßűntelen-való világosság, nem ez, ki mostan vagyon, de annyival tißtáb és fęnyesseb, az mennyivel bóldoghságosb, mert az az város nem ßűkőlkődik nap-nélkűl, és hóld-nélkűl, de az mindenható Isten meg-fęnyesiti azt, és annak ßővetneke az Bárány. Holott az ßentek fęnyeskednek mint az csillagok őrőckőn és őrőcké, és mint az éghnek fęnyessęgi, az kik sokakat az igasságra vißnek. Minekokáért ot nin-

ott nincsen soha éczaka, sem pedigh setétsęg, nincsen az fellegeknek csuportozása, sem az melegsęgnek és az hidegsęgnek keménysęge, de minden dolgoknak oly mértekletes állapattya léßen, mellyet ßőm nem látot, fűl nem hallot, sem pedigh embernek ßive meg nem gondólt, hanem csak azoknak, kik abban-való élésre méltoztatták, kiknek nevek fel vadnak irattatván az életnek kőnjvében. De mind ezeket fellyűl halladga az ß: Angyalockal és á menyorßágnak minden hatalmasságával-valo társalkodásunk, ßemlellyűk á Patriarchákat és az Prophetákat, nézzűk az Apostolokat, nézűnk mindē ßenteket, és láttyuk az mi Szűleinket is. Dicsőssęges állapat ez, de męgh ennél-is dicsőssęgesseb az Istennek előttűnk

tünk levő orczájat nézni, az meghfoghatatlan világosságot látni. Ezt is fellyül múllya az à dicsőssęg, midőn az Istent láttyuk ő-magában, láttyuk és mi-bennünk léßen, az kinek látásának nem léßen soha vége.

MIKEPPENNYERHETni-megh az mennyeknek orßágát.

OH bóldog győnyőrűsęgh, és győnyőrű bodogsag, az ßenteket látni, az ßenterkel lenni és ßentnek lenni, az Istent látni és Istene lenni mind őrőckőn őrőcké. Ezekről, sérény elmével gondolkodgyunk, ezeket tellyes kivánsággal kivánnyunk, hogy ezekre hamar eljuthassunk. Ha tudakozod, miképpen

pen lehetnek ezek, avagj minémű érdemeckel és segitsęgeckel: hald-meg: Ez dolog az embernek akarattyától fűgh, mivel-hogy az mennyeknek orßágán erő tétettetik. Az menyeknek orßága oh ember nem kiván más jutalmat, hanem csak tennen magadat, annyit ér, mennyi érő te vagy. Magadat adgyad, és megh nyerheted azt. Mit busulß ennek árráért: Az Christus őnnőn magát adta, hogy tégedet az Atyának orßágának ßerzene. Ugy adgyad te tennen magadat, hogy ő orßága légy, és ne uralkodgyék az bűn az te halandó testedben, hanem az lélek az életnek keresęsęben.

CXLVIII. SOLTAR.

DIcsőült helyeken, menyei Paradicsomban, az kik vigadoztok véghetetlẽ bódogságbã, vadtok meg ujult állapatbã, az Urnak nevét ének ßobã, no dicsirjetek vigaßágban.

Aldgyatok az Urat kik csak ő néki ßólgáltok, ártatlan ruhában tündöklő sok kar Angyalok, ti is Nap és Hóld és Csillagok, valakik éghi tűzzel birtok, fel ßóval ötet kiálcsátok.

Egek sok réßei, világnak nagy ßélessége, dicsirjed az Urat tengernek titkos mélysége, az mellyet Isten ő felsége, bizonyos czéllal bé-rekezte, fel nem bonthattya már senki keze.

Barlangok fenekén nyugovó mérges Sárkányok, sötét havaßokon lakozó vad oroßlányok, tiis ißonyu nagy ceth halak, tenger örvényit kik járjatok, áldaßék az Ur azt módgiátok. Föl-

Földi s-mind éghi tűz, fejér hó, kő, zápor esső, déli s-eßaki ßél, levegő égh könyű ßellő, Téll, tavaß, nyár és őßi idő, mely négy réßből áll egéß eßtendő töletek az Ur dicsirendő.

Szőlő termő hegyek, fel-nyulo ßép hűvős halmok, vad s-ßelid gyümölcs fák, zuhogo csorgo patakok, ligetes erdőn lakó vadak, csußo és máßo sok állatok, nevét az Urnak mind álgiátok.

Meg-uiyult tavaßal hangos éneklo madarak, ßép ny énekeckel áldgyátok nevét az Urnak, kis Fülemüle ki torkának, az rekedések nem árthatnak, nyuycs dicsiretet az nagy Urnak.

Csáßárok, Királyok, földi sok hatalmaßágok, nemzetes nagy Urak, gazdagok és ßabadoßak, Birák, tanácsok és Polgárok, kik a köz népnek törvént ßabtok, ti-is az Urat mind áldgiátok.

Ti-is

Ti-is ßép tavaßi virághoz hasonló ifiak, ßůleknek örömi gyermeki kedves seregek, tißta életů kegyes ßůzek, eßes és okos jámbor vének, az Urnak nevét dicsirjetek.

Dicsiret, dicsőssęgh, tißtessęgh és hála-adás, az ßentek Urának legyen örök magaßtalás, kiben soha nincs meg-változás, vagy igiretről el hanyatlás, tőle fejünkre ßállyon áldás.

TIZEN-

TIZEN-KETTŐDIK ELMELKEDES

MELYBEN

Igen ßép Könyörgések és esedezések vadnak.

Az Istennek haragjának el-távozasáért, és az ő áldásának meg nyerésejért.

KŐNYŐRGES AZ KERESZtyén Anyaßentegyházért.

VR ISTEN, mi mennyei ßent Atyánk, minden irgalmasságnak és vigaßtalásnak Atya, könyörgünk te-néked az te eggyetlen egy Fiadnak az mi Idvőzitő Urunk JESUS Christusnak nevében,

tekines

tekincs alá az égből és lásd-megh az te Anyaßentegyházadnak insęgét és keserves nyomoruságát, mely alat ez utolso el-fordult időben siralmason nyög és saylódik, ezennel el-hagyattatik és tellyessęggel pußtulásra jút, ha te, oh mi nagy irgalmu Atyánk segitő karjaiddal megh nem gyamolitod. Mert minden felől az ellensęgnek torkában vagyunk, egy-felől az pogányok ronttyák és öldöklik az mi testeinket; más-felől pedig az eretnekek veßtegetik, üldözik és kergetik az mi lelkeinket.

Mi pediglen noha tégedet felette igen meg-bántottunk és haragra ingerlettünk, az te ßent parancsolátidat vakmerőkeppen által hágtuk, és az mi engedetlensęgünk-által ez te ostorodat érdemünk-ßerént vontuk fejünk-

fejünkre, de mindazonáltal emlekezzél-meg, hogy te minékünk ßerelmes Atyánk vagy, és mi reánk, kiket teremptettél, és az te eggyetlen egy Fiadnak vérével meg-váltottál, ne haragudgyál mind őrőcké. Ne nézzed oh Uram az mi bűneinket, de az mi Idvőzitőnknek érdemét, hogy az ő érdemével kereset jókban mi-is réßesek lehessünk.

Engedgy effelet mi-nékünk békessęget, egéssęget, és az mi munkainkat áld-megh bóldogh elő-menetellel, hogy élhessünk azokból nagy hála-adással. Eőriz-megh minket minden gonoßtól, és adgyad ßiveinkben az te jóra vezérlő Szent Lelkedet, hogy az te orßágodnak tőkélletes és őrőcké állandó őrőmére juthassunk, melyben élß és ural-

uralkodol ſzent Fiaddal és ſzent Lelkeddél egyetemben, mind őrőckőn őrőcké, AMEN.

KőNYőRGES
Az kűlső tiſzt-viſelőkért.

ŐRők mindenható Iſten, minden Királyoknak Királya, ki rendelője vagy minden kűlſő tiſztviſeléſeknek és felſő hatalmaſſágoknak, az kiknek kezekben adtad az fegyvert az gonoſzoknak bűntetéſére, és az jóknak óltalmazáſára. Te-néked kőnyőrgűnk eſedezvén, hogy az mi Fejedelműnket és minden kűlſő gondviſelőinket vezérellyed az te utaidon, hogy az ő birodalmokban békeſſeghben mind végig meg-maradgyanak. Az háboruſá-

ruſágot, az vér-ontáſt, és az hadakat rólunk el-fordicsák, és mindeneket az kőzőnſeges csendeſſegre, igaſſágra és tiſzteſſegre forditani igyekezzenek.

Effelet, oh ſeregeknek Ura, adgyad ő-nékik az te Iſteni áldáſodat, az Moyſeſnek igaſſágát, az Phineaſnak buzgoſágát, az Davidnak ſzelidſegét, Salamonnak bőlcseſegét, és Samſonnak erejét.

Tarcsad és tegyed őket az jóban állandócká, az háboruſágban erőſſecké, az ſzenvedésben vidamocká, az ſzomoruſágban vigaſztaláſt-talalócká, az ſzorgalmatoſſágban vigyazócká, az kiſirtetekben győződelmeſecké, az jó ſzerencsében álhatatoſokká, és végezetre minden el-hagyando és cselekedendő dolgokban erőſſecké

secke és bôldogocká. Hogy minden ô magok viseléſek és ſorgolodáſok ſölgállyon az pogányoknak kegyetlenſegeknek meg-rontáſokra, az mi idönknek békeſſegére, és csendeſſégére, házánknak meg-maradáſára, és az eghéſ kereſztyéni vallásnak óltalmazáſára, kiváltképpen pedig az te ſentſeges nevednek tiſteletire, és örökké-való diſiretire, az UR JESUS Chriſtus által. Amen.

KÖNYÖRGES,

Hogy Iſten az ö gabonajában hüſeges munkáſokat bocsáſſon-ki, az ö ſent Igyének hirdetéſére.

VR Iſten, ki minékünk az ſent Evangeliomban meg-parancsoltad

csoltad könyörögnünk az gabonának U:ának, hogy hüſeges munkáſokat bocsátana-ki, mivel-hogy ſok vólna az aratáſra-való gabona, de az arató kevés.

Alázatoſſan könyörgünk Uram te-néked, hogy bocsáſs az te Anyaſentegyházadban az te ſent Igidnek hirdetéſére oly tanitókat, kik az bölcseſegnek lelkétöl meg-világoſittatatak lévén, nem az magok negédes kérkedſegeket, de az te tiſteletedet, nem az magok haſznokat, de az lelkeknek idvöſſegeket kereſſék ſorgalmatoſſággal, hogy az te ſent Igidet és valamellyek ezzel eggyeznek, igaz és Apoſtoli váloſágos értelemmel ſaffarolhaſſák.

Niſd-megh Uram effelet az mi ſiveinket mi-bennünk, hogy az te ſent

ßent Igid essęk jó-földben, az honnét sem à madarak el ne kapdoshassák, sem pedig ez életnek ßorgalmatosságinak tővissi meg ne foythassák, de hogy bősęges gyűmőlcsőket teremhessen az te ßent nevednek őrökké-való dicsiretire és fele-barátunknak haßnára és épűletire, Amen.

HABORUSAGNAK, ůLDőzésnek, és had-támadásnak idején való rővid Kőnyőrgés.

VEghetetlen irgalmasságnak dicsősęges Istene, mi mennyei ßerelmes ßent Atyánk, jóllehet az mi sok elő ßámlálhatatlan álnokságinkért, fertelmes életűnkért és rettenetes bűneinkért, nem csak az kűlső hadakat, támadásokat és vißavoná-

vonásokat, mellyeckel immár sok eßtendőktől fogva háborgattatunk, de męg az őrők halált és kárhozatot-is méltán meg-érdemlenénk.

Mind-azon-által, oh seregeknek erős Istene, megh-vallyuk az mi bűneinket az te Isteni felsęged előtt, és ismérjűk magunkat méltóknak lenni ez te mi-reánk bocsátot ostoridnak viselésęre, de alázatossan kőnyőrgűnk és tőrődelmes ßivel esedezűnk Uram az te véghetetlen irgalmasságodért, hogy ez fel-háborodot időben bocsáss és adgy mi-kőzinkben oly eßkőzőket és oly alkolmatosságokat az békesęgre, hogy ez vér ontó hadakozás (mely miatt mindē gonoß veßedelem és nyomoruságh kőveti lelkűnket és testűnket) jó móddal csendesittessęk-le, az kőzőnsęges

ſeges békeſſęg és eggyeſſęg ſereztes-ſęk-megh, hogy az mi időnknek és mind az mi elménknek csendeſſęgé-ben, az te ſent nevedet hirdetheſsűk, az mi hivatalunkban az te ſent akaratod és parancsolatod ſerént el-járhaſſunk, és amaz őrők bóldogſágot az Ur Jeſus Chriſtus által el-veheſ-ſűk, Amen.

KőNYőRGES,

Hogy minden kereſztyének kőzőtt az békeſſęgh és az eggyeſſęgh megh-tartaſſęk.

KEgyes és kegyelmes Atyánk, kinek jó-vóltából ſállának mi réánk minden jók, leg kiváltképpen pedig az békeſſęgh és az eggyeſſęgh, mellyet minékűnk oly igen ajánlottál és

tál és javallottál, hogy mint egy némű-némű teſtamentomban hadtad. Kérűnk Uram, engedgyed kegyelmeſſen, mellyet magunktól megh nem nyerhetűnk, hanem csak az te jó-vóltodból, hogy tartaſſęk-meg az te népeid kőzőt az békeſſęg és az eggyeſſęg, nem csak az hűtben és az igaz vallásban pedig, de az kűlſő hadaknak le-ſállitáſában-is, mellyek az mi fejedelmink kőzőt viſeltetnek.

Nyomd-le és ólcs-meg Uram az viſavonáſokat, eretnekſęgeket és tévelygéſeket, mellyek moſtan jay az mi ſok bűneinkért támadtanak kőzőttűnk és męgh moſtan-is támadnak, az kik, hogyha az mi életűnket megh nem jobbitandgyuk, naponként killyeb killyeb terjednek és ſintén el-hatalmaznak raytunk.

Csele-

Cselekedgyed ezt-is, oh mi Istenünk, hogy az kereßtyên sejedelmeknek az ő magok kőzőtt-valô vißavonások ne legyenek az mi bűneinknek érdeme-ßerênt: hogy az hitetlenek ezeket látván és halván megh ne botrankozzanak, és ecképpen â mi hitűnket meg ne ßidalmazzák és az te nagy Nevedet-is megh ne káromollyák.

Mely dologért Uram gyakorta meg-kőnyőrűltél, és megh-engedtél az te nêpeidnek az O tőrvényben, kik jóllehet hálaadatlanok, és az te bűntetésedre mêltók vóltak: mennijvel inkâb tehát illendőb az te jó-vóltodhoz mi-raytunk meg-kőnyőrűlni ez kegyelemnek idejében, ám bátor ezt te-tőled ne érdemellyűk.

Annak-okáért tekincs kegyessen és kő-

és kőnyőrűletessen mi-reánk, hogy az te ßent Neved minden nemzetek kőzőt annál inkáb hirdettessęk és dicsőyttessęk: és az hitetlenek ezt látván te-hozzád térjenek, te-benned hidgyenek, te-néked ßólgállyanak, têged dicsirjenek és dicsőytcsenek. Mellyet engedgy-megh mi-nékűnk az te ßent Fiadért az UR Jesus Christusert, ki te-veled él és uralkodik mind őrőckőn őrőcké, Amen.

AZ FEJEDELMEKNEK, Uraknak és minden Tißt-viselőknek Kőnyőrgések, hogy az ő birodalmok alat lévőket jó-módgyával igazgathassák, és tißtek ßerént gondgiokat viselhessék.

ÖRők mindenható Isten, nézzed és tekincs-meg, minémű rettegésektől vétettem, kőrnyűl az én tisztemben minden-selől. Tudom hogy nem Uraság énnékem ez, de sulyos tisst és csak merő sólgálat. Tudom hogy nem oktalan állatok bizattattanak én reám, de az te választot fiaid és népeid, kik oly nagy szeretettel foglaltattanak te-hozzád, hogy ezekért meg az keserű halált-is fel-venni méltoztattál. Kicsoda vagyok én édes Istenem, hogy ez nehéz tisztnek eleget tehessek? En gyarló és tőkélletessegh-nélkűl-való ember vagyok, igen kőnyű lészen nékem megh-tévelyednem és megh-csalattatnom, imé az te néped igen számos, és miképpen lehetek én jelen minden helyben.

Minek-

Minekokáért téged oh nagy Isten alázatossan kérlek, adgyád énnékem az te szent széked előtt lévő bőlcsesęget, bocsásd-alá az te szent lakó helyedből, és az te Isteni felsęgednek székiből, hogy légyen én-velem, és munkálkodgyék én-bennem, hogy tudhassam és érthessem-megh, micsoda legyen kedves te-előtted: hogy semmit ne cselekedgyem senkinek kedvejért, avagy gyűlőlsęgejért, de csak az tiszta igasságh és szentsęgh szerén-tegyek itiletet.

AZ HAZI GAZDAKnak kőnyőrgések, hogy az ő cselédeket jól és az Urnak tetczése szerént igazgathassák.

 Midőn

MIdön egyenlő-képpen parancsoltad mindennek fele-barátyára gondot viselni, marháját és jóßágát eléb mozditani; kárát pedig mindenben el-távoztátni, jól értem kegyelmes Atyám akaratodat hogy tudni illik, az jó cselédes gazdának az ő cselédére, és ellenben az cselédnek az ő gazdajára sockal inkáb kivántaßék gondot viselni. Jol ismérem tißtemet, de azoknak gondviseléßére, kiket az én kezem alá biztál, ugymint, feleßegemet, gyermekimet, ßólgaimat, ßólgáló leányimat, az több cselédimmel eggyűt, semmiképpen eléghßeges erőt magamban nem találok, sem arra való értelmet.

Folyamodom annak-okáért hozzád oh te igaz nagy cselédesGazda. Te hozzád, mondom, megyek esedezéßel kegyelmet kérni, oh menynek és földnek bölcsen igazgató Istene. Adgyad ßentßeges Atyám, hogy az én ßárnyam-alatt lévő cselédimet az te ßelelmedben és fenyitékedben tarthaßam és nevelheßem. Azok-is pedig ellenben az ő tißteket ßelelemben és engedelmeßegben, nem csak az embereknek ßemek-előtt, de te előtted mint igaz Isten-előt ßiveknek eggyűgyűßégében viheßek végházhogy az ő ßólgálattyoknak juralmát veheßek-el az égekben, Amen.

KÖNYÖRGES,

Hogy az mi földi gyümölcsink meg tartaßanak.

ORöckké-való irgalmaßágnak Istene, tekincs-megh kérünk

tégedet az mi naponként-való szükségeinket, mutasd-meg hozzánk az te kegyelmességedet, és adgy mi-nékünk bőséggel az mi naponként való szükségeinkre elégedendő gabonákat. Gyümölcsözzenek Uram az te szent áldásod által nagy hasonnal az mi szőlőink, termő-fáink és minden egyéb földi-veteményink. Minden-féle ártalmakat távoztass-el kegyes Atyánk az mi vetésinkről, szárazto hévségeket, fél-vesseket, árvizeknek ki-vetésit, hideg dereket, ragyakat, kő-esőket, és mind azokat, valamellyek ezekhöz hasonlók, hogy kezünkben adván az te szent áldásodat, azokból élhessünk az te nevednek dicsiretire, felebarátunknak hasznára, és a mi lelkünknek idvösségére az mi Urunk JESUS Christus által, Amen. Dőg

DŐG-HALALNAK IDEjén-való Könyörgés.

EMlekezzél-megh Uram az te frigy-kötésedről, és mondgyad az te csapdoso Angyalodnak: Szünnyék-meg immár az te kezed, hogy el ne pusztíttassék az föld, és ne vessés-el minden élő állatokat.

Halgasd-megh Uram az te népeidnek könyörgéseket kegyelmessen, hogy mi kik igazán és méltán sanyargattatunk az mi bűneinkért, nyerjünk szabadulást irgalmassan az te szent Nevednek dicsőssegejért.

UR ISTEN, ki jól tudsz minket, hogy az mi emberi gyarlosságink miatt ennyi sok vesedelmeket el nem viselhetünk, adgyad azért nékünk az mi testünknek és elménknek épségét, hogy azokat, valamellyeket

ket az mi bűneinkért szenvedűnk, az te segítségedből megh-győzhessűk. Tőd soganatossa Uram az mi tőrődelmes szivel-való esedezésinket te nálad, és fordics-el kegyelmedből mi rólunk è somoru dőg-halálát, ismérjék-megh minden emberek, hogy csak az te busulásodból szállanak mireánk ez illyetén ostorok, és vissont az te könyörűletességidből szűnnek megh-is. Az te szent Fiadnak az mi Urunk Jesus Christusnak általa, ki te-veled él és uralkodik az szent Léleknek eggyességében egy bizony Isten, mind őröckön őröcké,

AMEN.

Utra induloknak könyörgése.

VR Isten, ki az Izrael fiait száraz lábbal az tenger közepin által

által vitted, és ki amaz három bölcseknek az csillagoknak vezérlése által te-hozzád útat nyitottál. Engedg mi-nékűnk, kérűnk tégedet, szerencsés útat, és csendes időt, hogy az te szent Angyalodnak vezérlése által, abban az helyben, az hová menendők vagyunk: és végezetre amaz mi őröcké-való házánkban, minden vesedelem-nélkűl el-juthassunk,

AMEN.

Lelki békeségért könyörgő

ENEK.

ADgy már csendességet, lelki békességet, menybéli UR. Budoso elmémet, ód bútúl életemet, kit sok kén fúr.

Sok ideje hogy már lelkem ßomjuhon vár, mentsęgére, ôrizd, ne hadd, ebrezd, haragod ne gerjezd, vétsęgére.

Nem kicsiny munkával, Fiad hálálával, váltottál-megh. Kinek érdemejért, most-is ßůksęgemet, tellyesics-megh.

Irgalmad nagysága, nem vétkem rutsága, fellyeb-való. Benned oly végtelen, nagy bůnôm éktelen, romlott-való.

Jó-vóltod változást, gazdagságot, fogyást, ereßthetô. Engem te ßólgádat, mint régen sokakat, terithetô.

Nem kell kételkednem, sôt jót cselekednem, igid-ßerént. Megh-adod kedvessen, mit igirß kegyessen, hitôm-ßerént.

Nisd-fel hát karodnak ßentsęges

ges markodnak áldot zárját. Ad-meg életemnek, épsęges fejemnek le-tört ßarvát.

Rôpůlvén áldgyalak, s-fęlvén imádgyalak, vétek-nélkůl. Kit halván ércselek, és te-veled legyek, bu, s-kin-nélkůl.

MAS.

DIcsirjed áldgyad én lelkem, az UR Istent mindenekben: Szép ének ßóval ßád zengien, valamig élhecz ez fôldôn. Reménsęged emberekben semminémů rendben, ne légyen bôlcsben erôsben, sem fejedelmekben, mert nincs idvôssęg ezekben, hanem csak Istenben, azért bizzál felsęgében hogy élhess mennyegben.

Lelkůnk ki-mulik testůnkbôl, ki adatot vólt menyegbôl: testůnk vétetet az fôld-

az földbül az hova tér erötlenül, gondolattya-is ezekrül el-véß mindeneßtül, de bóldogság csak Istentül követközik menybül, a Jakobnak Istenétül, mi reménségünktül, mert meny, föld, tenger és minden teremtetet attól.

Az igaßságot ki meg-örzi, és örökké öregbiti, boßu-állókat meg-töri, az ßegényeket segiti, az éhezöket eheti, foglyokat megh-menti, vakok ßemét fel-éppiti, az bénnát fel-emeli, az igazakat ßereti, az jövevényt örzi, árvát, özvegyet fel-veßi, az bünöst tériti.

Uralkodik az Ur Isten mind örökké felségeben, hatalmas cselekedetiben Sionon kegyelmességben, minden rend béli népekben és nemzetségekben, azért mi dicsirjük ßépen ötet énekünkben, légy áldot Atya Ur Isten, és Fiu Ur I-

Ur Isten, tarcs-megh mind végigh az hütben Szent Lélek Ur Isten.

Oh ßent Háromsagh egy Isten, hálát adunk néked ezen, hogy vöttél ismeretedben, bé-ßámláltál seregedben, bé-irtál élö könyvedben, hiveid köziben, ne hadgy kételkednünk ebben, tarcs-megh reménséghben, hogy bátran az tiletben, álhassunk elödben, és az jövendö életben, dicsirtessünk menyben.

VEGE.

A M.N.MUZEUM KÖNYV-TÁRA

EZ KÖNYV-

EZ KÖNYVBEN LEVÖ
Könyörgéseknek

TABLAJA.

ELSÖ
ELMELKEDES.

AZ Christusnak bennünk-való ßozatiról, pag: 1.
Az buzgosagért való könyörg: 5
Az ßůvnek tißtasagáért, 8
Az Ur jó-tetczésęnek véghöz viteleért mi-bennünk, 12
Az ßůnek kegyes ßándékáért, 14
Elmének figyelmetessęgeért, 17
Az bůnös embernek siralma, 22
Isten maga terméßetihöz hasonló dolgot kiván, 28

Az

Az Istent ßeretö léleknek bizodalmáról, 32
Hogy Istenfelöl az elmélkedés mennél nagyob annál giönyörüſegeſſeb 36
Valami embernek elméjét el-vonßa Istentöl, 40
Az Istent ßeretöknek belsö munkálkodáſokról, 43
Az jó léleknek kivánſágáról, 45

Második
ELMELKEDES.

Intés az mindennapi könyörgésre 51
Könyörgés midön reggel felſerk: 55
Miképpen ajánlya ember magát Istennek, 55
Reggeli Imátſ: Vaſarnap: 57. Vallás-tétel, 62. Hálaadás 70
Reggeli Könyörgés, Hétfön. 76
Val-

Vallás-tétel 84. Hálaadás, 90
Reggeli Imátſag, Kedden, 97. Vallás-tétel, 102. Hálaadás, 109
Reggeli Könyörgés, Szeredán, 114. Vallás-tétel, 120. Hálaadás 128
Reggeli Könyörgés, Csötörtökön 138. Vallás-tétel, 144. Hálaadás, 150
Reggeli Könyörgés, Pénteken, 161. Vallás-tétel, 169. Hálaadás 173
Reggeli Könyörgés, Szombaton 176. Vallás-tétel, 181. Hálaadás, 184.
Az minket örizö Angyaloktól, 187
Böldog-ki-muláſért ez életböl, 195
Könyörgés az óra ütéskor, 196
Az házból ki-menöknek köny: 196

Harmadik
ELMELKEDES.

Eſtveli Könyörgés 204. Másod: 205.
Har-

Harmadik, 206.
Negyedik, 211, 213, 217.
Lelki iſméreteknek fel-ſerk: 207.
Az bűntől megh-óltalmaztatot embernek kőny: 220.

Negyedik
ELMELKEDES.

Templomban menőknek kőny: 228.
Más 229.
Vallás-tétel az bűnről, 231.
Első kőnyörgés az Szent Háromſághoz, 235.
Második, 238.
Harmadik, 241.
Első kőnyörg: az Atyához, 245.
Az Fiuhoz, 247.
Az Szent Lélekhőz, 249.
Második, 251.

Prédi-

Prédikacio előt-való kőnyörg: 256.
Más 259.
Prédikacio-után, 261, 265, 267
Az Isteni édeſſegről, 270.
Isteni dicſiretre inditó kőnyőr: 280.
Az tőredelmeſſegért, 284, 290, 298.
Az Isteni ſeretetnek buzg: 302.
Hogy az Isteni édeſſeg: 305.

Eőtődik
ELMELKEDES.

Az Itiletről, 316.
Pœnitenciára ſerkentő intés, 324.
Más 330.
Az embereknek nyavalyaſſág: 338.
Ez világhi keſerűſegről, 346.
Panaſſa az kegyes embernek 349.
Más azonról, 356.
Az kétſegben eſet embernek vig: 369.

Hato-

TABLA

Hatodik

ELMELKEDES.

Az Christus ßenvedésének le irása, 381
Könyörgések, 386. 393. 401.
Mikeppen terjeßße ember az Atyának eleiben az ő Fiának ßenvedésit, 407
Az jó léleknek bizodalmáról, 412.
Az Atyának ßeretetiről, 417.
Hálaadások, 424, 430, 433, 436.
Az Christus sebeiről, 438, 440.

Hetedik

ELMELKEDES.

Hatható módgya az könyörg: 447.
Az bűnös embernek könyörg: 450.
Más, 460, 464, 469, 476.
Siralma az bűnősnek, 484.

Nyol-

KÖNYV TÁRA